

Briuselis, 2025 m. gegužės 6 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2025/0093(NLE)

8055/25
ADD 1

ECOFIN 428
UEM 117
FIN 421
ECB
EIB

PRANEŠIMAS

---

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 176 final
Dalykas:	PRIEDAS prie TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMO kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. liepos 13 d. Įgyvendinimo sprendimas dėl Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo

---

Delegacijoms pridedamas pirmiau nurodytas dalinio keitimo Tarybos įgyvendinimo sprendimo priedas.

PRIEDAS

1 SKIRSNIS. REFORMOS IR INVESTICIJOS PAGAL EKONOMIKOS GAIVINIMO IR ATSPARUMO DIDINIMO PLANĄ

1. Reformų ir investicijų aprašymas

A. 1 KOMPONENTAS. Nacionalinė sveikatos tarnyba

Šiuo Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentu sprendžiamos kelios problemos, su kuriomis šiuo metu susiduria Portugalijos sveikatos sistema, atsižvelgiant į dabartinius ir kintančius sveikatos priežiūros poreikius ir susijusias išlaidas. Pirma, nepalankios Portugalijos demografinės tendencijos, kurioms būdingas spartesnis senėjimas ir vėlesni ilgalaikės priežiūros poreikiai, sutampa su kintančiais ligų modeliais, didėjančia lėtinių ir degeneracinių ligų našta, taip pat vis labiau plintančiu įvairių sergamumo atvejų skaičiumi. Antra, Portugalijoje vis dar yra didelis mirtingumas, kurio galima išvengti, ir palyginti nedaug sveiko gyvenimo metų sulaukus 65 metų. Trečia, yra galimybių daugiau dėmesio skirti sveikatingumo skatinimui ir ligų prevencijai, kartu sprendžiant sveikatos priežiūros paslaugų susiskaidymo ir sveikatos priežiūros prieinamumo spragų problemą. Ketvirta, mokėjimai savo lėšomis už sveikatos priežiūrą yra vieni didžiausių ES, o finansinė medicininės priežiūros našta, apie kurią pranešta, yra palyginti didelė. Galiausiai Portugalijos nacionalinė sveikatos tarnyba jau keletą metų susiduria su sudėtinga finansine padėtimi. Visų pirma Portugalija turi patirties, kai vyriausybė nuolat gelbėja valstybines lignonines, kuriai nepavyko išvengti sistemingo ligoninių įsiskolinimo ciklo, o tai turėjo grandininį poveikį tiekimo grandinės santykiams.

Pagrindinis komponento tikslas – stiprinti Portugalijos nacionalinės sveikatos tarnybos gebėjimą reaguoti į demografinius ir epidemiologinius pokyčius šalyje, terapines ir technologines inovacijas, taip pat į didėjančios sveikatos priežiūros paklausos ir susijusių išlaidų tendenciją. Šiuo tikslu komponentu siekiama stiprinti pagrindinį pirminės sveikatos priežiūros paslaugų vaidmenį bendroje Nacionalinės sveikatos tarnybos struktūroje, plėsti ilgalaikės ir psichikos sveikatos priežiūros paslaugas ir didinti veiksmingumą užbaigiant valstybinių ligoninių valdymo modelio reformą ir spartinant sveikatos priežiūros paslaugų skaitmeninimą.

Pagal komponentą padedama įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl bendros išlaidų kontrolės stiprinimo, išlaidų efektyvumo ir tinkamo biudžeto sudarymo, daugiausia dėmesio skiriant ilgalaikiam įsiskolinimų liginėms mažinimui (2019 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 1), taip pat konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl sveikatos sistemos atsparumo didinimo ir vienodų galimybių naudotis kokybiškomis sveikatos priežiūros ir ilgalaikės priežiūros paslaugomis užtikrinimo (2020 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 1). Komponentas taip pat padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją sutelkti investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir

rizikos mažinimo veikslių aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

A.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

Reforma RE-r01: Pirminės sveikatos priežiūros reforma

Svarbiausias reformos tikslas – sustiprinti pagrindinį pirminės sveikatos priežiūros paslaugų vaidmenį tenkinant gyventojų sveikatos poreikius bendroje Nacionalinės sveikatos tarnybos struktūroje. Tuo tikslu reforma siekiama įgyvendinti šešis prioritetus: I) stiprinti atrankinės patikros ir ankstyvos diagnostikos, visų pirma dažniausiai pasitaikančių patologijų, pajėgumus; II) stiprinti pirminės sveikatos priežiūros reagavimo pajėgumus sukuriant aktyvesnius sveikatos priežiūros centrus, kuriuose būtų išplėstas paslaugų portfelis ir intervencijos sritys, taip pat labiau integruotus į kitus priežiūros lygmenis, ir pritaikant procesus prie kiekvieno naudotojo individualių savybių ir susijusio gyvenimo būdo, mažinant didelę klinikinės praktikos kintamumą (įskaitant ambulatorinių vaistų skyrimą), gerinant klinikinį nukreipimą tarp skirtingų sveikatos priežiūros lygmenų ir siekiant didesnio veiksmingumo ribojant paslaugų dubliavimą arba neveiksmingos, netinkamos ar mažos vertės sveikatos priežiūros paslaugų teikimą; III) ištaisyti regionų ir vietos skirtumus, susijusius su pirminės sveikatos priežiūros paslaugomis teikiama infrastruktūra ir įranga; parama bendruomeniniams atsakams ir paramos programų, skirtų naudotojams ir jų šeimoms, kūrimas, geresnis piliečių ir bendruomenių įtraukimas, be kita ko, užbaigiant centrinės valdžios pareigų sveikatos srityje perdavimą vietos valdžios institucijoms; V) gerinti sveikatos priežiūros darbuotojų įgūdžius, stiprinti daugiadalykį komandinį darbą ir didinti specialistų, įskaitant specialistus, skaičių; ir vi) įgyvendinti Nacionalinės sveikatos tarnybos skaitmeninę pertvarką ir išnaudoti jos potencialą modernizuoti ir supaprastinti naudojamą sveikatos priežiūros paslaugomis. Vykdamas šią reformą sudaromos geresnės sąlygos susijusioms investicijoms į pirminės sveikatos priežiūros paslaugas.

Reformą sudaro kelių teisėkūros ir reguliavimo priemonių įgyvendinimas, siekiant: I) išplėsti sveikatos centrų grupių atsakomybę ir intervencijos mastą, taip pat jas sudarančių funkcinį vienetų tipologiją; II) peržiūrėti funkcinį vienetų organizavimo ir veikimo teisinę tvarką, taip pat paskatų, kurios turi būti taikomos juos sudarantiems elementams, sistemą; parengti rizikos stratifikacijos priemonę, skirtą klinikiniam valdymui sveikatos centrų grupių funkcinuose padalinuose remti; ir iv) užbaigti centrinės administracijos atsakomybės sveikatos srityje perdavimą savivaldybėms.

Su reformos įgyvendinimu susijusi tarpinė reikšmė ir siektinos reikšmės turi būti užbaigtos ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r02: Psichikos sveikatos reforma

Svarbiausias šios reformos tikslas – pagerinti psichikos sveikatą Portugalijoje. Šiuo tikslu reforma grindžiama penkiomis intervencijos kryptimis: I) deinstitucionalizuoti pacientus, gyvenančius psichiatrijos ligoninėse arba socialinio sektoriaus įstaigose; II) vietos psichikos sveikatos paslaugų nacionalinės aprėpties užbaigimas stacionarinės, ambulatorinės ir bendruomeninės priežiūros srityse; III) plėsti nacionalinį integruotą nuolatinę priežiūros tinklą, daugiausia dėmesio skiriant psichikos sveikatai; IV) pertvarkyti kriminalistikos psichiatrijos paslaugas; ir v) įgyvendinti regioninius sveikatos planus dėl demencijos.

Konkrečiai, reformą sudaro galiojančio Psichikos sveikatos įstatymo, kuriuo nustatomi bendrieji Portugalijos psichikos sveikatos politikos principai ir reglamentuojamas privalomas psichinių sutrikimų turinčių asmenų internavimas, peržiūra ir Psichikos sveikatos dekretas-įstatymas, kuriame apibrėžiami pagrindiniai psichikos sveikatos paslaugų organizavimo, valdymo ir vertinimo principai. Be kita ko, šiose teisinėse nuostatose turi būti padaryti šie pakeitimai: į teisės aktus įtraukti Jungtinių

Tautų neįgalųjų teisių konvencijos principus; ir ii) didinti vietos psichikos sveikatos paslaugų savarankiškumą ir patikimą valdymą sukuriant integruotus atsakomybės centrus. Vykdam šią reformą sudaromos geresnės sąlygos susijusioms investicijoms į psichikos sveikatos priežiūros paslaugas. Su reformos įgyvendinimu susijusios tarpinės reikšmės turi būti užbaigtos ne vėliau kaip 2023 m. kovo 31 d.

Reforma RE-r03: Valstybinių ligoninių valdymo modelio reformos užbaigimas

Svarbiausias reformos tikslas – padidinti Nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninių veiksmingumą. Šiuo tikslu ja siekiama: I) reformuoti valstybinių ligoninių organizavimą ir vidaus valdymą; II) ligoninių tinklo pertvarkymas pagal pajėgumų planavimą paslaugų paklausos ir žmoniškųjų išteklių bei infrastruktūros pasiūlos požiūriu; III) gerinti ryšį su kitais Nacionalinės sveikatos tarnybos elementais, t. y. su pirminės ir psichikos sveikatos priežiūros paslaugomis, taip pat su palaikomosios ir integruotos nuolatinės priežiūros tinklais; IV) įtraukti sveikatos priežiūros specialistus ir tarpines struktūras į valstybinių ligoninių valdymą; ir v) daugiausia dėmesio skirti realiems piliečių sveikatos ir gerovės poreikiams.

Objektyvūs ligoninių vadovų veiklos rezultatų vertinimo rodikliai įtraukiami į valdymo sutartis, įvertinant tiek viešųjų ligoninių paslaugų kokybę, tiek finansinę padėtį. Tai padės užtikrinti suderinamumą su vyriausybės sveikatos politikos prioritetais ir užtikrinti labiau nuspėjamą ligoninių išteklių valdymą, autonomiją derinant su griežtesne stebėseną ir atskaitomybe. Atnaujintų valdymo sutarčių įgyvendinimas turi būti laisvesnis ir teikiamas pirmenybės tvarka, atsižvelgiant į valstybinių ligoninių veiksmingumo lygį, mastą ir geografinį pasiskirstymą. Be to, turi būti sustiprintas Sveikatos ir finansų ministerijų stebėsenos vaidmuo siekiant užtikrinti integruotą ir nuoseklų požiūrį į ligoninių veiklos rezultatų vertinimą ir laiku ištaisyti nukrypimus nuo patvirtintų biudžetų.

Be to, turi būti stiprinamas centralizuotas pirkimas siekiant dar labiau taupyti efektyvumą, visų pirma atsižvelgiant į neseniai atlikto nepriklausomo vertinimo rekomendacijas. Visų pirma centralizuotas pirkimas turi apimti medicinos įrangą ir prietaisus. Be to, planuojama pagerinti valstybinių ligoninių vidaus valdymą, visų pirma įsteigiant integruotas atsakomybės centrus ir įgyvendinant rezultatais grindžiamo atlyginimo tvarką, taikomą su tokiais centrais susijusiems vienetams. Be to, įsigalioja visaverčio sveikatos priežiūros specialistų atsidavimo Nacionalinei sveikatos tarnybai tvarka.

Be to, ši priemonė apima iniciatyvas, kuriomis siekiama pertvarkyti ligoninių tinklą, kad būtų užtikrintas geresnis paslaugų susiejimas. Visų pirma turi būti toliau plėtojamas hospitalizavimo namuose atsakas, siekiant teikti stacionariąją priežiūrą paciento namuose, glaudžiai siejant su pirminės sveikatos priežiūros paslaugomis, nacionaliniu integruotų nuolatinės priežiūros paslaugų tinklu ir socialiniu sektoriumi. Be to, turi būti stiprinami Nacionalinės sveikatos tarnybos laboratorijų pajėgumai diagnozuoti infekcines ligas.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2024 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C01–i01: Pirminės sveikatos priežiūros paslaugos – daugiau atsakymų

Šio pasiūlymo tikslas – išplėsti pirminės sveikatos priežiūros paslaugas ir sustiprinti pagrindinį pirminės sveikatos priežiūros paslaugų vaidmenį tenkinant gyventojų sveikatos poreikius visoje Nacionalinės sveikatos tarnybos struktūroje. Investicijos grindžiamos pirminės sveikatos priežiūros paslaugų reforma.

Investicijos apima šias iniciatyvas:

- Pirma, kelios dalinės investicijos turi pagerinti pirminės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, kokybę ir veiksmingumą, taip prisidedant prie atrankinės patikros programų nacionalinės aprėpties užbaigimo ir ankstyvos diagnostikos pajėgumų stiprinimo. Tai turi būti: I) vėžio atrankinės patikros paslaugos išplėtimas iki 341 sveikatos priežiūros padalinio, įskaitant kolorektalinį ir gimdos kaklelio vėžį; II) išplėsti diabetinės retinopatijos tikrinimo paslaugą iki 300 sveikatos priežiūros skyrių; suteikti 300 sveikatos priežiūros padalinių galimybę matuoti C reaktyviuosius baltymus; IV) 300 sveikatos priežiūros skyrių aprūpinti spirometrais ankstyvajai diagnostikai, astmos, lėtinės obstrukcinės plaučių ligos ir rūkymo stebėsenos ir gydymo paslaugoms; V) 900 sveikatos priežiūros padalinių aprūpinti Holter įranga ir ambulatorinio kraujospūdžio stebėsenos paslaugomis; VI) išplėsti diabetinės pėsčiųjų konsultacijų paslaugos teikimą iki 50 sveikatos priežiūros skyrių; VII) nustatyti nukreipimo protokolus labiausiai pageidaujamose priežiūros srityse, t. y. oftalmologijoje, otorinolaryngologijoje, ortopedijoje ir urologijoje; ir viii) sukurti integruotą informacinę sistemą, kuri palengvintų pacientų nukreipimą iš vieno sveikatos priežiūros lygio į kitą.
- Antra, kitos dalinės investicijos turi būti nukreiptos į sveikatos priežiūros centrų grupių intervencijos sričių plėtrą, tokiu būdu didinant šio lygio sveikatos priežiūros reagavimo pajėgumus ir stiprinant medicinos specializuotą ir kolektyvinį darbą sveikatos priežiūros skyriuose. Be kita ko, tai yra: I) įrengti odontologijos biurus 130 sveikatos priežiūros skyrių; sukurti 50 integruotų diagnostikos centrų (įskaitant bent rentgeno ar klinikines analizes) sveikatos priežiūros padaliniuose; sukurti 18 reabilitacijos paslaugų sveikatos priežiūros padaliniuose (tinkamas fizinės erdves ir reabilitaciją, daugiadalykes ir tarpdisciplinines grupes); 350 sveikatos priežiūros padalinių aprūpinti įranga (avariniu maišeliu, defibriliatoriumi ir gyvybiškai svarbių ženklų monitoriumi), kad būtų galima tinkamai reaguoti į ekstremaliąsias situacijas (pagrindinė parama gyvybei); ir v) spartinti programą, kuria siekiama sumažinti netinkamą ir (arba) išvengiamą naudojimąsi skubios sveikatos priežiūros paslaugomis.
- Trečia, tolesnėse dalinėse investicijose numatoma atnaujinti sveikatos priežiūros centrų įrenginius ir įrangą, taip didinant energijos vartojimo efektyvumą. Išsami informacija, be kita ko, apima: 124 naujų sveikatos centrų statyba; II) atnaujinti arba pritaikyti 347 sveikatos priežiūros įstaigas; ir iii) sveikatos priežiūros įrangos modernizavimas.
- Ketvirta, papildomomis subinvesticijomis daugiausia dėmesio skiriama artumo atsako stiprinimui, daugiausia dėmesio skiriant priežiūrai namuose ir bendruomenėje, intervencijai į didžiausią riziką patiriantiems gyventojams ir deinstitutionalizavimo bei ambulatorinės priežiūros skatinimui. Be kita ko, tai yra: I) teikti sveikatos priežiūros centrams elektra

varomas transporto priemonės, kad būtų galima teikti priežiūros paslaugas namuose; II) padidinti mobiliųjų įrenginių skaičių 34, kad jie apimtų mažo tankio regionus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C01-i02: Nacionalinis integruotos tęstinės priežiūros tinklas ir nacionalinis paliatyviosios priežiūros tinklas

Investicijos tikslas – išplėsti nacionalinius palaikomosios ir integruotos nuolatinės priežiūros tinklus, susijusius tiek su stacionariu, tiek ambulatoriniu gydymu, taip pat priežiūra namuose. Investicijos grindžiamos nacionalinės neįgaliųjų įtraukties strategijos reforma, pateikta 3 komponente dėl socialinio atsako, ir yra Portugalijos deinstitucionalizavimo strategijos dalis ir bendras siekis spręsti nepalankias demografines tendencijas, su kuriomis susiduria šalis.

Investicijas sudaro struktūrizuota ir laipsniškai įgyvendinama programa, pagal kurią teikiama finansinė parama viešojo, socialinio ar privačiojo sektorių projektų vykdytojams, siekiant: I) išplėsti nacionalinį integruotos nuolatinės priežiūros tinklą 5500 lovų (esamuose arba naujuose skyriuose); II) sukurti dienos vienetus autonomijai skatinti, kad būtų galima stebėti 500 ambulatorinių pacientų; III) sudaryti integruotos nuolatinės priežiūros namuose komandas, kad būtų galima reaguoti į 1000 pacientų namuose (įskaitant įrangą ir elektrines transporto priemones); IV) išplėsti integruotą psichikos sveikatos priežiūros atsaką 1000 vietų, gyvenamosiose vietose ir socialiniuose ir profesiniuose padaliniuose (parama naujiems atsakams kurti arba esamiems atsakams plėsti); v) sukurti iki 100 vietų namuose psichikos sveikatos rėmimo grupėse (parama grupių veiklai reikalingiems materialiniams ištekliams ir elektrinėms transporto priemonėms įsigyti); VI) išplėsti Nacionalinį paliatyviosios priežiūros tinklą, pasitelkiant palaikomąją slaugą, mažo sudėtingumo stacionarius padalinius, kad būtų galima reaguoti į 400 pacientų; ir vii) bendruomenės palaikomosios slaugos grupėse sukurti iki 100 vietų (parama grupių veiklai reikalingiems materialiniams ištekliams ir elektrinėms transporto priemonėms įsigyti).

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C01-i03: Psichikos sveikatos reformos užbaigimas ir demencijos strategijos įgyvendinimas

Investicijos tikslas – remti psichikos sveikatos priežiūros paslaugų reformos įgyvendinimą, taip prisidedant prie Nacionalinės sveikatos tarnybos reagavimo pajėgumų psichinės sveikatos srityje didinimo ir stiprinimo.

Investicijas sudaro papildomos dalinės investicijos į priemones, struktūras ir žmogiškuosius išteklius, t. y.: I) kurti stacionariąsias paslaugas bendruomenėje, kurios leistų deinstitucionalizuoti psichiatrijos ligoninėse arba socialiniame sektoriuje gyvenančius pacientus, be kita ko, nacionaliniame integruotos nuolatinės priežiūros psichikos sveikatos priežiūros srityje tinkle padidinti psichinės sveikatos priežiūros vietų skaičių 500 vietų; II) pastatyti keturis stacionarius padalinius bendrosiose ligoninėse, panaikinant ūmų apgyvendinimą psichiatrijos ligoninėse; sukurti 15 integruotų atsakomybės centrų, kad būtų įveiktos kliūtys, trukdančios teikti nestacionariąsias sveikatos priežiūros paslaugas, užtikrinant didesnę savarankiškumą ir atskaitomybę; IV) renovuoti 20 esamų vietos psichikos sveikatos paslaugų įstaigų; V) sudaryti 40 bendruomeninių psichikos sveikatos grupių; VI) pertvarkyti, plėsti ir atnaujinti kriminalistikos psichiatrijos paslaugas; ir vii) plėtoti

informuotumo didinimo ir mokymo veiksmus, skirtus „nustatyti pacientų kelius“ demencijos kontekste.

Energijos vartojimo efektyvumo renovacijos, kurios reikia, kad vidutiniškai būtų atlikta bent vidutinio masto renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje dėl pastatų renovacijos (ES) 2019/786, atveju pirminės energijos poreikio sumažėjimą galima apskaičiuoti pagal Portugalijos energetikos agentūros (ADENE) taikomą metodiką, jei a) energinio naudingumo sertifikatų negalima išduoti kaip sertifikavimo objekto pagal Dekreto įstatymo Nr. 101-D/2020 19 straipsnį arba b) bendros išlaidos yra mažesnės nei 5 000 EUR arba c) kvietimas dalyvauti konkurse buvo paskelbtas 2020 m. arba 2021 m. Vidutinis pirminės energijos poreikio sumažėjimas apskaičiuojamas remiantis sumažėjusiu energijos poreikiu matavimo vienetui.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C01–i04: Ligoninių teritorijų ir ligoninių įrangos modernizavimas ir atnaujinimas

Investicijų tikslas – renovuoti ir statyti pastatus, kuriuose teikiamos įvairios sveikatos priežiūros paslaugos šalyje, ir aprūpinti ligonines, taip stiprinant ligoninių tinklą ir ligoninių paslaugų teikimą. Taip siekiama užtikrinti geresnes galimybes gyventojams naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir prisidėti prie nelygybės mažinimo ir socialinės sanglaudos.

Investiciją sudaro:

- ne mažiau kaip 14 pastatų sveikatos priežiūros paslaugoms bent 7 vietas sveikatos priežiūros padaliniuose (Unidades Locais de Saúde, ULS), pvz., chirurgijos centruose, dienos ligoninių centruose, hemodializės centruose ir sterilizacijos centruose, statyba;
- renovuoti ne mažiau kaip 38 sveikatos priežiūros paslaugas teikiančius pastatus bent 7 vietas sveikatos priežiūros padaliniuose, pvz., skubios pagalbos centruose, hemodializės centruose, sterilizacijos centruose ir chirurgijos padaliniuose;
- įrangos, kuri turi būti įrengta naujojoje Sintros ligoninėje ir kitose ligoninėse, pirkimas. Naujojoje Sintros ligoninėje ir kitose ligoninėse įrengiama įranga apima: I) klinikinę, medicininę ir aukštųjų technologijų įrangą; II) bendroji įranga, įskaitant specializuotus baldus; ir iii) kompiuterinei įrangai.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C01-i05-RAM: Madeiros regioninės sveikatos tarnybos stiprinimas

Šios investicijos tikslas – įgyvendinti Madeiros autonominio regiono regioninės sveikatos sistemos strateginį planą ir Regioninę psichikos sveikatos skatinimo strategiją.

Investiciją sudaro dvi dalinės investicijos. Pirmą, ji apima dalines investicijas, kuriomis siekiama plėsti, plėtoti ir tobulinti regioninę integruotos nuolatinės priežiūros tinklą, be kita ko, renovuojant ir didinant vietų skaičių visose jų tipologijose, laikantis deinstitutionalizavimo principo, bendradarbiaujant su privačiuoju ir socialiniu sektoriais, taip pat vietovėse, kurioms būdingas didesnis demografinis senėjimas ir (arba) mažiau instaliuotų pajėgumų. Antra, tai taip pat apima dalines investicijas, skirtas reagavimo pajėgumams stiprinti psichikos sveikatos ir demencijos atmainų, susijusių su senėjimu, srityje, įskaitant pirminės ir diferencijuotos ligoninės priežiūros infrastruktūros ir įrangos atnaujinimą, naujų vietų Bendrijos ligoninėse suteikimą, dienos ligoninių paslaugas, bendruomenės psichikos sveikatos grupių sudarymą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C01–i06: Skaitmeninė pertvarka sveikatos srityje

Šis investicijų tikslas – šalinti kliūtis, trukdančias skaitmeninei pertvarkai Nacionalinėje sveikatos tarnyboje, įskaitant tinkamos aparatinės ir programinės įrangos, kuria galėtų naudotis sveikatos priežiūros darbuotojai, trūkumą, stiprinti Nacionalinės sveikatos tarnybos informacinių sistemų standartizavimą ir pagerinti naudotojų patirtį bei prieigą prie duomenų.

Investicijas sudaro keturios dalinės investicijos. Pirmą, stiprinamas sveikatos duomenų tinklas, siekiant pagerinti Nacionalinės sveikatos tarnybos kompiuterinių sistemų paslaugų kokybę ir atsparumą, palengvinti duomenų naudojimą pagalbinėse sprendimų priėmimo sistemose, užtikrinti įvairių informacinių sistemų sąveikumą ir atitinkamų saugumo principų laikymąsi. Antra, piliečių ir sveikatos priežiūros įstaigų bendravimas turi būti supaprastintas, standartizuotas ir skaitmenizuotas naudojant elektronines priemones, pavyzdžiui, į piliečius orientuotą platformą ir nuotolinės sveikatos

priemonės, kad būtų padidintos galimybės naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis. Trečia, patobulintos ir sąveikios priemonės, kuriomis gali naudotis sveikatos priežiūros specialistai (pvz., nuotolinė stebėseną ir nuotolinė rehabilitacija, ir sistemos, kuriomis gerinamas duomenų perkeliamumas tarp pirminės sveikatos priežiūros, ligoninių ir integruotų nuolatinės priežiūros įstaigų) ir atitinkamas skaitmeninių įgūdžių mokymas. Ketvirta, turi būti skatinamas klinikinių įrašų skaitmeninimas, siekiant vykdyti Nacionalinės sveikatos tarnybos veiklos stebėsenos veiklą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C01-i07-RAM: Madeiros regioninės sveikatos tarnybos skaitmeninimas

Šios investicijos tikslas – skatinti Madeiros regioninės sveikatos tarnybos skaitmeninimą diegiant skaitmenines technologijas sveikatos priežiūros paslaugų kokybei ir veiksmingumui remti ir sveikatos priežiūros specialistams bei piliečiams suteikti daugiau galių.

Investicijas sudaro keli projektai, įskaitant: I) diegti skaitmenines technologijas pacientų stebėsenai remti, intensyvinti nuotolines sveikatos priežiūros paslaugas ir nuotolinę piliečių sveikatos būklės stebėseną; II) sveikatos skaitmeninimo didinimas ir informacinių sistemų sąveikumo gerinimas; III) gerinti piliečių prieigą prie sveikatos informacijos ir paslaugų skaitmeninimais priemonėmis; ir iv) mokyti piliečius ir suinteresuotuosius subjektus naudotis skaitmeniniais sveikatos ištekliais sveikatos srityje.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C01-i08-RAA: Skaitmeninė ligoninė Azorų salose

Investicijos tikslas – padidinti sveikatos priežiūros paslaugų pasiūlą ir užtikrinti geresnes galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis Azorų salose, skaitmeninant regionines sveikatos priežiūros paslaugas.

Investicijas sudaro elektroninių sveikatos įrašų kiekvienam piliečiui sukūrimas, informacinių sistemų sąveikumo didinimas, kad sveikatos priežiūros specialistai galėtų dalytis klinicine informacija, sveikatos priežiūros prieinamumo labiausiai izoliuotose salose be ligoninės gerinimas, teikiant nuotolinės medicinos konsultacijas, ir reikiamos aparatinės įrangos, programinės įrangos ir informacinių sistemų suteikimas.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2025 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos RE-C01-i09: Universalus aktyvaus gyvenimo rėmimo sistema

Investicijos tikslas – skatinti fizinę ir emocinę gerovę Portugalijoje didinant žemą fizinio aktyvumo lygį šalyje ir prisidedant prie geresnės ligų prevencijos ir neužkrečiamųjų ligų naštos valdymo.

Investiciją sudaro: I) nacionalinė kampanija ir technologinė platforma, skirta fiziniam aktyvumui skatinti, piliečių žinioms apie bet kokio amžiaus reguliarios fizinės veiklos naudą gilinti, skirti pratybas pagal jų gebėjimus ir skatinti sveikesnį gyvenimo būdą; plėsti mokyklinį sportą įtraukiant bendruomenę, skatinant aktyvų judumą nuo jaunesnio amžiaus ir visą gyvenimą, taip pat sportą

šeimoje; ir iii) fizinio aktyvumo darbo vietoje skatinimas, priemonių ir programų įgyvendinimas, taip pat patalpų ir įrangos suteikimas fiziniam aktyvumui.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2025 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos RE-C01-i10: NHS technologijų modernizavimo programa

Šių investicijų tikslas – pagerinti nacionalinės sveikatos priežiūros tarnybos (NHS) technologijų parką, padedant gerinti sveikatos priežiūros paslaugas.

Šiomis investicijomis užtikrinamas sunkiosios medicinos įrangos, skirtos NHS ligoninėms, pirkimas, įskaitant sunkiosios medicinos įrangos, kuri turi būti įrengta ligoninėse Lisabonoje ir Vale do Tejo regione, pirkimą. remiantis Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtinta ataskaita, kurioje nurodyti šių ligoninių įrangos poreikiai šiose kategorijose: angiografijos sistemos, vienos fotonų emisijos kompiuterinės tomografijos skaitytuvai, pozitroniniai tomografijos skaitytuvai, magnetinio rezonanso vizualizavimo sistemos, kompiuterinės tomografijos skaitytuvai, linijiniai greitintuvai ir chirurginiai robotai.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C01-i11-RAA: Regioninės sveikatos tarnybos modernizavimas ir perkvalifikavimas

Šiomis investicijomis siekiama stiprinti ir modernizuoti Azorų regioninę sveikatos tarnybą, apimančią nuolatinės ir palaikomosios slaugos tinklą. Šių investicijų tikslas – sudaryti sąlygas teikti šiuolaikiškesnes, veiksmingesnes ir humaniškesnes sveikatos priežiūros paslaugas.

Investicijos apima:

- i) Dviejų naujų sveikatos centrų statyba ir vieno sveikatos centro renovacija;
- ii) 94 elektrinių transporto priemonių, skirtų priežiūrai namuose teikti, įsigijimas;
- iii) 656 įrangos vienetų gydymo priežiūros paslaugoms įsigijimas;
- iv) Azorų ligoninės telefono linijos modernizavimas;
- v) 21 greitosios pagalbos automobilio įsigijimas;
- vi) Sukurti aštuonias naujas nuolatinės priežiūros, palaikomosios slaugos ar stebėjimo paslaugų vietas.

Laikoma, kad ši priemonė nedarys didelės žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į priemonės aprašymą ir gaivinimo ir atsparumo didinimo plane nustatytus poveikio mažinimo veiksmus pagal reikšmingos žalos nedarymo techninėmis gaires (2021/C58/01). Visų pirma, siekiant užtikrinti atitiktį reikšmingos žalos nedarymo principo techninėms gairėms (2021/C58/01), perkamos transporto priemonės, mašinos ir įranga turi būti nulinės taršos. Jei nėra netaršių alternatyvų, perkamos transporto priemonės, mašinos ir įranga turi atitikti geriausią turimą aplinkosauginio veiksmingumo lygį šiame sektoriuje.

Investicija turi būti įgyvendinta iki 2026 m. birželio 30 d.

A.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
1.1	Re-C01-r01	M	Pirminės sveikatos priežiūros srities teisės aktų įsigaliojimas	Peržiūrėtų teisės aktų įsigaliojimas				II KETV.	2023	Pirminės sveikatos priežiūros srities teisės aktų peržiūra, būtent: I) teisės aktai, kuriais grindžiami pirminės sveikatos priežiūros centrų funkciniai vienetai (įskaitant Dekretą-įstatymą Nr. 73/2017 dėl B pavyzdinių šeimos sveikatos priežiūros vienetų, Vyriausybės įsakymą Nr. 1368/2007, B pavyzdžio šeimos sveikatos priežiūros vienetų taisyklės ir atlyginimo modelį ir susijusį teisės aktą, taip pat teisės aktus, kuriais grindžiamas kitų rūšių pirminės sveikatos priežiūros įstaigų veikimas); ir ii) teisės aktus, kuriais grindžiamos sveikatos centrų grupės (įskaitant teisės aktus, kuriais grindžiamos sveikatos centrų grupės, t. y. Dekretą-įstatymą Nr. 28/2008).
1.2	Re-C01-r01	T	Galimybės naudotis rizikos sluoksniavimo priemone, siekiant remti klinikinį valdymą sveikatos priežiūros centrų grupių funkcinuose vienetuose, suteikimas		Skaičius	0	1 000	IV KETV.	2023	Sveikatos centrų funkcinų vienetų, kurie gauna prieigą prie informacijos iš rizikos sluoksniavimo priemonės, apimančios registruotus naudotojus, skaičius. Rizikos stratifikacijos priemonė sudaro sąlygas aktyviai įsikišti į didesnės klinikinės rizikos ir socialinio pažeidžiamumo populiacijas, užtikrinant, kad visoje šalyje būtų vykdomos gyventojų atrankinės patikros ir ankstyvosios diagnostikos programos, taip pat laiku gydomi ir tinkamai stebimi dažniausiomis ligomis (širdies ir kraujagyslių sistemos, diabetu, vėžiu, kvėpavimo takų, psichinės ir osteoartikulinės) sergantys vartotojai.
1.3	Re-C01-r01	T	Atsakomybės sričių decentralizavimo savivaldybių sveikatos srityje proceso užbaigimas		Skaičius	0	201	IV KETV.	2022	Naujų savivaldybių, kuriose pagal sausio 30 d. Dekretą-įstatymą Nr. 23/2019 buvo užbaigtas atsakomybės sveikatos srityje decentralizavimas Sveikatos apsaugos ministerijai, regioninėms sveikatos administracijoms ir savivaldybėms pasirašius pranešimą apie perkėlimą, skaičius. Atsakomybės perdavimas apima: I) savivaldybių dalyvavimas priimant pirminės sveikatos priežiūros padalinių planavimo, valdymo ir investavimo sprendimus ir intervencijos pasidalijimas į priklausomybę sukeliantį elgesį ir priklausomybę, visų pirma jų statybos, įrangos ir priežiūros srityse; II) kitos su pirmine sveikatos priežiūra susijusios įrangos valdymą, priežiūrą ir išsaugojimą; III) sveikatos priežiūros darbuotojų, priklausančių sveikatos

										centrų grupių funkcinį padalinių veiklos asistentų kategorijai, ir intervencijų į priklausomybę sukeliančio elgesio ir priklausomybės padalinių, kurie integruoja Nacionalinę sveikatos tarnybą, valdymas; IV) sveikatos centrų grupių logistinės paramos paslaugų valdymas.
1.4	Re-C01-r02	M	Įsigaliojo naujas įstatymas dėl psichikos sveikatos, kuriame nustatomi psichikos sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo principai	Naujo įstatymo dėl psichikos sveikatos įstatymo įsigaliojimas				IV KETV.	2021	Naujajame dekrete-įstatyme atsižvelgiama į birželio 15 d. Vyriausybės potvarkiu Nr. 6324/2020 su pakeitimais, padarytais lapkričio 20 d. Vyriausybės potvarkiu Nr. 11485/2020, įsteigtos darbo grupės pasiūlymus dėl pakeitimų, kuriais siekiama apibrėžti psichikos sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo principus.
1.5	Re-C01-r02	M	Įsigaliojo naujasis Psichikos sveikatos įstatymas, kuriame nustatomi principai, susiję su psichikos ligomis sergančių asmenų teisėmis, ir reglamentuojamas privalomas hospitalizavimas ar gydymas.	Naujojo Psichikos sveikatos teisės akto įsigaliojimas				1 KETV.	2023	Naujajame Psichikos sveikatos įstatyme atsižvelgiama į birželio 15 d. Vyriausybės potvarkiu Nr. 6324/2020 su pakeitimais, padarytais lapkričio 20 d. Vyriausybės potvarkiu Nr. 11485/2020, įsteigtos darbo grupės pasiūlymus dėl pakeitimų, kuriais siekiama nustatyti psichikos ligomis sergančių asmenų teisių principus ir reglamentuoti privalomą hospitalizavimą ar gydymą.
1.6	Re-C01-r03	M	Naujo valdymo sutarties šablono įsigaliojimas	Naujo valdymo sutarties šablono įsigaliojimas				II KETV.	2022	Įsigaliojus naujam valdymo sutarties šablono, Sveikatos ir finansų ministerijoms bendrai patvirtinus. Naujojo šablono turi būti laikomasi visose būsimose valdymo sutartyse, kurias turi pasirašyti visi valstybės valdomų įmonių viešojo sektoriaus vadovai sveikatos priežiūros sistemoje, siekiant sustiprinti atskaitomybę ir skatinti rezultatais grindžiamą valdymo praktiką.
1.7	Re-C01-r03	M	Įsigaliojo naujas Nacionalinės sveikatos tarnybos valdymo apskaitos planas	Naujo valdymo apskaitos plano įsigaliojimas				1 KETV.	2024	Nacionalinės sveikatos tarnybos valdymo apskaitos plano parengimas siekiant nacionaliniu lygmeniu rinkti informaciją apie ligoninių paslaugų sąnaudas, pajamas ir rezultatus, taip gerinant Nacionalinės sveikatos tarnybos išteklių paskirstymą, lyginamąją analizę ir nustatant sritis, kuriose reikia gerinti sveikatos priežiūros įstaigų veiklos efektyvumą. Naujajį valdymo apskaitos planą centrinė sveikatos sistemos administracija išplatina norminiu aplinkraščiu.
1.8	Re-C01-r03	T	Naujų integruotų atsakomybės centrų steigimas Nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninėse		Skaičius	0	10	IV KETV.	2022	Naujų integruotų atsakomybės centrų steigimas Nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninėse, siekiant: I) gerinti galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, taip pat gerinti jų kokybę ir veiksmingumą; II) stiprinti sveikatos priežiūros paslaugų klinikinį valdymą, savarankiškumą ir atskaitomybę; skatinti sveikatos

										priežiūros specialistus toliau dirbti valstybinėse ligoninėse; IV) dalytis rizika ir nauda tarp sveikatos priežiūros tarnybų ir ligoninių; V) įvertinti kiekvienos sveikatos priežiūros tarnybos ir ligoninės misiją atsižvelgiant į Nacionalinės sveikatos tarnybos regioninį ir nacionalinį kontekstą.
1.9	Re-C01-r03	T	Naujų integruotų atsakomybės centrų steigimas Nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninėse		Skaičius	10	25	II KETV.	2024	Naujų integruotų atsakomybės centrų steigimas Nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninėse, siekiant: I) gerinti galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, taip pat gerinti jų kokybę ir veiksmingumą; II) stiprinti sveikatos priežiūros paslaugų klinikinį valdymą, savarankiškumą ir atskaitomybę; skatinti sveikatos priežiūros specialistus toliau dirbti valstybinėse ligoninėse; IV) dalytis rizika ir nauda tarp sveikatos priežiūros tarnybų ir ligoninių; V) įvertinti kiekvienos sveikatos priežiūros tarnybos ir ligoninės misiją atsižvelgiant į Nacionalinės sveikatos tarnybos regioninį ir nacionalinį kontekstą.
1.10	Re-C01-r03	T	Nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninėse vykdomų gydymo ligoninėse priemonių stiprinimas		Skaičius	0	5 000	IV KETV.	2024	Didinti reagavimo į hospitalizaciją namuose pajėgumus sudarant sąlygas ribotam laikotarpiui, glaudžiai bendradarbiaujant su pirminės sveikatos priežiūros paslaugomis, teikti sveikatos priežiūros paslaugas namuose, nacionalinį integruotą nuolatinę sveikatos priežiūros tinklą, matuojamą pagal naujų hospitalizavimo namuose epizodų skaičių (apibrėžiama kaip sveikatos priežiūros paslaugų, suteiktų tuo laikotarpiu, kai pacientas yra paguldytas į ligoninę ligoninėse, kurios nenutrūkstamai teikiamos nuo priėmimo dienos iki išleidimo dienos, išskyrus išleidimo dieną), skaičius.
1.11	Re-C01-r03	M	Įsigaliojo centralizuotų vaistų pirkimo mechanizmų stiprinimo veiksmų planas	Įsigaliojo centralizuotų vaistų pirkimo mechanizmų stiprinimo veiksmų planas				II KETV.	2024	Įsigaliojo centralizuotų vaistų pirkimo mechanizmų stiprinimo veiksmų planas, skirtas įgyvendinti Austrijos nacionalinio visuomenės sveikatos instituto pagal Struktūrinių reformų rėmimo programą atlikto centralizuoto vaistų pirkimo Portugalijoje nepriklausomo vertinimo rekomendacijas.
1.12	Re-C01-r03	M	Įsigaliojo nauja visiško atsidavimo darbo tvarka Nacionalinėje sveikatos tarnyboje	Naujos visiško atsidavimo darbo tvarkos įsigaliojimas				1 KETV.	2023	Nauja Nacionalinės sveikatos tarnybos sveikatos priežiūros specialistų visiško atsidavimo darbo tvarka, apimanti tinkamus darbo laiko ir darbo užmokesčio lentelių organizavimo mechanizmus.
1.13	Re-C01-i01	M	Medicininės pagalbos tarnybose baltai, mėlynai arba žaliai patikrintų skubios pagalbos epizodų, susijusių su kitų rūšių sveikatos priežiūros paslaugomis, įskaitant pirminės sveikatos	Ekstremaliųjų situacijų epizodų nuorodų sąlygų įsigaliojimas				1 KETV.	2022	Siuntimo proceso procedūrų ir administracinių taisyklių įsigaliojimas naudotojams, kurių ekstremaliųjų situacijų epizodai buvo patikrinti baltai, mėlynai arba žaliai ligoninėse teikiant kitų rūšių sveikatos priežiūros paslaugas, t. y. pirminės sveikatos priežiūros paslaugas, tiesiogiai suplanuojant paskyrimus.

			priežiūros paslaugas, teikimo sąlygų įsigaliojimas							
1.15	Re-C01-i01	T	Naujų sveikatos priežiūros įstaigų statyba		Skaičius	0	124	II KETV.	2026	Pastatytų naujų sveikatos priežiūros vienetų skaičius. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikį.
1.16	Re-C01-i01	M	Užbaigti pirminės sveikatos priežiūros atrankinės patikros ir ankstyvosios diagnostikos programų nacionalinę aprėptį	Pirminės sveikatos priežiūros atrankinės patikros ir ankstyvosios diagnostikos programų aprėpties užbaigimas				1 KETV.	2026	Šios tarpinės reikšmės įgyvendinimas apima: I) teikti kolorektalinio ir gimdos kaklelio vėžio atrankinės patikros paslaugas 341 sveikatos priežiūros skyriuje; II) diabetinės retinopatijos atrankinės patikros paslaugas įdiegimas 300 sveikatos priežiūros skyrių; III) suteikti galimybę 900 funkcinų vienetų teikti „Holter“ egzaminų ir kraujospūdžio ambulatorinės stebėsenos paslaugas; IV) 300 sveikatos priežiūros skyrių aprūpinti spirometrais ankstyvajai diagnostikai, astmos, lėtinės obstrukcinės plaučių ligos ir rūkymo stebėsenos ir gydymo paslaugoms; ir v) suteikti 300 sveikatos priežiūros padalinių galimybę matuoti C reaktyvų baltymus.
1.17	Re-C01-i01	M	Didinti pirminės sveikatos priežiūros centrų reagavimo pajėgumus ir plėsti jų intervencijos sritis	Pranešimas dėl pirminės sveikatos priežiūros centrų reagavimo pajėgumų didinimo ir jų intervencijos sričių išplėtimo				II KETV.	2026	Šios tarpinės reikšmės įgyvendinimas apima: I) išplėsti diabeto pėsčiųjų konsultacijas iki 50 sveikatos priežiūros skyrių; II) įrengti odontologijos biurus 130 sveikatos priežiūros skyrių; sukurti 50 integruotų diagnostikos centrų (su mažai sudėtingomis viena kita papildančiomis diagnostikos ir terapijos, rentgeno ir klinikinės analizės priemonėmis) sveikatos priežiūros skyriuose; IV) judėjimo ir reabilitacijos paslaugų kūrimą 18 sveikatos priežiūros skyrių; V) 350 sveikatos priežiūros padalinių aprūpinti įrangą (avarinį maišelį, defibriliatorių ir gyvybiškai svarbių ženklų monitorių), skirtą kvalifikuotam reagavimui ekstremaliose situacijose (pagrindinė parama gyvybei); VI) kreipimosi protokolus labiausiai pageidaujamosse priežiūros srityse, t. y. oftalmologiją, otorinolaryngologiją, ortopediją ir urologiją.
1.18	Re-C01-i01	M	Sveikatos priežiūros įstaigų ir įrangos atnaujinimas siekiant užtikrinti prieinamumą, kokybę ir saugos sąlygas pirminės sveikatos priežiūros centruose	Sveikatos priežiūros įstaigų ir įrangos atnaujinimo ataskaita				II KETV.	2026	Šios tarpinės reikšmės įgyvendinimas apima: I) renovuoti arba pritaikyti 347 sveikatos priežiūros įstaigas; ir ii) sveikatos priežiūros įrangos modernizavimas.
1.19	Re-C01-i01	M	Bendruomeninės priežiūros, namuose ir bendruomenės intervencijų stiprinimas	Pranešimas dėl bendruomeninės priežiūros, namuose ir bendruomenės				II KETV.	2026	Šios tarpinės reikšmės įgyvendinimas apima: I) aprūpinti ne mažiau kaip 770 elektra varomų transporto priemonių, kad sveikatos priežiūros centrai galėtų teikti priežiūros namuose paslaugas; ir ii) padidinti naujų mobiliųjų įrenginių skaičių dar bent 34, kad būtų įtraukti mažo tankio

				intervencijų stiprinimo						regionai. Mažo tankio regionai apima regionus, įtrauktus į 2015 m. liepos 1 d. „Deliberação 55/2015 da CIC Portugal 2020“ (2020 m. CIC sprendimas), peržiūrėtą 2018 m. rugsėjo 12 d. Deliberação 20/2018 da CIC Portugal 2020
1.20	Re-C01-i02	M	Reglamento dėl regioninės sveikatos priežiūros institucijų finansinės paramos skyrimo įsigaliojimas	Reglamento dėl finansinės paramos skyrimo įsigaliojimas				1 KETV.	2022	Įsigalioja reglamentas dėl regioninės sveikatos priežiūros institucijų finansinės paramos skyrimo, kuriame apibrėžiamas programos valdymo modelis ir atitinkami pareiškėjų reikalavimai.
1.21	Re-C01-i02	T	Nacionalinių integruotos nuolatinės priežiūros ir palaikomosios slaugos paslaugų, susijusių su stacionarine ir ambulatorine priežiūra, tinklų reagavimo pajėgumų stiprinimas		Skaičius	0	7 400	IV KETV.	2025	Nacionalinių integruotos nuolatinės priežiūros ir palaikomosios slaugos paslaugų, susijusių su stacionarine ir ambulatorine priežiūra, tinklų reagavimo pajėgumų stiprinimas sukuriant šias naujas vietas: I) 5500 naujų stacionariųjų lovų nacionaliniame integruotų nuolatinės priežiūros paslaugų tinkle bendrajame tinkle; II) 500 naujų vietų autonomijos skatinimo dienos skyriuose nacionaliniame integruotų nuolatinės priežiūros paslaugų tinkle; III) naujų 1000 vietų integruotose nuolatinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugose; ir iv) 400 naujų mažo sudėtingumo stacionariųjų vietų nacionaliniame palaikomosios slaugos paslaugų tinkle. Šių naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį.
1.22	Re-C01-i02	T	Nacionalinių integruotos nuolatinės priežiūros ir palaikomosios priežiūros paslaugų tinklų reagavimo pajėgumų stiprinimas priežiūros namuose srityje		Skaičius	0	1 200	II KETV.	2024	Nacionalinių integruotos nuolatinės priežiūros ir palaikomosios slaugos paslaugų namuose tinklų reagavimo pajėgumų stiprinimas: I) 1000 naujų vietų integruotose nuolatinės priežiūros namuose grupėse užregistravimas SI RNCCI platformoje; II) užregistruoti 100 naujų vietų psichikos sveikatos priežiūros namuose grupėse SI RNCCI platformoje ir iii) sudaryti sutartis ir priimti vietas sveikatos priežiūros padalinių sprendimus, kuriais sukuriama komanda, būtina 100 naujų vietų bendruomenės palaikomosios slaugos paslaugoms teikti.
1.23	Re-C01-i03	T	Teismo ekspertizės psichiatrijos įrenginių ir įrangos atnaujinimas		Skaičius	0	3	IV KETV.	2025	Naujo kriminalistikos psichiatrijos skyriaus (Sobral Cid) statyba ir kitų dviejų skyrių (Lisabonos psichiatrijos ligoninių centro ir Magalhães Lemos ligoninės) atnaujinimas
1.24	Re-C01-i03	M	Informuotumo didinimo ir mokymo veiksmų, skirtų pacientų gydymo būdams tiesti, atsižvelgiant į demencijos atmainas, plėtojimas	Naujų informuotumo didinimo ir mokymo veiksmų įgyvendinimo ir jų plėtojimo ataskaita				IV KETV.	2022	Informuotumo apie demencijos atmainas didinimo ir mokymo veiksmų, kuriais siekiama remti socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų reformas, skirtas socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų ar kitų subjektų, dirbančių su plačiąja visuomene socialinės ir sveikatos priežiūros politikos srityje, darbuotojams, taip pat socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų naudotojams.

1.25	Re-C01-i03	M	Psichikos sveikatos priežiūros tinklo stiprinimo užbaigimas	Visų aprašytų iniciatyvų, kuriomis siekiama stiprinti psichikos sveikatos priežiūros tinklą, užbaigimo ataskaita				IV KETV.	2025	Visų intervencijų, nustatytų siekiant stiprinti psichikos sveikatos priežiūros tinklą, užbaigimas, įskaitant: I) įsteigti keturis naujus hospitalizavimo bendrosiose ligoninėse padalinius; II) įsteigti 15 integruotų atsakomybės centrų psichikos sveikatos paslaugų srityje; atnaujinti 20 esamų vietos psichikos sveikatos paslaugų; sukurti 500 vietų lėtinėmis psichikos ligomis sergančių institucionalizuotų asmenų poreikiams tenkinti; V) trijų kriminalistinių psichiatrijos įrenginių ir įrangos modernizavimas; VI) pastatyti tris teismo ekspertizės pereinamuosius gyvenamuosius vienetus; ir vi) sudarant 40 bendruomenės psichikos sveikatos komandų. Į jį įtraukta 58 507 675 EUR parama dotacijomis renovacijai energijos vartojimo efektyvumui didinti, siekiant vidutiniškai bent vidutinio masto renovacijos, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
1.40	Re-C01-i04	M	Rytų Lisabonos ligoninės statybos valdymo sutarties pasirašymas	Valdžios institucijų ir SPĮ pasirašytos Rytų Lisabonos ligoninės statybos valdymo sutarties pasirašymas				III KETV.	2023	ARSLVT ir specialiosios paskirties įmonės (SPĮ) pasirašyta valdymo sutartis dėl Rytų Lisabonos ligoninės statybos. Sutartyje nurodomos sąlygos, susijusios su paslaugų apimtimi (projektavimas, statyba, finansavimas, infrastruktūros priežiūra, bendros pastato įrangos tiekimas ir priežiūra) ir trukme. Į sutartį taip pat įtraukiama sąlyga, kurioje nurodoma, kad naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį.
1.26	Re-C01-i04	M	Šildymo paslaugų pastatų ir ligoninių įrangos statyba ir renovacija	Sveikatos priežiūros paslaugų pastatų ir ligoninių įrangos statyba ir renovacija				II KETV.	2026	1) naujai Sintros ligoninei ir kitoms ligoninėms skirtos ligoninės įrangos, kuriai iš viso skirta 119 283 988 EUR dotacija, t. y. klinikinės/medicininės ir aukštųjų technologijų įrangos, pirkimas; bendroji įranga, kurią sudaro įvairiose patalpose atliktinoms užduotims pritaikyti baldai, kuriuos lengva valyti ir ergonomiškai suprojektuoti; ir kompiuterinei įrangai. Ne mažiau kaip 14 pastatų sveikatos priežiūros paslaugoms bent 7 vietos sveikatos priežiūros vienetuose statyba ir ne mažiau kaip 38 pastatų sveikatos priežiūros paslaugoms renovacija bent 7 vietos sveikatos priežiūros vienetuose, kaip nurodyta priemonės aprašyme. Šių naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį.
1.27	Re-C01-i05-RAM	T	Madeiros regioninės sveikatos priežiūros tarnybos Bendrijos ligoninės sistemos vietų skaičiaus padidėjimas		Skaičius	0	1 500	II KETV.	2026	Stiprinti Madeiros regioninės sveikatos priežiūros tarnybos reagavimo pajėgumus didinant Bendrijos ligoninių sistemos vietų skaičių, taip sudarant sąlygas namuose teikti sveikatos priežiūros paslaugas, glaudžiai derinant jas su pirmine sveikatos priežiūra ir kitomis paslaugomis.
1.28	Re-C01-i05-RAM	T	Bendruomenės psichikos sveikatos grupių kūrimas		Skaičius	0	7	II KETV.	2024	Bendruomenės psichikos sveikatos grupių kūrimas regioninių sveikatos tarnybų sprendimais.

			Madeiros regiono sveikatos tarnyboje							
1.29	Re-C01-i05-RAM	M	Madeiros regioninio modelio klasifikavimo sistemos, funkcinio profilio ir naudotojų nukreipimo sistemos diegimas	Klasifikavimo sistemos, funkcinio profilio ir naudotojų nukreipimo sistemos diegimo ataskaita				IV KETV.	2021	Klasifikavimo sistemos, funkcinio profilio ir naudotojų nukreipimo sistemos diegimas siekiant sustiprinti Madeiros regioninį integruotų nuolatinės priežiūros paslaugų modelį, taip pat jo koordinavimą ir techninį valdymą.
1.30	Re-C01-i05-RAM	T	Vietos, kuriose teikiamos integruotos nuolatinės priežiūros paslaugos Madeiros regioninės sveikatos tarnybos, skaičiaus padidėjimas		Skaičius	0	1 080	II KETV.	2026	Naujų ir atnaujintų vietų, sukurtų teikiant integruotas nuolatinės priežiūros paslaugas Madeiros regioninėse sveikatos priežiūros tarnybose, skaičius, vertinamas pagal naujas ir atnaujintas lovas apskritai (įskaitant gydymo, vidutinės trukmės ir reabilitacijos padalinius, taip pat ilgalaikės priežiūros ir priežiūros), psichikos sveikatos ir pediatrinės paslaugas. Tai apima paramos dotacijomis naudojamą i) naujai sveikatos infrastruktūrai, kurios pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį, statybai; ir ii) įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo renovaciją.
1.31	Re-C01-i05-RAM	T	Pirminės sveikatos priežiūros paslaugų atnaujinimas Madeiros regiono sveikatos tarnyboje		Skaičius	0	16	II KETV.	2026	Atnaujintų pirminės sveikatos priežiūros įstaigų skaičius Madeiros regiono sveikatos tarnyboje.
1.32	Re-C01-i06	T	Vietos informacinių technologijų tinklų modernizavimas		%	0	90	IV KETV.	2022	Atnaujintų vietos informacinių technologijų tinklų Nacionalinėje sveikatos tarnyboje, kuriuos organizuoja ir įgyvendina Sveikatos apsaugos ministerijos bendrų paslaugų padalinys ir kuris tokiu būdu galės veikti pagal naują vieningo ryšio modelį (balsavimo per internetą protokolas), procentinė dalis.
1.33	Re-C01-i06	T	Nuotolinės sveikatos ir nuotolinės stebėsenos funkcijų įgyvendinimas		%	0	15	IV KETV.	2022	Naudotojų, turinčių prieigą prie naujų nuotolinės sveikatos priežiūros ir nuotolinės stebėsenos funkcijų, leidžiančių teikti nuotolines sveikatos priežiūros paslaugas, procentinė dalis, taip didinant galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir piliečių dalyvavimą nuotolinio informacijos rinkimo ir gydymo procese.
1.34	Re-C01-i06	T	Informacinių technologijų administracinių modulių, pagrindinių klinikinių modulių ir ekstremaliųjų situacijų klinikinių modulių įgyvendinimas		%	0	15	II KETV.	2025	Sveikatos priežiūros specialistų, turinčių galimybę naudotis integruotais informacinių technologijų moduliais, pagrindiniais klinikiniais moduliais ir skubios pagalbos klinikiniais moduliais, procentinė dalis: i) klinikinės informacijos, susijusios su pirmine, ligoninių ir nuolatine sveikatos priežiūra, registravimą ir konsultavimąsi su ja, siekiant užtikrinti informacijos apie sveikatą prieinamumą ir integravimą, taip pat užtikrinti didesnę naudotojų ir

										sveikatos priežiūros specialistų saugą; ir ii) skubios pagalbos, slaugos registro ir nuotolinės sveikatos priežiūros paslaugų.
1.35	Re-C01-i07-RAM	T	Nauja kompiuterinė įranga Madeiros regioninei sveikatos priežiūros tarnybai		Skaičius	0	3 600	IV KETV.	2025	Naujos kompiuterinės įrangos, skirtos Madeiros regioninei sveikatos priežiūros tarnybai, kad būtų galima stebėti Madeiros regioninės sveikatos priežiūros tarnybos naudotojus ir užtikrinti jų artumą, skatinti klaidų rizikos mažinimą, taip pat didinti veiksmingumą ir greitą prieigą prie naudotojų duomenų, skaičius.
1.36	Re-C01-i08-RAA	T	Didesnė prieiga prie Azorų regioninės sveikatos priežiūros tarnybos naudotojų portalo		Skaičius	0	25 000	III KETV.	2025	Papildomų individualių naudotojų, kurie per metus prisijungia prie Azorų regioninės sveikatos tarnybos naudotojų portalo, skaičius dėl skaitmeninių sveikatos paslaugų ir jame prieinamos medicininės informacijos išplėtimo.
1.37	Re-C01-i08-RAA	T	Nuotolinės medicinos paslaugų teikimas Azorų regiono sveikatos priežiūros tarnyboje		Skaičius	0	1 000	III KETV.	2024	Per metus į nuotolinę mediciną paskirtų asmenų pirminės sveikatos priežiūros srityje ir pas Azorų regiono sveikatos priežiūros tarnybos medicinos specialistus skaičius.
1.38	Re-C01-i09	T	Programų „School Sports Community“ ir „Mokyklų sportas su ratais“ įgyvendinimo mokyklose užbaigimas		Skaičius	0	1980	III KETV.	2025	Dviračių rinkinių, kuriuos sudaro įvairaus dydžio dviračiai, pristatomi į antrosios pakopos mokyklas siekiant mokyti dviračius mokiniams, taip pat suaugusiųjų dviračių rinkinių, pristatytų į valstybines mokyklas pagal programą „Schools Sports Community“, skaičius
1.39	Re-C01-i09	M	Nacionalinės kampanijos dėl universalios aktyvaus gyvenimo rėmimo sistemos ir susijusios technologinės platformos pradžia	Nauji ryšių kanalai ir platforma, naudojami nacionalinei kampanijai dėl universalios aktyvaus gyvenimo rėmimo sistemos				III KETV.	2025	Pradėti nacionalinę kampaniją, skirtą visuotinio aktyvaus gyvenimo rėmimo sistemai ir susijusiai technologinei platformai, siekiant didinti piliečių žinias apie reguliaraus fizinio aktyvumo naudą bet kokio amžiaus asmenims ir pagal jų gebėjimus, siekiant skatinti sveikesnį gyvenimo būdą.
1.41	Re-C01-i10	M	Ataskaitos, kurioje nustatomi sunkiosios medicininės įrangos NHS poreikiai, patvirtinimas	Ataskaitos tvirtinimas				III KETV.	2023	Sveikatos apsaugos ministerija patvirtino ataskaitą, kurioje nustatyti nacionalinių sveikatos priežiūros ligoninių poreikiai, susiję su sunkiąja medicinine įranga. Šioje ataskaitoje nurodomas poreikis pirmą kartą įsigyti šios rūšies įrangą ir poreikis pakeisti esamą sunkiąją medicinos įrangą.
1.42	Re-C01-i10	T	Sunkiosios medicininės įrangos pirkimas		Skaičius	0	19	IV KETV.	2024	Sunkiosios medicininės įrangos, įsigytos NHS ligoninėms pagal ataskaitoje nustatytus poreikius, skaičius, kaip nurodyta 1.41 etape.

1.43	Re-C01-i10	T	Sunkiosios medicininės įrangos pirkimas		Skaičius	19	124	II KETV.	2026	Sunkiosios medicinos įrangos, įsigytos i) NHS ligoninėms pagal ataskaitoje nustatytus poreikius, kaip nurodyta 1.41 orientyre, ir ii) kuri turi būti įrengta ligoninėse žemyninėje dalyje, skaičius.
1.44	Re-C01-i11-RAA	T	Azorų salų regioninės sveikatos priežiūros tarnybos modernizavimas					II KETV.	2026	<ul style="list-style-type: none"> i) Dviejų naujų sveikatos centrų statyba ir vieno sveikatos centro renovacija; ii) 94 elektrinių transporto priemonių, skirtų priežiūrai namuose teikti, įsigijimas; iii) 656 įrangos vienetų įsigijimas; iv) Azorų sveikatos linijos modernizavimas; v) 21 greitosios pagalbos automobilio įsigijimas; vi) Sukurti aštuonias naujas nuolatinės priežiūros, palaikomosios slaugos ar stebėjimo paslaugų vietas. <p>Šių naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį.</p>

A.3. Su paskola susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Investicijos RE-C01-i12: Rytų Lisabonos ligoninės statyba

Investicijos tikslas – prisidėti prie Rytų Lisabonos ligoninės statybos. Taip siekiama užtikrinti geresnes galimybes didelei gyventojų daliai naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis.

Investicijas sudaro Rytų Lisabonos ligoninės dalies statyba:

- i) Pastato seisminės bazės izoliacijos sistemos infrastruktūra sklype A;
- ii) Statyba B sklype, kuris skirtas, be kita ko, administracinėms sritims, psichikos sveikatai, fizinei ir reabilitacijos medicinai; ir
- III) statyba C sklype, kuris skirtas, be kita ko, moksliniams tyrimams ir švietimui.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

A.4. Su paskola susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
1.45	Re-C01-i12	M	Rytų Lisabonos ligoninės statyba	Rytų Lisabonos ligoninės dalies statyba				II KETV.	2026	Rytų Lisabonos ligoninės dalies statyba, būtent: <ul style="list-style-type: none"> i) Pastato seisminės bazės izoliacijos sistemos infrastruktūra sklype A; ii) Statyba B sklype; iii) Statyba sklype C. B ir C sklypuose esančių pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį.

B. 2 KOMPONENTAS. Būstas

Šiuo Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentu sprendžiami uždaviniai, susiję su struktūriniu nuolatinių ir laikinų būsto sprendimų trūkumu labiau pažeidžiamoms grupėms tiek žemyninėje Portugalijos dalyje, tiek autonominiuose Azorų ir Madeiros regionuose, kartu netiesiogiai prisidedant prie socialinės apsaugos sistemos stiprinimo. Visuomeniniai būstai sudaro tik 2 proc. visų Portugalijoje esančių būstų ir manoma, kad jų nepakanka labiausiai skurstančių asmenų, kuriems gresia socialinė atskirtis, poreikiams patenkinti.

Pagrindiniai komponento tikslai yra šie: I) didinti socialinio ir įperkamo būsto pasiūlą (be kita ko, tenkinant kitus susijusius poreikius, pavyzdžiui, pagrindinės infrastruktūros ir įrangos trūkumą, nesveikas ir nesaugias gyvenamąsias vietas, nesaugumą ar sutartinių ryšių trūkumą, perpildymą ar būsto netinkamumą specialioms neįgalių ar riboto judumo gyventojų poreikiams patenkinti); II) sukurti nacionalinį viešą atsaką į skubius ir laikinus apgyvendinimo poreikius, atsirandančius dėl nenumatytų ar nenumatytų įvykių, pvz., gaivalinių nelaimių, gaisrų, pandemijų, migracijos judėjimo, prieglobsčio prašymų arba neišvengiamos rizikos situacijų, pvz., smurto šeimoje, prekybos žmonėmis, išskeldinimo rizikos ir kt.; ir iii) didinti studentų apgyvendinimo prieinamomis kainomis pasiūlą. Investicijos į komponentą apima naujų būstų statybą ir esamų būstų rekonstrukciją.

Šis komponentas padeda įgyvendinti per 2019 ir 2020 m. Europos semestrą Portugalijai pateiktas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, visų pirma: Didinti socialinės apsaugos sistemos veiksmingumą ir adekvatumą (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2); Užtikrinti pakankamą ir veiksmingą socialinę apsaugą ir pajamų rėmimą (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2); ir padidinti aukštojo mokslo įstaigų absolventų skaičių, visų pirma mokslo ir informacinių technologijų srityje (investuojant į studentų apgyvendinimą) (2019 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 2). Komponentas taip pat padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl su klimato kaita susijusios pertvarkos (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3). Komponentu taip pat prisidedama prie kelių Europos socialinių teisių ramsčio (ESTR) principų įgyvendinimo, pavyzdžiui: „Asmenims, kuriems reikia pagalbos, suteikiama galimybė gauti kokybišką socialinį būstą arba paramą aprūpinant būstu“ (19 ESTR 19.a); „Pažeidžiami asmenys turi teisę į tinkamą pagalbą ir apsaugą nuo priverstinio išskeldinimo“ (ESTR 19 straipsnio b punktas); „Benamiams suteikiama tinkama pastogė ir paslaugos, siekiant skatinti jų socialinę įtrauktį“ (19 ESTR 19.c); „Socialinė apsauga“ (12 ESTR); „Neįgaliųjų įtrauktis“ (17 ESTR); „Galimybė naudotis pagrindinėmis paslaugomis“ (20 ESTR); „Švietimas, mokymas ir mokymasis visą gyvenimą. „Švietimas, mokymas ir mokymasis visą gyvenimą: Kiekvienas asmuo turi teisę į kokybišką ir įtraukų švietimą, mokymą ir mokymąsi visą gyvenimą, kad galėtų išsaugoti ir įgyti įgūdžius, leidžiančius visavertiškai dalyvauti visuomenės gyvenime ir sėkmingai valdyti pokyčius darbo rinkoje“ (1 ESTR). Taip pat įtraukiami aplinkos aspektai, visų pirma skatinant naujus statinius, kuriems taikomi aukšti energijos vartojimo efektyvumo standartai.

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksmų aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

B.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

Reforma RE-r04: Nacionalinis skubaus ir laikino būsto planas

Reformos tikslas – sukurti nacionalinį viešąjį tinklą, kad būtų galima reaguoti į neatidėliotinus ir laikinus būsto poreikius atnaujinant Portugalijos būsto politiką, siekiant apsaugoti nustatytas tikslines grupes ir suteikti joms galių, taip pat skatinti socialinę įtrauktį ir kovoti su nelygybe.

Reforma apima struktūrizuotą ir kompleksinį atsaką žmonėms, kuriems reikia skubios pagalbos ar laikino apgyvendinimo sprendimų, ir sukurti būtiną teisinę ir reguliavimo sistemą, kad būtų sukurtas investicijų RE-C02-i02 (Nacionalinė ekstremaliųjų situacijų ir laikino apgyvendinimo dotacija) valdymo modelis ir nustatomos gairės ir nukreipimas į apgyvendinimą bei socialinę paramą remiamiems asmenims.

Reforma turėjo būti baigta įgyvendinta iki 2021 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C02-i01: Paramos programa dėl galimybės gauti būstą

Investicijų tikslas – užtikrinti deramą ir tinkamą būstą šeimoms, turinčioms didžiausius poreikius, ir pažeidžiamiausioms grupėms.

Investicijas sudaro socialinio būsto suteikimas arba finansinės paramos renovacijai ar statybai teikimas nustatytoms tikslinėms grupėms, kurios neturi finansinio pajėgumo užtikrinti savo būsto pakankamumą bent 20209 namų ūkių iki 2026 m. Investicijas sudaro naujų pastatų statyba arba esamų būstų renovacija, taip pat pastatų įsigijimas arba pastatų nuoma subnuomai.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C02-i02: Nacionalinė skubi pagalba ir laikino apgyvendinimo parama

Šios investicijos tikslas – suteikti laikiną arba avarinį būstą pažeidžiamoms gyventojų grupėms žemyninėje Portugalijos dalyje. Planuojamos intervencinės priemonės grindžiamos toliau išvardytais pavojais arba socialinėmis ekstremaliosiomis situacijomis: nenumatyti arba išskirtiniai įvykiai, poreikis skubiai apgyvendinti ir suteikti galių asmenims, laikinai netekusiems būsto, įskaitant smurto šeimoje aukas, prekybos žmonėmis aukas, asmenis, kuriems suteikta tarptautinė apsauga, benamius; ypatingų ir tinkamai pagrįstų poreikių, susijusių su skubiu ir laikinu apgyvendinimu asmenims, kuriems gresia ir realus pavojus, kad jie bus palikti be apgyvendinimo arba vyksta deinstitutionalizavimo procesas; valstybės pareigūnų ir tarnautojų apgyvendinimo poreikiai, laikini ir būtini viešajam interesui.

Investicijas sudaro 2000 skubaus apgyvendinimo vietų, 840 buveinių vienetų saugumo pajėgoms ir armijai, trys saugumo pajėgų blokai (kai tai pateisinama viešuoju interesu) ir septyni laikino apgyvendinimo centrai dėl humanitarinių ar saugumo priežasčių.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C02-i03-RAM: Socialinio būsto pasiūlos Madeiros autonominiame regione didinimas

Šių investicijų tikslas – patenkinti sunkiomis sąlygomis gyvenančių šeimų, kurios neturi finansinių pajėgumų padengti išlaidas, susijusias su galimybe gauti tinkamą būstą Madeiros autonominiame regione, būsto poreikius.

Investicijas sudaro socialinio būsto, skirto 805 namų ūkiams, statyba arba įsigijimas (investicijos taip pat apima tyrimus, projektus, žemės įsigijimą ir statybą) ir 325 privačių ar viešųjų gyvenamųjų būstų rekonstrukcija (įskaitant didesnę energinį naudingumą). Investicijomis taip pat numatomas paslaugų, skirtų informacinėms sistemoms ir e. valdžios sprendimams būsto sektoriuje plėtoti, pirkimas.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C02-i04-RAA: Azorų autonominio regiono būsto sąlygų gerinimas

Investicijos tikslas – sustiprinti būsto pasiūlą įvairiais lygmenimis, pastebimai pablogėjus Azorų autonominio regiono pastatų būklės blogėjimui ir sumažėjus pasiūlai nekilnojamojo turto rinkoje.

Investicijas įvairiose salose sudaro būsto statyba, įsigijimas ir rekonstrukcija, įskaitant:

- 65 pastatų statyba;
- būstų rekonstrukcija (esminė 75 būstų renovacija, vidutinė 270 būstų renovacija ir nedidelės intervencijos 135 būstuose) iš viso 480 būstų.

Energijos vartojimo efektyvumo renovacijos, kurios reikia, kad vidutiniškai būtų atlikta bent vidutinio masto renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje dėl pastatų renovacijos (ES) 2019/786, atveju pirminės energijos poreikio sumažėjimą galima apskaičiuoti pagal Portugalijos energetikos agentūros (ADENE) taikomą metodiką, jei a) energinio naudingumo sertifikatų negalima išduoti kaip sertifikavimo objekto pagal Dekreto įstatymo Nr. 101-D/2020 19 straipsnį arba b) bendros išlaidos yra mažesnės nei 5 000 EUR arba c) kvietimas dalyvauti konkurse buvo paskelbtas 2020 m. arba 2021 m. Vidutinis pirminės energijos poreikio sumažėjimas apskaičiuojamas remiantis sumažėjusiu energijos poreikiu matavimo vienetui.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C02-i07-RAA: Gyvenamiesiems būstams skirtų žemės sklypų infrastruktūra

Investicijos tikslas – sukurti arba pagerinti Azorų autonominio regiono žemės sklypų infrastruktūrą ir paskirti ją atrinktiems kandidatams. Tikslas – sudaryti sąlygas atrinktiems kandidatams šiuose žemės sklypuose statyti savo namus kontroliuojamomis išlaidomis. Ši programa nustatyta 2005 m. rugpjūčio 3 d. Regioniniame įstatyminiame dekrete Nr. 21/2005/A. Investicijomis paskirstomi 145 žemės sklypai.

Atrenkant kandidatus savo namams šiose pirkimo dalyse statyti, pirmenybė teikiama jaunimui (jaunesniems nei 35 metų amžiaus, jei jie susituokę arba gyvena poroje) jaunuoliams (jaunesniems nei 35 metų amžiaus asmenims arba kurių bendras amžius yra jaunesnis nei 70 metų, jei jie susituokę arba gyvena poroje).

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C02-i08-RAA: Socialinio būsto fondo stiprinimas

Investicijos tikslas – sustiprinti Azorų autonominio regiono socialinių būstų fondą. Investicijas sudaro 77 būstų statyba.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

B.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo orientyrai, rodikliai ir tvarkaraštis.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
2.1	Re-C02-i01	T	Paramos programa, skirta galimybės gauti būstą. Pasirašyti bendradarbiavimo arba finansavimo susitarimai		Skaičius	0	75	III KETV.	2022	Bendradarbiavimo ar finansavimo susitarimų pasirašymas. Savivaldybės pristato vietos apgyvendinimo strategijas. Šiose strategijose nustatyti 1) visi pagal šią programą tinkami finansuoti poreikiai (kaip nurodyta 2018 m. birželio 4 d. Dekrete-įstatyme Nr. 37/2018) ir 2) subjektai, skatinantys būsto sprendimus. IHRU (Būsto ir miestų reabilitacijos institutas) patvirtinus, kad vietos apgyvendinimo strategijos atitinka programą, pasirašomi bendradarbiavimo susitarimai su savivaldybėmis arba finansavimo susitarimai su kitais paramos gavėjais, kuriuose nustatomos konkrečios skatintinos investicijos, ir nurodomas jų įgyvendinimo terminas.
2.2	Re-C02-i01	T	Būsto prieinamumo rėmimo programa. Namų ūkiams suteikti perkami, pastatyti (didelis energijos vartojimo efektyvumas) arba reabilituoti būstai		Skaičius	0	1 500	III KETV.	2023	Reikalavimus atitinkantiems programos namų ūkiams pristatytų būstų skaičius. Naujų pastatų arba pastatų, įsigytų be rekonstravimo, pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų (išskyrus iki 1502 būstų pagal visą priemonę) poreikį.
2.3	Re-C02-i01	T	Būsto prieinamumo rėmimo programa. Namų ūkiams suteikti perkami, pastatyti (didelis energijos vartojimo efektyvumas) arba reabilituoti būstai		Skaičius	1 500	20 209	II KETV.	2026	Reikalavimus atitinkantiems programos namų ūkiams pristatytų būstų skaičius. Naujų pastatų arba pastatų, įsigytų be rekonstravimo, pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų (išskyrus iki 1502 būstų pagal visą priemonę) poreikį. Rekonstrukcinis vienetas vienam būstui yra 73 kvadratiniai metrai, naujų statinių atveju – 95 kvadratiniai metrai 20209 būstų.

2.4	Re-C02-i02	T	Nacionalinės skubios pagalbos ir laikino apgyvendinimo dotacijos. Finansavimo susitarimų dėl skubaus apgyvendinimo ir laikino apgyvendinimo pereinamuoju laikotarpiu pasirašymas		Skaičius	0	500	III KETV.	2022	Apgyvendinimo įstaigų, dėl kurių pasirašytos finansavimo sutartys, skaičius. Subjektai teikia paraišką dėl finansavimo pagal IHRU (Būsto ir miesto reabilitacijos instituto) paskelbtą kvietimą teikti pasiūlymus, kuris, įvertinęs ir paprašęs ISS (Socialinės apsaugos institutas) pateikti nuomonę dėl pateiktų paraiškų pagrįstumo ir pagrįstumo, sudaro sutartis dėl finansavimo ir nustato jo įgyvendinimo terminą. Apgyvendinimas – tai pastato, į kurį galima patekti savarankiškai, dalis arba visas pastatas, kurį sudaro vienas ar daugiau gyvenamųjų patalpų ir papildomos privačios patalpos arba gyvenamieji vienetai, skirti daugiau nei vienam namų ūkiui.
2.5	Re-C02-i02	T	Nacionalinės skubios pagalbos ir laikino apgyvendinimo dotacijos. Finansavimo susitarimų dėl laikino apgyvendinimo ir apgyvendinimo pereinamuoju laikotarpiu pasirašymas		Skaičius	500	1 000	III KETV.	2024	Apgyvendinimo įstaigų, dėl kurių pasirašytos finansavimo sutartys, skaičius. Subjektai teikia paraišką dėl finansavimo pagal IHRU (Būsto ir miesto reabilitacijos instituto) paskelbtą kvietimą teikti pasiūlymus, kuris, įvertinęs ir paprašęs ISS (Socialinės apsaugos institutas) pateikti nuomonę dėl pateiktų paraiškų pagrįstumo ir pagrįstumo, sudaro sutartis dėl finansavimo ir nustato jo įgyvendinimo terminą. Apgyvendinimas – tai pastato, į kurį galima patekti savarankiškai, dalis arba visas pastatas, kurį sudaro vienas ar daugiau gyvenamųjų patalpų ir papildomos privačios patalpos arba gyvenamieji vienetai, skirti daugiau nei vienam namų ūkiui.
2.6	Re-C02-i02	T	Nacionalinė skubi ir laikino apgyvendinimo dotacija. Apgyvendinimas su pradėtais arba įsigytais darbais		N abėcėlė	0	41	III KETV.	2023	Projektų, kuriems pradėti statybos ar renovacijos darbai arba kuriems įsigyti pastatai, skaičius.
2.7	Re-C02-i02	T	Nacionalinė skubi ir laikino apgyvendinimo dotacija. Užbaigtos apgyvendinimo vietos		Skaičius	0	2 000	II KETV.	2026	Pastatytų, renovuotų ar įsigytų apgyvendinimo įstaigų pristatymas. Apgyvendinimas – tai pastato, į kurį galima patekti savarankiškai, dalis arba visas pastatas, kurį sudaro vienas ar daugiau gyvenamųjų patalpų ir papildomos privačios patalpos arba gyvenamieji vienetai, skirti daugiau nei vienam namų ūkiui. Naujų pastatų arba pastatų, įsigytų be rekonstravimo, pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį (išskyrus projektus, apimančius iki 291 patalpų). 2000

										gyvenamųjų patalpų atskaitos vienetas yra vidutiniškai 73 kvadratiniai metrai.
2.8	Re-C02-i02	T	Apgyvendinimas saugumo pajėgoms ir laikinas apgyvendinimas dėl humanitarinių ar saugumo priežasčių		Skaičius	0	840	II KETV.	2026	Laikino apgyvendinimo reikmėms skirtų būstų (413 pristatytų saugumo pajėgoms ir 427 pristatytų į armiją) skaičius, įskaitant tris saugumo pajėgų blokus (tais atvejais, kai kalbama apie viešąjį interesą). Investicijos taip pat apima septynis laikino apgyvendinimo dėl humanitarinių ar saugumo priežasčių centrus. Naujų pastatų arba pastatų, įsigytų be rekonstravimo, pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikį.
2.11	Re-C02-i03-RAM	T	Parama būstui Madeiros autonominiam regione		Skaičius	0	805	II KETV.	2026	Būsto, skirto reikalavimus atitinkantiems namų ūkiams po socialinio būsto statybos arba gyvenamojo būsto pirkimo socialiniam būstui, skaičius. Naujų pastatų arba pastatų, įsigytų be rekonstravimo, pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikį. Referencinis vienetas vienam būstui yra vidutiniškai 90 kvadratinė metrų 805 būstams. Be to, investicijos taip pat apima paslaugų, skirtų informacinėms sistemoms ir e. valdžios sprendimams būsto sektoriuje plėtoti, viešuosius pirkimus.
2.12	Re-C02-i03-RAM	T	Renovuotų privačių savininkų užimtų būstų ir gyvenamųjų viešųjų būstų, be kita ko, kurių energijos vartojimo efektyvumas padidėjo, skaičius		Skaičius	0	325	II KETV.	2026	Privačių savininkų užimtų būstų ir gyvenamųjų viešųjų būstų, renovuotų tikslinėms grupėms, kurioms trūksta finansinių išteklių reabilitacijos darbams atlikti, skaičius.
2.13	Re-C02-i04-RAA	T	Azorų autonominio regiono viešųjų būstų fonde pastatyti pastatai		Skaičius	0	24	IV KETV.	2021	Statomų pastatų skaičius, užbaigti darbai siekiant padidinti socialinių būstų fondą. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikį. Būstų vidutinis dydis yra apie 120 kvadratinė metrų.
2.14	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencijos į Azorų autonominio regiono viešuosius būstus. Renovacija		Skaičius	0	40	IV KETV.	2021	Investicijos apima pastatų ir butų renovaciją arba užbaigimą, vertinant pagal intervencijų skaičių. Intervencinės priemonės apima: – negyvenamųjų viešųjų pastatų pertvarkymas į būstą, – Finansinė parama nualintų socialinių pastatų pertvarkymui (Bairros Sociais) – viešųjų būstų renovacija laikantis galiojančių būsto teisės aktų, daugiausia energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų. Atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos. Atitinkamo būsto vidutinis dydis yra apie 100 kvadratinė metrų.

2.16	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencijos į Azorų autonominio regiono viešuosius būstus. Renovacija		Skaičius	40	101	IV KETV.	2023	Investicijos apima viešųjų pastatų ir butų, kurių darbai užbaigti, renovaciją arba užbaigimą. Intervencinės priemonės gali apimti: – negyvenamųjų viešųjų pastatų pertvarkymas į būstą, – Finansinė parama nualintų socialinių pastatų pertvarkymui – Viešųjų būstų renovacija Atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos. Atitinkamo būsto vidutinis dydis yra apie 100 kvadratinų metrų.
2.17	Re-C02-i04-RAA	T	Azorų autonominio regiono viešųjų būstų fonde pastatyti pastatai. Pastatų statyba		Skaičius	24	65	IV KETV.	2025	Socialiniams būstams pastatytų pastatų skaičius, įskaitant, jei reikia, žemės urbanizaciją, siekiant padidinti socialinių būstų fondą. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikį. Būstų vidutinis dydis yra apie 120 kvadratinų metrų.
2.18	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencijos į Azorų autonominio regiono viešuosius būstus. Renovacija		Skaičius	101	480	IV KETV.	2025	Investicijos apima pastatų ir butų renovaciją arba užbaigimą. Intervencinės priemonės gali apimti: – negyvenamųjų viešųjų pastatų pertvarkymas į būstą, – jaunimo nuomos skatinimo plano įgyvendinimas (pvz., vietos būsto pertvarkymas Alojamento vietos lygmeniu į ilgalaikę nuomą, miestų centrų rehabilitacija). – Finansinė parama nualintų socialinių pastatų pertvarkymui – viešųjų būstų renovacija. Atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos. Atitinkamų būstų vidutinis dydis yra apie 100 kvadratinų metrų.
2.19	Re-C02-r04	M	Įstatyminio dekreto, kuriuo patvirtinamas Nacionalinio skubaus ir laikino būsto plano teisinis pagrindas, įsigaliojimas	Dekreto įstatymo įsigaliojimas				II KETV.	2021	Dekrete-įstatyme apibrėžiama plano struktūra ir būstų fondas, visų pirma atsižvelgiant į reikalavimus atitinkančius paramos gavėjus, būsto sprendimus ir finansavimo modelį. Kartu su teisine sistema Vyriausybei pateikiamas ir jos patvirtintas Nacionalinis būsto planas, kuriame, atsižvelgiant į vietos poreikius ir ypatumus bei socialinę ir teritorinę sanglaudą, įtraukiamas skatintinų būsto sprendimų strateginis planavimas ir šiam tikslui reikalinga parama.

2.30	Re-C02-i07- RAA	T	Žemės sklypų infrastruktūra		Skaičius	0	145	II KETV.	2026	Pagal 2005 m. rugpjūčio 3 d. Regioniniame įstatyminiame dekrate Nr. 21/2005/A nustatytą programą atrinktų kandidatų žemės sklypų, kuriuose sukurta arba pagerinta infrastruktūra, skaičius. Pirmenybė teikiama jaunimui, kaip nurodyta investicijų aprašyme.
2.31	Re-C02-i08- RAA	T	Azorų autonominio regiono socialinių būstų fondo stiprinimas – pastatyti būstai		Skaičius	0	77	IV KETV.	2025	Užbaigtų statyti būstų skaičius. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikį. Vidutinis būstų dydis yra apie 101 kvadratinis metras.

B.3. Su paskola susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Investicijos RE-C02-i05: Įperkamu viešųjų būstų fondas

Investicijos tikslas – reaguoti į dabartinę būsto kainų dinamiką, palyginti su Portugalijos namų ūkių pajamų lygiu, ypač dideliuose miestuose, suteikiant viešąjį būstą, kurie gali būti nuomojami prieinamomis kainomis, atsargas konkrečioms tikslinėms grupėms.

Investicijas sudaro naujų pastatų statyba arba viešųjų būstų renovacija, įskaitant įsigytų pastatų renovaciją, kad nustatytoms tikslinėms grupėms būtų suteikta 3500 būstų, o vėliau – nuoma prieinamomis kainomis.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C02-i06: Studentų apgyvendinimas prieinamomis kainomis

Šių investicijų tikslas – padidinti nacionalinę įperkamu studentų apgyvendinimo pasiūlą, nes tai tebėra viena didžiausių kliūčių siekiant gauti tretinį išsilavinimą. Esama pasiūla palaiko tik nedidelę dalį (apie 10 proc.) studentų, kuriems reikia būsto, atsižvelgiant į tai, kad labai padidėjo būsto išlaidos, ypač didžiausiuose miestų centruose, kuriuose yra daugiausia aukštojo mokslo įstaigų.

Investicijas sudaro 18000 naujų ir renovuotų lovų statant ir įsigyjant pastatus, rekonstruojant esamus pastatus ir modernizuojant bei plečiant esamus studentų apgyvendinimo vienetus, kad jais galėtų naudotis studentai. Be to, tik patenkinus studentų poreikius, nakvynės taip pat gali būti teikiamos aukštojo mokslo įstaigų tyrėjams, mokytojams ir dėstytojams, ypač nacionalinio ar tarptautinio judumo srityje, įskaitant pagal programą „Erasmus+“, „Europos universitetų tinklą“ tinklus ir pagal kitus tarptautinius judumo susitarimus su Portugalijos valstybe.

Energijos vartojimo efektyvumo renovacijos, kurios reikia, kad vidutiniškai būtų atlikta bent vidutinio masto renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje dėl pastatų renovacijos (ES) 2019/786, atveju pirminės energijos poreikio sumažėjimą galima apskaičiuoti pagal Portugalijos energetikos agentūros (ADENE) taikomą metodiką, jei a) energinio naudingumo sertifikatų negalima išduoti kaip sertifikavimo objekto pagal Dekreto įstatymo Nr. 101-D/2020 19 straipsnį arba b) bendros išlaidos yra mažesnės nei 5 000 EUR arba c) kvietimas dalyvauti konkurse buvo paskelbtas 2020 m. arba 2021 m. Vidutinis pirminės energijos poreikio sumažėjimas apskaičiuojamas remiantis sumažėjusiu energijos poreikiu matavimo vienetui.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. kovo 31 d.

Investicijos RE-C02-i09: Didesnės apimties priemonė: Paramos programa dėl galimybės gauti būstą (paskola)

Investicijos tikslas – padidinti investicijas RE-C02-i01: Paramos programa dėl galimybės gauti būstą pagal 2 komponentą. Dėl išplėstos priemonės dalies namų ūkiams suteiktų būstų skaičius iš viso padidinamas iki 26000.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

B.4. Su paskola susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
2.20	Re-C02-i05	T	Įperkamas viešasis būstas. Būstai su pradėtais darbais (pastatyti dideliu energijos vartojimo efektyvumu arba rekonstruoti siekiant didesnio energinio naudingumo)		Skaičius	0	520	III KETV.	2022	Būstų, kuriuose darbai pradėdami paskelbus konkursą ir pasirašius sutartį, skaičius. Kai tai susiję su nauja statyba, naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį.
2.24	Re-C02-i05	T	Įperkamu viešųjų būstų fondas. Paskirtieji būstai (pastatyti labai efektyviai energiją vartojantys arba rekonstruoti siekiant didesnio energinio naudingumo)		Skaičius		3500	II KETV.	2026	Reikalavimus atitinkantiems namų ūkiams per būsto biržą už prieinamą kainą pristatytų būstų skaičius (DL 82/2020, spalio 2 d.) arba pagal savivaldybės programą. Įperkamas būstas apibrėžiamas kaip būstas, suteiktas pagal Prieigos nuomos programą, nustatytą gegužės 22 d. Dekretu-įstatymu Nr. 68/2019, iš dalies pakeistu gruodžio 19 d. Įstatymu Nr. 81/2014 remiamą nuomos sistemą, pagal gruodžio 19 d. Įstatymu Nr. 80/2014 nustatytą sąlyginio nuomos mokesčio sistemą, kontroliuojamųjų išlaidų sistemą, reglamentuojamą vasario 19 d. Ministro įgyvendinimo įsakymu Nr. 65/2019, arba specialias savivaldybių programas. Kai tai susiję su nauja statyba, naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį.
2.25	Re-C02-i06	T	Studentų apgyvendinimas už prieinamą kainą – studentų apgyvendinimo vietų, kuriose paskelbti konkursai, skaičius		Skaičius	0	7000	III KETV.	2022	Naujų ir atnaujintų apgyvendinimo vietų, skirtų visų pirma aukštojo mokslo studentams, dėl kurių paskelbti viešieji konkursai, skaičius. Naujų pastatų arba pastatų, įsigytų be rekonstravimo, pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį. Atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
2.28	Re-C02-i06	T	Studentų apgyvendinimas už prieinamą kainą		Skaičius	7 000	18 000	1 KETV.	2026	Naujų ir renovuotų vietų, visų pirma skirtų aukštojo mokslo studentams, skaičius; Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikį. Atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
2.32	Re-C02-i09	T	Paramos programa, skirta prieigai prie būsto (paskolos) – namų ūkiams tiekiamas įsigytas, pastatytas (didelis energijos vartojimo efektyvumas) arba rekonstruoti (su didesniu energiniu naudingumu) būstai		Skaičius	20 209	26 000	II KETV.	2026	Reikalavimus atitinkantiems programos namų ūkiams pristatytų būstų skaičius. Naujų pastatų arba pastatų, įsigytų be rekonstravimo, pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikį. Rekonstravimo atveju atskaitos vienetas vienam būstui yra 73 kvadratiniai metrai, naujų konstrukcijų atveju – 95 kvadratiniai metrai 5791 gyvenamajam būstui.

C. 3 KOMPONENTAS. Socialinis atsakas

Portugalija jau daugelį metų susiduria su didelėmis demografinėmis ir socialinėmis bei ekonominėmis problemomis, kurias dar labiau padidino COVID-19 pandemija. Šiuo Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentu sprendžiami šie uždaviniai: demografinis senėjimas, neįgalųjų ir kitų priklausomų asmenų teisės, taip pat nepalankioje padėtyje esančių bendruomenių ir grupių skurdo ir socialinės atskirties padėtis.

Atsižvelgiant į tai, šiuo komponentu sprendžiamos su struktūrine socialine politika susijusios problemos ir socialinių paslaugų trūkumas gyventojams ir (arba) regionams, kuriems reikia pagalbos, tiek žemyninėje Portugalijos dalyje, tiek autonominiuose Azorų ir Madeiros regionuose.

Pagrindiniai komponento tikslai yra šie: I) gerinti socialinės rūpybos infrastruktūrą ir užtikrinti geresnę teritorinę aprėptį; II) stiprinti ir plėsti socialinių atsakomųjų priemonių tinklą taikant novatoriškus sprendimus ir bandomuosius projektus bei intervencines priemones; kurti naujus bendruomeninius paramos teikimo būdus, kuriais būtų prisidedama prie savarankiško gyvenimo skatinimo, priklausomybės prevencijos ir reagavimo į neinstitutionalizavimą plėtojimo pagal JT neįgalųjų teisių konvenciją; IV) neįgaliesiems užtikrinti įtraukaus gyvenimo ir dalyvavimo visuomenės gyvenime ir ekonomikoje prieinamumą; ir v) skatinti panaikinti skurdą parengiant visa apimančią nacionalinę strategiją, kurioje daugiausia dėmesio būtų skiriama pažeidžiamiausioms ir nepalankioje padėtyje esančioms bendruomenėms.

Pagal komponentą padedama įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl sveikatos sistemos atsparumo didinimo ir vienodų galimybių naudotis kokybiškais sveikatos priežiūros ir ilgalaikės priežiūros paslaugomis užtikrinimo (2020 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 1). Be to, ji padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl socialinės apsaugos tinklo veiksmingumo ir adekvatumo didinimo ir gyventojų įgūdžių lygio gerinimo (2019 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 2), užtikrinti pakankamą socialinę apsaugą ir paramą pajamoms ir užtikrinti vienodas galimybes gauti kokybišką švietimą ir mokymą (2020 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 2) ir didinti Portugalijos socialinės apsaugos sistemos veiksmingumą, visų pirma supaprastinant jos sistemą (konkrečiai šaliai skirtos rekomendacijos Nr. 1, 2022 ir 2023 m.). Komponentas taip pat netiesiogiai padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl investicijų sutelkimo į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Tikimasi, kad šis komponentas prisidės prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos. Įgyvendinant projektus, susijusius su socialinių reagavimo įrenginių statyba, plėtra ir renovacija, daugiausia dėmesio skiriama energijos vartojimo efektyvumui, atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimui pasigamintos energijos vartojimui ir energijos bei kuro sąnaudų mažinimui. Aplinkos aspektai įtraukiami skatinant naujus statinius, kuriems taikomi aukšti energijos vartojimo efektyvumo standartai. Be to, dalyvaujantys subjektai turi turėti netaršias lengvasias transporto priemones. Galiausiai į šį komponentą įtrauktos priemonės, kuriomis didinamas skaitmeninių priemonių naudojimas, visų pirma teikiant socialines paslaugas, kuriomis teikiama parama vyresnio amžiaus žmonėms, ir vyriausybei, kurdamai neįgaliesiems skirtas IRT priemones ir e. paslaugas.

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksmų aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma RE-r05: Priemonių ir socialinių atsakomųjų priemonių tiekimo reforma

Šios priemonės tikslas – išplėsti, atnaujinti ir rekonstruoti viešųjų ir privačiųjų socialinių institucijų teikiamų socialinių paslaugų tinklą ir infrastruktūrą. Priemonė skirta ypač pažeidžiamoms grupėms ekonominiu, socialiniu ir sveikatos požiūriu, pavyzdžiui, skurstantiems arba mažas pajamas gaunantiems asmenims ir šeimoms, pagyvenusiems žmonėms ir priklausomiems asmenims, neįgaliesiems, vaikams ir jaunimui. Be to, šioje priemonėje numatytomis integruotomis sveikatos ir socialinės paramos intervencinėmis priemonėmis skatinamas priklausomų asmenų savarankiškumas, pasitelkiant jų reabilitaciją ir socialinę reintegraciją, laikantis Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos, 2021–2030 m.¹ Europos neįgaliųjų teisių strategijos² ir Žaliosios knygos „Senėjimas. kartų solidarumo ir atsakomybės skatinimas“³.

Ši reforma apima naujos kartos įrangos ir socialinio atsako programos pradžią įsigaliojus socialinės įrangos įrengimo režimo supaprastinimui. Programoje daugiausia dėmesio skiriama tokioms priemonėms:

- Socialinės rūpybos ir prie individualių poreikių pritaikytų paslaugų, teikiamų pagyvenusiems žmonėms skirtuose globos namuose (ERPI), gerinimas, atlikus poreikių vertinimą;
- Skatinti ERPI licencijavimą ir (arba) reguliavimą už oficialios sistemos ribų;
- Peržiūrėti socialinių paslaugų licencijavimo teisinę sistemą,
- Novatoriškų socialinių sprendimų, pvz., nedidelio masto bendradarbiavimu grindžiamo būsto, skatinimas;
- Kurti naujovišką paramos namuose modelį;
- Socialinės paramos socialinės izoliacijos padėtyje atsidūrusiems asmenims stiprinimas kuriant daugiadalykes grupes ir socialiai pažeidžiamų situacijų kartografavimo ir stebėsenos mechanizmą (Radar Socialiniai projektai);
- Didinti darbo jėgos lygį ir socialinių reagavimo paslaugų kokybę, visų pirma teritorijose, kuriose aprėptis yra maža;
- Socialinių paslaugų ir paramos, skirtos neįgaliesiems ar priklausomiems asmenims, stiprinimas ir jų savarankiškumo bei savarankiško gyvenimo skatinimas.

Investicijos RE-C03-i01 – Naujos kartos įranga ir socialinis atsakas padės įgyvendinti reformą.

Su reformos įgyvendinimu susijusi tarpinė reikšmė turi būti užbaigta iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r06: 2021–2025 m. nacionalinė neįgaliųjų įtraukties strategija

Šios priemonės tikslas – palengvinti ir stiprinti neįgaliųjų įtrauktį į visas gyvenimo sritis, skatinti jų savarankiškumą, nepriklausomumą ir apsisprendimą, taip pat užtikrinti lygias galimybes visiems piliečiams, neatsižvelgiant į jų gebėjimus.

Šią reformą sudaro 2021–2025 m. nacionalinės neįgaliųjų įtraukties strategijos priėmimas. Strategijoje atsižvelgiama į Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos įsipareigojimus⁴ ir sudaromos sąlygos pradėti taikyti tam tikras priemones, pavyzdžiui:

- Prireikus performuluoti dabartinę reguliavimo sistemą;
- Neįgalumo vertinimo ir sertifikavimo sistemos formulavimas;
- Išsami neįgaliųjų diagnozė kuriant duomenų rinkimo ir stebėsenos rodiklių sistemas, kurios padėtų priimti sprendimus;
- Intervencijos viešosiose erdvėse, kuriomis siekiama palengvinti neįgaliųjų prieigą;

---

¹ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

² <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/1_en_act_part1_v8_0.pdf

⁴ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

- Neįgaliųjų mokymo, užimtumo ir kvalifikacijos sistemų pritaikymas;
- Novatoriškų socialinių paslaugų ir bendruomeninių metodų kūrimą;
- Neįgaliųjų dalyvavimas sporto, kultūros ir laisvalaikio veikloje.
- Išplėsti savarankiško gyvenimo rėmimo modelį, pagal kurį neįgaliesiems teikiama asmeninė pagalba;

Investicijos RE-C03-i02: Prieinamumas 360° ir RE-C03-i05: Platforma ir prieiga, taip pat investicijos RE-C01-i02: Prie reformos įgyvendinimo prisideda nacionalinis integruotos tęstinės priežiūros tinklas ir Nacionalinis patrauklinės priežiūros tinklas.

Su reformos įgyvendinimu susijusi tarpinė reikšmė turi būti užbaigta iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r07: Integruotų paramos programų, skirtų palankių sąlygų neturinčioms bendruomenėms metropolinėse teritorijose, sudarymas

Šios priemonės tikslas – kovoti su skurdu ir socialine atskirtimi nepalankiausioje padėtyje esančiose Lisabonos ir Porto metropolinių zonų savivaldybėse.

Šią reformą sudaro integruotų bandomųjų veiksmų, kurie turi būti parengti įvertinus ir nustatčius konkrečius Bendrijos poreikius, rinkinys. Po šio diagnostavimo etapo integruotos intervencinės priemonės rengiamos ir sutelkiamos į dvi sritis:

- Intervencinės priemonės viešojoje erdvėje ir socialinėje infrastruktūroje, pavyzdžiui, vaikų lopšeliuose ir pradinėse mokyklose, sveikatos priežiūros įstaigose ir socialinių bei kultūrinių renginių įstaigose, praktiniuose seminaruose ir (arba) mokymo kursuose; ir
- Nematerialios intervencijos, kuriomis siekiama skatinti socialinę sanglaudą, pavyzdžiui, aktyviai įtraukti bendruomenes į jų kūrimą ir įgyvendinimą, skatinti mažų vietos įmonių verslumą, rengti kovos su mokyklos nebaigimu ir mokyklos nebaigimu projektus, teikti profesinį mokymą ir skatinti sportą.

Ši reforma bus grindžiama ir struktūrizuota laikantis pirmosios Portugalijos nacionalinės kovos su skurdu strategijos (EKKP) ir joje nurodytų konkrečių grupių teminių intervencijų.

Reforma įgyvendinama investicijomis RE-C03-i06 – Integruota veikla nepalankioje padėtyje esančiose bendruomenėse Lisabonos ir Porto metropolinėse teritorijose.

Su reformos įgyvendinimu susijusi tarpinė reikšmė turi būti užbaigta iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r08: Nacionalinė kovos su skurdu strategija

Šios priemonės tikslas – kovoti su skurdu plėtojant daugialypį, integruotą, vidutinės trukmės ir ilgalaikį požiūrį.

Reformą sudaro Nacionalinės kovos su skurdu strategijos (EKKP) priėmimas. Strategijoje nustatoma teminių intervencinių priemonių, skirtų konkrečioms grupėms – nuo vaikų iki vyresnio amžiaus žmonių, įskaitant pažeidžiamiausias grupes, sistema. Joje nustatomos integruotos politikos, kurioje daugiausia dėmesio skiriama socialinės atskirties ir skurdo specifikai vietos lygmeniu, rengimo ir įgyvendinimo sąlygos. Be to, ji taip pat įpareigoja sukurti bendrą su skurdu susijusių rodiklių stebėsenos sistemą.

InvestmentRE-C03-i06 – Integruotos operacijos nepalankioje padėtyje esančiose bendruomenėse Lisabonos ir Porto metropolinėse teritorijose padeda įgyvendinti reformą.

Su reformos įgyvendinimu susijusi tarpinė reikšmė turi būti užbaigta iki 2021 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos RE-C03-i01: Naujos kartos įranga ir socialiniai sprendimai

Šios priemonės tikslas – atnaujinti ir išplėsti socialinės rūpybos paslaugų tinklą, kad būtų galima plėtoti veiksmingesnius paslaugų teikimo metodus, užtikrinti platesnę nacionalinę teritorinę aprėptį ir pagerinti šių struktūrų specialistų darbo sąlygas bei naudotojams teikiamos priežiūros kokybę.

Šias investicijas sudaro:

- esamų socialinių paslaugų infrastruktūros, pvz., vaikų lopšelių, pagyvenusių žmonių globos namų (ERPI) ir įtraukties veiklos ir įgalėjimo centrų (CACI) renovacija ir plėtra;
- įrangos, skirtos socialinėms paslaugoms teikti, įsigijimas;
- socialinio atsako tinklą „Residences for Autonomy and Inclusion“ ir paramos namuose paslaugų plėtrai, didinant naudotojų, kuriems galėtų būti teikiama parama, skaičių;
- socialinio atsako tinklo plėtra taikant naujas tipologijas, pvz., bendrą būstą;
- techninės ir skaitmeninės įrangos pirkimui, įskaitant elektra varomų transporto priemonių pirkimą; ir
- pradėtas bandomasis projektas „Radar Social“, kuriuo siekiama nacionaliniu lygmeniu išbandyti beveik aktyvų ir novatorišką integruotos socialinės paramos modelį. Šis modelis jau išbandytas Lisabonos savivaldybėje, apimantis tik vieną tikslinę grupę (vyresnio amžiaus), ir dabar jį ketinama išplėsti į naujas nacionalinės teritorijos savivaldybes, kurių taikymo sritis platesnė, kiek tai susiję su tiksline grupe (asmenys, kuriems gresia socialinė atskirtis). Projektas apima poreikių nustatymą ir žemėlapi. Žemyninės Portugalijos savivaldybėse sukuriama 278 socialinės intervencijos grupės. Grupės atsako už vyresnio amžiaus ir kitų pažeidžiamų asmenų, kuriems gresia socialinė atskirtis, nustatymą ir teikti paramą pagal jų individualius poreikius.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. kovo 31 d.

Investicijos RE-C03-i02: Prieinamumas 360°

Šios priemonės tikslas – pagerinti prieinamumo neįgaliesiems sąlygas viešosiose erdvėse, viešuosiuose pastatuose ir būstuose visoje teritorijoje.

Šios investicijos turi visiškai atitikti 2021–2030 m. Europos neįgaliųjų teisių strategiją⁵ ir jas sudaro trys kryptys:

- 2021–2025 m. viešųjų veiksmų programa (PIVP), kuri apima operacijas ir statybos darbus ne mažiau kaip 200 000 m² viešosios erdvės, pvz., šoninius ir aikšteles, ir prieigos prie istorinių teritorijų gerinimą įsigyjant neįgaliesiems pritaikytas elektra varomas transporto priemones;
- 2021–2025 m. intervencijos viešųjų pastatų srityje programa (PiEP), kuri apima veiklą ir statybos darbus ne mažiau kaip 1500 viešųjų paslaugų pastatų; ir
- 2021–2025 m. būsto intervencijos programa (PIH), kuri apima renovacijos ir statybos darbus bent 1000 esamų neįgaliųjų būstų.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C03-i03-RAM: Socialinio atsako stiprinimas Madeiros autonominiame regione (ARM)

Šios priemonės tikslas – stiprinti socialinių paslaugų tinklą Madeiros autonominiame regione.

Šias investicijas sudaro intervencinės priemonės pagyvenusių žmonių globos namuose (ERPI) ir socialinės paramos benamiams struktūrų plėtra. Šios intervencinės priemonės apima naujų įrenginių statybą ir renovaciją bei atnaujinimą, taip pat būtinos techninės, skaitmeninės ir IT įrangos pirkimą,

⁵ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>

įskaitant elektra varomų transporto priemonių pirkimą, siekiant palengvinti ir pagerinti socialinių paslaugų specialistų pasiekiamumą atokiose vietovėse.

Intervencinės priemonės apima vyresnio amžiaus žmonėms ir specialiųjų poreikių turintiems asmenims skirtų gyvenamųjų ir negyvenamųjų struktūrų atkūrimą ir plėtrą.

Benamiams skirtos intervencinės priemonės, be kita ko, apima naktinio priėmimo, skirto ekstremaliosioms situacijoms spręsti ir apgyvendinimui, sukūrimą, vonios kambarių ir skalbinių, skirtų asmens higienai skatinti, atnaujinimą, patalpų, skirtų maitinimui, ir praktinių seminarų tipo veiklą, kuria siekiama ugdyti paramos gavėjų socialinius įgūdžius ir kompetencijas.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C03-i04-RAA: Regioninės kovos su skurdu ir socialine atskirtimi strategijos įgyvendinimas. Socialinės paramos tinklai (ARA)

Šios priemonės tikslas – įgyvendinti Azorų autonominio regiono 2018–2028 m. regioninės kovos su skurdu ir socialine atskirtimi strategijos (ERCPES) prioritetus. Strategijoje nustatyti keturi vienas kitą papildantys strateginiai prioritetai:

- P1 – Užtikrinti visapusišką ir įtraukų visų vaikų ir jaunimo vystymosi procesą nuo pat gyvenimo pradžios;
- P2 – Socialinės sanglaudos regione stiprinimas;
- P3 – Skatinti teritorinius intervencinius veiksmus; ir
- P4 – Užtikrinti pakankamai žinių apie skurdo reiškinių regione.

Šias investicijas sudaro intervencinių priemonių rinkinys, kuriuo didinamos vaikų ir jaunimo galimybės naudotis socialinėmis ir švietimo paslaugomis ir stiprinama socialinė sanglauda remiant šeimas, kurioms reikia pagalbos, ir neįgaliuosius. Tai apima bent jau paramos studijoms punktų, skirtų kovoti su mokyklos nebaigimu, steigimą, subsidijas mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams, kaip paskatą skatinti dalyvavimą vaikų darželiuose, papildomų (fizinių) vietų vaikų darželiuose ar dienos priežiūros centruose sukūrimą, naujų vietų neįgaliesiems kūrimą centruose, kuriuose remiami neįgalieji, automobilių pirkimą Instituiçoes Particulares de Solidariedade Socialinių automobilių parkui atnaujinti ir asmenų iš socialinės įtraukties pajamų gaunančių šeimų mokymą, kad jie įgytų papildomų pagrindinių įgūdžių.

Galiausiai šios investicijos taip pat apima bandomosios programos „Senėjimas“, kuria siekiama skatinti neinstitucinę vyresnio amžiaus žmonių ir (arba) neįgaliųjų priežiūrą, pradėjimą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C03-i05: Platforma + prieiga

Šios priemonės tikslas – skatinti neįgaliųjų įtrauktį suteikiant skaitmeninių informacinių priemonių ir paslaugų rinkinį, kad būtų lengviau patenkinti jų poreikius ir palengvinti jų dalyvavimą visuomenės gyvenime.

Investicijas sudaro penkios programos:

- Viešųjų pastatų vietos ir prieinamumo sąlygų geografinės nuorodos;
- Pasaulinėmis informacijos ir padėties nustatymo sistemomis (GPS), skirtomis dideliems viešiesiems pastatams ir suteikiančiomis galimybę įtraukti privačius pastatus;
- Riboto judumo asmenims skirtų automobilių stovėjimo vietų geografinės nuorodos;
- Skaitmeninė informacinė platforma;
- Sukurti portugalų gestų kalbos vertimo skambučių centrą.

Šiomis programomis siekiama pateikti geografinių nuorodų į prieinamumo viešuosiuose keliuose, viešuosiuose ir privačiuose pastatuose ir automobilių stovėjimo vietose sąlygų sprendimus riboto

judumo asmenims, sukurti skaitmeninę informacijos platformą, kurioje būtų apibendrinama ir supaprastinama informacija apie atitinkamus teisės aktus ir remiami neįgaliesiems skirti išteklių, taip pat sukurtiems piliečiams skambučių centras, kuris užtikrintų vertimą žodžiu tikruoju laiku į portugalų gestų kalbą, prieinamą visoms viešojo administravimo institucijoms.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C03-i06: Integruoti veiksmai nepalankioje padėtyje esančiose bendruomenėse Lisabonos ir Porto metropolinėse zonose

Šios plataus masto ir novatoriškos bandomosios priemonės tikslas – kovoti su skurdu ir socialine atskirtimi nepalankiausioje padėtyje esančiose Lisabonos ir Porto metropolinių zonų savivaldybėse. Intervencinė priemonė gali būti taikoma ir kitoms žemyninės dalies teritorijoms, jei įgyvendinami veiksmai yra suderinti su investicijų tikslu.

. Šias investicijas sudaro veiksmai, susiję su konkrečiais šių savivaldybių poreikiais. Šie veiksmai apima bendruomenių įgalėjimą, naujų ir novatoriškų socialinės sanglaudos metodų kūrimą ir intervencines priemones viešojoje erdvėje, socialinėje ir sporto infrastruktūroje ir būstuose. Pagrindiniai šių veiksmų tikslai:

- Skatinti bendruomenių sveikatą ir gyvenimo kokybę remiant projektus, kuriuos pateikė vietos valdžios institucijų asociacijos, NVO, pilietiniai judėjimai ir gyventojų organizacijos, sveikatos priežiūros institucijos ar kitos viešosios įstaigos;
- Fizinis viešosios erdvės ir socialinės, sveikatos, būsto ar sporto infrastruktūros modernizavimas;
- Palankių socialinių sąlygų neturinčių vietovių atgaivinimas, skatinant socialinę sanglaudą didmiesčių zonose;
- Mažųjų vietos įmonių verslumo skatinimas;
- Gerinti galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir kovoti su priklausomybe;
- Aktyvaus ir sveiko senėjimo programų rengimą;
- Projektų, skirtų kovai su mokyklos nebaigimu ir mokyklos nebaigimu, rengimą;
- Suaugusiųjų kvalifikacijos gerinimas ir jų įgūdžių sertifikavimas;
- Gyventojų poreikių nustatymas ir suaugusiųjų raštingumo, portugalų kalbų mokymosi ir skaitmeninės įtraukties programų plėtojimas;
- Profesinis mokymas ir įsidarbinamumo skatinimo politika, pritaikyta prie vietos realiųjų ir dinamikos;
- Kultūros prieinamumas ir kūrybingumas bei tarpkultūriškumo vertės didinimas;
- Skatinti bendruomenę dalyvauti pačios programos valdyme;
- Vietos subjektų įgalinimas partnerystės tinkluose;
- Kovos su skurdu ir socialine atskirtimi sprendimai;
- Sporto kaip vienos iš socialinių priemonių, kurios suburia bendruomenės narius, skatina vertybes ir kovoja su socialine nelygybe, propagavimą;
- Pilietiškumas, galimybė naudotis teisėmis ir pilietinis dalyvavimas.

Siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), į būsimų kvietimų teikti projektus techninėse specifikacijose pateiktus tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos rūšių sąrašas: I) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁶; II) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis

---

6 Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusią perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinus taršos rodiklius⁷; III) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁸ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁹; ir iv) veikla, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Įgaliojimuose papildomai reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C03-i07-RAA: Senyvo amžiaus asmenų globos namų tinklo (ERPI) modernizavimas ir išplėtimas

Šios priemonės tikslas – teikti paramą pagyvenusiems žmonėms Azorų autonominiame regione.

Šias investicijas sudaro intervencinės priemonės pagyvenusių žmonių stacionariosios globos namuose (ERPI). Šios intervencinės priemonės apima esamų patalpų, apimančių 117 vietų stacionariosios globos namuose, plėtrą ir renovaciją.

Investicijomis padedama teikti specializuotą ir nuolatinę priežiūrą tiems, kurie yra priklausomi arba gyvena nesaugioje padėtyje, dėl kurios jie negali gauti paramos namuose paslaugų. Infrastruktūra turi padėti išvengti fizinio prieinamumo kliūčių ir kliūčių, laikantis Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos ir nacionalinės teisės akto, visų pirma Nacionalinės neįgaliųjų įtraukties strategijos.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. kovo 31 d.

Reforma RE-C03-r38: Socialinės apsaugos sistemos supaprastinimas ir veiksmingumas

Šios reformos tikslas – supaprastinti Portugalijos socialinės apsaugos sistemą („Sistema de Segurança Social“) siekiant padidinti jos veiksmingumą kovojant su skurdu ir socialine atskirtimi gerinant socialinių išmokų adekvatumą, aprėptį ir naudojimą. Reforma siekiama prisidėti prie nacionalinių Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plano tikslų, t. y. tikslo iki 2030 m. 765000 žmonių sumažinti skurdą, ir įgyvendinti Tarybos rekomendacijos dėl pakankamų minimalių pajamų, kuriomis užtikrinama aktyvi įtrauktis, principus.

Portugalijos socialinės apsaugos sistemą sudaro trys posistemiai: I) pilietybės socialinės apsaugos sistema (Proteção Social de Cidadania) arba neįmokinė sistema; II) darbuotojų ir darbdavių įmokomis pagrįsta draudimo sistema (Sistema Previdencial) arba įmokų sistema; ir iii) papildoma sistema

---

7 Jei vykdant remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinus taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veiksmai, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

8 Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

9 Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

(„Sistema Complementar“), kuri yra savanoriška ir apima papildomas viešąsias ir privačiąsias sistemas.

Reformoje atsižvelgiama į ataskaitą, kurią turi parengti ekspertų darbo grupė, ir į atitinkamas konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais ir nustatomi šie elementai:

- Bendra socialinė išmoka. Taip konsoliduojamos ne mažiau kaip aštuonios neįmokinės socialinės išmokos pagal pilietybės socialinės apsaugos sistemą, įskaitant minimalių pajamų sistemą (*Rendimento Social de Inserção*). Palyginti su konsoliduojamomis socialinėmis išmokomis, bendra socialine išmoka užtikrinama bent lygiavertė aprėptis asmenims, kurių ekonominis ir socialinis pažeidžiamumas yra didelis. Bendra socialinė išmoka padeda pašalinti esamų sistemų dubliavimąsi, o jos struktūra skatina paprastesnę ir labiau tiesioginę prieigą prie socialinių išmokų. Projektavimo ir įgyvendinimo proceso metu užtikrinamas dalyvavimas ir konsultavimasis su atitinkamais socialiniais partneriais.
- Socialinių išmokų kodeksas. Taip supaprastinami, suderinami ir konsoliduojami socialines išmokas reglamentuojantys teisės aktai, kad būtų užtikrintas didesnis skaidrumas ir geresnis socialinių išmokų supratimas. Socialinių išmokų kodeksas turi atitikti Pridėtinių sistemų kodekso (*Código dos Regimes Contributivos do Sistema Previdencial de Segurança Social*) modelį, kuris šiuo metu apima tik vieną iš trijų pirmiau minėtų socialinės apsaugos posistemų.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2026 m. birželio 30 d.

C.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
3.1	Re-C03-i01	T	Elektra varomų transporto priemonių pristatymas		Skaičius	0	2 500	1 KETV.	2026	Socialinių atsakymų, skirtų pažeidžiamoms „Instituições Particulares de Solidariedade Social“ (IPSS) ar panašių reikalavimus atitinkančių socialinių paslaugų subjektų, pavyzdžiui, dienos centrų, pastogės namų ar pagalbinių namų, grupėms, teikimas naujų elektrinių transporto priemonių, pritaikytų atitinkamų socialinių paslaugų teikimui ir (arba) riboto judumo asmenų vežimui, teikimas.
3.2	Re-C03-i01	T	Socialinės pagalbos būrių (Radar Social) sukūrimas		Skaičius	0	278	IV KETV.	2024	278 socialinės pagalbos būrių sukūrimas žemyninės Portugalijos savivaldybėse.
3.3	Re-C03-i01	M	Sutarčių dėl paramos skyrimo įstaigoms, skatinančioms kurti ir plėsti socialinės infrastruktūros ir (arba) socialinių priemonių tinklą, sudarymas.	Sutarčių dėl paramos skyrimas socialinės infrastruktūros ir (arba) atsakymų tinklą remiančioms įstaigoms				II KETV.	2022	Paramos sutarčių sudarymas su skatinimo įstaigomis, pateikusiomis paraiškas dalyvauti konkurse dėl socialinių įstaigų ir (arba) socialinių priemonių (apimančių vaikus, vyresnio amžiaus žmones, neįgaluosius ir kitus asmenis) tinklo kūrimo ir plėtros ir kurios, kaip nustatyta, atitinka apibrėžtą reglamentą, neviršijant turimo paketo. Naujos pastatų statybos atveju konkurso tvarka užtikrinama, kad naujų pastatų pirminės energijos poreikis būtų bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį.
3.4	Re-C03-i01	T	Naujų vietų kūrimas ir esamų vietų socialiniuose objektuose renovacija		Skaičius	0	42 142	1 KETV.	2026	Sukurti bent 15000 naujų vietų ir renovuoti likusias vietas vaikams, pagyvenusiems žmonėms, neįgaliesiems ir kitiems pažeidžiamiems asmenims lopšeliuose, pagyvenusių asmenų gyvenamosiose globos namuose (ERPI), dienos priežiūros centruose, apgyvendinimo įstaigose (DAS), Veiklos ir įgalinimo dėl įtraukties centruose (CACI), rezidentūros siekiant savarankiškumo ir įtraukties ir novatoriškos tipologijos. Statant naujus pastatus, naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										Įsigyti ne mažiau kaip 38 mln. EUR mobiliosios įrangos vyresnio amžiaus žmonių gyvenamosioms struktūroms (ERPI) ir lopšeliams.
3.5	Re-C03-i01	T	Namų priežiūros paslaugų naudotojams ir darbuotojams, gaunantiems prieigą prie planšetinių kompiuterių ir kitos IT ir ryšių įrangos, techninės pagalbos įrangos ar mokymo.		Skaičius	0	63 825	1 KETV.	2026	Pagalbos namuose paslaugų naudotojų arba darbuotojų, kuriems suteikta prieiga bent prie planšetinio kompiuterio ir kitos IT ir ryšių įrangos arba techninės pagalbos įrangos arba mokymo, skaičius.
3.6	Re-C03-i02	T	Būstas, kuriame neįgaliesiems suteikiama daugiau galimybių		Skaičius	0	190	II KETV.	2024	Būstų, kuriems taikomos intervencinės priemonės, skirtos prieinamumo neįgaliesiems sąlygoms gerinti, skaičius.
3.7	Re-C03-i02	T	Būstas, kuriame neįgaliesiems suteikiama daugiau galimybių		Skaičius	190	1 000	IV KETV.	2025	Būstų, kuriems taikomos intervencinės priemonės, skirtos prieinamumo neįgaliesiems sąlygoms gerinti, skaičius.
3.8	Re-C03-i02	T	Viešoji erdvė, kurioje neįgaliesiems suteikiama daugiau galimybių		m ²	0	200.000	IV KETV.	2025	Viešosios erdvės plotas (kvadratinės, šoninės ir kt.) kvadratiniais metrais, kuriam taikomos intervencinės priemonės (daugiausia pėsčiųjų takų išlyginimas, bėgių kelias, eismo reguliavimas, infrastruktūros ir gatvės baldų vietos keitimas, prieigos prie pastatų gerinimas), siekiant pagerinti prieinamumo sąlygas neįgaliesiems.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										Savivaldybėms pristatyta 4000 elektrinių transporto priemonių (elektrinių paspirtukų), kad būtų pagerintas prieinamumas neįgaliesiems.
3.9	Re-C03-i02	T	Viešosios paslaugos, kuriomis užtikrinamas geresnis prieinamumas neįgaliesiems		Skaičius	0	1 500	IV KETV.	2025	Viešųjų paslaugų įrenginių, kuriems taikomos intervencinės priemonės (daugiausia rampos ir durys į pastatus, nakvynės ir sanitarinės patalpos neįgaliesiems), kuriomis siekiama pagerinti prieinamumo neįgaliesiems sąlygas, skaičius.
3.10	Re-C03-i03-RAM	T	Naujos ir atkurtos gyvenamosios ir negyvenamosios globos namų vietos		Skaičius	0	910	II KETV.	2026	Naujų ir atnaujintų vietų skaičius Madeiros autonominio regiono gyvenamosiose ir negyvenamosiose globos namuose (įskaitant dienos centrus ir nakties centrus). Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį, o rekonstruoti pastatai – didesnis energinis naudingumas.
3.11	Re-C03-i03-RAM	T	Gyvenimo planai benamiams integruoti.		Skaičius	0	20	IV KETV.	2022	Pasirašytų gyvenimo planų, skirtų benamiams integruoti, skaičius.
3.27	Re-C03-i03-RAM	T	Vietų globos namuose, padedančiuose benamiams, skaičius		Skaičius	0	90	IV KETV.	2025	Vietų, sukurtų globos namuose, kuriuose remiami benamiai, skaičius. Naujų statinių atveju naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį.
3.12	Re-C03-i04-RAA	T	Asmenų iš šeimų, kurioms taikomos socialinės įtraukties pajamos, mokymas		Skaičius	0	2 500	IV KETV.	2025	Asmenų iš šeimų, įtrauktų į socialinės įtraukties pajamas, dalyvavusių 400 mokymų, skaičius.
3.13	Re-C03-i04-RAA	T	Naujos vietos neįgaliesiems priežiūros centruose,		Skaičius	0	124	II KETV.	2026	Naujų vietų neįgaliesiems priežiūros centruose, padedančiuose neįgaliesiems, skaičius. Tai apima trijų pastatų statybą ir vieno esamo pastato pritaikymą. Naujų statinių atveju naujų pastatų pirminės energijos

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
			padedančiuose neįgaliesiems							poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikį.
3.14	Re-C03-i04-RAA	T	Transporto priemonės, įsigytos Instituičõdes Particulares de Solidariedade Social		Skaičius	0	130	IV KETV.	2025	Naujų elektromobilių, pristatytų į Instituičõdes Particulares de Solidariedade Social (IPSS) automobilių parką, skaičius.
3.15	Re-C03-i04-RAA	T	Projektas „Senėjimas vietoje“		Skaičius	0	425	IV KETV.	2025	Senyvo amžiaus žmonių arba neįgaliųjų, kuriems taikomas projektas „Aging“ autonominiame Azorų regione, skaičius.
3.16	Re-C03-i04-RAA	T	Kovos su vaikų ir jaunimo mokyklos nebaigimu priemonės.		Skaičius	0	11 561	IV KETV.	2025	Vaikų ir jaunuolių, remiamų pagal priemones, skirtas kovoti su mokyklos nebaigimu ir skatinti dalyvavimą aukštojo mokslo sistemoje, skaičius: I) atleidimas nuo mokesčio už mokslą mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams už vaikų darželius, kaip paskata skatinti lankyti lopšėlius; II) paramos studijoms punktų steigimas; III) stipendijos aukštojo mokslo studentams iš mažas pajamas gaunančių šeimų; naujų vietų vaikams lopšėliuose arba dienos priežiūros centruose sukūrimas.
3.17	Re-C03-i05	M	Konkurso „Skaitmeninės infrastruktūros kūrimas 360° prienamumui užtikrinti“ paskelbimas	Pranešimo apie konkursą dėl 360° prieigai užtikrinti skirtos skaitmeninės infrastruktūros įsigijimo paskelbimas Oficialiajame leidinyje – Diario da Republica				IV KETV.	2021	Paskelbtas kvietimas dalyvauti konkurse dėl skaitmeninės infrastruktūros kūrimo, apimantis i) geografiškai susietą informaciją apie viešuosius ir privačiuosius pastatus, ii) pasaulines informacijos ir padėties nustatymo sistemas (GPS), iii) automobilių stovėjimo vietų geografines nuorodas.
3.18	Re-C03-i05	M	Skaitmeninė informacijos platforma neįgaliesiems	Platformos veikimo pradžia				IV KETV.	2024	Pradėti veikti skaitmeninė informacijos platforma, kurioje kaupiama ir supaprastinama informacija apie atitinkamus teisės aktus ir remiami neįgaliesiems skirti ištekčiai.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
3.19	Re-C03-i05	M	Portugalų gestų kalbos skambučių centras	Portugalijos gestų kalbos kvietimo centro veikimo pradžia				IV KETV.	2025	Pradėti veikti skambučių centras, kuriame kurtiesiems piliečiams bus užtikrintas vertimas žodžiu tikruoju laiku į portugalų gestų kalbą, kuria gali naudotis visos viešojo administravimo institucijos.
3.20	Re-C03-r08	M	Nacionalinės kovos su skurdu strategijos priėmimas	Nacionalinės kovos su skurdu strategijos priėmimas				III KETVIRTIS	2021	Nacionalinėje kovos su skurdu strategijoje (ENCP) nustatyta teminių intervencijų sistema, skirta konkrečioms grupėms – nuo vaikystės iki senatvės, įskaitant pažeidžiamiausias grupes. Jame nustatomos integruotos politikos, kurioje daugiausia dėmesio skiriama socialinės atskirties ir skurdo specifikai vietos lygmeniu, rengimo ir įgyvendinimo sąlygos. Be to, juo taip pat įpareigojama sukurti bendrą su skurdu susijusių rodiklių stebėsenos sistemą.
3.21	Re-C03-r06	M	2021–2025 m. nacionalinės neįgalųjų įtraukties strategijos priėmimas	2021–2025 m. nacionalinės neįgalųjų įtraukties strategijos priėmimas				IV KETV.	2021	Nacionalinė neįgalųjų įtraukties strategija sudaro sąlygas: <ul style="list-style-type: none"> • nauja negalios vertinimo ir sertifikavimo sistema; • nauja duomenų rinkimo, tvarkymo ir informacijos, susijusios su negalia, organizavimo sistema, padedanti priimti sprendimus; • intervencinių priemonių viešosiose erdvėse kvalifikavimą; • integruoti neįgalųjų įtrauktį į sprendimus, priemones, programas ir projektus; • savarankiško gyvenimo rėmimo modelio, pagal kurį teikiama asmeninė pagalba neįgaliesiems, išplėtimu; • neįgalųjų mokymo, užimtumo ir kvalifikacijos sistemos pritaikymas.
3.22	Re-C03-r05	M	Supaprastinto socialinės įrangos įrengimo režimo įsigaliojimas	Supaprastinto socialinės įrangos įrengimo režimo įsigaliojimas				IV KETV.	2021	Supaprastinto socialinės įrangos įrengimo režimo įsigaliojimas, atsižvelgiant į šias charakteristikas: <p>Nustatyti neteisėtai veikiančių vyresnio amžiaus žmonių gyvenamosios vietos struktūros licencijavimo ir įteisinimo reikalavimus;</p> <p>Nustatyti kokybės kriterijus teikiamoms paslaugoms ir priežiūros socialinėms įstaigoms;</p> <p>Sukurti sistemą, pagal kurią būtų diegiamos naujos socialinės priemonės, pavyzdžiui, bendradarbiavimu grindžiamas būstas ir nauji paramos būstui modeliai,</p>

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										siekiant patenkinti įvairius vyresnio amžiaus žmonių poreikius.
3.23	Re-C03-r07	M	Veiksmų planų, skirtų nepalankioje padėtyje esančioms bendruomenėms Lisabonos ir Porto metropolinėse zonose, patvirtinimas	Veiksmų planų, skirtų nepalankioje padėtyje esančioms bendruomenėms Lisabonos ir Porto metropolinėse teritorijose, patvirtinimas.				IV KETV.	2021	Veiksmų planų palankių sąlygų neturinčioms bendruomenėms patvirtinimas Lisabonos ir Porto metropolinėse zonose. Veiksmų planuose daugiausia dėmesio skiriama dviem pagrindinėms sritims: I) intervenciją į viešąją erdvę ir socialinę infrastruktūrą, pavyzdžiui, lopšelius ir pradines mokyklas, sveikatos priežiūros įstaigas ir kultūros renginių, praktinių seminarų ir (arba) mokymo kursų infrastruktūrą; II) nematerialios intervencinės priemonės socialinei sanglaudai skatinti, pavyzdžiui, aktyvus bendruomenių įtraukimas į jų kūrimą ir įgyvendinimą, mažų vietos žmonių verslumo skatinimas, kovos su mokyklos nesėkme ir mokyklos nebaigimu projektų rengimas, profesinio mokymo ir sporto skatinimas. Nustatomas daugiapakopio valdymo principais pagrįstas valdymo modelis, kuriame dalyvauja įvairūs subjektai – nuo centrinės valdžios iki vietos teritorijų ir (arba) kaimyninių šalių. Be to, siekiant skatinti nuosavybę ir artumą valdant ir įgyvendinant sutartis, pagal šį modelį pirmąją vietos techniniai padaliniai.
3.24	Re-C03-i06	M	Lisabonos/Porto savivaldybių ir vietos techninių padalinių susitarimų, kuriuose apibrėžiama remtinių priemonių taikymo sritis, pasirašymas.	Susitarimų dėl planų, susijusių su 12 intervencijos sričių, pasirašymas				1 KETV.	2022	Porto ir Lisabonos metropolinių zonų ir vietos techninių padalinių, atsakingų už kiekvieną iš 12 intervencijos sričių (t. y. rajonų), susitarimų, kuriuose apibrėžiama remtinių priemonių taikymo sritis, jų įgyvendinimo tvarkaraštis, skirta 225 mln. EUR biudžeto parama ir pasirinkti veiklos rodikliai, pasirašymas. Remtinos priemonės priskiriamos šioms kategorijoms: <ul style="list-style-type: none"> • Bendruomenių sveikatos ir gyvenimo kokybės skatinimas • Fizinis viešosios erdvės modernizavimas arba socialinės, sveikatos, būsto ar sporto infrastruktūros stiprinimas • Socialiniu požiūriu nepalankioje padėtyje esančių vietovių ekonomikos atgaivinimas

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										<ul style="list-style-type: none"> • Mažųjų ir vietos įmonių verslumas • Galimybė naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, bendruomenės sveikatos ugdymas ir kova su priklausomybe • Aktyvaus ir sveiko senėjimo programos • Projektai, kuriais siekiama kovoti su mokyklos nesėkme ir mokyklos nebaigimu • Suaugusiųjų kvalifikacija ir įgūdžių sertifikavimas • Gyventojų poreikių nustatymas ir suaugusiųjų raštingumo plėtojimas, portugalų kalbos mokymasis ir skaitmeninės įtraukties programos • Profesinis mokymas ir politika • Kultūros ir kūrybiškumo prieinamumas • Bendrijos dalyvavimas valdant programą • Vietos subjektų įgalinimas partnerystės tinkluose • Kovos su skurdu ir socialine atskirtimi sprendimai • Sporto skatinimas • Pilietybė, galimybė naudotis teisėmis ir pilietinis dalyvavimas <p>Būsimų kvietimų teikti projektus techninės užduotys apima tinkamumo kriterijus, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinės aplinkos teisės aktų.</p>
3.25	Re-C03-i06	M	Porto ir Lisabonos metropolinių zonų stebėsenos ataskaitos dėl priemonių, kurių imtasi kiekvienoje iš 12 intervencinių sričių, paskelbimas.	Porto ir Lisabonos metropolinių zonų stebėsenos ataskaitos paskelbimas				II KETV.	2024	Porto ir Lisabonos metropolinių zonų stebėsenos ataskaitos, kurioje aprašoma pažanga, padaryta įgyvendinant pagal programą finansuojamas priemonės kiekvienoje intervencinėje srityje, įskaitant biudžeto vykdymą ir veiklos rezultatus pagal kiekvienai priemonei pasirinktus rodiklius, paskelbimas.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
3.26	Re-C03-i06	T	Socialinių priemonių įgyvendinimas		EUR	0	225 000 000	IV KETV.	2025	Bent 225 000 000 EUR išmokėjimas priemonėms pagal 3.24 tarpinės reikšmės kategorijas įgyvendinti. Remiamos priemonės įgyvendinamos metropolinėse zonose pagal pasirašytus susitarimus, nurodytus 3.24 tarpinėje reikšmėje, taip pat kitose savivaldybėse pagal Sveikų kaimyninių šalių programą.
3.28	Re-03-i07-RAA	T	Išplėstinės arba renovuotos stacionariosios globos namų vietos		Skaičius	0	117	1 KETV.	2026	Autonominiame Azorų regione pagyvenusiems žmonėms skirtų globos namų (ERPI) vietų skaičius išplėstas arba renovuotas. Statant naujus pastatus, naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikį.
3.29	Re-C03-r38	M	Bendros socialinės išmokos darbo grupės ataskaita	Bendros socialinės išmokos darbo grupės ataskaitos paskelbimas				1 KETV.	2025	Bendros socialinės išmokos darbo grupės ataskaitos, kurioje išdėstyti pagrindiniai jos rengimo ir oficialaus įgyvendinimo elementai, paskelbimas. Ataskaitoje įvertinamas jos poveikis aprėpčiai, adekvatumui ir veiksmingumui, be kita ko, atsižvelgiant į tokius aspektus kaip dubliavimosi prevencija, socialinės apsaugos spragų panaikinimas ir įsivavinimo lygio gerinimas.
3.30	Re-C03-r38	M	Bendrosios socialinės išmokos (pagal pilietybės socialinės apsaugos sistemą) ir Socialinių išmokų kodekso įsigaliojimas	Teisės aktų nuostata, nurodanti teisės aktų įsigaliojimą				II KETV.	2026	Teisės aktų, kuriais nustatoma bendra socialinė išmoka (pagal pilietybės socialinės apsaugos sistemą), įsigaliojimas po to, kai buvo paskelbta Bendrosios socialinės išmokos darbo grupės ataskaita ir konsultuojamasi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Įsigalioja teisės aktai, kuriais nustatomas Socialinių išmokų kodeksas, kuriuo supaprastinami, suderinami ir konsoliduojami socialines išmokas reglamentuojantys teisės aktai.

D. 4 KOMPONENTAS. Kultūra

Komponentu sprendžiamos problemos, susijusios su COVID-19 pandemijos padariniais, ir ankstesnės problemos, kylančios dėl nuolatinio išteklių kultūros instaliacijų ir įrangos priežiūrai, renovacijai ir modernizavimui trūkumo.

Pagrindiniai Kultūros komponento tikslai yra pastatų ir nacionalinių paminklų renovacija; amatininkų technikos ir profesijų apsauga; technologinės infrastruktūros ir kultūros įrenginių modernizavimas; meno kūrybinių ir kultūros paveldo skaitmeninimas; ir knygynų bei knygų leidybos internacionalizavimą, modernizavimą ir skaitmeninę pertvarką.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas jos atsigavimas (2020 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 1); ir remti skaitmeninių technologijų naudojimą įmonių konkurencingumui didinti (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2).

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksmų aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

D.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

Investicijos RE-C04-i01: Kultūros tinklai ir skaitmeninė pertvarka

Priemonės tikslas – atnaujinti viešųjų kultūros įrenginių technologinę infrastruktūrą, skatinant jų skaitmeninę pertvarką. Konkrečiau, tai susiję su meno kūrybinių ir kultūros paveldo išsaugojimu ateityje; kultūrinės patirties gerinimas; didinti kultūrinės veiklos paklausą ir pasiekti naują auditoriją, ypač naująsias kartas. Pagrindinis tikslas – didinti sektoriaus atsparumą.

Šias investicijas sudaro šios intervencinės priemonės:

- kultūros objektų technologinės infrastruktūros modernizavimas
  - o pirkti IT įrangą, kurti internetines mobiliąsias bibliotekas, informacines sistemas ir integruotuosius katalogus 239 viešosioms bibliotekoms;
  - o *belaidžio vietinio tinklo* įrengimas 50 muziejų, paplūdimių ir paminklų;
  - o 155 kino teatrų ir viešiesiems šiuolaikinio meno centrų skirtos skaitmeninės ir vaizdo projektavimo įrangos pirkimas;
  - o technologiniu modernizavimu ir viešųjų laboratorijų priežiūra;
  - o nacionalinio slankiųjų atvaizdų archyvo (ANIM) technologinis modernizavimas;
  - o nacionalinio Zundo archyvo įrengimas.
- knygų, archyvų ir bibliotekų generalinio direktorato (DGLAB), Portugalijos nacionalinės bibliotekos, Évoro viešosios bibliotekos, „Cinematheque“ kolekcijų skaitmeninimas ir virtualizavimas, kultūros paveldo administruojamų kolekcijų I. P. skaitmeninimas ir audiovizualinės medžiagos iš šalies istorinių archyvų skaitmeninimas:
  - o viešųjų bibliotekų kolekcijų skaitmeninimas ir virtualizavimas (20000000 vaizdų);
  - o nacionalinių archyvų rinkinių skaitmeninimas ir virtualizavimas (18552500 dokumentų);
  - o 59500 valstybinių muziejų įrašų skaitmeninimas;
  - o virtualūs vizitai į muziejus, paminklus ir palatus;
  - o 1000 filmų skaitmeninimas (Cinematheque); ir

- 45 000 valandų garso ir vaizdo medžiagos iš šalies istorinių žiniasklaidos priemonių ir televizijos transliavimo paslaugų teikėjų archyvų skaitmeninimas ir pateikimas visuomenei.
- Knygų ir autorių internacionalizavimas, modernizavimas ir skaitmeninė pertvarka:
  - parama knygų vertimui ir leidybai į užsienio kalbas.
  - parama literatūros kūrinių, įskaitant garso knygas ir e. kabelius, vertimui ir leidimui;
  - parama knygynų ir (arba) įstaigų modernizavimui ir skaitmeninei pertvarkai įrangai ir technologijoms įsigyti.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. kovo 31 d.

Investicijos RE-C04-i02: Kultūros paveldo

Šios priemonės tikslas – kultūros objektų, priskiriamų kultūros paveldui, renovacija. Vienas iš pagrindinių tikslų – pritaikyti šiuos įrenginius prie naujų aplinkos apsaugos standartų.

Šias investicijas sudaro šios intervencinės priemonės:

- sukurti informacijos ir dokumentų apie vietos amatų gamybą, žaliavų identifikavimą ir kartografavimą saugyklą;
- laboratorijos ir maršrutai pagal iniciatyvą „*Saber Fazer*“ (amatininkų technikos ir profesijų apsauga), įskaitant prekybą produktais;
- veiklos kūrimas (pedagoginis ir informatyvus tradicinių metodų klausimais);
- muziejų, paminklų, valstybinių paminklų ir nacionalinių teatrų darbų užbaigimas, įskaitant renovaciją ir (arba) perkvalifikavimą;
- nacionalinio Zundo archyvo pastato statyba.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. kovo 31 d.

D.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Orientyras / Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
4.1	Re-C04-i01	M	Kultūrinės infrastruktūros tinklo techninės specifikacijos	Pranešimas dėl kultūros objektų tinklo technologinių specifikacijų				II KETV.	2022	Išsamai kultūros objektų tinklo technologinių specifikacijų apibrėžtis
4.2	Re-C04-i01	T	Finansinė parama knygynų ir (arba) įstaigų skaitmeninei pertvarkai		Skaičius	0	200	IV KETV.	2025	Knygynų ir (arba) įstaigų, gavusių finansinę paramą knygynų skaitmeninei pertvarkai, skaičius (pvz., knygų skaitytuvas, Wi-fi ir VPN tinklai, knygyno interneto svetainė, integruota apskaitos sistema ir t. t.)
4.3	Re-C04-i01	M	Viešųjų kolekcijų skaitmeninimas ir virtualizavimas	Viešųjų kolekcijų skaitmeninimas ir virtualizavimas				IV KETV.	2025	Šių kolekcijų skaitmeninimas ir virtualizavimas: knygų, archyvų ir bibliotekų generalinis direktoratas; Portugalijos nacionalinė biblioteka, Evoros valstybinė biblioteka, „Cinamateca“ ir kolekcijos (valdo kultūros paveldą, I. P.) Viešosios bibliotekos (20000000 vaizdų) Nacionaliniai archyvai (18552500 dokumentai) Viešieji muziejai (59500 įrašų) Virtualūs vizitai į 65 muziejus, paminklus ir palatus „Cinematheque“ (1000 filmų) Istorinių žiniasklaidos ir televizijos transliavimo paslaugų teikėjų archyvai (suskaitmeninti ir prieinami visuomenei, 45 000 valandų vaizdo kasetinio turinio)

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Orientyras / Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
4.4	Re-C04-i01	M	Modernizuotos kultūrinės infrastruktūros tinklo technologinės infrastruktūros įgyvendinimas	Modernizuotos kultūros infrastruktūros technologinės infrastruktūros įgyvendinimas				1 KETV.	2026	Kompiuterių įrangos ir integruotų informacinių ir katalogų sistemų suteikimas 239 viešosioms bibliotekoms; 50 muziejų, paplūdimių ir paminklų Wi-fi aprėptis; 155 kino teatrams ir viešiesiems šiuolaikinio meno centrams skirtos vaizdo ir kino projekcijos įrangos pirkimas.
4.5	Re-C04-i01	T	Finansinė parama vertimui ir literatūros kūrinių leidimui		Skaičius	0	2 250	IV KETV.	2025	Literatūros kūrinių, įskaitant garso knygas ir e. knygas, kuriems suteikta finansinė parama vertimui, leidybai ir leidybai, skaičius.
4.9	Re-C04-i01	M	Anim – Nacionalinio slankiųjų atvaizdų archyvo – technologinis modernizavimas	Įrangos pristatymas				III KETV.	2023	Įrangos, skirtos Nacionalinio slankiųjų atvaizdų archyvo technologiniam modernizavimui, pristatymas.
4.10	Re-C04-i01	T	Įrangos, skirtos nacionaliniam Zundo archyvei įrengti ir valstybinių laboratorijų technologiniam modernizavimui, pristatymas		Skaičius	0	5	1 KETV.	2026	Pastatų ir laboratorijų, kuriems buvo pristatyta įranga, skaičius (Nacionalinis garso archyvas ir valstybinės laboratorijos: José Figueiredo laboratorija, CNANS, LARQ ir Forte de Sacavém).

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Orientyras / Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
4.6	Re-C04-i02	M	„Saber Fazer“ tinklo sukūrimas	Informacijos ir dokumentų apie vietos amatų gamybą saugyklos sukūrimas, žaliavų identifikavimas ir kartografavimas				IV KETV.	2022	„Saber Fazer“ tinklo sukūrimas: sukurti informacijos ir dokumentų apie amatininkų gamybą saugyklą; ir amatininkų gamyboje naudojamų žaliavų identifikavimas ir kartografavimas.
4.7	Re-C04-i02	T	Pasirašytos sutartys dėl kultūros paveldo pastatų ir nacionalinių teatrų atkūrimo ir išsaugojimo		Skaičius	0	49	III KETVIRTIS	2023	Kultūros objektų, dėl kurių pasirašytos sutartys dėl muziejų, paminklų, valstybinių paminklų ir nacionalinių teatrų atkūrimo ir išsaugojimo, skaičius.
4.8	Re-C04-i02	T	Atlikti darbai, skirti kultūros paveldo pastatams ir nacionaliniams teatrams rekonstruoti ir išsaugoti		Skaičius	0	84	1 KETV.	2026	Kultūros objektų, kuriuose užbaigti muziejų, paminklų, valstybinių paminklų ir nacionalinių teatrų atkūrimo ir išsaugojimo darbai, skaičius.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Orientyras / Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
4.11	Re-C04-i02	M	„Saber Fazer“ iniciatyvos laboratorijų ir maršrutų kūrimas ir pedagoginės bei informatyvos veiklos, susijusios su tradiciniais metodais, kūrimas.	Laboratorijų ir maršrutų kūrimas ir informatyvos veiklos kūrimas				IV KETV.	2025	Sukuriamos iniciatyvos „Saber Fazer“ laboratorijos ir maršrutai. Turi būti sukurta pedagoginė ir informacinė veikla, susijusi su tradiciniais metodais.
4.12	Re-C04-i02	M	Nacionalinio Zundo archyvo statybos užbaigimas	Statybos darbų užbaigimas				1 KETV.	2026	Zundo nacionalinio archyvo pastato statybos užbaigimas. Pastato plotas turi būti ne mažesnis kaip 1100 m ² ir jame, be kita ko, turi būti saugomi patikimi dokumentai. New pastato pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikį.

E. 5 KOMPONENTAS. Investicijos ir inovacijos

Šiuo Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentu sprendžiami uždaviniai, susiję su palyginti nedideliu mokslinių tyrimų ir inovacijų lygiu, visų pirma skatinant verslo ir mokslo ryšius ir ypatingą dėmesį skiriant žaliajai pertvarkai skirtoms inovacijoms, ir uždaviniai, susiję su nuolatiniu Portugalijos verslo sektoriaus kapitalo trūkumu, kuris dėl COVID-19 pandemijos dar labiau pablogėjo.

Komponento tikslas – didinti Portugalijos ekonomikos konkurencingumą ir atsparumą priemonėmis, skirtomis moksliniams tyrimams stiprinti, skatinant jų rezultatų perdavimą verslo sektoriui ir taip skatinant inovacijas ir investicijas. Šio komponento mokslinių tyrimų ir inovacijų dalimi siekiama gerinti akademinės bendruomenės ir įmonių bendradarbiavimą, stiprinti Portugalijos mokslinį ir technologinį potencialą ir remti plataus užmojo ir išsamių mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkių, skirtų svarbiausioms socialinėms, ekonominėms ir aplinkos problemoms spręsti, įgyvendinimą. Tikimasi, kad to bus pasiekta didesnėmis ir veiksmingesnėmis investicijomis į mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir inovacijas, tiksline parama, kuria siekiama mokslinių tyrimų rezultatus geriau paversti investicijomis, gamybos struktūros įvairinimu ir specializacija, išnaudojant faktinį įsitvirtinusių pramonės sektorių ir besiformuojančių sričių konkurencingumo patvirtinimo potencialą ir prisidedant prie dvejosios pertvarkos. Visų pirma šiuo komponentu siekiama didinti didelės pridėtinės vertės prekių ir paslaugų eksportą, didinti investicijas į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą (tiek kuriant naujas aukštos kvalifikacijos darbo vietas, tiek didinant įmonių MTTP išlaidas) ir prisidėti prie išmetamo CO₂ kiekio mažinimo.

Atsižvelgiant į poreikį remti gamybos sistemos mokumą ir spręsti rinkos nepakankamumo problemas, susijusias su galimybėmis gauti finansavimą, šis komponentas apima reformą ir investicijas, kuriomis prisidedama prie Portugalijos įmonių finansavimo rinkos gerinimo sukuriant ir stiprinant nacionalinį skatinamojo finansavimo banką, *Banco Português de Fomento* ir kuriant naujas finansines priemones. Šiuo komponentu taip pat nustatomos kapitalo rinkų reformos, kuriomis siekiama ilguoju laikotarpiu sustiprinti Portugalijos kapitalo rinkas, peržiūrint galiojančią teisinę sistemą ir priimant naujus teisės aktus, ypatingą dėmesį skiriant ekonomikos plėtrai skirtoms vertybinių popierių investicinėms bendrovėms (SIMFE), kolektyvinio investavimo subjektams ir vertybinių popierių kodekso peržiūrai.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl investicijų į su klimato kaita susijusią pertvarką (2020 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 3), konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl ekonominės politikos, susijusios su investicijomis į inovacijas, sutelkimo (2019 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 3) ir 2020 m. konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją Nr. 3 („Dėmesio sutelkimas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką“). Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl laikinų priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti įmonių, visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių, galimybes gauti likvidumo ir skatinti privačias investicijas, kad būtų skatinamas ekonomikos atsigavimas, įgyvendinimo (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksmų aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

E.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

Reforma RE-r09: MTTP ir novatoriškų investicijų į įmones skatinimas

Reformos tikslas – skatinti investicijas į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, visų pirma užtikrinant palankias pagrindines sąlygas, kad viešosios ir privačiosios investicijos į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą būtų veiksmingesnės ir efektyvesnės. Reforma yra atnaujintos 2018–2030 m. technologijų ir įmonių inovacijų strategijos dalis. Šiuo atnaujinimu siekiama palengvinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerysčių finansavimą ir įgyvendinimą remiant plataus užmojo mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkes. Reforma siekiama supaprastinti galimybes naudotis mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklos finansavimo priemonėmis ir padėti didinti finansavimo nuspėjamumą ir stabilumą nustatant viešųjų investicijų į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą daugiamečių programavimo pagrindą, remiant nepriklausomą investicijų į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą stebėsenos sistemą. Su šia reforma susijusios investicijos yra RE-C05–i01.01 ir RE-C05–i01.02.

Reforma baigiama įgyvendinti iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r11: Sąsajų institucijų tinklo išplėtimas ir konsolidavimas.

Reformos tikslas – pagerinti akademinės bendruomenės ir verslo ryšius, kad būtų padidinti žinių srautai ir technologijų perdavimas.

Reformą sudaro technologijų sąsajos sistemos, visų pirma pagal INTERFACE programą įsteigtų technologijų centrų ir INTERFACE centrų, teisinės ir reguliavimo sistemos peržiūra ir standartizavimas. Technologijų centrai ir INTERFACE centrai jungia mokslinių tyrimų organizacijas (įskaitant aukštojo mokslo įstaigas) ir įmones, kad paremtų žinių ir technologijų perdavimą. Reforma nustatomas šių subjektų steigimo procesas ir jų valdymo bei finansavimo modelis.

Už pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto rengimą yra atsakinga Vyriausybės įsteigta didelio poveikio technologijų infrastruktūros darbo grupė.

Su šia reforma susijusios investicijos yra RE-C05–i01.01 ir RE-C05–i01.02.

Reforma baigiama įgyvendinti iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r12: Tvaraus žemės ūkio, maisto ir žemės ūkio pramonės mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkė.

Reformos tikslas – stiprinti Portugalijos žemės ūkio sektorių, užtikrinti aprūpinimą maistu ir mitybos saugumą, prisidėti prie sveikatos ir gerovės, gerinti kaimo vietovių valdymą, toliau saugoti biologinę įvairovę, kovoti su klimato kaitos padariniais, atliekant būtinus pritaikymus ir prisidedant prie klimato kaitos poveikio švelninimo ir kitos ekonominės veiklos, pavyzdžiui, be kita ko, žemės ūkio paslaugų, maitinimo ir turizmo, skatinimo.

Reforma remiamas Žemės ūkio inovacijų darbotvarkės 20|30 įgyvendinimas. Ją sudaro būtinų priemonių esamai infrastruktūrai atnaujinti ir paruošti, taip pat funkcinių aljansų visoje žemės ūkio maisto produktų grandinėje, įmonių ir mokslinių tyrimų skatinimas, siekiant skatinti žemės ūkio

sektoriaus poreikiams skirtų mokslinių tyrimų ir inovacijų plėtrą ir integravimą, siekiant žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos.

Reforma turėjo būti įgyvendinta iki 2020 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C05–i01.01: Sutelkti ir žaliąsias darbotvarkes ir (arba) verslo inovacijų aljansus.

Šių investicijų tikslas – sutelkti ir stiprinti Portugalijos mokslinius ir technologinius pajėgumus įgyvendinant plataus užmojo mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkes, pagrįstas verslo ir akademinės bendruomenės konsorciumais.

Investicijas visų pirma sudaro dotacijos verslo inovacijų mobilizavimo darbotvarkėms ir (arba) aljansams įgyvendinti, taikant dvi viena kitą papildančias priemones: I) inovacijų paketai, kuriais skatinamas bendradarbiavimas ir kuriami inovacijų projektai, ir ii) projektų, skirtų moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai bei jų pertvarkymui į naujas prekes ir paslaugas, sutelkimas pasitelkiant investicijas. Sutelkimo ir žaliosios darbotvarkės atrenkamos skelbiant atvirus konkursus dėl strateginių planų, kuriuos turi pasiūlyti įmonių ir akademinė, mokslo ir (arba) technologijų institucijų konsorciumai. Šios investicijos grindžiamos strategine programa, kuri turi būti įgyvendinta pagal RE-r09, ir sustiprinamas sąsajos institucijų vaidmuo bei šio tinklo konsolidavimas.

Siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), į būsimų kvietimų teikti projektus techninėse specifikacijose pateiktus tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos rūšių sąrašas: I) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje¹⁰; II) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius¹¹; III) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais¹² ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais¹³; ir iv) veikla, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Įgaliojimuose papildomai reikalaujama, kad

---

¹⁰ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusių perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

¹¹ Jei vykdoma remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veikia, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

¹² Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

¹³ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C05–i01.02. Žaliosios darbotvarkės/Verslo inovacijų aljansai. Sutarčių sudarymas

Šios investicijos tikslas – įgyvendinti tas pačias priemones kaip ir RE-C05–i01.01, tačiau specializuojasi tam tikrose žaliosiose darbotvarkėse, pasitelkiant įmonių ir akademinį, mokslo ir (arba) technologijų institucijų konsorciumus inovacijoms remti (daugiausia dėmesio skiriant žaliajai pertvarkai, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamento priedo 022 sritis).

Siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), į būsimų kvietimų teikti projektus techninėse specifikacijose pateiktus tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos rūšių sąrašas: I) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje¹⁴; II) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius¹⁵; III) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais¹⁶ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais¹⁷; ir iv) veikla, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Įgaliojimuose papildomai reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2022 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C05-i02: Sąsajos misija. Mokslinės ir technologinės paramos tinklo atnaujinimas ir gamybos struktūros orientavimas

Investicijos tikslas – stiprinti ir įgalinti nacionalinę mokslo ir technologijų sistemą ir gerinti verslo akademinės bendruomenės ryšius, kad būtų užtikrintas veiksmingas technologijų perdavimas ir mokslinių tyrimų rezultatų pavertimas inovacijomis. Investicijas sudaro naujo Techninės sąsajos sistemos centrų ir bendradarbiaujanųjų laboratorijų (CoLAB) finansavimo modelio konsolidavimas

¹⁴ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusių perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

¹⁵ Jei vykdant remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veiksmai, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

¹⁶ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

¹⁷ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdavimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

privačiose ne pelno asociacijose arba įmonėse, kurios siekia tiesiogiai ar netiesiogiai kurti kvalifikuotas darbo vietas įgyvendinant mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkes, grindžiamas trečdaliu pagrindinio finansavimo, 1/3 konkurencingo finansavimo ir 1/3 rinkos finansavimo struktūra, užtikrinant 186 mln. EUR pagrindinį finansavimą *Sąsajos misijai*. Investicijos apima 500 įmonių, kurios naudojami šia schema ir INTERFACE subjektų teikiamomis paslaugomis. Tikimasi, kad pirmiau minėti tikslai bus pasiekti bendrais Reformų RE-r11 ir RE-C05-i02 veiksmais.

Siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), į būsimų kvietimų teikti projektus techninėse specifikacijose pateiktus tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos rūšių sąrašas: I) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje¹⁸; II) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius¹⁹; III) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais²⁰ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais²¹; ir iv) veikla, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Įgaliojimuose papildomai reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C05-i03: Tvaraus žemės ūkio, maisto ir žemės ūkio pramonės mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkė [2030 m. žemės ūkio inovacijų darbotvarkė].

Šių investicijų tikslas – skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas siekiant tvaresnio žemės ūkio.

Investicijas sudaro dotacijos viešiesiems ir privatiesiems subjektams, skirtos Žemės ūkio inovacijų darbotvarkei 20|30 remti. Darbotvarkę sudaro 15 pavyzdinių iniciatyvų, kuriomis remiami MTTP ir inovacijų projektai, ir 5 inovacijų struktūros projektai, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama skaitmeninimui. Šie mokslinių tyrimų ir inovacijų projektai atitinka Portugalijos bendros žemės ūkio politikos strateginiame plane nustatytus poreikius. Įvairios iniciatyvos apima veiksmus, susijusius su žiedine bioekonomika ir tiksliuoju ūkininkavimu. Atrenkant projektus atsižvelgiama į skirtingas gamybos sistemas ir sektorius. Tikimasi, kad bus remiama 100 mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų.

---

¹⁸ Išskyrus projektus pagal šią priemonę, susijusius su elektros energijos ir (arba) šilumos gamyba, taip pat susijusia perdavimo ir skirstymo infrastruktūra, naudojant gamtines dujas, kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių gairių (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

¹⁹ Jei vykdant remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veiksmai, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

²⁰ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

²¹ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

Be to, investicijos apima 24 eksperimentinių ūkių ir laboratorijų (inovacijų centrų) mokslinės įrangos ir įrangos atkūrimą ir atnaujinimą.

Siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), į būsimų kvietimų teikti projektus techninėse specifikacijose pateiktus tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos rūšių sąrašas: I) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje²²; II) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius²³; III) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais²⁴ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais²⁵; ir iv) veikla, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Įgaliojimuose papildomai reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C05-i04-RAA: Azorų verslo sistemos rekapitalizavimas

Priemonės tikslas – spręsti struktūrinę problemą, susijusią su nepakankamu įmonių kapitalizavimu Azorų autonominiame regione.

Šią investiciją sudaro specialiosios paskirties įmonės, kuri vėliau investuoja 95 000 000 EUR į perspektyvias Azorų įmones, daugiausia nuosavo kapitalo ir kvazinuosavo kapitalo forma, sukūrimas. Investicijomis papildomos nacionalinės investicijos, kuriomis siekiama kapitalizuoti įmones, skiriant regioninį paketą ir specialias priemones, kuriomis atsižvelgiama į autonominio regiono verslo struktūros ypatumus.

Visi projektai vykdomi visapusiškai laikantis reikšmingos žalos nedarymo techninių gairių (2021/C58/01). Be to, Portugalija įsipareigojo, kad investicijų politikos dokumente, susijusiame su 95 000 000 EUR priemone, kurį Banco Português de Fomento priims kaip specialiosios paskirties įmonės valdymo organas, būtų išsamiai išdėstyti remiamų įmonių atrankos ir (arba) tinkamumo kriterijai, užtikrinant, kad būtų laikomasi Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės klimato ir aplinkos apsaugos reikalavimų, įskaitant remiamo turto ir (arba) veiklos ir (arba) įmonių

---

²² Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusią perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

²³ Jei vykdant remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veiksmai, kuriais taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

²⁴ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

²⁵ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

atitiktį reikšmingos žalos nedarymo techninėms gairėms (2021/C58/01), ir nurodomi investicijų tikslai ir tikslinė grąža. Kad remiamos įmonės laikytųsi reikšmingos žalos nedarymo principo techninių gairių (2021/C58/01), investavimo politikoje reikalaujama:

- tvarumo patikros naudojimas,
- pašalinimo sąrašas, kurį sudaro šie elementai:
  - Veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje²⁶;
  - Veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius²⁷;
  - Veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais²⁸ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais²⁹;
  - Veikla, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali padaryti ilgalaikę žalą aplinkai, pvz., branduolinėms atliekoms; ir
  - Moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms, susijusiems su pirmiau nurodytu turtu ir veikla.
- privalomos teisinės atitikties patikros, atliekamos per *Banco Português de Fomento* ir (arba) jo atrinktus finansinius tarpininkus, susijusius su sandoriais, kuriems netaikomas tvarumo patikrinimas, ir
- paramos nuosavam kapitalui gavėjams, kurie bent 50 proc. savo pajamų gauna iš veiklos, įtrauktos į neįtrauktų subjektų sąrašą, priima ir skelbia žaliosios pertvarkos planus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C05-i15-RAA: Akcinis fondas Azorų salų verslo sistemai rekapitalizuoti

Priemonės tikslas – spręsti struktūrinę problemą, susijusią su nepakankamu įmonių kapitalizavimu Azorų autonominiame regione.

Šią priemonę sudaro viešosios investicijos į priemonę, kuria siekiama skatinti privačias investicijas ir pagerinti galimybes gauti finansavimą Azorų autonominiame regione, siekiant plėtoti kapitalo

²⁶ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusių perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

²⁷ Jei vykdant remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veikia, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

²⁸ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veikslių nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

²⁹ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veikslių nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

rinkas šiame regione. Priemonė veikia tiesiogiai arba per finansų tarpininkus teikdama nuosavą kapitalą privačiam sektoriui, taip pat panašią veiklą vykdančioms viešojo sektoriaus subjektams. Remiantis EGADP investicijomis, pagal Priemonę iš pradžių siekiama suteikti bent 30 000 000 EUR finansavimą.

Priemonę valdo *Banco Português de Fomento*, kaip įgyvendinantysis partneris. Priemonė apima šią produktų liniją:

- Nuosavo kapitalo investicijos į perspektyvias Azorų įmones. Investicijomis papildomos nacionalinės investicijos, kuriomis siekiama kapitalizuoti įmones, skiriant regioninį paketą ir specialias priemones, kuriomis atsižvelgiama į autonominio regiono verslo struktūros ypatumus.

Siekdami įgyvendinti investicijas į Priemonę, Portugalija ir *Banco Português de Fomento* pasirašo įgyvendinimo susitarimą, kuriame nurodoma:

1. Priemonės sprendimų priėmimo proceso aprašymas: Galutinį sprendimą dėl Priemonės investicijų priima investicijų komitetas arba kitas atitinkamas lygiavertis valdymo organas ir jį patvirtina nuo vyriausybės nepriklausomų narių balsų dauguma.
2. Pagrindiniai susijusios investicijų politikos reikalavimai, kurie apima:
  - i. Finansinio produkto ir reikalavimus atitinkančių galutinių paramos gavėjų aprašymą;
  - ii. Reikalavimas, kad visos remiamos investicijos būtų ekonomiškai perspektyvios.
  - iii. Reikalavimas laikytis reikšmingos žalos nedarymo principo, kaip nustatyta reikšmingos žalos nedarymo techninėse gairėse (2021/C58/01). Visų pirma, kai teikiama bendra parama įmonėms, į investicijų politiką neįtraukiamos įmonės, kurios daugiausia dėmesio skiria³⁰ šiems sektoriams: I) energijos gamyba naudojant iškastinį kurą ir susijusi veikla³¹; II) energijai imlios ir (arba) daug CO₂ išmetančios pramonės šakos³²; III) taršių transporto priemonių gamyba, nuoma ar pardavimas³³; IV) atliekų surinkimas, atliekų apdorojimas ir³⁴ šalinimas, v) branduolinio kuro perdirdimas, branduolinės energijos

³⁰ Laikoma, kad galutinis gavėjas daugiausia dėmesio skiria sektoriui ar verslo veiklai, jei nustatoma, kad toks sektorius ar veikla yra esminė galutinio gavėjo verslo veiklos dalis, palyginti su galutinio gavėjo bendrosiomis pajamomis, pelnu arba klientų baze. Bendrosios pajamos, gautos iš ribojamo sektoriaus ar veiklos, bet kuriuo atveju turi neviršyti 50 % bendrųjų pajamų.

³¹ Išskyrus a) turtą ir veiklą, susijusią su elektros energijos ir (arba) šilumos gamyba, taip pat susijusią perdavimo ir skirstymo infrastruktūra, kurioje naudojamos gamtinės dujos, kurie atitinka Techninių gairių „Nedaryti reikšmingos žalos“ (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas, ir b) ii punkte nurodytą veiklą ir turtą, kuriems iškastinio kuro naudojimas yra laikinas ir techniškai neišvengiamas, kad būtų galima laiku pereiti prie eksploataavimo be iškastinio kuro.

³² Įtraukiant veiklą ir turtą pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuriais užtikrinamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuris nėra mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius. Jei vykdančią veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, pateikiamas paaiškinimas, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veikia, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

³³ Taršios transporto priemonės apibrėžiamos kaip netaišios transporto priemonės.

³⁴ Ši išimtis netaikoma veiksams įrenginiuose, skirtuose tik perdirbti neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti, ir esamuose įrenginiuose, kai pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama padidinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti ar naudoti arba surinkti medžiagas iš deginimo pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepratęsiamas įrenginių eksploataavimo laikas; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

gamyba. Be to, pagal investicijų politiką turi būti reikalaujama, kad galutiniai Priemonės paramos gavėjai laikytųsi atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos apsaugos teisės aktų.

- iv. Reikalavimas, kad galutiniai Priemonės paramos gavėjai negautų paramos pagal kitas Sąjungos priemones toms pačioms išlaidoms padengti.

3. Suma, kuriai taikomas įgyvendinimo susitarimas, įgyvendinančiojo partnerio mokesčių struktūra ir reikalavimas reinvestuoti visas grįžtamąsias lėšas pagal Priemonės investicijų politiką.

4. Stebėsenos, audito ir kontrolės reikalavimai, įskaitant:

- i. Įgyvendinančiojo partnerio stebėsenos sistemos, skirtos pranešti apie sutelktas investicijas, aprašymas.
- ii. Įgyvendinančiojo partnerio procedūrų, kuriomis bus užtikrinama sukčiavimo, korupcijos ir interesų konfliktų prevencija, nustatymas ir ištaisymas, aprašymas.
- iii. Pareiga prieš įsipareigojant finansuoti veiksmą patikrinti, ar kiekvienas veiksmas atitinka reikalavimus pagal Įgyvendinimo susitarime nustatytus reikalavimus.
- iv. Pareiga atlikti rizika grindžiamus ex post auditus pagal *Banco Português de Fomento* audito planą. Atliekant šiuos auditus patikrinama i) ar kontrolės sistemos yra veiksmingos, įskaitant sukčiavimo, korupcijos ir interesų konfliktų nustatymą; II) atitiktis reikšmingos žalos nedarymo principui, valstybės pagalbos taisyklėms; ir iii) ar laikomasi reikalavimo, kad galutiniai Priemonės paramos gavėjai negautų paramos pagal kitas Sąjungos priemones toms pačioms išlaidoms padengti. Atliekant auditą taip pat tikrinamas operacijų teisėtumas ir tai, ar laikomasi taikytinų įgyvendinimo susitarimo ir finansavimo susitarimų sąlygų.

Priemonė turi būti įgyvendinta iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C05-i05-RAA: Azorų žemės ūkio ekonomikos atsigavimas

Investicijų tikslas – skatinti žemės ūkį Azorų salose, daug dėmesio skiriant tvarumui ir vietos gamybos skatinimui. Azorų salų žemės ūkis turi didelę ekonominę, socialinę ir teritorinę svarbą regioninei sanglaudai, atsižvelgiant į regiono teritorijos, kuriai būdingos specifinės ypatybės, susiskaidymą. Šiomis investicijomis siekiama i) prisidėti prie regioninio gamybos potencialo atsparumo ir tvaraus augimo, ii) sušvelninti ekonominį ir socialinį krizės poveikį Azorų salų žemės ūkio ir žemės ūkio maisto produktų sektoriui ir iii) prisidėti prie dvejopos klimato ir skaitmeninės pertvarkos Azorų žemės ūkio ir žemės ūkio maisto produktų sektoriuje.

Investicijas sudaro i) parama investiciniams projektams, susijusiems su regioninių žemės ūkio įmonių produktų inovacijomis ir gamybos procesais, ii) viešosios investicijos į inovacijas ir dvejopą pertvarką (įskaitant ūkininkų įgūdžių gerinimo programą, skirtą dvejopai pertvarkai ir tvariam vartojimui, įskaitant sertifikavimą) ir iii) viešosios investicijos į restruktūrizavimą, įskaitant investicijas į gamybos procesų inovacijas ir regioninio skerdimo tinklo žaliąją pertvarką ir pieno kokybės sertifikavimą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C05-i07-RAM: Madeiros bendrovėms skirtos kapitalizavimo priemonės

Šios priemonės tikslas – remti investicijas Madeiros autonominiame regione, siekiant spręsti vietos įmonių struktūrinės likvidumo problemas ir stiprinti regiono ekonomikos konkurencingumą.

Šios investicijos apima finansinės paramos, teikiamos pagal kredito liniją („*Investe RAM 2020*“), stiprinimą. Pagal šią priemonę įmonėms suteikiamos kredito garantijos, garantuojančios bendrą 15 900 000 EUR paskolų sumą. Priemone taip pat subsidijuojamos paskolų palūkanų išlaidos (100 % nerizikingos (Euribor) normos ir bent 60 % iki 3,4 % rizikos skirtumo). Investicijos vykdomos pagal *Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial* ir jų atrinktų finansinių tarpininkų protokolą.

Siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų reikšmingos žalos nedarymo principą pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, kaip nustatyta reikšmingos žalos nedarymo techninėse gairėse (2021/C58/01), *Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial* ir jų atrinktų finansinių tarpininkų teisiniame susitarime (-uose), taip pat vėlesniame finansinės priemonės įgyvendinimo susitarime (protokole):

- Išbraukti iš tinkamumo finansuoti veiklos rūšių ir turto sąrašą: I) su iškastiniu kuru susijusi veikla ir turtas, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje³⁵; II) veikla ir turtas pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuriais siekiama, kad prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius³⁶; III) veikla ir turtas, susiję su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais³⁷ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais³⁸; ir
- Reikalauti, kad gavėjas laikytųsi atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos apsaugos teisės aktų.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C05-i08: Daugiau skaitmeninio mokslo

Šios priemonės tikslas – paspartinti mokslo ir paslaugų, kuriomis remiama nacionalinė mokslo ir technologijų sistema, skaitmeninės transformacijos ir skaitmeninimo procesą.

Šiuo tikslu investicija:

- Užbaigti „Mokslo XXI miestelį“ ir „Mokslo centrą“ (fizinį ir internetinį), kuriuose mokslo darbuotojams, mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros subjektams ir aukštojo mokslo institutams skirtos paslaugos ir finansavimo mechanizmai turi būti prieinami vienoje vietoje;

³⁵ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusių perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

³⁶ Jeigu įgyvendinus remiamą priemonę pasiekiamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, reikia paaiškinti priežastis, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veiksmai, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

³⁷ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

³⁸ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

- Įsteigti Nacionalinį pažangiosios kompiuterijos centrą (CNCA), kuris apimtų Portugalijos nacionalinį įnašą į naująjį superkompiuterià „Deucalion“, ir užbaigti duomenų centro ir (arba) pagalbinės infrastruktūros, skirtos dviejų superkompiuterių „Deucalion“ ir „Mare Nostrum 5“ eksploatavimui, sukūrimą ir Portugalijos portugalų kalba sukurti didelės apimties kalbos modelį (LLM);
- Remti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projekto programos, kuria daugiausia dėmesio skiriama pažangių kibernetinio saugumo, dirbtinio intelekto ir duomenų mokslo viešojo administravimo srityje sistemų kūrimui ir įgyvendinimui, taip pat mokslinio įgalėjimo programai, taip pat 6 viešojo administravimo procesams skirtų DI sprendimų užbaigimui ir veikimo pradžia;
- Padidinti per Nacionalinę masinių internetinių kursų platformą (NAU) siūlomų kursų skaičių;
- Įgyvendinti Nacionalinę atvirojo mokslo ir mokslinių tyrimų duomenų programą (PNCADAI).

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C05-i09 – Padidėjimas: Darbotvarkių ir (arba) verslo inovacijų aljansų sutelkimas. Sutarčių sudarymas

Šių investicijų tikslas – padidinti investicijas pagal 5 komponentą RE-C05–i01.01. Išplėsta priemonės dalis padidina produktų, procesų ar paslaugų, užbaigtų pagal „Verslo inovacijų darbotvarkių ir (arba) aljansų“ sutelkimą, skaičių.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2023 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C05-i10 – Padidėjimas: Žaliosios darbotvarkės/Verslo inovacijų aljansai. Sutarčių sudarymas

Šių investicijų tikslas – padidinti investicijas pagal 5 komponentą RE-C05–i01.02. Dėl didesnės priemonės dalies padidės produktų, procesų ar paslaugų, susijusių su papildomomis žaliosiomis darbotvarkėmis, skaičius.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2023 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C05-i13 – Mokslinių tyrimų padaliniai

Šių investicijų tikslas – mokslinių tyrimų padalinių modernizavimas ir restruktūrizavimas, įskaitant jų skaitmeninę transformaciją.

Investicijomis siekiama remti tokius dalykus kaip didelė mokslinė įranga, mokslinių priemonių rinkiniai, moksliniai archyvai ir duomenys, kiti žiniomis pagrįsti išteklių, kompiuterijos ir programavimo sistemos, ryšių tinklai, kuriais skatinama skaitmeninė atvira prieiga, ir (arba) kita infrastruktūra, kuri yra svarbi mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos meistriškumui skatinti.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C05-i14 – Verslo inovacijos

Šią priemonę sudaro viešosios investicijos į subsidijų schemą, siekiant skatinti privačias investicijas ir pagerinti įmonių, rengiančių novatoriškus projektus, galimybes gauti finansavimą. Schema veikia tiesiogiai teikiant subsidijas privačiajam sektoriui. Remiantis EGADP investicijomis, pagal schemą iš pradžių siekiama suteikti bent 315 146 000 EUR subsidijų.

Schema valdo *Banco Português de Fomento*, kaip įgyvendinantysis partneris. Schema apima šią produktų liniją:

- Remti verslo investicinius projektus, susijusius su novatoriška ir kvalifikuota veikla arba mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros procesais, skatinant įmonių ir mokslo ryšį, ypatingą dėmesį skiriant inovacijoms, susijusioms su žaliąja ir skaitmenine pertvarka.

Siekdami įgyvendinti investicijas į schemą, Portugalija ir *Banco Português de Fomento* pasirašo įgyvendinimo susitarimą, kuriame nurodoma:

- 1) Schemos sprendimų priėmimo proceso aprašymas: Galutinį sprendimą dėl schemos skyrimo priima investicijų komitetas arba kitas atitinkamas lygiavertis valdymo organas ir jis patvirtinamas narių, kurie yra nepriklausomi nuo vyriausybės, balsų dauguma.
- 2) Pagrindiniai susijusios subsidijų politikos reikalavimai, kurie apima:
  - a) Suteiktų subsidijų ir reikalavimus atitinkančių galutinių paramos gavėjų aprašymas.
  - b) Reikalavimas, kad visos remiamos investicijos būtų ekonomiškai perspektyvios.
  - c) Reikalavimas laikytis reikšmingos žalos nedarymo principo, kaip nustatyta reikšmingos žalos nedarymo techninėse gairėse (2021/C58/01). Visų pirma, pagal subsidijų politiką toliau nurodytas veiklos rūšių ir turto sąrašas neatitinka reikalavimų: I) su iškastiniu kuru susijusi veikla ir turtas, įskaitant galutinės grandies naudojimą,³⁹ ii) veikla ir turtas pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuriais pasiekiamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuris yra ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius,⁴⁰ iii) veikla ir turtas, susiję su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁴¹ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁴².
  - d) Reikalavimas, kad galutiniai schemos paramos gavėjai negautų paramos pagal kitas Sąjungos priemones toms pačioms išlaidoms padengti.

---

³⁹ Išskyrus a) turtą ir veiklą, susijusią su elektros energijos ir (arba) šilumos gamyba, taip pat susijusią perdavimo ir skirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos, kurie atitinka Techninių gairių „Nedaryti reikšmingos žalos“ (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas, ir b) ii punkte nurodytą veiklą ir turtą, kuriems iškastinio kuro naudojimas yra laikinas ir techniškai neišvengiamas, kad būtų galima laiku pereiti prie eksploatavimo be iškastinio kuro.

⁴⁰ Jei vykdomą remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, pateikiamas paaiškinimas, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veikia, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁴¹ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁴² Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

- 3) Suma, kuriai taikomas įgyvendinimo susitarimas, įgyvendinančiojo partnerio mokesčių struktūra ir reikalavimas panaudoti visas nepanaudotas schemos pajamas, be kita ko, po 2026 m., tais pačiais politikos tikslais.
- 4) Stebėsenos, audito ir kontrolės reikalavimai, įskaitant:
  - a) Įgyvendinančiojo partnerio stebėsenos sistemos, pagal kurią teikiamos ataskaitos apie sutelktas subsidijas, aprašymas.
  - b) Įgyvendinančiojo partnerio procedūrų, kuriomis bus užtikrinama sukčiavimo, korupcijos ir interesų konfliktų prevencija, nustatymas ir ištaisymas, aprašymas.
  - c) Pareiga patikrinti kiekvieno veiksmo atitiktį reikalavimams pagal Įgyvendinimo susitarime nustatytus reikalavimus prieš skiriant subsidiją veiksmui.
  - d) Pareiga atlikti rizika grindžiamus ex post auditus pagal *Banco Português de Fomento* audito planą. Atliekant šiuos auditus patikrinama i) ar kontrolės sistemos yra veiksmingos, įskaitant sukčiavimo, korupcijos ir interesų konfliktų nustatymą; II) atitikties reikšmingos žalos nedarymo principui, valstybės pagalbos taisyklėms, klimato ir skaitmeninių tikslų reikalavimams; ir iii) laikomasi reikalavimo, kad galutiniai schemos paramos gavėjai negautų paramos pagal kitas Sąjungos priemones toms pačioms išlaidoms padengti. Atliekant auditą taip pat tikrinamas sandorių teisėtumas ir tai, ar laikomasi taikomo įgyvendinimo susitarimo ir subsidijų susitarimų sąlygų.
- 5) Įgyvendinančiojo partnerio vykdomoms investicijoms į klimatą ir skaitmenines technologijas taikomi reikalavimai: bent 12 606 000 EUR EGADP investicijų į sistemą padeda siekti klimato kaitos tikslų pagal EGADP reglamento VI priedą ir bent 31 515 000 EUR skiriama skaitmeninei pertvarkai pagal EGADP reglamento VII priedą.⁴³

Priemonė turi būti įgyvendinta iki 2026 m. birželio 30 d.

---

⁴³ Su konkrečiais projektais susiję galutiniai paramos gavėjai turi pateikti kiekvieno remiamo projekto pasirinktos intervencinių priemonių srities pagrindimą ir projekto aprašymą, kad būtų galima apskaičiuoti indėlį į klimato srities tikslus. Apskaičiuojant klimato srities įnašą, galutiniai naudos gavėjai iš nuosavo kapitalo, kvazinuosavo kapitalo, įmonių obligacijų ar lygiaverčių priemonių, kurios nėra skirtos konkrečioms projektams, pateikia pasirinktos (-ų) intervencinės (-ių) srities (-ių) pagrindimą. Įgyvendinantysis partneris taip pat privalo kas pusmetį pateikti valstybei narei kiekvieno projekto ir (arba) veiklos įgyvendinimo ataskaitą.

E.2 Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
5.1	Re-C05-r09	M	Portugalijos 2030 m. technologinių ir verslo inovacijų strategijos gairių atnaujinimas	Atnaujintų Portugalijos 2030 m. technologinių ir verslo inovacijų strategijos gairių paskelbimas				IV KETV.	2021	Atnaujintas Ministrų Tarybos sprendimas, kuriuo patvirtinamos 2018–2030 m. Portugalijos technologijų ir verslo inovacijų strategijos gairės, atsižvelgiant į neseniai priimtą Portugalijos strategiją iki 2030 m. ir naujus ekonomikos atsigavimo iššūkius.
5.2	Re-C05-r11	T	Pripažintų bendradarbiavimo laboratorijų tinklo išplėtimas		Skaičius	26	35	1 KETV.	2021	Naujų bendradarbiavimo laboratorijų kvalifikacijos pripažinimas ir suteikimas – Bendradarbiavimo laboratorijų tinklo išplėtimas pripažįstant ir suteikiant vardą naujiems subjektams, remiantis paraiškų teikimo ir vertinimo procesu, kurį vykdo nepriklausoma pripažintų tarptautinių nuopelnų ekspertų vertinimo komisija, paskirta FCT, I.P (Mokslų ir technologijų fondas) valdybos
5.3	Re-C05-r11	M	Technologijų ir inovacijų centrams taikomos naujos teisinės tvarkos įsigaliojimas	Technologijų ir inovacijų centrams taikomos naujos teisinės tvarkos įsigaliojimas				IV KETV.	2021	Teisės aktais peržiūrima ir standartizuojama mokslo ir technologijų sistemai priklausančių subjektų teisinė ir reguliavimo sistema, apibrėžiant jos finansavimo ir vertinimo modelį.
5.4	Re-C05-r12	M	Žemės ūkio inovacijų darbotvarkės patvirtinimas	Žemės ūkio inovacijų darbotvarkės patvirtinimas				IV KETV.	2020	Ministrų tarybos sprendimo, kuriuo patvirtinama žemės ūkio inovacijų darbotvarkė, paskelbimas. Ministrų Tarybos sprendimas paskelbtas 2020 m. spalio 15 d.
5.5	Re-C05-i01.01	T	Sutarčių sudarymas siekiant kurti naujus produktus, procesus ar paslaugas atitinkamose strateginėse srityse (inovacijų darbotvarkės).		Skaičius	0	6	IV KETV.	2022	Su konsorciumais sudaromos žėšios sutartys (inovacijų paktai arba projektų telkimas), kurias apima: Konsorciumą sudarančių subjektų nustatymas; Verslo planas ir (arba) investicijos; finansavimo sumą; Tikslai, kurių gavėjas yra įsipareigojęs siekti; Stebėsenos forma. Pagal sutartis iš viso remiama ne mažiau kaip 60 produktų, procesų ar paslaugų. Techninės užduotys apima tinkamumo kriterijus, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
5.6	Re-C05-i01.01	T	Produktų, procesų ar paslaugų užbaigimas atitinkamose strateginėse srityse		Skaičius	0	366	II KETV.	2026	<p>366 produktų, procesų ar paslaugų užbaigimas atitinkamose strateginėse srityse įgyvendinant su konsorciumais sudarytas sutartis (inovacijų paktus arba telkiant projektus).</p> <p>Ne mažiau kaip 138 PGS sudaro su konsorciumais sudarytų sutarčių (inovacijų paktų arba projektų telkimo) įgyvendinimo rezultatas, suderintas su 022 intervencinių priemonių sritimi (Mokslinių tyrimų ir inovacijų procesai, technologijų perdavimas ir įmonių bendradarbiavimas, daugiausia dėmesio skiriant mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikai ir atsparumui bei prisitaikymui prie klimato kaitos).</p>
5.7	Re-C05-i01.02	T	Sutarčių dėl naujų produktų, procesų ar paslaugų kūrimo strateginėse srityse, susijusiose su mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika, atsparumu ir prisitaikymu prie klimato kaitos, sudarymas.		Skaičius	0	4	IV KETV.	2022	<p>Su konsorciumais sudaromos keturios sutartys (inovacijų paktai arba projektų telkimas), kurios apima: Konsorciumą sudarančių subjektų nustatymas; Verslo planas ir (arba) investicijos; finansavimo sumą; Tikslai, kurių gavėjas yra įsipareigojęs siekti; Stebėsenos forma.</p> <p>Pagal sutartis iš viso remiama ne mažiau kaip 40 produktų, procesų ar paslaugų ir jos atitinka suderinamumą su intervencijos sritimi 022 (Mokslinių tyrimų ir inovacijų procesai, technologijų perdavimas ir įmonių bendradarbiavimas, daugiausia dėmesio skiriant mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikai ir atsparumui bei prisitaikymui prie klimato kaitos). Techninės užduotys apima tinkamumo kriterijus, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.</p>
5.9	Re-C05-i02	T	Su sąsajos subjektais, įskaitant bendradarbiavimo laboratorijas-Colab, sudarytos sutartys		Skaičius	0	20	IV KETV.	2022	<p>Paskelbus kvietimą dalyvauti konkurse, remtinių subjektų atranka. Šis kvietimas teikti paraišką skirtas tik „sąsajos“ subjektams arba bendradarbiaujančioms laboratorijoms pripažintiems proponentams.</p> <p>Sutartyse atsižvelgiama į suderinamumą su intervencijos sritimis 021 (Technologijos perdavimas ir įmonių, mokslinių tyrimų centrų ir švietimo sektorius</p>

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										bendradarbiavimas) ir (arba) 022 (Mokslinių tyrimų ir inovacijų procesai, technologijų perdavimas ir įmonių bendradarbiavimas, daugiausia dėmesio skiriant mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikai ir atsparumui bei prisitaikymui prie klimato kaitos). Techninės užduotys apima tinkamumo kriterijus, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.
5.10	Re-C05-i02	T	Įmonės, kurios naudojasi sąsajos subjektų teikiamomis paslaugomis, įskaitant bendradarbiaujamąsias laboratorijas – „Colabs“		Skaičius	0	500	IV KETV.	2025	Sąsajos subjektų kasmet teikiamose įgyvendinimo ataskaitose turi būti įmanoma įvertinti kiekybinę pažangą siekiant konkrečių tikslų, kurių buvo imtasi skiriant pagrindinį finansavimą, visų pirma įmonių, kurios naudojasi teikiamomis paslaugomis, skaičių.
5.11	Re-C05-i03	M	Mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų konkurso procedūra	Pranešimo apie konkursą dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų paskelbimas				III KETV.	2021	Skelbiamas konkursas dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų programų ir (arba) projektų, finansuotinių pagal 2030 m. žemės ūkio inovacijų darbotvarkės iniciatyvas. Į techninę užduotį įtraukiami tinkamumo kriterijai, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines rekomendacijas (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų. Atrankos kriterijais užtikrinama, kad projektuose daugiausia dėmesio būtų skiriama: – dėl mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos, atsparumo ir prisitaikymo prie klimato kaitos mažinant išmetamą teršalų kiekį, didinant anglies dioksido sekvestraciją arba didinant atsparumą klimato kaitai ir prisitaikymą prie jos, atsižvelgiant į 022 intervencinių priemonių srities reikalavimus, kaip nurodyta EGADP reglamento VI priede – arba dėl skaitmeninio mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektų, pavyzdžiui, bendro žemės ūkio portalo, perėjimo prie skaitmeninio transliavimo ir mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų, susijusių su vertės grandinėmis, atspindinčių intervencijos srities 009 reikalavimus.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
5.12	Re-C05-i03	T	Inovacijų ir mokslinių tyrimų projektų, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama žemės ūkio inovacijų darbotvarkės iki 2030 m. žaliems aspektams, užbaigimas		Skaičius	0	100	III KETV.	2025	Iš viso finansuota ir užbaigta 100 mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų. Parama mokslinių tyrimų ir inovacijų projektams ir programoms, kuriais prisidedama prie bent vienos iš 15 inovacijų darbotvarkės iniciatyvų ir daugiausia dėmesio skiriama mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikai, atsparumui ir prisitaikymui prie klimato kaitos.
5.13	Re-C05-i03	T	Penkių struktūrizuotų projektų, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama žemės ūkio inovacijų darbotvarkės iki 2030 m. skaitmeniniams aspektams, užbaigimas		Skaičius	0	5	III KETV.	2025	Iš viso finansuoti ir užbaigti 5 inovacijų struktūros projektai. Parama inovacijų projektams, kuriais prisidedama prie bent vienos iš 15 inovacijų darbotvarkės iniciatyvų ir daugiausia dėmesio skiriama skaitmeninimui.
5.14	Re-C05-i03	T	Žemės ūkio inovacijų centrų atnaujinimas ir (arba) modernizavimas		Skaičius	0	24	IV KETV.	2025	Nacionalinio žemės ūkio, maisto ir kaimo plėtros inovacijų tinklo sukūrimas modernizuojant 24 inovacijų centrus. Šios investicijos daugiausia apima infrastruktūros atnaujinimą ir laboratorijų mokslinės įrangos pirkimą.
5.15	Re-C05-i04-RAA	M	Reglamento dėl Azorų salų įmonių rekapitalizavimo priemonės priėmimas	Azorų regioninės vyriausybės reglamento, kuriuo nustatoma kapitalizavimo priemonė ir <i>Banco Portugues de Fomento</i> įpareigojama priimti investicijų politiką, priėmimas				III KETV.	2021	Azorų regiono vyriausybė priėmė reglamentą, kuriuo nustatoma kapitalizavimo priemonė ir <i>Banco Portugues de Fomento</i> įpareigojamas priimti investicijų politiką, kurioje, be kita ko, apibrėžiami tinkamumo kriterijai ir bendrovių gavėjų atranka pagal kiekvieną finansinių priemonių rūšį. Reglamente reikalaujama, kad į investavimo politiką būtų įtraukti remiamų įmonių atitikties reikšmingos žalos nedarymo principo techninėms gairėms (2021/C58/01) atrankos ir (arba) tinkamumo kriterijai, pagal kuriuos reikalaujama: – tvarumo patikros naudojimas, – pašalinimo sąrašas, kurį sudaro šie elementai: – Investicijos, susijusios su iškastiniu kuru (įskaitant galutinės grandies naudojimą), išskyrus su gamtinėmis dujomis susijusią šilumą ir (arba) elektros energiją, atitinkančią reikšmingos žalos nedarymo gairių III priede nustatytas sąlygas – Veikla pagal ATLPS, kai prognozuojamas išmetamas CO2 ekvivalentas yra ne mažesnis už atitinkamus santykinus

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										<p>taršos rodiklius, nustatytus nemokamiems apyvartiniams taršos leidimams suteikti.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Investicijos į atliekų šalinimo sąvartynuose įrenginius, mechaninio biologinio apdoravimo (MBT) įrenginius ir atliekų deginimo įrenginius. Neįtraukimo sąrašas netaikomas įrenginiams, skirtiems tik perdirbti netinkamoms pavojingoms atliekoms apdoroti; esamiems įrenginiams, kai investicijomis siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti arba naudoti arba išgauti medžiagas iš deginimo pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių investicijų nepadidėja įrenginių atliekų perdirbimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginio eksploatavimo trukmė. – Veikla, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali padaryti ilgalaikę žalą aplinkai (pvz., branduolinės atliekos). – Moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms, susijusiems su pirmiau nurodytu turtu ir veikla. – privalomosios teisinės atitikties patikros per BPF ir (arba) jos atrinktus finansų tarpininkus, susijusios su sandoriais, kuriems netaikomas tvarumo patikros reikalavimas – paramos nuosavam kapitalui gavėjai, kurie bent 50 proc. savo pajamų gauna iš veiklos, įtrauktos į neįtraukimo sąrašą, kad priimtų ir paskelbtų žaliosios pertvarkos planus.
5.16	Re-C05-i04-RAA	M	Investicijų politikos, skirtos Azorų salų įmonių rekapitalizavimo priemonėi, priėmimas	BPF priima investicijų politiką, apimančią visas priemoneje numatytas finansines priemones.				III KETV.	2021	BPF priima investicijų politiką, apimančią visas priemoneje numatytas finansines priemones. Investicijų politiką rengia ir priima BPF, kaip įmonės, kuriai priklauso kapitalo dalys, gautos iš finansinių priemonių, įgyvendintų siekiant remti įmones, atrinktas kaip naudos gavėjos, valdymo organas. Investicijų politika atspindi atrankos ir (arba) tinkamumo kriterijus ir taikytinus įsipareigojimus ir (arba) tikslus, nustatytus Reglamente dėl Azorų salų įmonių rekapitalizavimo priemonės.
5.17	Re-C05-i04-RAA	T	95 000 000 EUR sumos pervedimas regiono nefinansinėms korporacijoms teikiant paramą nuosavam ir		EUR	0	95 000 000	II KETV.	2026	Bendra 95000000 EUR suma pervedama regiono nefinansinėms korporacijoms kaip parama nuosavam ir kvazinuosavam kapitalui, laikantis investicijų politikos, priimtos dėl Azorų salų įmonių rekapitalizavimo priemonės. <i>Banco Portugues de Fomento</i> yra atsakingas

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
			kvazinuosavam kapitalui, laikantis priemonės investicijų politikos.							už atliktų operacijų ataskaitų teikimą. Šioje ataskaitoje, be finansinių pokyčių, skelbiamas pagalbą gaunančių įmonių, jų MMIN ir CAE sąrašas, sutarties sudarymo data, skirtas finansavimas, naudojamos finansinės priemonės rūšis ir, kai aktualu, dalyvaujantis finansų sektoriaus subjektas.
5.53	Re-C05-i15-RAA	M	Įgyvendinimo susitarimas	Įgyvendinimo susitarimo įsigaliojimas				II KETV.	2025	Įgyvendinimo susitarimo įsigaliojimas pagal priemonės aprašyme nurodytus reikalavimus.
5.54	Re-C05-i15-RAA	T	Investicijos užbaigtos pagal teisinius susitarimus, pasirašytus su nuosavo kapitalo fondu ir ministerija	Su nuosavo kapitalo fondu pasirašyti teisiniai susitarimai ir priemonės perdavimo liudijimas	Procentinė dalis (%)	0 %	100 %	II KETV.	2026	„Banco Portugues de Fomento“ turi būti sudarę teisinius finansavimo susitarimus dėl sumos, reikalingos bent 100 proc. EGADP investicijų (30 000 000 EUR, atsižvelgiant į valdymo mokesčius) panaudoti į Priemonę: nuosavo kapitalo fondas, teikiantis nuosavo kapitalo paramą nefinansinėms korporacijoms Azorų salose. Portugalija perveda 30 000 000 EUR „Banco Portugues de Fomento“ priemonei.
5.18	Re-C05-i05-RAA	M	Azorų žemės ūkio inovacijų ir skaitmeninio programos paskelbimas	Azorų žemės ūkio inovacijų ir skaitmeninio programos paskelbimas				II KETV.	2022	Paskelbti Azorų salų žemės ūkio inovacijų ir skaitmeninio programą, įskaitant stebėsenos tinklo plėtros planą ir pranešimus apie žemės ūkį salų lygmeniu, taip pat perėjimo prie skaitmeninės realybės ir tiksliojo ūkininkavimo planą.
5.19	Re-C05-i05-RAA	T	Naujos (pakeisti pasenusias struktūras) arba perkvalifikuotos struktūros, atsakingos už gyvūnų skerdimą, pieno kokybės ir maisto saugos sertifikavimą		Skaičius	0	2	IV KETV.	2025	Darbu, susijusių su naujomis (pakeičiant pasenusias struktūras) arba perkvalifikuotomis struktūromis, atsakingomis už gyvūnų skerdimą, pieno kokybės sertifikavimą ir (arba) maisto saugą, siekiant reaguoti į rinkų raidą ir augančius poreikius, įtraukiant investicijas į gamybos ir organizavimo procesų inovacijas, į žaliąją pertvarką, skaitmeninę pertvarką ir gyvūnų gerovę, užbaigimas.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
5.20	Re-C05-i05-RAA	T	Projektai, remiami pagal perdirbimo ir prekybos sektoriaus įmonių restruktūrizavimo paramos schemas		Skaičius	0	11	IV KETV.	2025	Projektai, patvirtinti ir dėl kurių sudarytos sutartys pagal paramos schemas, skirtas produktų ir procesų inovacijoms, žaliajai pertvarkai ir skaitmeninei pertvarkai, kuriais siekiama restruktūrizuoti žemės ūkio perdirbimo ir prekybos sektoriaus įmones.
5.21	Re-C05-i05-RAA	T	Projektai, remiami pagal ūkių restruktūrizavimo paramos schemas		Skaičius	0	213	IV KETV.	2025	Projektai, patvirtinti ir dėl kurių sudarytos sutartys pagal paramos schemas, skirtas produktų ir procesų inovacijoms, žaliajai pertvarkai ir skaitmeninei pertvarkai, kuriais siekiama restruktūrizuoti ūkius.
5.22	Re-C05-i05-RAA	T	Pagal Ūkininkų įgalėjimo programą ūkiams teikiama specializuota techninė parama		Skaičius	0	2 000	IV KETV.	2025	Specializuotos techninės paramos, suteiktos žemės ūkio valdoms vykdant veiksmus pagal Ūkininkų įgalėjimo programą, skaičius.
5.33	Re-C05-i07-RAM	M	Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial ir atrinktų finansinių tarpininkų įgyvendinimo susitarimo (protokolo) pasirašymas	Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial ir atrinktų finansinių tarpininkų įgyvendinimo susitarimo (protokolo), apimančio visas priemonėje numatytas finansines priemones, pasirašymas				II KETV.	2024	Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial ir atrinktų finansinių tarpininkų pasirašytas įgyvendinimo susitarimas (protokolas), apimantis visas priemonėje numatytas finansines priemones. Pagal įgyvendinimo susitarimą ir vėlesnius finansinės priemonės teisinius dokumentus turi būti taikomas draudimo dalyvauti procedūroje sąrašas (kaip nustatyta priemonės aprašyme) ir tikrinama, ar laikomasi ES ir nacionalinių aplinkos apsaugos teisės aktų.
5.34	Re-C05-i07-RAM	T	Paskolų garantijos, kuriomis remiami regioninių įmonių projektai.	–	EUR	0	15 900 000	IV KETV.	2025	Garantijų susitarimų dėl 15 900 000 EUR paskolų pasirašymas kartu su parama paskolų palūkanų išlaidoms ir (arba) garantijos mokesčiams pagal nacionalinę savitarpio garantijų sistemą, kuriais remiama bent 10 regioninių projektų.
5.35	Re-C05-i08	T	„Mokslo XXI miestelio“ ir „Mokslo centro“ užbaigimas ir paslaugų teikimas pagal Nacionalinę atvirojo		Skaičius	0	9	IV KETV.	2025	Dviejų skaitmeninių ir fizinių mokslo ir technologijų paslaugų užbaigimas: „Campus Science XXI“ ir „Mokslo skyrius“.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
			mokslo ir atvirųjų mokslinių tyrimų duomenų programą (PNCADAI)							Septynių elektroninių paslaugų teikimas internetu pagal Nacionalinę atvirojo mokslo ir atvirųjų mokslinių tyrimų duomenų programą (PNCADAI). Į programą įtraukiama duomenų centro infrastruktūra ir duomenų valdymo paslauga.
5.36	Re-C05-i08	T	Viešojo administravimo srities mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programos projektų užbaigimas, viešojo administravimo procesams skirtų dirbtinio intelekto sprendimų įgyvendinimas ir nauji kursai Nacionalinėje masinio nuotolinio mokymo kursų platformoje (NAU)		0	150	II KETV.	2026	94 projektų, finansuojamų pagal mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programą viešojo administravimo srityje (įskaitant dirbtinio intelekto (DI), kibernetinio saugumo ir duomenų mokslo sritis), užbaigimas. 6 viešojo administravimo procesams skirtų DI sprendimų užbaigimas ir veikimo pradžia. 50 naujų kursų, siūlomų per Nacionalinę masinio nuotolinio mokymo platformą (NAU), pasinaudojant naujai sukurtą technologine infrastruktūra.	
5.37	Re-C05-i08	M	Nacionalinio pažangiosios kompiuterijos centro (CNCA) įsteigimas ir superkompiuterio „Mare Nostrum 5“ modernizavimas, įskaitant naujų dirbtinio intelekto priemonių kūrimą	Nacionalinio pažangiosios kompiuterijos ir modernizavimo centro „Mare Nostrum 5“ įsteigimas			IV KETV.	2024	Įsteigti Nacionalinį pažangiosios kompiuterijos centrą, kuris reorganizuotų esamus Portugalijos kompiuterijos tinklus ir centrus į vieną subjektą; remti dviejų superkompiuterių („Deucalion“ ir „Mare Nostrum 5“) eksploatavimą, taip pat „Mare Nostrum 5“ atnaujinimą ir naujų dirbtinio intelekto priemonių kūrimą.	
5.38	Re-C05-i08	M	Nacionalinio pažangiosios kompiuterijos centro pagalbinės infrastruktūros ir duomenų centro užbaigimas ir didelio kalbos modelio (LLM) Portugalijos portugalų kalba kūrimas.	Nacionalinio pažangiosios kompiuterijos centro pagalbinės infrastruktūros ir duomenų centro užbaigimas ir didelio kalbos modelio (LLM) Portugalijos portugalų kalba kūrimas.			II KETV.	2026	Nacionalinio pažangiosios kompiuterijos centro pagalbinės infrastruktūros ir duomenų centro užbaigimas ir didelio kalbos modelio (LLM) Portugalijos portugalų kalba kūrimas.	
5.39	Re-C05-i09	T	Sutarčių dėl naujų produktų, procesų ar		6	12	II KETV.	2023	Su konsorciumais sudaromos šešios papildomos sutartys (inovacijų paktai arba projektų telkimas), kurios apima:	

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
			paslaugų kūrimo atitinkamose strateginėse srityse (inovacijų darbotvarkės) sudarymas.							<ul style="list-style-type: none"> Konsorciumą sudarančių subjektų identifikavimas; Verslo planas ir (arba) investicijos; Finansavimo suma; Tikslus, kurių gavėjas yra saistomas; Stebėsenos forma. <p>Pagal sutartis iš viso remiami ne mažiau kaip 168 produktai, procesai ar paslaugos. Techninės užduotys apima tinkamumo kriterijus, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų. Sutartys papildo RE-C05–i01.01 įgyvendintas sutartis.</p>
5.41	Re-C05-i10	T	Sutarčių dėl naujų produktų, procesų ar paslaugų kūrimo strateginėse srityse, susijusiose su mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika, atsparumu ir prisitaikymu prie klimato kaitos, sudarymas.							<ul style="list-style-type: none"> Konsorciumą sudarančių subjektų identifikavimas; Verslo planas ir (arba) investicijos; Finansavimo suma; Tikslus, kurių gavėjas yra saistomas; Stebėsenos forma. <p>Sutartimis iš viso remiami bent 98 produktai, procesai ar paslaugos ir jos suderinamos su 022 intervencijos sritimi (Mokslinių tyrimų ir inovacijų procesai, technologijų perdavimas ir įmonių bendradarbiavimas, daugiausia dėmesio skiriant mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikai ir atsparumui bei prisitaikymui prie klimato kaitos). Į techninę užduotį įtraukiami tinkamumo kriterijai, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines rekomendacijas (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų. Sutartys papildo RE-C05–i01.02 įgyvendintas sutartis.</p>
5.50	Re-C05-i13	T	Įrangos įsigijimas arba mokslinių tyrimų vienetų renovacijos ir (arba)							Įrangos įsigijimas arba mokslinių tyrimų padalinių renovacijos ir (arba) modernizavimo projektų užbaigimas, pavyzdžiui, didelė mokslinė įranga, mokslinių priemonių

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
			modernizavimo projektų užbaigimas							rinkiniai, moksliniai archyvai ir duomenys, kiti žiniomis pagrįsti ištekliai, kompiuterijos ir programavimo sistemos, ryšių tinklai, skatinantys atvirą skaitmeninę prieigą, ir (arba) kita infrastruktūra, kuri yra svarbi mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos meistriškumui skatinti, iš viso 110 000 000 EUR.
5.51	Re-C05-i14	M	Įgyvendinimo susitarimas	Įgyvendinimo susitarimo įsigaliojimas				II KETV.	2025	Įgyvendinimo susitarimo įsigaliojimas.
5.52	Re-C05-i14	T	Investicijos užbaigtos pagal teisinius susitarimus, pasirašytus su galutiniais paramos gavėjais ir ministerija	Su galutiniais paramos gavėjais pasirašyti teisiniai susitarimai ir priemonės perdavimo sertifikatas	EUR	0	315 146 000	II KETV.	2026	„Banco Português de Fomento“ turi būti sudarę teisinius subsidijų susitarimus su galutiniais paramos gavėjais dėl sumos, būtinos 100 proc. EGADP investicijų į schemą panaudoti (atsižvelgiant į valdymo mokesčius). Bent 4 proc. šio finansavimo skiriama klimato srities tikslams ir bent 10 proc. – skaitmeniniams tikslams, naudojant EGADP reglamento VI ir VII prieduose pateiktą metodiką. Portugalija šiai priemonei perveda 315 146 000 EUR Banco Português de Fomento.

E.3. Su paskola susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma RE-r10: Banco Português de Fomento įsteigimas ir plėtojimas.

Priemonės tikslai – palengvinti Portugalijos įmonių galimybes gauti finansavimą mažinant valstybės remiamų įmonių finansinių produktų sudėtingumą ir sudarant sąlygas nacionalinės strateginės svarbos projektams. Šiuo tikslu 2020 m. rugsėjo 7 d. įsteigtas „*Banco Português de Fomento*“, o 2020 m. lapkričio mėn. pradėjo veikti kaip valstybinis nacionalinis skatinamojo finansavimo bankas. Bankas ne tik vykdo savo pagrindinę ir ilgalaikę misiją, bet ir yra vienas iš pagrindinių subjektų atnaujinant ekonominę veiklą po COVID-19 pandemijos, visų pirma sudarydamas sąlygas Portugalijos įmonėms pasinaudoti nacionaliniais ir Europos strateginiais ekonomikos gaivinimo veiksmis.

Reformą sudaro teisinis *Banco Português de Fomento* steigimas.

Reforma buvo įgyvendinta iki 2020 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r13: Kapitalo rinkos plėtra ir ne finansų bendrovių kapitalizacijos skatinimas

Priemonės tikslai – skatinti Portugalijos kapitalo rinką ir įmonių kapitalizaciją, ypatingą dėmesį skiriant investicijų į vertybinius popierius bendrovėms, skirtoms ekonomikos plėtrai (SIMFE), kolektyvinio investavimo subjektams ir vertybinių popierių kodekso peržiūrai.

Šią reformą sudaro galiojančios teisinės sistemos peržiūra ir naujų įstatymų, kurie padės sukurti palankesnę verslo aplinką ir suteikti realių paskatų investicijoms, verslo kapitalizacijai ir sektorių konsolidavimui, priėmimas. Šios reformos įgyvendinimą sudaro šios priemonės:

- kapitalo rinkos plėtra;
- investicijų į vertybinius popierius bendrovių skatinimas siekiant plėtoti ekonomiką (SIMFE);
- reglamentavimo ir administravimo supaprastinimu;
- kolektyvinio investavimo subjektų teisinės sistemos peržiūra; ir
- kapitalizacijos paskatos (išskirstytų ir reinvestuotų pajamų atskaitymas).

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C05-i06: Įmonių kapitalizacija ir finansinis atsparumas („Banco Português de Fomento“)

Priemonės tikslas – spręsti struktūrinę nepakankamo įmonių kapitalizacijos problemą, taip pat supaprastinti įmonių galimybes gauti finansavimą privačioms investicijoms remti.

Investicijomis:

- 1) Suteikti *Banco Português de Fomento*, kurio tikslas – tapti programos „InvestEU“ įgyvendinančiuoju partneriu, 250 000 000 EUR kapitalo rezervą.
- 2) Sukurti specialiosios paskirties įmonę, kuri vėliau investuoja 850 000 000 EUR į Portugalijoje įsteigtas ir (arba) veikiančias perspektyvias įmones nuosavo kapitalo ir kvazinuosavo kapitalo forma.

Portugalija išipareigojo, kad investicijų politikos dokumente, susijusiame su 850 000 000 EUR priemone, kurį priima *Banco Português de Fomento*, kaip specialiosios paskirties įmonės valdymo organas, būtų išsamiai išdėstyti remiamų įmonių atrankos ir (arba) tinkamumo kriterijai, užtikrinant, kad būtų laikomasi Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės klimato ir aplinkos apsaugos reikalavimų, įskaitant atitiktį reikšmingos žalos nedarymo techninėms gairėms (2021/C58/01) dėl remiamo turto ir (arba) veiklos ir (arba) įmonių, ir nurodomi investicijų tikslai ir tikslinė grąža. Kad remiamos įmonės laikytųsi reikšmingos žalos nedarymo principo techninių gairių (2021/C58/01), investavimo politikoje reikalaujama:

- tvarumo patikros naudojimas,
- pašalinimo sąrašas, kurį sudaro šie elementai:
  - Veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁴⁴;
  - Veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius⁴⁵;
  - Veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁴⁶ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁴⁷;
  - Veikla, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali padaryti ilgalaikę žalą aplinkai, pvz., branduolinėms atliekoms; ir
  - Moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms, susijusiems su pirmiau nurodytu turtu ir veikla.
- privalomas „*Banco Português de Fomento*“ ir (arba) jo atrinktų finansų tarpininkų atliekamas teisinių reikalavimų laikymosi patikras, susijusias su sandoriais, kuriems netaikoma tvarumo patikra; ir
- paramos nuosavam kapitalui gavėjams, kurie bent 50 proc. savo pajamų gauna iš veiklos, įtrauktos į neįtrauktų subjektų sąrašą, priima ir skelbia žaliosios pertvarkos planus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C05-i16: „InvestEU“ valstybių narių skyrius

Šią priemonę sudaro viešosios investicijos „InvestEU“ valstybių narių skyriuje, siekiant skatinti privačias investicijas ir pagerinti MVĮ, mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių ir asmenų galimybes gauti finansavimą. Įnašas į „InvestEU“ valstybių narių skyrių naudojamas finansinei paramai MVĮ konkurencingumui didinti ir galbūt taip pat siekiant remti i) privačias mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių ir asmenų investicijas ir ii) įmonių konkurencingumą, visų pirma (bet ne tik) investicijas į jų veiklos inovacijas, skaitmeninimą ir (arba) žalinimą. Šis finansinis produktas veikia teikiant skolos finansavimą tiesiogiai arba per tarpininkus privačiajam sektoriui.

⁴⁴ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusią perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

⁴⁵ Jei vykdant remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veikia, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁴⁶ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veikslių nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁴⁷ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veikslių nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

Įsigalioja Komisijos ir įgyvendinančiojo partnerio, atrinkto pagal atitinkamas 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017, nuostatas, garantijos susitarimas.

Portugalija su Europos Komisija pasirašo susitarimą dėl įnašo, kuriame nurodoma:

- Siūlomas įgyvendinantysis partneris.
- Atitikties reikšmingos žalos nedarymo techninėms gairėms (2023/C111) reikalavimas. Jei reikia, pagal Garantijų susitarimą reikalavimų neatitinka šis veiklos rūšių ir turto sąrašas: I) su iškastiniu kuru susijusi veikla ir turtas, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁴⁸; II) veikla ir turtas pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuriais siekiama, kad prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius⁴⁹; III) veikla ir turtas, susiję su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁵⁰ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁵¹.
- Stebėsenos sistemos, naudotinos teikiant ataskaitas apie sutelktas lėšas, aprašymas.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C05-i11. Telkimas ir žaliosios darbotvarkės/Verslo inovacijų aljansai (paskolos)

Šių investicijų tikslas – padidinti investicijas pagal 5 komponentą RE-C05–i01.01. Dėl išplėtos priemonės dalies didinamas produktų, procesų ar paslaugų, susijusių su telkimu ir žaliosiomis darbotvarkėmis ir (arba) verslo inovacijų aljansais, skaičius.

Bent 366 pagal šią investiciją įgyvendinti produktai, procesai ar paslaugos suderinami su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamento priedo 021 intervencijos sritimi.

Ne mažiau kaip 147 PGS turi būti sudaryti įgyvendinant su konsorciumais sudarytas sutartis (inovacijų paktus arba telkiant projektus), derinant jas su 022 intervencinių priemonių sritimi (Mokslinių tyrimų ir inovacijų procesai, technologijų perdavimas ir įmonių bendradarbiavimas, daugiausia dėmesio skiriant mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikai ir atsparumui bei prisitaikymui prie klimato kaitos).

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

⁴⁸ Išskyrus a) elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus, taip pat susijusių perdavimo ir skirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos, kurie atitinka Techninių gairių „Nedaryti reikšmingos žalos“ (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas, ir b) ii punkte nurodytą veiklą ir turtą, kuriems iškastinio kuro naudojimas yra laikinas ir techniškai neišvengiamas, kad būtų galima laiku pereiti prie eksploatavimo be iškastinio kuro.

⁴⁹ Jei vykdoma remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, pateikiamas paaiškinimas, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veikia, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁵⁰ Ši išimtis netaikoma veiksmams įrenginiuose, skirtuose tik perdirbti neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti, ir esamuose įrenginiuose, kai veiksmams siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti ar naudoti arba surinkti medžiagas iš deginimo pelenų, jeigu dėl tokių veiksmų nepadidėja įmonės atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepratęsiamas įrenginių eksploatavimo laikas; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁵¹ Ši išimtis netaikoma veiksmams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, kai veiksmams siekiama padidinti energijos vartojimo efektyvumą arba pritaikyti atskirtas atliekas perdirbimo operacijoms į komposto biologines atliekas ir anaerobiniu būdu skaidyti biologines atliekas, su sąlyga, kad dėl tokių veiksmų nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginių gyvavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

Investicijos RP-C05-i12. Padidėjimas: Žaliosios darbotvarkės/Verslo inovacijų aljansai (paskolos). Sutarčių sudarymas

Šių investicijų tikslas – padidinti investicijas pagal 5 komponentą RE-C05–i01.02. Padidinus priemonę padidės žaliųjų darbotvarkių produktų, procesų ar paslaugų skaičius.

Investicija turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2023 m. rugsėjo 30 d.

E.4. Su paskola susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
5.23	Re-C05-r10	M	Reglamento, kuriuo nustatoma <i>Banco Português de Fomento</i> (BPF) veikla ir įstatai, įsigaliojimas	Įsigalioja Dekretas įstatymas Nr. 63/2020, kuriuo nustatoma BPF veikla ir įstatai				IV KETV.	2020	Portugalijos Respublikos vyriausybės paskelbtas ir įsigaliojo Dekretas įstatymas Nr. 63/2020, kuriuo reglamentuojama BPF veikla ir veikla ir patvirtinami jos įstatai.
5.24	Re-C05-r13	M	Kolektyvinio investavimo subjektų teisinės sistemos peržiūros įsigaliojimas	Kolektyvinio investavimo subjektų teisinės sistemos peržiūros įsigaliojimas				III KETV.	2022	Įstatymo įsigaliojimas Respublikos Asamblėjai priėmus įstatymą. Siekama supaprastinti reglamentavimą ir administravimą, jį peržiūri kolektyvinio investavimo subjektų teisinę sistemą.
5.25	Re-C05-r13	M	Vertybinių popierių kodekso įstatymo peržiūros įsigaliojimas	Vertybinių popierių kodekso įstatymo peržiūros įsigaliojimas				III KETV.	2022	Įstatymo įsigaliojimas Respublikos Asamblėjai priėmus įstatymą. Vertybinių popierių kodekso peržiūra siekiama supaprastinti reglamentavimą ir administravimą, kad nacionalinė sistema būtų suderinta su Sąjungos teise, kiek tai susiję su tikslu didinti Portugalijos kapitalo rinkos konkurencingumą.
5.26	Re-C05-r13	M	Kapitalo rinkos plėtra. Teisės aktų įsigaliojimas	Kapitalo rinkos plėtrai skirtų teisės aktų įsigaliojimas				IV KETV.	2023	Kapitalo rinkos plėtrai skirtų teisės aktų įsigaliojimas. Teisės aktais daugiausia dėmesio skiriama paskatų kūrimui, inter alia, i) prieigai prie nuosavo kapitalo per kapitalo rinką, ii) verslo augimui palankios aplinkos sukūrimui, iii) skolos finansavimui rinkoje, iv) investuotojų dalyvavimui.
5.27	Re-C05-i06	M	Dekreto įstatymo, kuriuo reglamentuojama BPF kapitalizacijos priemonė, įsigaliojimas	Dekreto įstatymo, kuriuo reglamentuojama BPF kapitalizacijos priemonė, įsigaliojimas				III KETV.	2021	Dekreto, reglamentuojančio kapitalizavimo priemonę, įsigaliojimas, kuriuo nustatoma būtinybė sukurti investicijų politiką, apibrėžiančią, be kita ko, įmonių gavėjų tinkamumo ir atrankos kriterijus

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
5.28	Re-C05-i06	M	Investicijų politikos (kapitalizavimo) plėtojimas ir transporto priemonės valdytojo patvirtinimas	Investicijų politika (kapitalizacija), kurią parengė BPF ir patvirtino subjektas, įsteigtas valdomoms kapitalo dalims, susijusioms su įgyvendintomis finansinėmis priemonėmis, valdyti				III KETV.	2021	<p>Investicijų politikos (kapitalizavimo) plėtojimas ir transporto priemonės valdytojo patvirtinimas. BPF parengia ir priima investicijų politiką kaip priemonės, įsteigtos valdomoms kapitalo dalims, atsirandančioms dėl finansinių priemonių, įgyvendintų siekiant remti atrinktas įmones, valdymo organas, ir joje išsamiai išdėstomi remiamų įmonių atrankos ir (arba) tinkamumo kriterijai, užtikrinant, kad būtų laikomasi EGADP klimato ir aplinkos apsaugos reikalavimų, įskaitant remiamo turto ir (arba) veiklos ir (arba) įmonių atitiktį reikšmingos žalos nedarymo principo techninėms gairėms (2021/C58/01), ir nurodomi investicijų tikslai ir tikslinė grąža.</p> <p>Kad remiamos įmonės laikytųsi reikšmingos žalos nedarymo principo techninių gairių (2021/C58/01), investavimo politikoje reikalaujama:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tvarumo patikros naudojimas – pašalinimo sąrašas, kurį sudaro šie elementai: <p>Investicijos, susijusios su iškastiniu kuru (įskaitant galutinės grandies naudojimą), išskyrus su gamtinėmis dujomis susijusių šilumą ir (arba) elektros energiją, atitinkančias reikšmingos žalos nedarymo gairių III priede nustatytas sąlygas</p> <p>Veikla pagal ATLPS, kai numatomas išmetamas CO2 ekvivalento kiekis yra ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, nustatytus nemokamiems apyvartiniams taršos leidimams.</p> <p>Investicijos į atliekų šalinimo sąvartynuose įrenginius, mechaninio biologinio apdoravimo (MBT) įrenginius ir atliekų apdoravimo deginimo įrenginius. Neįtraukimo sąrašas netaikomas įrenginiams, skirtiems tik perdirbti netinkamoms pavojingoms atliekoms apdoroti; esamiems įrenginiams, kai investicijomis siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti ar naudoti arba išgauti medžiagas iš deginimo pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių investicijų nepadidėja įrenginio atliekų perdirbimo pajėgumas arba nepratęsiamas įrenginio eksploatavimo laikas.</p> <p>Veikla, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali padaryti ilgalaikę žalą aplinkai (pvz., branduolinėms atliekoms).</p> <p>Moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms, susijusiems su pirmiau nurodytu turto ir veikla.</p>

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										<ul style="list-style-type: none"> – privalomosios teisinės atitikties patikros per BPF ir (arba) jos atrinktus finansų tarpininkus, susijusios su sandoriais, kuriems netaikomas tvarumo patikros reikalavimas – paramos nuosavam kapitalui gavėjai, kurie bent 50 proc. savo pajamų gauna iš veiklos, įtrauktos į neįtraukimo sąrašą, kad priimtų ir paskelbtų žaliosios pertvarkos planus;
5.43	Re-C05-i06	T	D Pagal kapitalizacijos priemonę Portugalijoje įsteigtoms ir (arba) veikiančioms nefinansinėms korporacijoms iš viso skiriama 650 000 000 EUR parama nuosavam kapitalui ir kvazinuosavam kapitalui, laikantis jos investicijų politikos		EUR	0	650 000 000	IV KETV.	2023	Pagal anksčiau apibrėžtą BPF parengtą investicijų politiką Portugalijoje įsteigtoms ir (arba) veikiančioms nefinansinėms korporacijoms iš viso skiriama 650 000 000 EUR parama nuosavam kapitalui ir kvazinuosavam kapitalui, įskaitant sumas, išmokėtas nefinansinėms korporacijoms kaip tiesiogines investicijas, ir sumas, skirtas finansų tarpininkams kaip netiesiogines investicijas.
5.29	Re-C05-i06	T	D Pagal kapitalizacijos priemonę Portugalijoje įsteigtoms ir (arba) veikiančioms nefinansinėms korporacijoms iš viso skiriama 850 000 000 EUR parama nuosavam ir kvazinuosavam kapitalui, laikantis jos investicijų politikos		EUR	650 000 000	850 000 000	II KETV.	2026	Bendra 850 000 000 EUR suma (įskaitant 650 000 000 EUR pagal 5.43 siektiną reikšmę Portugalijoje įsteigtoms ir (arba) veikiančioms nefinansinėms korporacijoms, teikiančioms paramą nuosavam kapitalui ir kvazinuosavam kapitalui, laikantis anksčiau apibrėžtos investicijų politikos, kurią parengė BPF ir patvirtino subjektas, įsteigtas valdomoms kapitalo dalims, susidariusioms dėl įgyvendintų finansinių priemonių, valdyti.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
5.48	Re-C05-i16	M	Portugalijos Vyriausybės ir Europos Komisijos susitarimo dėl įnašo pasirašymas	Susitarimo dėl įnašo pasirašymas				II KETV.	2025	Portugalijos Vyriausybės ir Europos Komisijos susitarimo dėl įnašo, kurio suma ne mažesnė kaip 450 000 000 EUR, pasirašymas.
5.49	Re-C05-i16	T	„InvestEU“ investicijų komiteto patvirtintos finansavimo arba investavimo operacijos.		Procentinė dalis (%)	0	100 %	II KETV.	2026	Finansavimo arba investavimo operacijas, sudarančias 100 proc. visos priemonei skirtų EGADP išteklių sumos, turi patvirtinti „InvestEU“ investicijų komitetas.
5.30	Re-C05-i06	M	Pranešimas Europos Komisijai apie sėkmingą BPF ramsčio vertinimą	Pranešimas Europos Komisijai apie sėkmingą BPF ramsčio vertinimą				1 KETV.	2022	Pranešimas Europos Komisijai apie sėkmingą BPF ramsčio vertinimą
5.31	Re-C05-i06	M	250 000 000 EUR kapitalo pervedimas iš Portugalijos vyriausybės į BPF ir BPF investicijų politikos patvirtinimas	Kapitalo didinimas ir BPF investicijų politikos plėtojimas siekiant įgyvendinti programą „InvestEU“, nustatant tinkamumo kriterijus siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekti EGADP tikslai				1 KETV.	2022	250 000 000 EUR kapitalo pervedimas iš Portugalijos vyriausybės į BPF ir BPF investicijų politikos priėmimas siekiant įgyvendinti programą „InvestEU“, nustatant tinkamumo kriterijus, atitinkančius EGADP tikslus, įskaitant reikšmingos žalos nedarymo principą, pasirašant susitarimą dėl „InvestEU“ garantijos.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
5.32	Re-C05-i06	T	„InvestEU“ investicijų komitetas patvirtino 100 proc. garantijų, suteiktų padidinus kapitalą.		%	0	100	II KETV.	2026	„InvestEU“ investicijų komitetas patvirtino 100 proc. garantijų, suteiktų padidinus kapitalą.
5.44	Re-C05-i11	T	Sutarčių dėl naujų produktų, procesų ar paslaugų kūrimo atitinkamose strateginėse srityse (inovacijų darbotvarkės) sudarymas.		Skaičius	12	28	II KETV.	2023	16 papildomų sutarčių (inovacijų paktų arba projektų telkimo) su konsorciumais, į kurias įtraukiama: <ul style="list-style-type: none"> • Konsorciumą sudarančių subjektų identifikavimas; • Verslo planas ir (arba) investicijos; • finansavimo suma; • Tikslus, kurių gavėjas yra saistomas; • Stebėsenos forma. Pagal sutartis iš viso remiami ne mažiau kaip 446 produktai, procesai ar paslaugos (PGS). Į techninę užduotį įtraukiami tinkamumo kriterijai, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines rekomendacijas (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų. Sutartys papildo RE-C05-i01.01 ir RE-C05-i09 įgyvendintas sutartis. Bent 366 PPJ turi būti suderintos su intervencijos sritimi 021 (Technologijos perdavimas ir įmonių, mokslinių tyrimų centrų ir švietimo sektoriaus bendradarbiavimas).
5.45	Re-C05-i11	T	593 produktų, procesų ar paslaugų užbaigimas.		Skaičius	366	959	II KETV.	2026	593 produktų, procesų ar paslaugų užbaigimas atitinkamose strateginėse srityse įgyvendinant su konsorciumais sudarytas sutartis (inovacijų paktus arba telkiant projektus). PPS, laikoma, kad tikslas pasiektas, papildo PPJ, įgyvendinamus pagal RE-C05-i01, ir turi būti parengti arba i) pagal inovacijų darbotvarkes pagal 5.44 siektiną reikšmę; arba ii) pagal kitas inovacijų arba žaliąsias darbotvarkes, atrinktas pagal tą patį konkursą. PGS, į kurių atsižvelgiama siekiant šio tikslo, neatitinka reikalavimų prisidėti prie kitų tikslų įgyvendinimo. Bent 366 PPJ turi būti suderintos su intervencijos sritimi 021. Ne mažiau kaip 147 PGS turi būti sudaryti įgyvendinant su konsorciumais sudarytas sutartis (inovacijų paktus arba telkiant projektus), derinant jas su 022 intervencinių priemonių sritimi (Mokslinių tyrimų ir inovacijų procesai, technologijų

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										perdavimas ir įmonių bendradarbiavimas, daugiausia dėmesio skiriant mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikai ir atsparumui bei prisitaikymui prie klimato kaitos).
5.46	Re-C05-i12	T	Sutarčių dėl naujų produktų, procesų ar paslaugų kūrimo strateginėse srityse, susijusiose su mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika, atsparumu ir prisitaikymu prie klimato kaitos, sudarymas.		Skaičius	10	20	III KETV.	2023	<p>Dešimties papildomų sutarčių (inovacijų paktų arba projektų telkimo) sudarymas su konsorciumais, kurios apima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konsorciumą sudarančių subjektų identifikavimas; • Verslo planas ir (arba) investicijos; • Finansavimo suma; • Tikslus, kurių gavėjas yra saistomas; • Stebėsenos forma. <p>Sutartimis iš viso remiami bent 147 produktai, procesai ar paslaugos ir jos suderinamos su 022 intervencijos sritimi (Mokslinių tyrimų ir inovacijų procesai, technologijų perdavimas ir įmonių bendradarbiavimas, daugiausia dėmesio skiriant mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikai ir atsparumui bei prisitaikymui prie klimato kaitos).</p> <p>Į techninę užduotį įtraukiami tinkamumo kriterijai, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines rekomendacijas (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.</p> <p>Sutartys papildo RE-C05-i01.02 ir RE-C05-i10 įgyvendintas sutartis.</p>

F. 6 KOMPONENTAS. Kvalifikacija ir įgūdžiai

Portugalijoje 2020 m. 44,5 proc. 25–64 m. gyventojų išsilavinimo lygis buvo žemas, t. y. gerokai daugiau nei 25,0 proc. ES vidurkis. Be to, gyventojų, turinčių pagrindinius skaitmeninius įgūdžius arba niekada nesinaudojusių internetu, dalis yra labai didelė. Be to, darbo rinkos segmentacija ir vyrų ir moterų darbo užmokesčio ir karjeros galimybių disbalansas tebėra dideli pagal ES standartus.

Šiuo komponentu sprendžiami įvairūs uždaviniai, susiję su palyginti žemu išsilavinimo ir kvalifikacijos įgijimo lygiu, dalyvavimu mokymosi visą gyvenimą veikloje, darbo rinkos susiskaidymu, administracinių kliūčių šalinimu labai reglamentuojamų profesijų srityje, pasirengimu iššūkiams, susijusiems su darbo ateitimi, lyčių lygybe ir lygiomis galimybėmis.

Komponento tikslai yra platūs, apimantys įgūdžių ugdymą ir kvalifikacijos kėlimą, tam tikras kliūtis verslo aplinkoje, darbo rinkos segmentaciją, lyčių pusiausvyrą ir lygias galimybes. Kalbant apie gamybos potencialą, pagal šį komponentą daugiausia dėmesio skiriama priemonėms, kuriomis siekiama kelti žemą kvalifikaciją ir gerinti dalyvavimą mokymosi visą gyvenimą programose, reformuojant švietimo ir profesinio rengimo ir mokymo (PRM) sistemas, skatinti žinių perdavimą tarp universitetų ir (arba) viešųjų mokslinių tyrimų organizacijų ir įmonių ir mažinti apribojimus griežtai reglamentuojamoms profesijoms, kartu didinant verslo paslaugų teikimo konkurencingumą. Šiame komponente taip pat pristatomos priemonės, kuriomis siekiama įgyvendinti įvairius Europos socialinių teisių ramsčio (ESTR) principus, pavyzdžiui, darbo santykius ir netipines darbo sutartis dirbančių darbuotojų prieigos teises, finansinę paramą bedarbių, dirbančių nuolatines kokybiškas darbo vietas, įtraukčiai skatinti, ir Portugalijos vienodo darbo užmokesčio valdymo sistemos normos rengimą.

Šis komponentas suderintas su pagrindinėmis ES politikos iniciatyvomis, pavyzdžiui, Europos įgūdžių darbotvarke, Tarybos rekomendacija „Įgūdžių tobulinimo kryptys: Naujos galimybės suaugusiesiems“ (Tarybos rekomendacija 2016/C 484/01), Tarybos rekomendaciją dėl profesinio rengimo ir mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo (Tarybos rekomendacija 2020/C 417/01) ir sustiprintą Jaunimo garantijų iniciatyvą, Europos švietimo erdvę ir Europos mokslinių tyrimų erdvės iniciatyvas.

Komponentas skirtas konkrečioms šalims skirtoms rekomendacijoms imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas atsigavimas (2020 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 1); priimti priemonės, skirtas darbo rinkos segmentacijai spręsti (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2); gerinti gyventojų įgūdžių lygį, visų pirma jų skaitmeninį raštingumą, be kita ko, užtikrinant, kad suaugusiųjų mokymasis labiau atitiktų darbo rinkos poreikius (2019 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 2); padidinti aukštojo mokslo įstaigų absolventų skaičių, visų pirma mokslo ir informacinių technologijų srityje (2019 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 2); remti skaitmeninių technologijų naudojimą, kad būtų užtikrintos vienodos galimybės gauti kokybišką išsilavinimą ir mokymą (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2); didinti įmonių konkurencingumą (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2); sutelkti dėmesį į su investicijomis susijusią ekonominę politiką mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3); ir parengti labai reglamentuojamų profesijų apribojimų mažinimo veiksmų gaires (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 4).

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksmų aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

F.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

Reforma RE-r14: Profesinio rengimo ir mokymo reforma

Šios reformos tikslas – modernizuoti švietimo ir profesinio rengimo ir mokymo sistemas, siekiant pagerinti žemą išsilavinimo ir kvalifikacijos lygį ir didelį darbuotojų, neturinčių pagrindinių ir skaitmeninių įgūdžių, skaičių, pritaikyti įgūdžių pasiūlą prie dabartinių ir būsimų darbo rinkos poreikių ir išplėsti švietimo, mokymo ir mokymosi visą gyvenimą galimybes.

Reformą sudaro veiksmai, kuriais siekiama:

- stiprinti bendrą švietimo ir profesinio mokymo politikos koordinavimą;
- modernizuoti pagal Nacionalinį kvalifikacijų katalogą (CNQ) reglamentuojamą profesinio rengimo ir mokymo pasiūlymą, grindžiamą kvalifikacijų poreikių numatymo sistema, perspektyvine diagnostika siekiant padėti atnaujinti KNK ir racionalizuoti sektorių kvalifikacijų tarybas;
- atsižvelgti į darbo rinkos poreikius ir naujų įgūdžių ir (arba) profesijų atsiradimą;
- gerinti žemos kvalifikacijos gyventojų perspektyvas rengiant mokymo pasiūlą, kurioje daugiausia dėmesio būtų skiriama suaugusiųjų raštingumui (įgyvendinama C06-i03: Suaugusiųjų skatinimas);
- skatinti vietos plėtrą ir teritorinę sanglaudą ir mažinti socialinę ir ekonominę nelygybę perskirstant profesinio rengimo ir mokymo tinklą.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r15: Aukštojo mokslo, viešojo administravimo ir įmonių bendradarbiavimo reforma

Šios reformos tikslas – skatinti viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimą švietimo ir mokymo programose, kad būtų atsižvelgta į darbo rinkos poreikius ir dvejetainę pertvarką, įskaitant pouniversitetinių profesinio mokymo kursų (profesinio magistro laipsnių), skirtų tik ankstesnės profesinės patirties turintiems studentams, rengimą ir trumpalaikius tretinius politechnikos kursus (vadinamuosius aukštesniuosius profesinius techninius kursus).

Reformą sudaro:

- teisėkūros procedūra priimamas aktas, kuriuo sukuriama specialūs aukštojo mokslo ir specializuotų meninių studijų ir specializuotų meninių studijų dalyvių konkursai;
- teisinės ir institucinės sistemos, kuria reglamentuojamas aukštojo mokslo institucijų bendradarbiavimas su viešojo administravimo institucijomis ir įmonėmis, peržiūra, įskaitant veiksmus, kuriais siekiama:
  - o skatinti aukštojo mokslo institucijų (AMI) ir įmonių tarpinstitucinį bendradarbiavimą, taip pat pritraukti suaugusių studentų ir plėsti aprėptį į vidaus teritorijas;
  - o bendradarbiavimo partnerystės, skatinančios plačią aukštojo mokslo kursų pasiūlą, įskaitant trumpus mokymo kursus, pirmosios pakopos studijų kursus, magistrantūros studijas ir doktorantūros laipsnius;
  - o didinti trumpalaikių aukšto lygio profesinių kursų, kuriuos organizuoja politechnikos aukštojo mokslo įstaigos, pasiūlą, glaudžiai bendradarbiaujant su viešaisiais ir privačiais subjektais;

- toliau didinti aukštojo mokslo paramos bazę sudarant palankesnes sąlygas vidurinių mokyklų studentams iš profesinių ir meno sričių patekti į aukštojo mokslo įstaigas;
- stiprinti dalyvavimą aukštojo mokslo kursuose skaitmeninėse srityse, visų pirma pagal programą Portugal Digital InCoDe2030, glaudžiai bendradarbiaujant su viešaisiais ir privačiais subjektais;
- glaudžiai bendradarbiaujant su viešaisiais ir privačiais subjektais skatinti modulinį mokymą, kuriuo skatinamas nuolatinis mokymasis ir naujų įgūdžių įgijimas naudojant mikrokredencialus ir (arba) mikrodiplomus;
- plėsti aukštojo mokslo institucijų ir laboratorijų bei technologinių sąsajų centrų bendradarbiavimą;
- teisinio statuso pakeitimas siekiant patikslinti sąlygas, kuriomis išorės specialistas gali eiti mokymo ar valdymo pareigas aukštojo mokslo institucijose, siekiant skatinti akademinio ir verslo sektorių judumą; ir
- stiprinti aukštojo mokslo institucijų ir įmonių pasidalijamojo valdymo konsorcių teisinę sistemą.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2021 m. birželio 30 d.

Reforma RE-r16: Apribojimų labai reglamentuojamoms profesijoms mažinimas

Šios reformos tikslas – sumažinti apribojimus labai reglamentuojamoms profesijoms, visų pirma siekiant skatinti konkurenciją verslo paslaugų teikimo srityje.

2018 m. EBPO, bendradarbiaudama su Portugalijos konkurencijos institucija (AdC), atliko riboto skaičiaus savireguliuojamų profesijų, pavyzdžiui, teisininkų, solisitorijų, inžinierių, architektų, auditorių, apskaitininkų, ekonomistų, vaistininkų ir mitybos specialistų, vertinimą. Atlikus vertinimą buvo sudarytas rekomendacijų sąrašas. Vykdydama šią reformą Portugalija atsižvelgia į EBPO ir adC rekomendacijas.

Reforma turi būti bent: I) atskirti reguliavimo ir atstovavimo profesinėse asociacijose funkcijas; II) sumažinti rezervuotų veiklos rūšių sąrašą (galimybė vykdyti rezervuotas veiklos rūšis gali būti ribojama tik siekiant apsaugoti konstitucinius interesus pagal būtinumo ir proporcingumo principus); III) panaikinti verslo paslaugų įmonių nuosavybės ir valdymo apribojimus, jei vadovai laikosi interesų konflikto prevencijos teisinės tvarkos; ir iv) leisti teikti daugiadalykes verslo paslaugas teikiančioms įmonėms.

ADC taip pat pavedama pateikti ataskaitą apie naujojo įstatymo dėl reglamentuojamų profesijų veiksmingumą.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2022 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r17: Deramo darbo skatinimo darbotvarkė

Šios reformos tikslas – remtis pastaraisiais metais priimtomis priemonėmis (pvz., priemonėmis, kuriomis sprendžiama darbo rinkos segmentacijos problema ir skatinamos kolektyvinės derybos) siekiant apsaugoti darbuotojų teises.

Vyriausybei pristačius Žaliąją knygą dėl darbo ateities, ši reforma apima teisėkūros procedūra priimamą aktą, kuriuo reglamentuojamas darbas skaitmeninėse platformose, kad būtų sprendžiamos naujos problemos, kylančios dėl netipinių darbo santykių, laikantis Europos socialinių teisių ramsčio principų. Ja gerinama darbo santykių kokybė ir gerinamos galimybės naudotis teisėmis ir socialine apsauga.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2023 m. kovo 31 d.

Reforma RE-r18: Kova su moterų ir vyrų nelygybe

Šios reformos tikslas – skatinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio lygybę, lygias karjeros galimybes ir kovoti su lyčių stereotipais ir segregacija renkantis profesinę karjerą. Jis plačiai grindžiamas galiojančiais teisės aktais, visų pirma dėl vienodo darbo užmokesčio (Įstatymas Nr. 60/2018) ir proporcingo atstovavimo valdybose (įstatymai Nr. 62/2017 ir Nr. 26/2019).

Teisės aktais dėl vienodo darbo užmokesčio sukurti mechanizmai, skirti vienodo užmokesčio už vienodą arba vienodos vertės darbą principui įgyvendinti, įpareigojant įmones taikyti skaidrią atlyginimų nustatymo politiką. Nuo 2021 m. užimtumo ir socialinės apsaugos ministerijos departamentas parengė ataskaitą dėl vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumų kiekvienoje įmonėje, kurioje dirba daugiau kaip 50 darbuotojų, ir kurioje aptariami vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumai.

Nuo 2025 m. įmonės, kuriose dirba daugiau kaip 50 darbuotojų ir kurių vyrų ir moterų darbo užmokestis už tas pačias darbo vietas labai skiriasi, privalo pateikti Darbo inspekcijos direktoratui veiksmų planą, kad šie skirtumai būtų šalinami įgyvendinant veiksmų planą.

Reforma taip pat apima savanorišką schemą, grindžiamą Islandijos norma ÍST 85: 2012 m. viešas pripažinimas įmonėms, kurios veiksmingai įgyvendino vienodo darbo užmokesčio politiką. Pažyma parengiama taip, kad būtų patvirtinta, jog priimant sprendimus dėl darbo užmokesčio jie grindžiami tik atitinkamais motyvais.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2024 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C06-i01: Profesinio rengimo ir mokymo įstaigų modernizavimas

Šių investicijų tikslas – modernizuoti profesinį mokymą Portugalijoje. Šią investiciją sudaro:

- 365 specializuotų technologijų centrų įrengimas ir modernizavimas vidurinėse mokyklose, kuriose rengiami profesiniai kursai ir profesinės mokyklos, iš kurių 115 (pramonės centrai), 30 (atsinaujinančiosios energijos centrai), 195 (kompiuterių mokslo centrai) ir 25 (skaitmeninės ir daugialypės terpės centrai). Specializuotus technologijų centrus valdo viešojo tinklo mokyklų vadovai arba privatūs subjektai. Šios investicijos apima esamų įrenginių ir infrastruktūros modernizavimą ir atnaujinimą, technologinių švietimo išteklių (įrangos) įgijimą.
- valstybinės užimtumo tarnybos (IEFP) profesinio mokymo centrų tinklo arba Portugalijos nacionalinės turizmo institucijos (Turismo de Portugal) mokyklų tinklo plėtra ir modernizavimas. IEFP profesinio mokymo centrų tinklo įrangos modernizavimo plane numatyta įsigyti šių rūšių įrangą: I) skaitmeninės technologijos; II) aplinka; III) „Pramonė 4.0“; IV) socialinė ekonomika; ir v) tradiciniai sektoriai. Tikimasi, kad šios dalinės investicijos sudarys sąlygas atnaujinti 111 mokymo centrų vietų.

Energijos vartojimo efektyvumo renovacijos, kurios reikia, kad vidutiniškai būtų atlikta bent vidutinio masto renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje dėl pastatų renovacijos (ES) 2019/786, atveju pirminės energijos poreikio sumažėjimą galima apskaičiuoti pagal Portugalijos energetikos agentūros (ADENE) taikomą metodiką, jei a) energinio naudingumo sertifikatų negalima išduoti kaip sertifikavimo objekto pagal Dekreto įstatymo Nr. 101-D/2020 19 straipsnį arba b) bendros išlaidos yra mažesnės nei 5 000 EUR arba c) kvietimas dalyvauti konkurse buvo paskelbtas 2020 m. arba 2021 m. Vidutinis pirminės energijos poreikio sumažėjimas apskaičiuojamas remiantis sumažėjusiu energijos poreikiu matavimo vienetui.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C06-i02: Įsipareigojimas dėl tvaraus užimtumo

Šių investicijų tikslai – sudaryti nuolatinės ir kokybiškas darbo sutartis pagal Tvaraus užimtumo įsipareigojimų programą ir sumažinti visų grupių, įskaitant jaunimą, darbo rinkos segmentaciją.

Darbdaviams suteikiamos laikinos subsidijos pagal Vyriausybės potvarkio Nr. 38/2022 15 straipsnio nuostatas. Tikimasi, kad ši priemonė padės sukurti 30000 nuolatinių darbo vietų.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2024 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C06-i03: Suaugusiems skirta paskata

Šių investicijų tikslas – įgyvendinti daugialypį metodą siekiant pagerinti 18 metų ir vyresnių suaugusiųjų kvalifikaciją, įskaitant: I) skatinti suaugusiųjų mokymąsi plečiant Nacionalinį suaugusiųjų raštingumo planą, siekiant gerinti pagrindinius raštingumo, skaičiavimo ir skaitmeninius įgūdžius; II) didinti suaugusiųjų dalyvavimo ir baigimo gebėjimų pripažinimo, patvirtinimo ir sertifikavimo procesuose rodiklius; ir iii) parengti suaugusiems skirtus tretinio mokslo pasiūlymus, pavyzdžiui, trumpalaikius kursus.

Šias investicijas sudaro:

- pagal programą *Qualifica* išplėsti Nacionalinį suaugusiųjų raštingumo planą, įgyvendinant 225 vietas projektus, kurių rezultatas – B1/B2/B3 lygis ir kuriuose iš viso dalyvavo apie 22500 dalyvių.
- įgyvendinant programą *Qualifica*, „*Acelerador Qualifica*“ yra nauja priemonė, kuria siekiama teikti finansinę paramą suaugusiems jų RVCC procesų metu. . Apskaičiuota, kad bendras RVC procesų dalyvių skaičius yra 100000;
- skatinti aukštojo mokslo institucijų, įmonių ir kitų suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimo tinklus remiant naujas antrosios pakopos mokyklas, programas ir (arba) aljansus, įgyvendinant bendras bendradarbiavimo programas, apimančias švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, ir iniciatyvas, kuriomis siekiama plėtoti trumpalaikius aukštojo mokslo kursus, skirtus mokymuisi visą gyvenimą stiprinti (perkvalifikavimas ir kvalifikacijos kėlimas). Investicijas sudaro dotacijos integruotoms programoms įgyvendinti, kuriose 2021–2025 m. iš viso dalyvaus 23000 studentų. Konsorciškai atrenkami atviro konkurso būdu.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C06-i04: Jaunimo postūmis – STEAM

Šios investicijos tikslas:

- didinti mokslo, technologijų, inžinerijos, meno ir matematikos (STEAM) kursų dalyvių skaičių; ir
- suteikti tinkamą infrastruktūrą ne aukštojo mokslo mokyklose, kad būtų padidintas susidomėjimas su mokslu susijusiais dalykais.

Ši priemonė bus skirta aukštojo mokslo įstaigoms (universitetams ir politechnikai). Lėšos skiriamos atviro konkurso būdu. Šias investicijas sudaro aukštojo mokslo institucijų (AMI) programų įgyvendinimas bendradarbiaujant su viešaisiais ir (arba) privačiais darbdaviais ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant vidurines mokyklas. Programos apima infrastruktūros modernizavimą ir plėtrą, kad būtų atsižvelgta į didėjantį studentų skaičių, studentų paskatas ir kitas aukštojo mokslo institucijų išlaidas, susijusias su kursų rengimu.

Investicijomis taip pat gerinami įgūdžiai gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse, plečiant klubų „Ciência Viva“ tinklą mokyklose. Tikimasi, kad pagal ją bus remiama ne mažiau kaip 650 projektų.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C06-i05-RAA: Suaugusiųjų kvalifikacija ir mokymasis visą gyvenimą (ARA)

Šių investicijų tikslas – spręsti didelę problemą, susijusią su žemu kvalifikacijos lygiu Azorų autonominiame regione, palyginti su visa Portugalija ir Europos Sąjunga. Žemas kvalifikacijos lygis yra didelė kliūtis naujų įmonių atsiradimui ir įvairinimui bei tvariam vystymuisi, nes tai susiję su mažu našumu ir darbo užmokesčiu, taip pat atsparumo trūkumu ekonomikos krizės metu.

Investiciją sudaro:

- padidinti suaugusiųjų, studijuojančių povidurinį ir aukštąjį mokslą, skaičių; ir
- 16 profesinių mokyklų ir vieno viešojo mokymo instituto modernizavimas, įskaitant praktinių seminarų, laboratorijų ir kompiuterių kambarių renovaciją.

Energijos vartojimo efektyvumo renovacijos, kurios reikia, kad vidutiniškai būtų atlikta bent vidutinio masto renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje dėl pastatų renovacijos (ES) 2019/786, atveju pirminės energijos poreikio sumažėjimą galima apskaičiuoti pagal Portugalijos energetikos agentūros (ADENE) taikomą metodiką, jei a) energinio naudingumo sertifikatų negalima išduoti kaip sertifikavimo objekto pagal Dekreto įstatymo Nr. 101-D/2020 19 straipsnį arba b) bendros išlaidos yra mažesnės nei 5 000 EUR arba c) kvietimas dalyvauti konkurse buvo paskelbtas 2020 m. arba 2021 m. Vidutinis pirminės energijos poreikio sumažėjimas apskaičiuojamas remiantis sumažėjusiu energijos poreikiu matavimo vienetui.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C06-i06: Gebėjimai mokslo srityje

Šiomis investicijomis siekiama skatinti aukštojo mokslo institucijų inovacijų ir verslumo ekosistemos plėtrą remiant fundamentinius mokslinius tyrimus, skatinant žinių perdavimą, internacionalizavimą, mokslininkų nesaugumo mažinimą ir stiprinant įmonių ir visuomenės ryšius.

Investicijas sudaro šios priemonės:

- Talentų įsigijimo ir išlaikymo programos EMTT-Portugalija ir FCT priemonė:
  - o FCT – Tikslas: pagal šią programą remiamas 230 doktorantų mokslo darbuotojų priėmimas į nuolatines pareigas, atrinktas konkurso būdu.
  - o EMTT – Portugalija: pagal šią programą remiami tyrėjai, kurių projektus rekomenduojama finansuoti Europos arba nacionaliniu lygmeniu. Pagal programą taip pat remiami tyrėjai, kurių paraiškas EMTT buvo rekomenduota finansuoti arba perkelti į antrąjį vertinimo etapą, tačiau galiausiai jie nebuvo finansuojami.
- Didesnis finansavimas tarptautinėms mokslo, technologijų ir inovacijų partnerystėms:
  - o Skatinti Portugalijos dalyvavimą Europos bendrojoje mokslinių tyrimų ir inovacijų programoje, remiant nacionaliniu lygmeniu atrinktų projektų finansavimą;
  - o Sudaryti sąlygas 100 mokslininkų tarptautiniam judumui.

MTTPI veikla, skirta taršioms aspektams (akmens anglims, lignitui, naftai ir (arba) naftai, gamtinėms dujoms, vandeniliui iš iškastinio kuro, deginimui, šalinimui sąvartynuose, degimo varikliu varomoms transporto priemonėms ir (arba) laivams), neremiama, nebent būtų sukurta (arba jos rezultatas būtų pritaikytas) mažo poveikio alternatyvai.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. kovo 31 d.

Investicijos RE-C06-i07: Didesnis skaitmeninis postūmis

Priemonės tikslai – didinti žemės ūkio mokslų patrauklumą ateities kartoms, remti medicinos mokslus diegiant skaitmeninę ir technologinę pažangą ir išplėsti skaitmeninių įgūdžių ugdymo pajėgumus, taip pat įtraukiant ne STEAM (mokslo, technologijų, inžinerijos, meno, matematikos) sritis; skatinti pedagogines inovacijas ir modernizavimą ir taip skatinti akademinę sėkmę.

Investicijas sudaro šios priemonės:

- Technologinis ir skaitmeninis žemės ūkio mokslų modernizavimas; pagalbinę priemonę:
  - o Reformuoti 20 magistrantūros studijų programas (bakalauro, magistro ar abiejų studijų) žemės ūkio moksluose, stiprinant jos skaitmeninį ir technologinį komponentą, internacionalizavimą ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą;
  - o Atverti žemės ūkio mokyklas būsimiems vidurinio ugdymo moksleiviams
  - o Remti šiame sektoriuje jau dirbančių specialistų perkvalifikavimą skatinant mikrokredencialus, trumpojo aukštojo mokslo profesinį mokymą ir magistrantūros studijas.
- Medicinos modernizavimas: pagal priemonę remiamas mokymas skaitmeninėje aplinkoje ir medicininis modeliavimas, skirtas studentams, taip pat sektoriaus specialistams.
- Skaitmeninių įgūdžių stiprinimas. pagal priemonę remiamas jaunimo ir suaugusiųjų skaitmeninių įgūdžių stiprinimas ne gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse.
- Aukštojo mokslo inovacijos ir pedagoginis modernizavimas pagal paprogramę:
  - o Įsteigti pedagoginių inovacijų kompetencijos centrus, turinčius stiprų skaitmeninį komponentą, daugiausia dėmesio skiriant netechnologinėms dalykinėms sritims (socialiniams mokslams, humanitariniams mokslams ir menui);
  - o Stiprinti finansavimo programas, kuriomis siekiama sumažinti aukštojo mokslo įstaigų nebaigusių asmenų skaičių.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

F.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
6.2	Re-C06-i01	T	Renovuoti arba pastatyti specializuoti technologijų centrai		Skaičius	0	365	IV KETV.	2025	Specializuotų technologijų centrų, renovuotų arba pastatytų vidurinio ugdymo profesiniams kursams, įskaitant įrangos, technologinės infrastruktūros pirkimą ir galimą erdvių ir praktinių seminarų perkvalifikavimą siekiant prisitaikyti prie naujų kursų, skaičius
6.3	Re-C06-i01	T	Renovuotos, pastatytos arba įsigytos mokymo centrų vietos		Skaičius	0	59	IV KETV.	2023	Valstybinės užimtumo tarnybos (IEFP) tinklo arba Nacionalinės turizmo institucijos (Turismo de Portugal) mokyklų tinklo profesinio mokymo centrų vietų, renovuotų, pastatytų arba, kaip rodo fatura, įvairių rūšių mokymo tikslais įsigytos įrangos, skaičius. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį. Atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
6.4	Re-C06-i01	T	Renovuotos, pastatytos arba įsigytos mokymo centrų vietos		Skaičius	59	111	IV KETV.	2025	Valstybinės užimtumo tarnybos (IEFP) tinklo arba Nacionalinės turizmo institucijos (Turismo de Portugal) mokyklų tinklo profesinio mokymo centrų vietų, renovuotų, pastatytų arba, kaip rodo fatura, įvairių rūšių mokymo tikslais įsigytos įrangos, skaičius. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį. Atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
6.5	Re-C06-i02	T	Finansinė parama neterminuotoms darbo sutartims		Skaičius	0	30 000	IV KETV.	2024	Sutarčių, remiamų finansine parama darbdaviams mainais už tai, kad pagal Tvaraus užimtumo įsipareigojimų priemonę mokamas tinkamas darbo rinkos darbo užmokestis, skaičius.
6.6	Re-C06-i03	T	priemonių, skirtų suaugusiųjų kvalifikacijos kėlimui remti, dalyviai		Skaičius	0	145 500	IV KETV.	2025	Suaugusių (18+) dalyvių, dalyvavusių viename iš šių kursų, skaičius: I) B1/B2/B3 lygio suaugusiųjų pagrindinio ugdymo ir mokymo kursai, rengiami pagal vietos projektus, kuriems taikomas patobulintas Nacionalinis suaugusiųjų raštingumo planas; II) žemos kvalifikacijos suaugusiųjų (RVCC) kompetencijos pripažinimo, patvirtinimo ir sertifikavimo mokymo būdai; ir iii) trumpalaikiai tretinio mokslo kursai, kuriuos organizuoja aukštojo mokslo institucijų ir darbdavių konsorciumai.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
6.7	Re-C06-i04	T	„Ciência Viva“ klubai		Skaičius	0	650	III KETV.	2025	Naujų klubų, įtrauktų į klubų „ Ciência Viva “ tinklą mokyklose, skaičius.
6.8	Re-C06-i04	T	Papildomas studentų, baigusių aukštojo mokslo studijas gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse, skaičius		Skaičius	0	7 500	1 KETV.	2025	Papildomas mokslo, technologijų, inžinerijos, meno ir matematikos (STEAM) sričių (t.y. gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, meno ir matematikos) absolventų skaičius: aukštojo mokslo įstaigų absolventai, 2023–2024 mokslo metais baigę trumposios ir pirmosios pakopos aukštojo mokslo programas ir trumpalaikius kursus (iki 2 metų), palyginti su 2019–2020 mokslo metais.
6.9	Re-C06-i04	T	Papildomas studentų, baigusių gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos (STEAM) aukštojo mokslo studijas, skaičius		Skaičius	7 500	10 000	IV KETV.	2025	Papildomas mokslo, technologijų, inžinerijos, meno ir matematikos (STEAM) sričių (t.y. gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, meno ir matematikos) absolventų skaičius: aukštojo mokslo įstaigų absolventai, 2023–2024 mokslo metais baigę trumposios ir pirmosios pakopos aukštojo mokslo programas ir trumpalaikius kursus (iki 2 metų), palyginti su 2019–2020 mokslo metais.
6.10	Re-C06-i05-RAA	T	Suaugusiųjų, baigusių vidurinį ir tretinį išsilavinimą, skaičius		Skaičius	0	953	IV KETV.	2025	Suaugusiųjų, besimokančių po vidurinės mokyklos ir tretinio mokslo, už kuriuos kompensuojamas mokestis už mokslą, arba besimokančių viename iš šių aukštojo mokslo kursų, skaičius: AgrolIndustries, sodininkystė ir vaisių auginimas arba saityno taikomųjų programų kūrimas Azorų universitete.
6.11	Re-C06-i05-RAA	T	Modernizuotos profesinės mokyklos autonominiame Azorų regione		Skaičius	0	17	IV KETV.	2025	Profesinių mokyklų ir visuomeninio mokymo įstaigų, kurios pasinaudojo dirbtuvių, laboratorijų ir kompiuterių kambarių renovacija arba naujos įrangos pirkimu, skaičius. Kai infrastruktūros modernizavimas apima pastatų renovaciją, atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
6.12	Re-C06-r14	M	Laisvų mokymo vietų atvėrimas		Skaičius	0	20 000	IV KETV.	2025	Naujų laisvų darbo vietų, atsiradusių profesiniuose kursuose atnaujinus nacionalinį kvalifikacijų katalogą (CNQ), skaičius besiformuojančiose srityse, remiantis gebėjimų numatymo diagnoze (SANQ).

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
6.13	Re-C06-r15	M	Įstatymo, kuriuo sukuriama specialūs priėmimo į aukštojo mokslo įstaigas konkursai, įsigaliojimas	Įstatymo, kuriuo sukuriama specialūs priėmimo į aukštojo mokslo įstaigas konkursai, įsigaliojimas				II KETV.	2020	Įsigaliojo įstatymas, kuriuo sukuriama specialūs studentų, baigusių vidurinį išsilavinimą profesiniais kanalais ir specializuotais meno kursais, priėmimo į aukštojo mokslo įstaigas konkursai.
6.14	Re-C06-r15	M	Įsigalios nauja teisinė sistema, kuria reglamentuojamas aukštojo mokslo institucijų bendradarbiavimas su viešojo administravimo institucijomis ir įmonėmis	Įsigalios nauja teisinė sistema, kuria reglamentuojamas aukštojo mokslo institucijų bendradarbiavimas su viešojo administravimo institucijomis ir įmonėmis				II KETV.	2021	Įsigaliojo nauja teisinė sistema, reglamentuojanti aukštojo mokslo institucijų bendradarbiavimą su viešojo administravimo institucijomis ir įmonėmis, įskaitant: I) aukštojo mokslo institucijų bendradarbiavimo tinklų kūrimas bendradarbiaujant su darbdaviais, inter alia, skatinant pradinį aukštąjį mokslą, inovacijų projektus ir paslaugas įmonėms, ii) teisinio statuso pakeičimas siekiant patikslinti sąlygas, kuriomis išorės specialistas gali eiti mokymo ar valdymo pareigas aukštojo mokslo įstaigose, siekiant skatinti judumą tarp akademinį ir verslo sričių; III) stiprinti aukštojo mokslo institucijų ir įmonių pasidalijamojo valdymo konsorciumus.
6.15	Re-C06-r16	M	Reglamentuojamųjų profesijų įstatymo įsigaliojimas	Reglamentuojamųjų profesijų įstatymo įsigaliojimas				IV KETV.	2022	Įstatymo, kuriuo, inter alia, siekiama: I) atskirti reguliavimo ir atstovavimo profesinėse asociacijose funkcijas; II) sumažinti rezervuotų veiklos rūšių sąrašą. Galimybė užsiimti veikla gali būti ribojama tik siekiant apsaugoti konstitucinius interesus, laikantis būtinumo ir proporcingumo principų; III) panaikinti verslo paslaugų įmonių nuosavybės ir valdymo apribojimus, jei vadovai laikosi interesų konflikto prevencijos teisinės tvarkos; ir iv) sudaryti sąlygas teikti daugiadalykes verslo paslaugas.
6.16	Re-C06-r17	M	Įstatymo, kuriuo reglamentuojamas darbas skaitmeninėse platformose, įsigaliojimas	Įstatymo, kuriuo reglamentuojamas darbas skaitmeninėse platformose, įsigaliojimas				1 KETV.	2023	Įsigaliojo įstatymas, kuriuo reglamentuojamas darbas skaitmeninėse platformose, siekiant spręsti naujas problemas, kylančias dėl netipinių darbo santykių, laikantis Europos socialinių teisių ramsčio principų. Ja siekiama stiprinti darbo santykius ir galimybes naudotis teisėmis.
6.17	Re-C06-r18	M	Nustatyti Portugalijos vienodo darbo užmokesčio valdymo sistemos normą.	Normos paskelbimas				IV KETV.	2024	Norma yra savanoriška schema, grindžiama Islandijos norma ĮST 85: 2012 m. viešas pripažinimas įmonėms, kurios veiksmingai įgyvendino vienodo darbo užmokesčio politiką. Pažymėjimai išduodami siekiant patvirtinti, kad priimant

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										sprendimus dėl darbo užmokesčio, jie grindžiami tik atitinkamais motyvais.
6.18	Re-C06-r18	M	Pranešimas apie įmones, kuriose dirba daugiau kaip 50 darbuotojų ir kurių vyrų ir moterų darbo užmokestis labai skiriasi	Pranešimas apie įmones, kuriose dirba daugiau kaip 50 darbuotojų ir kurių vyrų ir moterų darbo užmokestis labai skiriasi				IV KETV.	2024	Įmonėms, kuriose dirba daugiau kaip 50 darbuotojų, kurių vyrų ir moterų darbo užmokestis už tas pačias darbo vietas labai skiriasi, pranešti apie pareigą Darbo inspekcijos direktoratui pateikti veiksmų planą, skirtą vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumams mažinti įgyvendinant veiksmų planą
6.19	Re-C06-i06	T	Parama neterminuotoms sutartims su doktorantūros mokslininkais pagal FCT programą ir parama tyrėjams pagal EMTT Portugaliją		Sutarčių skaičius		255	1 KETV.	2026	Su mokslininkais doktorantais, atrinktais konkurso būdu, pasirašoma 230 neterminuotų sutarčių. Pasirašomos 25 sutartys su tyrėjais, kurių projektus rekomenduojama finansuoti Europos ar nacionaliniu lygmeniu, ir tyrėjais, kuriems buvo rekomenduota finansuoti EMTT paraiškas arba kurių paraiškas buvo rekomenduota finansuoti, tačiau galiausiai jie nebuvo finansuojami.
6.20	Re-C06-i06	M	Tarptautinė partnerystė mokslo, technologijų ir inovacijų srityje: Remiamos tarptautinės partnerystės; Remiami mokslinių tyrimų ir inovacijų projektai; Remiamas tarptautinis judumas	Tarptautinė partnerystė mokslo, technologijų ir inovacijų srityje: Remiamos tarptautinės partnerystės; Remiami mokslinių tyrimų ir inovacijų projektai; Remiamas tarptautinis judumas				1 KETV.	2026	Pasirašomos devynios sutartys dėl tarptautinių partnerystės mokslo, technologijų ir inovacijų srityje su nacionalinėmis priimančiosiomis institucijomis. Remiama 19 projektų, aljansų ir infrastruktūrų, atrinktų Europos lygmeniu. Remiamas 100 nacionalinių mokslininkų ir dėstytojų tarptautinis judumas.
6.21	Re-C06-i07	T	Technologinis ir skaitmeninis žemės ūkio mokslų modernizavimas: Žemės ūkio mokslų mokymo programų		Skaičius	0	7 020	II KETV.	2026	Įgyvendino žemės ūkio mokslų 20 laipsnių programų (bakalauro, magistrantūros arba abiejų) reformą: – stiprinti savo skaitmeninį ir technologinį komponentą perkant švietimo įstaigoms skirtą įrangą – tarptautinimas, įskaitant pakviestų pirmininkų surengimą

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
			reforma, žemės ūkio mokyklų atvėrimas vidurinių mokyklų moksleiviams ir specialistų perkvalifikavimas							– tarpinstitucinis bendradarbiavimas įgyvendinant švietimo žemės ūkio klausimais tarptautinimo strategiją konsorciame. 6000 vidurinių mokyklų moksleivių pasinaudos vienos savaitės trukmės programa žemės ūkio mokyklose, kuria siekiama didinti žemės ūkio mokyklų patrauklumą potencialiems pareiškėjams. 1000 žemės ūkio sektoriaus specialistų turi baigti skaitmeninį ir technologinį mokymą per mikrokredencialus arba trumpojo aukštojo mokslo profesinį mokymą arba magistrantūros studijas.
6.22	Re-C06-i07	T	Medicinos modernizavimas		Skaičius	0	12 500	II KETV.	2026	Bent 5000 integruoto magistro laipsnio studentų turi dalyvauti mokymo programose, naudojančiose skaitmeninę aplinką arba medicininį modeliavimą. Tuo tikslu naudojama įranga, pvz., didelio patikimumo manikštai arba virtualiosios realybės treniruokliai. Bent 7500 sveikatos priežiūros specialistų dalyvauja mediciniuose mokymuose, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama technologiniam ir skaitmeniniam sveikatos priežiūros sektoriaus modernizavimui. Siūlomi trijų rūšių mokymai: trumpi aukštojo mokslo kursai, profesionalūs magistrantūros ir (arba) mikrokredencialai.
6.23	Re-C06-i07	T	Skaitmeninių įgūdžių stiprinimas		Skaičius	0	11 750	II KETV.	2026	Skaitmeninių įgūdžių stiprinimo programose dalyvauja 11750 jaunuolių ir suaugusiųjų iš ne STEAM sričių.
6.24	Re-C06-i07	M	Aukštojo mokslo inovacijos ir pedagoginis modernizavimas		Skaičius	0	5	IV KETV.	2024	Įsteigiami penki pedagoginių inovacijų kompetencijos centrai, daugiausia dėmesio skiriant netechnologiniams dalykams (socialiniams mokslams, humanitariniams mokslams ir menams). Įsteigiama Nacionalinė pedagoginių inovacijų aukštojo mokslo srityje taryba.
6.25	Re-C06-i07	T	Aukštojo mokslo inovacijos ir pedagoginis modernizavimas		Procentas	24	22	II KETV.	2026	Palyginti su 2020–2021 mokslo metais, vidutinis mokyklos nebaigusių mokinių skaičius 2023–2024 mokslo metais turi sumažėti nuo 24 iki 22 proc. per vienus metus ir pirmą kartą pirminio mokymo programose.

F.3. Su paskola susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Investicijos RE-C06-i09: Naujos arba renovuotos mokyklos

Priemonės tikslas – užtikrinti vienodas galimybes lankyti kokybiškas valstybines mokyklas, taip didinant jų patrauklumą ir įtraukumą bei mažinant teritorinius skirtumus.

Investicijas sudaro naujų mokyklų statyba arba esamų mokyklų atnaujinimas. Investicijos sutelkiamos į 75 valstybines mokyklas, skirtas antrajam ir trečiajam ciklams, ir į vidurinį ugdymą, kuriems, kaip nustatyta, reikalinga prioritetinga intervencija, ir į 2 karines mokyklas.

Energijos vartojimo efektyvumo renovacijos, kurios reikia, kad vidutiniškai būtų atlikta bent vidutinio masto renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje dėl pastatų renovacijos (ES) 2019/786, atveju pirminės energijos poreikio sumažėjimą galima apskaičiuoti pagal Portugalijos energetikos agentūros (ADENE) taikomą metodiką, jei a) energinio naudingumo sertifikatą negalima išduoti kaip sertifikavimo objekto pagal Dekreto įstatymo Nr. 101-D/2020 19 straipsnį arba b) bendros išlaidos yra mažesnės nei 5 000 EUR arba c) kvietimas dalyvauti konkurse buvo paskelbtas 2020 m. arba 2021 m. Vidutinis pirminės energijos poreikio sumažėjimas apskaičiuojamas remiantis sumažėjusiu energijos poreikiu matavimo vienetui.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

F.4. Su paskola susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
6.28	Re-C06-i09	T	Viešųjų mokyklų statybos ir renovacijos finansavimo priėmimo sąlygų pasirašymas	Pasirašytos sutartys	Skaičius	0	77	II KETV.	2024	Savivaldybės pasirašo 2 ^o ojo ir 3 ^{-iojo} ciklo pastato arba renovacijos ir vidurinio ugdymo valstybinių mokyklų priėmimo sąlygas. Mokyklų, kurias mokyklas reikia atnaujinti ir kur reikia naujų mokyklų, pasirinkimas grindžiamas poreikių vertinimu.
6.29	Re-C06-i09	T	Pastatytos arba renovuotos mokyklos		Pastatytų arba renovuotų mokyklų skaičius	0	77	II KETV.	2026	Statomos arba renovuojamos 77 valstybinės mokyklos, kurios turi būti parengtos naudoti. Tai apima įrangos, pvz., skaitmeninių laikmenų, būtinų naujoms ir (arba) atnaujintoms mokykloms veikti, pirkimą. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikį. Atliekant renovaciją vidutiniškai pasiekama bent vidutinio lygio renovacija, apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.

G. 7 KOMPONENTAS. Infrastruktūra

Šiuo Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentu sprendžiama mažos teritorinės sanglaudos ir mažo įmonių konkurencingumo vidaus regionuose problema, kurią lemia nepakankamos jungtys su kelių tinklu. Dėl to įmonės patiria tam tikrų aplinkybių sąnaudų, pavyzdžiui, transporto išlaidų dėl prasto kelių susisiekimo arba sunkumų pritraukti kvalifikuotus darbuotojus. Kitas iššūkis – būtinybė mažinti transporto sektoriuje ir verslo parkuose išmetamų teršalų kiekį.

Komponento tikslai – didinti teritorinę sanglaudą ir konkurencingumą, kad būtų skatinamas vidaus regionų ekonominis vystymasis. Diegiant įkrovimo stoteles siekiama skatinti kelių transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą.

Šiuo tikslu šia sudedamąja dalimi siekiama, kad verslo parkai taptų tvaresni ir labiau skaitmeniniai, ir suteikti jiems geresnę prieigą prie kelių tinklo. Ja taip pat siekiama pagerinti kelių transporto jungtis plečiant kelių tinklą, pvz., sprendžiant trūkstamų jungčių, įskaitant Azorų salas, problemą ir užtikrinant keturias tarpvalstybines jungtis. Tikimasi, kad spartesnis viešųjų elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių tinklo plėtojimas padės sumažinti Portugalijos kelių transporto sektoriaus anglies pėdsaką ir padaryti jį tvaresnį. Šios investicijos yra pagalbinė kelių infrastruktūros plėtros priemonė, atitinkanti Komisijos technines gaires dėl reikšmingos žalos nedarymo principo (2021/C58/01).

Pagal komponentą padedama įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl investicijų sutelkimo į žaliają pertvarką, atsižvelgiant į regioninius skirtumus (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3 ir 2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3) ir remti skaitmeninių technologijų naudojimą įmonių konkurencingumui didinti (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2).

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksmų aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

G.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

Investicijos RE-C07-i00: Elektrinių transporto priemonių įkrovimo tinklo išplėtimas

Priemonės tikslas – skatinti kelių transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą skatinant elektromobilumą.

Investicijomis siekiama užtikrinti, kad Portugalijoje veiktų 15000 viešųjų įkrovimo punktų. Tai papildoma priemonė, skirta investicijoms į kelių infrastruktūrą C07–I02, I03, I04 ir I05, kuria siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo, kiek tai susiję su klimato kaitos švelninimo ir taršos prevencijos bei kontrolės tikslais. Privatūs subjektai tapo pagrindiniais tinklo plėtros dalyviais. Portugalijos valstybė daugiausia investuoja į Mobi.E tinklo

valdymo platformą ir rinkos nepakankamumo šalinimą remdama investicijas regionuose, kuriuose privatusis sektorius neužtikrina būtinos aprėpties.

Investicija baigiama įgyvendinti 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C07-i01: Verslo priėmimo sritys. Atranka

Priemonės tikslas – modernizuoti verslo priėmimo zonas, kurios yra žemės plotas, sukurtas kaip biurų, gamyklų ir kitų įmonių vieta. Portugalijos 2030 m. nacionaliniame infrastruktūros plane (PNI 2030) verslo parkų modernizavimas taip pat įvardytas kaip investicijų poreikis.

Investicijas sudaro intervencinės priemonės pasirinktuose verslo parkuose, kurie apima atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos ir kaupimo sistemų skatinimą, bandomąsias intervencines priemones, kuriomis siekiama padidinti energetinį stabilumą, elektros ir vandenilio įkrovimo stotelių įrengimą, didesnę 5G ryšio aprėptį ir aktyvias gaisro prevencijos priemones. Šios intervencinės priemonės, kuriomis siekiama aplinkos tvarumo ir skaitmeninimo, vykdomos 10 verslo priėmimo vietų, pasirinktų viešojo konkurso būdu.

Investicijos RE-C07-i02: Trūkstamos jungtys ir tinklo pajėgumo didinimas

Priemonės tikslas – didinti teritorinę sanglaudą ir konkurencingumą kelių tinkle sprendžiant trūkstamų jungčių klausimą. Dėl šių trūkstamų jungčių mažėja kelių tinklo veiklos rezultatai ir mažėja įmonių konkurencingumas. Investicijomis taip pat siekiama spręsti spūsčių problemą, gerinti kelių eismo saugumą ir oro kokybę, taip pat mažinti triukšmą netoli kelių esančiose vietose.

Investicijas sudaro kelių tiesimas ir atnaujinimas. Intervencinės priemonės apima miesto pervažų panaikinimą ir kelio pajėgumų adekvatumo užtikrinimą, prieigos prie pagrindinių transporto koridorių ir daugiaryšio transporto sąsajų didinimą. Intervencinės priemonės apima TEN-S tinklui priklausančių kelių, pvz., „IP2 Évora“ rytų aplinkkelio, atnaujinimą arba investicijas į IP8.

Tikimasi, kad ši priemonė nedaro didelės žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į priemonės aprašymą ir gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal DNSH technines gaires (2021/C58/01) nustatytus poveikio mažinimo veiksmus. Visų pirma, reikšmingos žalos nedarymo principo laikymasis užtikrinamas investicija C07-I0 (Elektrinių transporto priemonių įkrovimo tinklo išplėtimas) kaip papildoma priemonė. Bet kuriam kelio projektui, kuris gali turėti didelį neigiamą poveikį aplinkai, turi būti atliekamas poveikio aplinkai vertinimas pagal Direktyvą 2011/92/ES, siekiant užtikrinti, kad reikšmingos žalos nedarymo principo laikymasis būtų įtrauktas į projektą ir jo būtų griežtai laikomasi infrastruktūros statybos, eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapuose.

Iš viso tiesiama arba modernizuojama 111 km vieno ar kelių toliau išvardytų kelių:

- EN14: kelių ir geležinkelių sąveika Trofa/Santana, įskaitant naują tiltą per Ave upę;
- EN14: Maia (Via Diagonal)/kelio/geležinkelio sąsaja Trofa;
- EN4: Atalaia aplinkkelis;
- IC35: Penafiel (EN15)/Rans;
- IC35: Rans/Entre-os Rios;
- IP2: Rytinis Evoros aplinkkelis;
- Jungtis nuo Bajano iki Ermidos tilto;
- Kelio ašis Aveiro-Ígueda;
- EN 344: nuo 67 km iki 75 km – Pampilhosa da Serra;
- EN 125: Olhauno rytų aplinkkelis;
- IC2 (EN1): Meirinhas (km 136)/Pombalis (km 148);
- IP8 (EN121): Ferreira do Alentejo/Beja, įskaitant Beringelio aplinkkelį;

- IP8 (EN259): STA. Margarida do Sado/Ferreira do Alentejo, įskaitant Figueira de Cavaleiros aplinkkelį;
- IP8 (A26): Sineso ir A2 jungties pajėgumų didinimas;
- EN211 – Quintã/Mesquinhata aplinkkelis.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C07-i05-RAA: Logistikos centrai. Regioninis Azorų salų tinklas

Priemonės tikslas – sudaryti sąlygas labiau subalansuotai ekonominei plėtrai. Intervencijomis taip pat siekiama sumažinti kelionės atstumą, kelionės laiką ir spūstis.

Investicijas sudaro Azorų salų kelių infrastruktūros plėtra ir modernizavimas. Ja siekiama pagerinti prieigą prie gyventojų centrų ir ekonominės veiklos centrų bei pagrindinių patekimo į rinką infrastruktūrų kiekvienoje saloje. Juo taip pat siekiama įsikišti tiesiant žiedinius kelius į pagrindinius miestų centrus, mažinant miestų pervažų skaičių.

Tikimasi, kad ši priemonė nedaro didelės žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į priemonės aprašymą ir gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal DNSH technines gaires (2021/C58/01) nustatytus poveikio mažinimo veiksmus. Visų pirma, reikšmingos žalos nedarymo principo laikymasis užtikrinamas investicija C07-I0 (Elektrinių transporto priemonių įkrovimo tinklo išplėtimas) kaip papildoma priemonė. Bet kuriam kelio projektui, kuris gali turėti didelį neigiamą poveikį aplinkai, turi būti atliekamas poveikio aplinkai vertinimas pagal Direktyvą 2011/92/ES, siekiant užtikrinti, kad reikšmingos žalos nedarymo principo laikymasis būtų įtrauktas į projektą ir jo būtų griežtai laikomasi infrastruktūros statybos, eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapuose.

Iš viso tiesiama arba modernizuojama 34 km vieno ar kelių toliau išvardytų kelių:

- Ilha de Santa Maria
  - o Vila do Porto aplinkkelis
- Ilha de São Miguel
  - o Prieinamumo gerinimas Furnas/Povoação – 1st etapas: Furno aplinkkelis
  - o Capelas aplinkkelis
  - o San Rokų aplinkkelis
  - o Portalas do Vento aplinkkelis
- Ilha Terceira
  - o Prieinamumo, judumo ir saugaus kelių eismo sąlygų skatinimas – jungtis tarp Via Vitorino Nemésio ir Angra aplinkraščio
- Ilha Graciosa
  - o Jungtis tarp E.R. 3–2a ir E.R. 4–2a
- Ilha de São Jorge
  - o Prieinamumo, judumo ir saugaus kelių eismo sąlygų skatinimas. Šiaurinė Pietų jungtis
- Ilha do Pico
  - o Žiedinio kelio į Vila da Madaleną tiesimas
- Ilha do Faial
  - o Antrojo Cidade da Horta aplinkkelio^{etapo} statyba

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

G.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
7.1	Re-C07-i00	T	Viešosios elektra varomų transporto priemonių įkrovimo prieigos		Skaičius	3 520	5 250	IV KETV.	2022	Elektra varomų transporto priemonių viešųjų įkrovimo punktų skaičius (palyginti su 2021 m. IV ketv. baziniu scenarijumi)
7.2	Re-C07-i00	T	Viešosios elektra varomų transporto priemonių įkrovimo prieigos		Skaičius	5 250	10 450	IV KETV.	2024	Elektra varomų transporto priemonių viešųjų įkrovimo punktų skaičius (palyginti su 2022 m. IV ketv. baziniu scenarijumi)
7.3	Re-C07-i00	T	Viešosios elektra varomų transporto priemonių įkrovimo prieigos		Skaičius	10 450	15 000	IV KETV.	2025	Elektra varomų transporto priemonių viešųjų įkrovimo punktų skaičius (palyginti su 2024 m. IV ketv. baziniu scenarijumi)
7.4	Re-C07-i01	M	Verslo priėmimo sričių, kuriose būtų taikomos intervencinės priemonės aplinkos tvarumui ir skaitmeninimui gerinti, atranka	Viešojo protokolo, kuriuo patvirtinamas verslo priėmimo rajonų pasirinkimas, pasirašymas				II KETV.	2021	Verslo priėmimo sritys atrenkamos konkurso tvarka. Komisijai pateikiamas pasirašytas viešas protokolas, kuriuo patvirtinama, kad pasirinktos verslo priėmimo vietos yra baigtos, ir nurodomos pasirinktos veiklos priėmimo vietos.
7.6	Re-C07-i02	M	Pasirašyta sutartis dėl 1 kelio projekto	Su kelių projekto rangovu pasirašyta sutartis				IV KETV.	2021	Šalys pasirašo dokumentą, kuriuo reglamentuojamos jų pareigos, susijusios su darbų atlikimu, pagal viešojo konkurso procedūrą.
7.7	Re-C07-i02	M	Pasirašyta sutartis dėl dviejų kelių projektų	Su rangovu pasirašyta sutartis dėl kelių projektų				III KETV.	2022	Šalys pasirašo dokumentą, kuriuo reglamentuojamos jų pareigos, susijusios su darbų atlikimu, pagal viešojo konkurso procedūrą.
7.8	Re-C07-i02	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai		km	0	111	IV KETV.	2025	Pagal konkurso technines specifikacijas nutiestų ar rekonstruotų kelių, visiškai apimančių visus poveikio aplinkai vertinimo rezultatus ir sąlygas, km.
7.13	Re-C07-i05-RAA	M	Pasirašyta sutartis dėl dviejų kelių projektų	Su rangovu pasirašyta sutartis dėl kelių projektų				IV KETV.	2021	Šalys pasirašo dokumentą, kuriuo reglamentuojamos jų pareigos, susijusios su darbų vykdymu, už kainą viešojo konkurso tvarka.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
7.14	Re-C07-i05-RAA	T	Pasirašyta sutartis dėl ne mažiau kaip 8 kelių projektų	Sutartis pasirašyta su kelių projektų rangovu	Skaičius	2	8	IV KETV.	2023	Šalys pasirašo dokumentą, kuriuo reglamentuojamos jų pareigos, susijusios su darbų vykdymu, už kainą viešojo konkurso tvarka.
7.15	Re-C07-i05-RAA	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai		km	0	34	II KETV.	2026	Pagal konkurso technines specifikacijas nutiestų ar rekonstruotų kelių, visiškai apimančių visus poveikio aplinkai vertinimo rezultatus ir sąlygas, km.

G.3. Su paskola susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Investicijos RE-C07-i06: Veiklos priėmimo sritys. Užbaigimas

Investicijas sudaro veiklos priėmimo zonų užbaigimas, kaip aprašyta C07-i01 investicijose. Tikimasi, kad investicijos bus įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C07-i03: Tarpvalstybinės jungtys

Priemonės tikslai – skatinti tarpvalstybinio judumo plėtrą ir didinti įmonių konkurencingumą, pavyzdžiui, skatinant darbo jėgos judumą. Sustiprinus didelio pajėgumo koridorius taip pat siekiama sudaryti sąlygas bendrai naudotis infrastruktūra, pavyzdžiui, greitųjų geležinkelių linija Sanabrijoje arba Braganšos aerodromu, ir padidinti kelių eismo saugumą.

Investicijas sudaro kelių infrastruktūros kūrimas ir atnaujinimas siekiant sustiprinti tarpvalstybines jungtis su Ispanija.

Tikimasi, kad ši priemonė nedaro didelės žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į priemonės aprašymą ir gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal DNSH technines gaires (2021/C58/01) nustatytus poveikio mažinimo veiksmus. Visų pirma, reikšmingos žalos nedarymo principo laikymasis užtikrinamas investicija C07-I0 (Elektrinių transporto priemonių įkrovimo tinklo išplėtimas) kaip papildoma priemonė. Bet kuriam kelio projektui, kuris gali turėti didelį neigiamą poveikį aplinkai, turi būti atliekamas poveikio aplinkai vertinimas pagal Direktyvą 2011/92/ES, siekiant užtikrinti, kad reikšmingos žalos nedarymo principo laikymasis būtų įtrauktas į projektą ir jo būtų griežtai laikomasi infrastruktūros statybos, eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapuose.

Iš viso 30 km nutiesiama arba modernizuojama nuo vieno ar kelių toliau išvardytų kelių:

- EN 103: Vinhais/Bragança;
- Ryšys nuo Bragança iki Puebla de Sanabria (Ispanija);
- Tarptautinis tiltas per visą upę;
- Alcoutim – Saluncar de Guadiana tiltas (Ispanija).

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C07-i04: Verslo priėmimo zonos. Kelių pasiekiamumas

Priemonių tikslas – gerinti verslo parkų konkurencingumą gerinant jų kelių tinklo jungtis ir taip prisidėti prie kaimo vietovių reindustrializacijos.

Investicijas sudaro investicijos į kelių infrastruktūros plėtrą ir modernizavimą. Ji papildo investiciją RE-CCT-C7-I1, kuria siekiama modernizuoti verslo parkus.

Tikimasi, kad ši priemonė nedaro didelės žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į priemonės aprašymą ir gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal DNSH technines gaires (2021/C58/01) nustatytus poveikio mažinimo veiksmus. Visų pirma, reikšmingos žalos nedarymo principo laikymasis užtikrinamas investicija C07-I0 (Elektrinių transporto priemonių įkrovimo tinklo išplėtimas) kaip papildoma priemonė. Bet kuriam kelio projektui, kuris gali turėti didelį neigiamą poveikį aplinkai, turi būti atliekamas poveikio aplinkai vertinimas pagal Direktyvą 2011/92/ES, siekiant užtikrinti, kad reikšmingos žalos nedarymo principo

laikymasis būtų įtrauktas į projektą ir jo būtų griežtai laikomasi infrastruktūros statybos, eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapuose.

Iš viso tiesiama arba modernizuojama 42 km vieno ar kelių toliau išvardytų kelių:

- Jungtis su Mundão pramonės parku: EN229 Viseu/Sjtão apribojimų panaikinimas;
- Jungtis su Mundão pramonės parku: EN229 – ex-IP5/Mundão pramonės parkas;
- Galimybė patekti į Riachoso pramoninę zoną;
- IC8 (Ansião) prieiga prie Camporês verslo parko;
- EN10–4: Setúbal/Mitrena;
- Jungtis su Fontiscos pramoniniu parku ir Ermidos (Santo Tirso) mazgo rekonstrukcija;
- A8 jungtis su Palhagueiras pramoniniu parku Torres Vedras;
- A11 jungtis su Cabeça de Porca (Felgueiras) pramonine zona;
- EN114 prijungimas prie Rio Maior pramoninės zonos;
- Geresnės galimybės patekti į Lavagueiras verslo vietą (Castelo de Paiva);
- Galimybių patekti į Kampo Maior pramonės zoną gerinimas;
- EN248 (Arruda dos Vinhos) aplinkkelis;
- Aljustrel aplinkkelis. Pagerinti patekimą į kasybos zoną ir veiklos vykdymo vietą;
- Per EN210 (Celorico de Basto) aplinkkelį „D do Tâmega“;
- Jungtis su Kasarão pramonės parku;
- Nauja Rio Limos linija tarp EN203 – Deokristo ir EN202 – Nogueira;
- Žiedas EN 246, skirtas prieigai prie Portalegre pramoninės zonos;
- Prieiga prie Taipaso mokslo ir technologijų parko (Gimarainsas);
- Patekimas į Vale do Neiva pramoninę zoną A28 mazge.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

G.4. Su paskola susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
7.5	Re-C07-i06	T	Intervencijų pasirinktose verslo priėmimo vietose užbaigimas		Skaičius	0	10	IV KETV.	2025	Verslo priėmimo vietų, kuriose užbaigti darbai, kad būtų pagerintas jų aplinkos tvarumas ir skaitmeninimas, skaičius. Konkurso tvarka atrinktos intervencijoms skirtos verslo priėmimo vietos.
7.9	Re-C07-i03	M	Baigtas pirmasis poveikio aplinkai vertinimas	Poveikio aplinkai vertinimo užbaigimas				III KETV.	2022	Baigtas vieno kelio projekto poveikio aplinkai vertinimas.
7.10	Re-C07-i03	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai		km	0	30	IV KETV.	2025	Pagal konkurso technines specifikacijas nutiestų ar rekonstruotų kelių, visiškai apimančių visus poveikio aplinkai vertinimo rezultatus ir sąlygas, km.
7.11	Re-C07-i04	M	Pasirašyta sutartis dėl 10 kelių projektų	Su rangovu pasirašyta sutartis dėl kelių projektų				II KETV.	2023	Šalys pasirašo dokumentą, kuriuo reglamentuojamos jų pareigos, susijusios su darbų vykdymu, už kainą viešojo konkurso tvarka.
7.12	Re-C07-i04	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai		km	0	42	IV KETV.	2025	Pagal konkurso technines specifikacijas nutiestų ar rekonstruotų kelių, visiškai apimančių visus poveikio aplinkai vertinimo rezultatus ir sąlygas, km.

H. 8 KOMPONENTAS. Miškai

Komponentu sprendžiami šie uždaviniai: socialinis, ekonominis ir demografinis nuosmukis kaimo vietovėse, didelių teritorijų, kuriose nėra aktyvaus valdymo siekiant užkirsti kelią gaisrams ar apsaugoti biologinę įvairovę, buvimas ir labai suskaidyta privati žemės nuosavybė. Gyventojų išvykimas į pagrindinius miestų centrus ir laipsniškas kaimo gyventojų senėjimas lėmė kaimo vietovių ir tradicinių pirminių ekonomikos sektorių apleidimą. Dėl to laipsniškai plėtėsi miško plotai, kurie nebuvo suplanuoti ir nevaldomi ir kuriuose buvo didelė kuro apkrova. Šiose vietovėse kyla didelis gaisrų pavojus kaimo vietovėse, dėl kurių gali nukentėti žmonės, gali būti padaryta didelė žala žemei ir turtui, naikinami miškai ir jų sukuriamos prekės bei paslaugos. Portugalija yra Pietų Europos šalis, kuriai tenka didžiausia išdegusių vietovių dalis kaimo vietovėse ir didžiausias vidutinis gaisrų skaičius. Remiantis Europos miškų gaisrų informacijos sistema (EFFIS), 2015–2019 m. vidutiniškai išdeginama apie 169 000 hektarų per metus.

Šio komponento tikslai:

- skatinti aktyvų pažeidžiamų ir aplinkai vertingų žemės ūkio ir miškininkystės plotų planavimą ir valdymą;
- apsaugoti biologinę įvairovę remiant žemės ūkio ir miškininkystės ekosistemų atkūrimą, ypač išdegusiose vietovėse;
- prisidėti prie teritorinės sanglaudos ir darbo vietų kūrimo atgaivinant kaimo vietovių ekonominę veiklą; ir
- didinti šių teritorijų atsparumą mažinant gaisrų riziką vykdant veiksmingą ir efektyvią gaisrų prevenciją, o gaisrų atveju mažinant žalą veiksmingai ir efektyviai gesinant gaisrus.

Šis komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl viešųjų finansų kokybės gerinimo, pirmenybę teikiant augimą skatinančioms išlaidoms (2019 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 1). Viešosios išlaidos, susijusios su kaimo vietovių registro atnaujinimu, skatintų tinkamą jų valdymą ir galbūt padidintų ekonominės veiklos kaimo vietovėse dinamiką. Be to, komponentas labai padeda įgyvendinti konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas dėl investicijų sutelkimo į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, atsižvelgiant į regioninius skirtumus (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3 ir 2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Tikimasi, kad šis komponentas prisidės prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos. Kalbant apie žaliąjį aspektą, komponentas tiesiogiai prisideda prie prisitaikymo prie klimato kaitos, nes juo siekiama didinti kaimo vietovių atsparumą gaisrams. Be to, aktyvus tvarus šių teritorijų valdymas prisideda prie dirvožemio erozijos prevencijos, invazinių rūšių ir kenkėjų kontrolės ir anglies dioksido sekvestracijos miškuose. Galiausiai, kalbant apie skaitmeninį aspektą, pabrėžiamos planuojamos priemonės, susijusios su kadastro sistema, žemės dangos stebėsenos sistema (SMOS), įskaitant LiDAR (Light Detection and Ranging) ir didelės skiriamosios gebos palydoviniais vaizdais, nes jomis skatinama e. valdžia ir skaitmeninės viešosios paslaugos.

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir

rizikos mažinimo veikslių aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

H.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

Reforma RE-r19: Kraštovaizdžio transformacija pažeidžiamose miškų teritorijose

Šios priemonės tikslas – pertvarkyti pažeidžiamų miškų teritorijų, kuriose yra daug nevaldomų monokultūrų ir didelę gaisrų riziką, kraštovaizdį, siekiant užkirsti kelią gaisrams kaimo vietovėse ir padidinti klimato ir ekonominį atsparumą.

Ši reforma įgyvendinama pasitelkiant investiciją RE-C08-i01 (žemėlapio transformacija pažeidžiamose miškų teritorijose). Reformą sudaro keturios viena kitą papildančios priemonės, kurios išdėstytos toliau:

- planavimo ir valdymo programos (PRGP);
- integruoto kraštovaizdžio valdymo teritorija;
- integruota kaimo kaimų, esančių miškų teritorijose, rėmimo programa (kaimo bendruomenė); ir
- programa *Emparcelar para Ordenar*.

Reforma grindžiama kraštovaizdžio pertvarkos programa (programa *Transformação da Paisagem* – PTP) ir ją remia su reikiama teisine sistema. Ši teisinė sistema apima bent teisės aktus dėl kraštovaizdžio pertvarkymo įgyvendinant kraštovaizdžio planavimo ir valdymo programas (PRAP) ir integruoto kraštovaizdžio valdymo teritorijas, teisės aktus, kuriais siekiama patvirtinti pažeidžiamų teritorijų, kurioms gali būti taikomos kraštovaizdžio planavimo ir valdymo programos, ribas, ir teisės aktai dėl privalomo kaimo žemės naudojimo miškų teritorijose.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2021 m. rugsėjo 30 d.

Reforma RE-r20: Žemės nuosavybės registro sistemos ir žemės dangos stebėsenos sistemos reorganizavimas

Šios priemonės tikslas – išspręsti daugiafunkcio žemės registro nebuvimo problemą, įdiegiant ir plėtojant žemės nuosavybės ribų nustatymo ir tikrinimo sistemą ir vėlesnę žemės nuosavybės registraciją. Tai sudaro sąlygas nuosekliam, naujausiam ir holistiniam teritorijos požiūriui, kuris didina žemės vertę jos savininkams ir sudaro sąlygas valstybei plėtoti konkrečią, tvarią ir daugiasektorinę viešąją politiką.

Reformą sudaro Žemės dangos stebėsenos sistemos (SMOS) veikimo pradžia ir skaitmeninio žemės registro (BUPi) platformos, t. y. fizinio ir virtualaus skaitiklio, kuriame pateikiama georeferencinė informacija apie nekilnojamąjį turtą, kūrimas, kuriame kaupiama jų registracijai reikalinga informacija ir sudaromos palankesnės sąlygos piliečiams bendrauti su viešojo administravimo institucijomis, patenkančiomis į žemės registro taikymo sritį. Reforma taip pat sukuriama būtina

teisinė sistema, kad būtų galima įgyvendinti RE-C08-i02 investicijas: Kaimo nuosavybės registras ir žemės dangos stebėsenos sistema. Reforma apima:

- įstatymo, kuriuo sukuriama supaprastintos kadastro informacinės sistemos plėtos misijos struktūra – viešasis subjektas, kuris stebi supaprastintos nacionalinės kadastro informacinės sistemos plėtrą ir BUPi platformos plėtrą, priėmimas;
- akto, kuriuo nustatoma supaprastintos kadastro informacinės sistemos organizavimo ir plėtojimo modelio veikimo ir finansavimo sistema, priėmimas;
- įstatymo, kuriuo patvirtinamas žemės registro teisinis režimas, sukuriama Nacionalinė kadastrinė informacinė sistema, suderinta su supaprastinta kadastrine informacine sistema ir įtvirtinama Kadastro chartija kaip nacionalinis žemės kadastrinis žemėlapis, priėmimas;
- teisės akto, kuriuo iš dalies keičiamas lapkričio 3 d. Reglamentavimo dekretas Nr. 9-A/2017⁵², kuriuo paaiškinamas supaprastintos kadastrinės informacinės sistemos ir BUPi platformos veikimas, priėmimas, priemonės, skirtos nedelsiant nustatyti žemės struktūrą ir žemės ūkio paskirties bei mišrios žemės nuosavybę; ir
- parengti pasiūlymą dėl įstatymo, kuriuo nustatoma ypatinga kaimo žemės registravimo sistema ir iš dalies keičiamas Žemės registro kodeksas (CRP).

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2022 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r21: Gaisrų prevencija ir kova su jais kaimo vietovėse

Šios priemonės tikslas – didinti prevenciją ir gerinti kovą su gaisrais kaimo vietovėse, sukuriant pagrindinį kuro valdymo pertrūkių tinklą ir stiprinant už kaimo gaisrų valdymą ir apsaugą nuo jų atsakingus subjektus.

Reformą sudaro:

- akto, kuriuo patvirtinamas Nacionalinis integruoto kaimo gaisrų valdymo planas (PNGIFR), priėmimas;
- įstatymo dėl integruotos kaimo gaisrų valdymo sistemos (SIGIFR) sukūrimo priėmimas; ir
- akto, kuriuo patvirtinama Nacionalinio integruoto kaimo gaisrų valdymo plano nacionalinė veiksmų programa, priėmimas.

Integruota kaimo gaisrų valdymo sistema (SIGIFR) nacionaliniu lygmeniu nustato makropolijas ir strategines gaires, kurios padeda mažinti kaimo gaisrų riziką ir pakeisti kaimo vietovių savininkų, naudotojų ir tiesioginių bei netiesioginių naudos gavėjų elgseną. Sistemoje apibrėžiami ministerijų koordinavimo modeliai, pagal kuriuos nustatoma kiekvieno SIGIFR subjekto kompetencija ir veiksmų apimtis, užtikrinant didesnę atskaitomybę įvairiems sprendimų priėmimo proceso dalyviams. Jame nustatomas valdymo, stebėsenos ir vertinimo modelis, kuriuo prisidedama prie nuolatinio viešosios politikos ir programų tobulinimo.

Siekiant kaupti ir skleisti visą svarbią SIGIFR techninę informaciją, sukuriama kaimo priešgaisrinės informacijos sistema. Be to, jame apibrėžiamas rizikos prevencija ir mažinimu grindžiamas modelis, vykdamas informuotumo didinimo veiklą arba kuriant regioninius gynybos tinklus, kuriame kuro valdymas atlieka pagrindinį vaidmenį sankcijų taikymo režimo srityje.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2021 m. rugsėjo 30 d.

---

⁵² Decreto Regulamentar n.o 9-A/2017: <https://dre.pt/application/conteudo/114152782>

Investicijos RE-C08-i01: Kraštovaizdžio transformacija pažeidžiamose miškų teritorijose

Šios priemonės tikslai – didinti pažeidžiamų teritorijų atsparumą su klimato kaita susijusiai rizikai, visų pirma kaimo gaisrams ir biologinės įvairovės nykimui, ir skatinti tvarų augimą ir teritorinę sanglaudą.

Šias investicijas sudaro šios programos:

- kraštovaizdžio planavimo ir valdymo programose (PVPP) kuriama pageidaujama aplinka ir nustatoma pereinamojo laikotarpio matrica vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, paremta finansavimo modeliu, kuriuo užtikrinamas jos įgyvendinimas;
- Integruotam kraštovaizdžio valdymui (AIGP) skirtose teritorijose žemės ir miškų tvarkymo veiksmai nustatomi integruoto kraštovaizdžio valdymo operacijose. Siekiant padidinti atsparumą gaisrams, žemės ir miškotvarkos veiksmai gali apimti, pavyzdžiui, miškų ūkio paskirties žemės nutrūkimą ir eukaliptų pakeitimą kitomis rūšimis;
- integruota paramos kaimo kaimams, esantiems miškų teritorijose, programa, pagal kurią remiami veiksmai, kuriais siekiama užtikrinti žemės naudojimo ir naudojimo paskirties keitimą ir kuro tvarkymą aplink kaimo kaimus; ir
- programa „*Emparcelar para Ordenar*“, kuria didinamas vidutinis kaimo vietovių plotas ir taip prisidedama prie ten įrengtų arba įrengiamų ūkių gyvybingumo ir ekonominio tvarumo.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2025 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos RE-C08-i02: Kaimo nuosavybės registras ir žemės dangos stebėsenos sistema

Šios priemonės tikslas – suteikti Portugalijos valstybei apie teritorijos kelius bazę, visų pirma susijusių su kaimo nekilnojamojo turto rūšimi ir ribomis, kad būtų galima nustatyti žemės savininkus. Šias investicijas sudaro BUPi platformos kūrimas ir žemės dangos stebėsenos sistemos (SMOS) etaloninių žemėlapių sudarymas, įskaitant skaitmeninį 3-D žemės atvaizdavimą taikant šviesos aptikimo ir nuotolio nustatymo (LiDAR) aprėptį, augmenijos žemėlapiai, biomasės ir medienos tūrio žemėlapiai, žemės dangos ir naudojimo žemėlapiai ir palydovinės vaizdo dangos žemėlapiai. Šios priemonės papildo viena kitą ir sudaro sąlygas visapusiškai veikti BUPi platformai, kartu užtikrinant visų įdiegtų informacinių sistemų, susijusių su kadastrine geometrija, žemės registru ir mokesčių matricomis, kurias šiuo metu valdo įvairios institucijos, įskaitant intakų ir muitinę, Registracijos ir notarinių reikalų institutą ir Teritorijos generalinį direktoratą, sąveikumą. Piliečiams, įmonėms ir visoms valdžios institucijoms suteikiamas unikalus jų turto identifikavimo numeris (NIP), įskaitant informaciją apie jų ribas ir savybes. Siekiant užtikrinti sėkmingą pirmiau minėtų priemonių įgyvendinimą, investicijos taip pat apima mokymo veiklą.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. kovo 31 d.

Investicijos RE-C08-i03: Kuro valdymo pertrūkiai. Pirminis tinklas

Šios priemonės tikslas – sukurti horizontaliuosius trūkumus kraštovaizdyje, sukuriant pagrindinį kuro valdymo pertrūkių tinklą (RPFGC). Šiame tinkle izoliuojami gaisrų protrūkiai, apsaugomi ryšių maršrutai, socialinė infrastruktūra ir įranga, sumažinamas vidutinis gaisrų sunaikintas plotas,

suskirstant kraštovaizdį, palengvinami gaisrų gesinimo veiksmai ir užtikrinama ugniagesių sauga sukuriant evakavimosi kelius.

Investicijos apima šias priemones:

- žemės, įtrauktos į pirminio kuro valdymo nutraukimo tinklą, kartografavimas ir žemės naudojimo vertinimas;
- savininkų nustatymas, kompensacijos dydžio įvertinimas ir apskaičiavimas ir kiti elementai, dėl kurių žemės savininkams pranešama apie komunalines paslaugas, sudaromi susitarimai ir išmokamos susijusios kompensacijos
- į BUPi platformą įtraukti georeferencinį grafinį kaimo žemės, įtrauktos į servituto ploto nustatymą, vaizdą, kad būtų galima atlikti paskesnes specialias registravimo procedūras; ir
- pagrindinio kuro valdymo tinklo įgyvendinimas nutrūksta nacionaliniu lygmeniu.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C08-i04: Kaimo gaisrų prevencijos ir kovos su jais priemonės

Šios priemonės tikslas – sustiprinti valstybės subjektus, dalyvaujančius užkertant kelią gaisrams kaimo vietovėse ir kovojant su jais. Konkrečiau, ši priemonė turi padidinti Portugalijos oro pajėgų ir Gamtos ir miškų apsaugos instituto (ICNF) pajėgumus infrastruktūros ir įrangos požiūriu, siekiant padidinti jų veiksmingumą ir efektyvumą užkertant kelią gaisrams kaimo vietovėse ir kovojant su jais. Be to, ši priemonė pagerins rizikos vertinimą standartizuodama ir atnaujindama Portugalijos jūrų instituto ir atmosferos radiolokacinį tinklą (IPMA).

Šios investicijos apima dviejų lengvųjų ir devynių vidutinio dydžio ugniagesių sraigtasparnių pirkimą, naujų pastatų statybą ir esamų pastatų (operacijų centro ir techninės priežiūros angarų) renovaciją, transporto priemonių, mašinų ir įrangos, kurios yra būtinos gaisro gesinimo operatyviam reagavimui, pvz., asmeninių apsaugos priemonių, priešgaisrinių transporto priemonių, buldozerių ir traktorių, pirkimą, taip pat meteorologinių radarų tinklo standartizavimą ir atnaujinimą. Tikimasi, kad ši priemonė nedaro didelės žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į priemonės aprašymą ir gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal DNSH technines gaires (2021/C58/01) nustatytus poveikio mažinimo veiksmus. Visų pirma, siekiant užtikrinti atitiktį reikšmingos žalos nedarymo principo techninėms gairėms (2021/C58/01), perkamos transporto priemonės, mašinos ir įranga turi būti nulinės taršos. Jei nėra netaršių alternatyvų, perkamos transporto priemonės, mašinos ir įranga turi atitikti geriausią turimą aplinkosauginio veiksmingumo lygį šiame sektoriuje.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos RE-C08-i05: Daugiau miškų programa

Priemonės tikslai – patobulinti gaisrų prevencijos ir gaisrų gesinimo sistemą, pereinant nuo kovos su gaisrais modelio prie prevencijos modelio ir stiprinti miškų gamintojų organizacijų (OPF) ir kompetencijos centrų miškininkystės sektoriuje veiksmus, įtraukiant specialistus ir didinant visų susijusių šių subjektų techninę kvalifikaciją. Taip pat siekiama geriau spręsti augalų ir gyvūnų sveikatos klausimus.

Šias investicijas sudaro šios priemonės:

- bendradarbiaujant su vietos valdžios institucijomis išplėsti programas „Saugi kaimas“ ir „Saugi žmonės“, kuriomis siekiama skatinti informuotumo didinimo veiksmus siekiant

- užkirsti kelią rizikingam gyventojų elgesiui, savisaugos priemonės ir imituoti evakuacijos planus;
- stiprinti Nacionalinės ekstremaliųjų situacijų ir civilinės saugos institucijos (ANEPC) ir Nacionalinės žandarmerijos (GNR) operatyvinio reagavimo pajėgumus kovojant su gaisrais kaimo vietovėse, visų pirma perkant transporto priemones ir asmenines apsaugos priemones, atnaujinant esamą infrastruktūrą ir kuriant naujas ANEPC regionines ir subregionines struktūras;
  - teikti mokymus ir kvalifikaciją operatyviniams darbuotojams, susijusiems su gaisrų gesinimu, ir OPF technikams, vietos ir centrinei administracijai ir AIGP valdymo subjektams; ir
  - miškų savininkų organizacijų, kompetencijos centrų ir kitų atitinkamų miškininkystės sektoriaus organizacijų stiprinimas vietovėse, kurios yra labai svarbios miškų išteklių tvarumui;
  - pažangios augalų ir gyvūnų sveikatai svarbių ligų pernešėjų priežiūros sistemos įgyvendinimas perkant pažangiuosius spąstus;
  - miškininkystės sektoriaus MVĮ skirtos įrangos, skirtos miškotvarkos veiklai, pirkimas;
  - miškų kenkėjų stebėsenos ir invazinių medienos augalų kontrolės įrangos pirkimas.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

H.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Pagrindinis tikslas/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
8.1	Re-C08-i01	T	Kraštovaizdžio planavimo ir valdymo programų rengimas pažeidžiamose teritorijose.		Skaičius	0	20	III KETV.	2025	20 vienalyčių pažeidžiamų teritorijų arba didelių gaisrų paveiktų teritorijų kraštovaizdžio planavimo ir valdymo programas patvirtino Vyriausybė, atsižvelgdama į žemyninės Portugalijos kraštovaizdžio vienetų chartiją ir Nacionalinės teritorijų planavimo politikos programos teritorinį modelį.
8.2	Re-C08-i01	T	Integruoto kraštovaizdžio valdymo operacijų (OIGP) skelbimas Džirio da Republica		Skaičius	0	60	II KETV.	2024	60 integruoto kraštovaizdžio valdymo operacijų patvirtinimas ir paskelbimas Džirio da Republica. OIGPs apibrėžiami žemės ir miškų tvarkymo veiksmai ir finansiniai ištekliai.
8.3	Re-C08-i01	T	Kaimai, kuriuose vykdomi kuro valdymo projektai		Skaičius	0	600	1 KETV.	2025	Aplinkos fondo ir paramos gavėjų (savivaldybių, savivaldybių bendruomenių, vietos plėtros asociacijų) sutarčių, kuriomis nustatomos konkrečios kuro tvarkymo projektų finansavimo sąlygos, pasirašymas mažiausiai 600 kaimo kaimų, esančių miškų teritorijose (kaimų bendruomenė).
8.20	Re-C08-i01	T	Žemės konsolidavimo priemonių įgyvendinimas Programa „Emparcelar para Ordenar“		Skaičius	0	2 000	III KETV.	2025	2 000 ha kaimo žemės sklypai sklypai pagal programą „Emparcelar para Ordenar“
8.4	Re-C08-i02	M	Perėjimas prie BUPi 2.0 platformos	BUPi 2.0 platformos gamybos pradžia				1 KETV.	2022	Debesija grindžiamos BUPi 2.0 platformos, kuria atnaujinamos ir išplečiamos bandomajame BUPi projekte jau esamos funkcijos, teikimas. BUPi 2.0 užtikrina įvairių sistemų, kurias šiuo metu valdo skirtingos institucijos, įskaitant mokesčių ir muitų institucijas, aprėptį nacionaliniu lygmeniu ir sąveikumą. BUPi 2.0 sudaro sąlygas laipsniškai diegti unikalios turto identifikavimo numerius (NOP).

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Pagrindinis tikslas/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
8.5	Re-C08-i02	T	Mokymas apie BUPi		Skaičius	0	10	IV KETV.	2023	Ketvirtinių mokymų, susijusių su BUPi, surengtų nacionalinės kvalifikacijos technikams, vykdančioms grafinio atvaizdavimo procedūras (RGG), Registrų ir notarų instituto (IRN) darbuotojams, mokesčių institucijų atstovams, žemės registro technikams ir technikams iš Teritorijos generalinio direktorato ir registrų pareigūnams, skaičius.
8.6	Re-C08-i02	M	Žemės dangos stebėsenos sistemos (SMOS) etaloninio kartografavimo parengimas	Žemės dangos stebėsenos sistemos (SMOS) etaloninio kartografavimo parengimas				1 KETV.	2026	Žemės dangos stebėsenos sistemai (SMOS) skirtų etaloninių žemėlapių rengimas, įskaitant i) 2023 m. žemės dangos ir naudojimo žemėlapių (COS) paskelbimą, remiantis atsakingų institucijų patvirtinta informacija, kurioje pateikiamas šalies geografinis vaizdas ir pateikiama informacija apie žemės naudojimą ir naudojimą, taip pat apie pasėlių rūšis ir miško įveisimą, ii) skaitmeninis trimatis žemės vaizdas taikant šviesos aptikimo ir nuotolio nustatymo (LiDAR) aprėptį, iii) augmenijos žemėlapiai, iv) biomasės ir medienos tūrio žemėlapiai ir v) palydovinė aprėptis.
8.7	Re-C08-i03	M	Pirminio kuro valdymo restruktūrizavimo tinklo (RPFGC) sutarties paskelbimas	Pirminio kuro valdymo restruktūrizavimo tinklo (RPFGC) sutarties paskelbimas BASE.gov				1 KETV.	2022	Kompetentinga institucija sudaro sutartį dėl pirminio kuro valdymo ruožų struktūrizavimo tinklo (RPFGC) įgyvendinimo, siekiant sukurti horizontaliuosius kraštovaizdžio pertrūkius, kad būtų galima izoliuoti gaisro protrūkius.
8.8	Re-C08-i03	T	Nustatyta servituto zona		CHA	0	21 727	IV KETV.	2025	Servituto zona, suformuota pagrindiniame kuro valdymo pertrūkių tinkle (RPFGC) Ši žemė įtraukiama į BUPi platformą, kad vėliau būtų galima atlikti specialią registravimo procedūrą.
8.9	Re-C08-i03	T	Pirminio kuro valdymo restruktūrizavimo tinklo (RPFGC) įgyvendinimas		CHA	0	21 000	IV KETV.	2025	Įgyvendintas pagrindinio kuro valdymo pertrūkių tinklo (RPFGC) plotas (ha) – horizontalių pertrūkių (kuro valdymo juostų) kūrimas kraštovaizdyje, kad būtų galima izoliuoti gaisro protrūkius.
8.10	Re-C08-i04	T	Transporto priemonių,		Skaičius	0	179	1 KETV.	2023	Gaisro gesinimo ir gaisro prevencijos transporto priemonių, mašinų ir įrangos pristatymas konkurso

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Pagrindinis tikslas/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
			mašinų ir įrangos pristatymas							tvarka patvirtinus, kad jie atitinka technines specifikacijas ir kitus sutarties reikalavimus.
8.11	Re-C08-i04	T	Lengvųjų ir vidutinio dydžio ugniagesių sraigtasparnių tiekimas		Skaičius	0	11	IV KETV.	2025	Dviejų lengvųjų ugniagesių sraigtasparnio (HEBL) ir devynių vidutinio dydžio gaisrininkų sraigtasparnių (HEBM) pristatymas patvirtinus, kad jie atitinka technines specifikacijas ir kitus sutarties reikalavimus. Tikslas taip pat apima sraigtasparnių naudojimui ir priežiūrai skirtų pastatų ir infrastruktūros statybą ir (arba) renovaciją.
8.12	Re-C08-i04	T	Dviejų poliarizacijos radarų įrengimas		Skaičius	0	2	IV KETV.	2023	Dviejų poliarizacijos radarų su reikiama skaičiavimo ir archyvavimo sistema, dviejų žaibo detektorių ir dviejų meteorologinių stočių įrengimas. Įrengimas užbaigtas patvirtinus, kad jis atitinka technines specifikacijas ir kitus sutartinius reikalavimus.
8.13	Re-C08-i05	T	Vidaus reikalų ministerijos padalinių stiprinimas transporto priemonėmis ir operatyvine įranga		Skaičius	0	62	IV KETV.	2024	Sustiprinti 62 MAI subjektus (ANEPC, GNR ir ugniagesių brigadas) teikiant mokymą ir kvalifikaciją dirbantiems darbuotojams, susijusiems su gaisrų gesinimu, naujomis transporto priemonėmis ir operatyvine įranga, skiriant ne mažiau kaip 35 000 000 EUR.
8.14	Re-C08-i05	T	Nacionalinės ekstremaliųjų situacijų ir civilinės saugos institucijos (ANEPC) regioninių ir subregioninių struktūrų sukūrimas		Skaičius	0	6	II KETV.	2022	Dviejų regioninių ir keturių subregioninių ekstremaliųjų situacijų ir civilinės saugos vadaviečių veikimo pradžia (kaip apibrėžta 2019 m. balandžio 1 d. Dekrete-įstatyme Nr. 45/2019)
8.21	Re-C08-i05	M	Informuotumo didinimo kampanijos,	Informuotumo didinimo				1 KETV.	2024	Informuotumo didinimo ir informavimo kampanijos pagal programas „Saugi kaimas“ ir „Saugūs žmonės“

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Pagrindinis tikslas/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
			kuria siekiama užkirsti kelią rizikingam elgesiui, rengimas	kampanijos nutraukimas						plėtojimas siekiant užkirsti kelią rizikingam gyventojų elgesiui
8.15	Re-C08-i05	M	Gamtos apsaugos ir miškų instituto (I.P) pradinės ataskaitos paskelbimas	Gamtos apsaugos ir miškų instituto, I.P., miškų savininkų organizacijų (OPF) ir kompetencijos centrų programų sutarčių paskelbimas				II KETV.	2022	Ataskaitoje pateikiama išsami informacija apie Gamtos apsaugos ir miškų instituto, I.P. ir Miškų savininkų organizacijų (OPF) bei kompetencijos centrų programų sutartis, įskaitant informaciją apie kiekvienais metais siektinus tikslus ir uždavinius. Pateikus pradinę ataskaitą, programų sutarčių įgyvendinimas ir pažanga skelbiama kiekvieną pusmetį.
8.16	Re-C08-i05	T	Nacionalinės mokymo programos įgyvendinimas		Skaičius	0	150	IV KETV.	2025	150 technikų iš miškų gamintojų organizacijų (OPF), vietos ir centrinės valdžios ir AIGP valdančių subjektų turi dalyvauti bent 600 valandų trukmės mokymuose. Mokymas šiose srityse: gaisrų prevencija kaimo vietovėse, kontroliuojamas gaisrų šalinimas, augalų sveikata, atlygis už ekosistemines paslaugas, biologinė įvairovė, miškininkystės projektai.
8.22	Re-C08-i05	T	Kaimo gaisrų prevencijos ir gebėjimų stiprinimo miškininkystės sektoriaus vietovėse priemonių įgyvendinimas		Skaičius	0	22 091	II KETV.	2026	2000 pažangiųjų spąstų, skirtų pažangiai augalų ir gyvūnų sveikatai svarbių ligų pernešėjų priežiūros sistemai įgyvendinti, pristatymas 87 miško tvarkymo įrangos (medienos smulkintuvų ir miškų ūkio traktorių) pristatymas. Pristatyta 20000 spąstų rinkinių miškų kenkėjams stebėti ir invaziniams sumedėjusiems augalams kontroliuoti.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Pagrindinis tikslas/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										Keturių gebėjimų stiprinimo veiksmų, atrinktų paskelbus atvirus kvietimus teikti pasiūlymus, siekiant suteikti galių miškininkystės sektoriaus specialistams, užbaigimas.
8.17	Re-C08-r19	M	Privalomo kaimo žemės naudojimo miškininkystės vietovėse teisinė sistema	Išgaliojo teisinė sistema dėl privalomo kaimo žemės naudojimo miškų plotuose.				III KETV.	2021	Išgaliojo teisinė sistema, kuria įgyvendinamas privalomas kaimo žemės naudojimas miškininkystės vietovėse. Privaloma nuoma taikoma tik tuo atveju, jei žemės savininkai nepareiškia įsipareigojimo vykdyti integruoto kraštovaizdžio tvarkymo operacijoje (OIGP), nustatytoje integruoto kraštovaizdžio tvarkymo vietai (AIGP), nustatytus veiksmus, siekiami, kad būtų jų nuosavybė. Lapkričio 5 d. įstatymu Nr. 68/2020 Vyriausybei suteikiami įgaliojimai iš dalies pakeisti gegužės 30 d. Įstatymą Nr. 31/2014 (nustatomi bendrieji viešosios politikos pagrindai žemės, miestų ir kaimų planavimo srityje, kad būtų patvirtintas teisinis privalomo žemės valdymo režimas).
8.18	Re-C08-r20	M	Žemės dangos stebėsenos sistema (SMOS)	Žemės dangos stebėsenos sistemos (SMOS) veikimo pradžia				IV KETV.	2022	Žemės dangos stebėsenos sistemos (SMOS), apimančios LiDAR dangą, skaitmeninio reljefo modelį, pasėlių ir augmenijos modelį, pasėlių ir augmenijos žemėlapius, žemės dangos žemėlapius ir palydovinę vaizdo dangą, veikimo pradžia.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Pagrindinis tikslas/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
8.19	Re-C08-r21	M	Įstatymas dėl integruotos kaimo gaisrų valdymo sistemos (SGIFR) sukūrimo	Įsigaliojo įstatymas, kuriuo sukuriamą integruota kaimo gaisrų valdymo sistema (SIGIFR) ir nustatomos jos eksploataavimo taisyklės.				III KETV.	2021	Integruotoje kaimo gaisrų valdymo sistemoje (SGIFR) nacionaliniu lygmeniu pateikiama makropolitika ir strateginės gairės, kurios padeda mažinti kaimo gaisrų riziką ir pakeisti kaimo vietovių savininkų, naudotojų ir tiesioginių bei netiesioginių naudos gavėjų elgseną. Sistemoje apibrėžiami ministerijų koordinavimo modeliai, kuriais apibrėžiama kiekvieno SIGIFR subjekto kompetencija ir veiksmų apimtis. Jame apibrėžiamas įvairių integruoto kaimo gaisrų valdymo planavimo priemonių turinys nacionaliniu, regioniniu, subregioniniu ir savivaldybių lygmenimis. Siekiant kaupti ir skleisti visą svarbią SIGIFR techninę informaciją, sukurta kaimo gaisrų informacijos sistema ir aiškiai įsipareigota nustatyti rizikos prevencija ir mažinimu grindžiamą modelį, vykdant informuotumo didinimo veiklą arba kuriant regioninius gynybos tinklus, kuriuose kuro valdymas atlieka pagrindinį vaidmenį taikant sankcijų skyrimo režimą. Galiausiai jame nustatytas valdymo, stebėsenos ir vertinimo modelis, kuriuo prisidedama prie nuolatinio viešosios politikos ir programų tobulinimo.

I.9 KOMPONENTAS. Vandentvarka

Komponentu sprendžiami šie uždaviniai: kovoti su dideliu spaudimu kaupimo sistemoms, teikiančioms vandens tiekimą, ir gerinti vandens vartojimo efektyvumą, kad būtų pašalinti apribojimai, kuriuos lemia numatomas metinis kritulių kiekio mažėjimas, dažnesnės sausras, sezoniškumas ir vandens nuotėkio didėjimas.

Komponento tikslai – mažinti vandens trūkumą ir užtikrinti regionų, kuriuose kyla didžiausia sausras problema ir kuriems itin reikia imtis veiksmingų intervencinių veiksmų siekiant užtikrinti vandens tiekimą Algarvėje ir Madeiroje, atsparumą.

Didesnis hidrologinis atsparumas yra itin svarbus šių regionų vystymuisi, nes tai taip pat yra privaloma sąlyga turizmui ir ekosistemoms (ypač Algarvėje ir Madeiroje), žemės ūkiui (Madeira) ir bendram spaudimui, kurį lemia didžiausias drėkinimo poreikis ir žmonių vartojimas (Madeira).

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl investicijų į su klimato kaita susijusią pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

I.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

Investicijos RE-C09–i01: Algarvės vandens naudojimo efektyvumo regioninis planas

Šių investicijų tikslai – reaguoti į vandens trūkumą Algarvėje, kuris dėl klimato kaitos toliau didėja. Investicijas sudaro priemonės, kuriomis siekiama didinti vandens prieinamumą Algarvėje taikant paklausos ir pasiūlos priemones, pavyzdžiui, vandens nuostolių mažinimo, pakartotinio vandens naudojimo, stebėsenos ir vandens tiekimo patikimumo srityse, pasitelkiant investicijas į infrastruktūrą.

Numatoma, kad šia priemone nedaroma reikšminga žala aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į priemonės aprašymą ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane nustatytus rizikos mažinimo veiksmus pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01), taip pat į tarpines ir siektinas reikšmes, kurias Portugalija turi pasiekti. Visų pirma atliekamas visų projektų, kurie gali turėti reikšmingą poveikį aplinkai, poveikio aplinkai vertinimas (PAV), kuris baigiamas pagal 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo, taip pat atitinkami vertinimai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus, arba trumpalaikiai – pagal ES vandens pagrindų direktyvą, įskaitant reikiamų poveikio švelninimo priemonių įgyvendinimą, užtikrinant atitiktį reikšmingos žalos nedarymo principo techninėms gairėms (2021/C58/01). Visos priemonės, nustatytos atliekant poveikio aplinkai vertinimą ir vertinimą pagal Direktyvą 2000/60/EB, būtinos siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo, įtraukiamos į projektą ir griežtai laikomasi infrastruktūros statybos, eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapuose.

Jei išgaunamas vanduo, atitinkama institucija išduoda atitinkamą leidimą, kuriame nurodomos sąlygos, kaip išvengti prastėjimo ir užtikrinti, kad paveiktų vandens telkinių ekologinė būklė išliktų gera pagal Vandens pagrindų direktyvos 2000/60/EB reikalavimus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C09-i03-RAM: Vandens naudojimo efektyvumo ir Madeiros tiekimo bei drėkinimo sistemų stiprinimo planas

Priemonės tikslai – padidinti Madeiros ir Porto Santo salų vandens išteklių atsparumą.

Investicijos apima vandens išteklių tiekimą optimizuojant esamų išteklių naudojimą, perteklinio vandens ėmimą nedarant poveikio ekosistemoms, strateginių rezervų sukūrimą ir plėtrą bei įvairių vandens šaltinių sujungimą.

Numatoma, kad šia priemone nedaroma reikšminga žala aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į priemonės aprašymą ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane nustatytus rizikos mažinimo veiksmus pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01), taip pat į tarpines ir siektinas reikšmes, kurias Portugalija turi pasiekti. Visų pirma turi būti atliekamas visų projektų, kurie gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, poveikio aplinkai vertinimas (PAV) pagal Direktyvą 2011/92/ES, taip pat atitinkami vertinimai pagal Direktyvą 2000/60/EB ir Direktyvą 92/43/EEB, įskaitant reikiamų poveikio švelninimo priemonių įgyvendinimą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C09-i05: Alqueva fotovoltinis parkas

Šios priemonės tikslai – sumažinti elektros energijos sąnaudas ir pereiti prie Alquevos užtvankos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo gaminant daugiau reikiamos energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamintos energijos vartojimui. Taip siekiama padėti stabilizuoti veiklos sąnaudas ir padidinti energijos vartojimo efektyvumą.

Investicijos apima fotovoltinės energijos gamybos pajėgumų įrengimą Alqueva užtvankos ežere.

Numatoma, kad šia priemone nedaroma reikšminga žala aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į priemonės aprašymą ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane nustatytus rizikos mažinimo veiksmus pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01), taip pat į tarpines ir siektinas reikšmes, kurias Portugalija turi pasiekti. Visų pirma turi būti atliekamas visų projektų, kurie gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, poveikio aplinkai vertinimas (PAV) pagal Direktyvą 2011/92/ES, taip pat atitinkami vertinimai pagal Direktyvą 2000/60/EB ir Direktyvą 92/43/EEB, įskaitant reikiamų poveikio švelninimo priemonių įgyvendinimą.

Investicija turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. birželio 30 d.

I.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
9.1	Re-C09-i01	T	Įrengti papildomi požeminio vandens išteklių stebėjimo taškai (3 SM)		Skaičius	32	82	II KETV.	2025	Požeminio vandens išteklių (įskaitant piezometrus ir telemetrijos skaitiklius) monitoringo ir priežiūros vietų įrengimas. Be esamų 32 piezometrų, įrengiama dar 50 piezometrų.
9.2	Re-C09-i01	T	Tinklo intervencijų, kuriomis siekiama sumažinti vandens nuostolius (SM1), užbaigimas		Km	0	125	1 KETV.	2026	Tinklo intervencijų užbaigimas siekiant optimizuoti spaudimą ir atkurti tinklą šiais veiksmais: 1) slėgio optimizavimas ir srauto matavimas, 2) tinklo rekonstrukcija miesto ir (arba) istorinėse vietovėse, 3) tinklo atkūrimas kaimo arba vidutinio dydžio kaimo vietovėse.
9.3	Re-C09-i01	T	Žemės ploto, skirto kolektyviniams naudojimui žemės ūkyje ir individualiam drėkinimui, modernizavimas (SM2)		CHA	0	10 300	1 KETV.	2026	Vietovė, susijusi su veiksmingesnių paskirstymo sistemų diegimu, nuotolinio stebėjimo ir vartojimo kontrolės sistemų įdiegimu, nuotėkio aptikimo sistemų įdiegimu kolektyviniuose hidrožemės ūkio įrenginiuose ir veiksmingesnių bei stebimų drėkinimo sistemų įrengimu individualiam drėkinimui
9.4	Re-C09-i01	T	Valymo įrenginių, užtikrinančių išvalytų nuotekų gamybą ir valymą, skaičius (SM4)		Skaičius	0	4	1 KETV.	2026	Valymo įrenginių, atidarytų siekiant užtikrinti išvalytų nuotekų, paruoštų pakartotiniam naudojimui, gamybą, skaičius. „Atviri“ valymo įrenginiai apima atnaujintus valymo įrenginius, kurie vėl atidaromi juos atnaujinus.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
9.15	Re-C09-i01	M	Vandens jungčių stiprinimas	Darbų pradžia ir užbaigimas				II KETV.	2026	pradėti veikti 1-asis aukšto tiekimo sistemų Sotavento ir Barlavento Algarvio jungties etapas b) Chão das Donas ir Fontainhas vandens valymo įrenginio jungties stiprinimo darbų užbaigimas.
9.12	Re-C09-i03-RAM	T	Papildomas renovuotų arba rekonstruotų kanalų kilometras		km	0	53	II KETV.	2025	Pastatytų, renovuotų ar rekonstruotų vandens vamzdynų ilgis (km)
9.13	Re-C09-i03-RAM	T	Papildomas vandens kiekis, tiekiamas pietinėje Madeiros salos dalyje viešajam tiekimui ir drėkinimui		hm3	NĖRA DUOMENŲ	4	IV KETV.	2025	Papildomas visuomeniniam tiekimui ir drėkinimui tiekiamo vandens kiekis; tai turi būti pasiekta stiprinant, renovuojant, atnaujinant ir statant naujus vamzdynus, kanalus, rezervuarus ir gręžinį.
9.14	Re-C09-i05	T	Papildomi ir veikiantys fotovoltinės energijos gamybos pajėgumai Alqueva užtvankos ežere		MW	0	43	II KETV.	2026	Papildomi ir veikiantys fotovoltinės energijos gamybos pajėgumai, įrengti kaip plūdriosios fotovoltinės elektrinės Alqueva užtvankos ežere. Gamybos pajėgumai – tai didžiausia įrengtoji galia.

J. 10 KOMPONENTAS. Jūra

Šiuo komponentu sprendžiamas uždavinys sudaryti sąlygas konkurencingesnei, darnesnei, įtraukesnei ir darnesnei jūrų ekonomikai, kurioje Portugalija turi didelį potencialą. Komponentas padeda pasinaudoti galimybėmis, atsirandančiomis dėl klimato kaitos ir skaitmeninės pertvarkos jūrų ekonomikoje. Šio komponento tikslas – padėti siekti nacionalinių tikslų, susijusių su jūrų ekonomikos gamybiniu potencialu. Visų pirma šiuo komponentu siekiama užtikrinti su jūra susijusios verslo sistemos tvarumą ir konkurencingumą. Be to, šiuo komponentu siekiama bent iš dalies kovoti su skurdu pakrančių bendruomenėse, kartu užtikrinant konkurencingą ir darnią teritoriją prisitaikymo prie klimato kaitos ir skaitmeninės pertvarkos kontekste, be kita ko, daugiausia dėmesio skiriant jūrų sektoriams svarbiems įgūdžiams. Komponentas taip pat padeda išsaugoti vandenynų ekosistemos paslaugų vertę.

Pagal komponentą padedama įgyvendinti konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas dėl ekonominės politikos, susijusios su investicijomis į uostus ir inovacijas, sutelkimo (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3) ir dėl investicijų sutelkimo į žaliąją pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3). Be to, komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl gyventojų įgūdžių lygio gerinimo (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2).

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksmų aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

J.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

TC-r23 reforma: Mėlynosios ekonomikos infrastruktūros ekosistemos reforma.

Šios reformos tikslas – peržiūrėti Uosto technologijų grupių tinklo teisės aktus (į 2017 m. patvirtino Ministrų Taryba), kuriais Portugalija siekia stiprinti su jūra susijusią ekonominę veiklą, sukurdama verslo galimybes, naujas darbo vietas, remdama eksportą, remdama jūrų transporto augimą ir skatindama tausiai išnaudoti jūrų potencialą. Reforma išplečiamas uosto technologijų klasterių tinklas, kad jis apimtų papildomas sritis, kuriose galima naudotis jūra, ir nustatomi nauji tikslai, pavyzdžiui, padidinti jūrų ekonomikos finansavimo pajėgumus pasitelkiant persvarstytą Mėlynąjį fondą, remti vandenynų naudojimą siekiant didinti atsparumą klimato kaitai švelninti, skatinti su jūrų ekonomika susijusių įgūdžių ugdymą ir dvejopą pertvarką ir didinti viešąją paramą inovacijoms, kuriomis siekiama tvaraus jūrų ekonomikos vystymosi.

Reforma nustatomas naujo Mėlynojo centro valdymo modelis, kuris turėtų skatinti technologijų perdavimą tarp įvairių naujos, atsparesnės ir tvaresnės jūrų ekonomikos, kurios poveikis turėtų būti ilgalaikis ir reikšmingas paradigmos perėjimui prie pažangaus, tvaraus ir integracinio atitinkamų sektorių ekonominio vystymosi, vertės grandinėje.

Reforma baigiama įgyvendinti iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C10-i01: Mėlynasis centras, mėlynosios ekonomikos infrastruktūros tinklas

Šių investicijų tikslas – sukurti nacionalinį mėlynosios ekonomikos infrastruktūrų tinklą visoje šalyje ir sustiprinti mėlynosios ekonomikos inovacijų ekosistemą.

Investicijos apima naujos ar esamos infrastruktūros statybą ar atnaujinimą, taip pat investicijas į įrangą, susijusią su jūrų ekonomika. Investicijos apima naujų mėlynųjų centrų (verslo plėtros teritorijų uostuose) kūrimą visoje šalyje ir esamų mėlynųjų centrų atnaujinimą ar rekonstrukciją, taip

pat investicijas į mokymą ir įgūdžius pagal naują „Mėlynojo centro“ mokyklos koncepciją. Investicijomis sudaromos sąlygos mokslinių tyrimų rezultatus perkelti į produktyvias ekonomikos specializacijas. „Mėlynojo centro“ projektas, visų pirma apimantis investicijas į infrastruktūrą ir įrangą, apima svarbų įgūdžių ugdymo aspektą.

Energijos vartojimo efektyvumo renovacijos, kurios reikia, kad vidutiniškai būtų atlikta bent vidutinio masto renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje dėl pastatų renovacijos (ES) 2019/786, atveju pirminės energijos poreikio sumažėjimą galima apskaičiuoti pagal Portugalijos energetikos agentūros (ADENE) taikomą metodiką, jei a) energinio naudingumo sertifikatų negalima išduoti kaip sertifikavimo objekto pagal Dekreto įstatymo Nr. 101-D/2020 19 straipsnį arba b) bendros išlaidos yra mažesnės nei 5 000 EUR arba c) kvietimas dalyvauti konkurse buvo paskelbtas 2020 m. arba 2021 m. Vidutinis pirminės energijos poreikio sumažėjimas apskaičiuojamas remiantis sumažėjusiu energijos poreikiu matavimo vienetui.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos TC-C10-i02: Žalioji ir skaitmeninė pertvarka ir sauga žuvininkystės sektoriuje

Šių investicijų tikslai – remti projektų, skirtų inovacijoms, procesų modernizavimui, anglies pėdsako mažinimui ir žuvų pramonės bei organizacijų žiedinei ekonomikai, finansavimą. Investicijas sudaro kvietimas teikti pasiūlymus dėl 82 projektų, susijusių su inovacijomis, procesų modernizavimu, žiedine ekonomika ir žuvininkystės pramonės įmonių ekologinio pėdsako mažinimu.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos TC-C10-i04-RAA: „Cluster do Mar dos Açores“ kūrimas.

Šių investicijų tikslas – atnaujinti nuolatinę ir mobiliąją jūrų mokslo tyrimų infrastruktūrą Azorų autonominiame regione. Pagal vieną papriemonę pristatomas modernus laivas, kuriam taikomi aukšti technologiniai pajėgumų ir įrangos standartai ir aukštas energinis naudingumas, įskaitant integruotą mokslinės akustinės elektroninės įrangos sistemą. Antrąją papriemonę sudaro dviejų modulių, kurie turi būti įtraukti į susijusį mokslinių tyrimų laivą, t. y. tralo įrangos modulis ir nuotoliniu būdu eksploatuojamų vandens transporto priemonių modulis, įsigijimas. Pagal paskutinę papriemonę įsteigiamas su jūra susijusių mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros eksperimentinis centras, kuriuo dalijamasi su Azorų mokslo ir technologijų sistemos (SCTA) institucijomis ir įmonėmis, įskaitant mėlynąjį inkubatorių ir akvakultūros centrą Azorų salose.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos TC-C10-i05-RAA: Energetikos pertvarka, skaitmeninimas ir poveikio aplinkai mažinimas žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuje

Šios investicijos tikslas – remti projektus, kuriais siekiama: energetikos pertvarka, skaitmeninimas ir poveikio aplinkai mažinimas Azorų autonominiame regione žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuje.

Investicijas sudaro 15 projektų, kuriems skiriamos dotacijos, susiję su žvejybos laivyno modernizavimu ir atnaujinimu, inovacijomis žuvininkystės ir akvakultūros srityse siekiant pagerinti energinį naudingumą, procesų modernizavimu, atliekų gamybos jūroje mažinimu ir žiedinės ekonomikos skatinimu visuose žvejybos ir akvakultūros sektoriuose.

Atrenkant projektus, siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), į būsimų kvietimų teikti projektus techninėse užduotyse nustatytus tinkamumo kriterijus neįtraukiamas į šį veiklos rūšių sąrašą: I) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant

naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁵³; II) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius⁵⁴; III) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁵⁵ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁵⁶. Įgaliojimuose papildomai reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos teisės aktus.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. kovo 31 d.

Investicijos TC-C10-i06-RAM: Vandenynų technologijos

Šių investicijų tikslas – patenkinti jūrų mokslinių tyrimų infrastruktūros poreikius Madeiros autonominiame regione ir skatinti jūrų mokslinių tyrimų ir ekonomikos sektoriaus ryšius.

Investicijas sudaro efektyviai energiją vartojančio daugiafunkcio mokslinių tyrimų laivo, skirto moksliniams tyrimams ir mokymui sekliuose vandenyse aplink Madeiros salyną ir atviroje jūroje, statyba. Ji taip pat apima trijų povandeninių autonominių bepiločių transporto priemonių, skirtų jūrų moksliniams tyrimams, pirkimą.

Numatoma, kad šia priemone nedaroma reikšminga žala aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į priemonės aprašymą ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane nustatytus rizikos mažinimo veiksmus pagal reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01). Visų pirma mokslinių tyrimų laivas ir autonominės bepilotės transporto priemonės naudoja geriausias turimas technologijas, darančias mažiausią poveikį aplinkai šiame sektoriuje.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

---

⁵³ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusių perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

⁵⁴ Jei vykdoma remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veikia, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁵⁵ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelėnų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁵⁶ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

J.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
10.1	TC-C10-r23	M	Jūrų ministerijos aktų, susijusių su jūrų ekonomikos ir inovacijų finansavimo pajėgumų stiprinimu pasitelkiant mėlynąjį fondą, peržiūros įsigaliojimas	Persvarstytų Jūrų ministerijos aktų, susijusių su jūrų ekonomikos ir inovacijų finansavimo pajėgumų stiprinimu iš Mėlynojo fondo, įsigaliojimas				IV KETV.	2021	Peržiūrimi šie aktai: 2016 m. kovo 9 d. Dekretas įstatymas Nr. 16/2016; Gruodžio 30 d. įsakymas Nr. 343/2016; Ministrų tarybos rezoliucija Nr. 175/2017. Peržiūrint šiuos aktus atnaujinama strategija „uosto technologijų klasterių tinklas“, išplečiant jos taikymo sritį įtraukiant jūrų ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą; peržiūrėti ir pritaikyti Mėlynojo fondo organinį ir veiklos režimą, kad jis būtų pritaikytas investicijoms į komponentą valdyti; centro valdymo modelio sukūrimas.
10.2	TC-C10-i01	M	„Mėlynojo centro“ mokyklų modernizavimo užbaigimas	„Mėlynojo centro“ mokyklos renovacijos užbaigimas				IV KETV.	2025	Renovacijos darbų užbaigimas, mokymo pasiūlos stiprinimas ir atnaujinimas Mėlynojo centro mokyklos įranga. Ji apima: – investicijos į <i>Escola Superior Njutica Infante D. Henrique</i> (ENIDH) infrastruktūrą ir sistemas, įskaitant 16 laboratorijų modernizavimą ir imitatorių įsigijimą – „For-MAR“ modernizavimas: 6 mokymo centrų modernizavimas, įskaitant profesinio mokymo įrangą, IT ir ryšių sistemų modernizavimas, mokymo procesų skaitmeninimas ir e. mokymosi projektavimas. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį. Atliekant

										energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
10.3	TC-C10-i01	T	„Mėlynojo centro“ centrų įrengimo ir (arba) modernizavimo užbaigimas		Skaičius	0	7	II KETV.	2026	<p>7 mėlynųjų centrų darbų (statybos, renovacijos ir įrangos) užbaigimas, įskaitant:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Figueira da Foz Hub: tarpdisciplininės sudėtingos ir viena kitą papildančios laboratorijos, veikiančios kaip akademinės bendruomenės ir pramonės sąsaja. 2. IPMA/Sea Oeiras centras vandenynų stebėsenos pajėgumams gerinti 3. Pažangiojo vandenynų peniche centro įrengimas 4. Aveiro centros stiprinimas. 5. Ocean.Plus hub įrengimas Porte, Leixões I 6. Porto Hub/Leixões II: Bepiločių transporto priemonių valdymo ir kontrolės centras 7. Algarve centro įrengimas <p>Sukuriamas „mėlynųjų centrų“ verslo modelis ir įdarbinama profesionali laikina verslo valdymo grupė (taip pat apimanti Mėlynojo centro mokyklą).</p> <p>Užbaigus pirmiau nurodytus veiksmus, patvirtinama atitiktis techninėms specifikacijoms ir sutartiniams įsipareigojimams. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikį. Atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.</p>
10.4	TC-C10-i02	T	Galutinių ataskaitų dėl 82 projektų, kuriais remiamos inovacijos,		Skaičius	0	82	IV KETV.	2025	DGRM-IFAP (Gamtos išteklių, saugumo ir jūrų paslaugų generalinis direktoratas) tvirtina galutines 82 projektų, kuriais

			energetikos pertvarka ir poveikio aplinkai mažinimas žuvininkystės sektoriaus subjektams, tvirtinimas							remiamos inovacijos, energetikos pertvarka ir poveikio aplinkai mažinimas žuvininkystės sektoriaus subjektams, įgyvendinimo ataskaitas.
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Viešojo darbu sutarties dėl techninio centro MARTEC pradžia	MARTEC techninio centro statybos darbų pradžia				IV KETV.	2023	„Technopolo MARTEC“ infrastruktūros statybos darbų pradžia (įskaitant žemės pirkimą ir esamos infrastruktūros griovimą) Faial saloje, kuri yra eksperimentinio ir technologinės plėtros centro, susijusio su jūra Azorų salose, dalis. Jį sudaro mėlynasis inkubatorius (kurio plotas ne mažesnis kaip 6500 m ²), akvakultūros centras (ne mažesnis kaip 2000 m ²) ir mėlynojo inkubatoriaus bei Akvakultūros centro įranga. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį.
10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Mokslinių tyrimų laivo pristatymas	Mokslinių tyrimų laivo pristatymas				IV KETV.	2025	Modernaus mokslinių tyrimų laivo, įskaitant integruotą mokslinės akustinės elektroninės įrangos sistemą, pristatymas
10.11	TC-C10-i04-RAA	M	2 moduliai naujam mokslinių tyrimų laivui	2 moduliai naujam mokslinių tyrimų laivui				II KETV.	2026	2 moduliai, skirti naujiems laivų moksliniams tyrimams: 1 ROV modulis ir 1 tralavimo įrangos modulis
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Eksperimentinio mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros centro, susijusio su jūra Azorų salose (MARTEC centras), veiklos pradžia	Įvežimas į Operatio				II KETV.	2026	Kuriant ir pradėdant eksploatuoti eksperimentinį jūrų mokslinių tyrimų ir plėtros centrą „FaialNew“ saloje, pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikį.
10.12	TC-C10-i05-RAA	T	Žuvininkystės ir akvakultūros sektoriaus projektų užbaigimas		Skaičius	0	15	1 KETV.	2026	15 projektų, susijusių su žvejybos laivyno modernizavimu ir atnaujinimu, inovacijomis žuvininkystės ir akvakultūros srityse siekiant padidinti energinį naudingumą, procesų modernizavimu, atliekų gamybos jūroje mažinimu ir žiedinės ekonomikos skatinimu visuose

										žvejybos ir akvakultūros sektoriuose, užbaigimas= Atrankos kriterijais užtikrinama, kad pagal šią priemonę remiami sandoriai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą (kaip nustatyta priemonės aprašyme) ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinės aplinkos teisės aktų.
10.13	TC-C10-i06-RAM	M	Sutarties dėl daugiafunkcio mokslinių tyrimų laivo pasirašymas	Sutarties dėl daugiafunkcio mokslinių tyrimų laivo pasirašymas				II KETV.	2024	Sutarties dėl daugiafunkcio mokslinių tyrimų laivo statybos pasirašymas. Sutartyje reikalaujama taikyti priemonės aprašyme nustatytą reikšmingos žalos nedarymo sąlygą.
10.14	TC-C10-i06-RAM	M	Energiją taupančio daugiafunkcio mokslinių tyrimų laivo pristatymas	Daugiafunkcio mokslinių tyrimų laivo pristatymas				II KETV.	2026	Tiekti energiją taupantį įvairios paskirties mokslinių tyrimų laivą. Ji gali vykdyti veiklą Madeiros autonominio regiono sekliuose vandenyse aplink salyno salas ir atviroje jūroje.
10.15	TC-C10-i06-RAM	T	Vienos autonominės bepilotės transporto priemonės pristatymas		Skaičius	0	1	III KETV.	2024	Vienos autonominės bepilotės transporto priemonės pristatymas: <ul style="list-style-type: none"> • Paviršiaus ploto autonominė transporto priemonė (USV) •
10.16	TC-C10-i06-RAM	T	Dviejų autonominių bepiločių transporto priemonių pristatymas		Skaičius	1	3	IV KETV.	2025	Povandeninės autonominės nepilotuojamos transporto priemonės 6000M ir povandeninės autonominės nepilotuojamos transporto priemonės (AUV) 1000M pristatymas

J.3. Su paskola susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Investicijos TC-C10-i03: Atlanto gynybos operacijų centras ir karinio jūrų laivyno platforma

Šių investicijų tikslas – skatinti jūrų mokslinius tyrimus ir priežiūrą.

Investicijas sudaro sistemos, grindžiamos trimis pagrindiniais ramsčiais, kūrimas: I ramstis. Daugiafunkcė laivyno platforma; II ramstis – Operacijų centras; ir III ramstis – Alfeite Arsenalo akademija (4.0 akademija). Arsenalo akademija siekia sutelkti dėmesį į mokymą perversminėse srityse, pavyzdžiui, robotikos, telekomunikacijų, biotechnologijų, nanotechnologijų, junglumo, dirbtinio intelekto, didžiųjų duomenų ir mašinų mokymosi srityse.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos TC-C10-i07: Žalioji laivyba

Priemonės tikslas – paspartinti jūrų krovinio ir keleivinio transporto energetikos pertvarką.

Investicijas sudaro energijos vartojimo efektyvumo intervencinių priemonių paramos programa dešimčiai krovinių ir keleivinių transporto laivų, iš kurių bent 70 % laivų viršija 5000 bendrosios talpos (GT). Intervencinėms priemonėms taikoma bent viena iš šių tipų: I) iškastinio kuro pakeitimo priemonėmis, ii) energijos taupymo priemonėmis ir iii) papildomomis išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo priemonėmis.

Paraiškos vertinamos įvertinus išmetamo anglies dioksido (CO₂) kiekio sumažinimo lygį, apskaičiuotą remiantis taršos anglies dioksidu (angl. Carbon Intensity Indicator, CII) ir rodikliu pagal transportavimo darbo vieneta, išreikštą procentine dalimi, ir išmetamųjų sieros oksidų (SO_x), azoto oksidų (NO_x) ir kietųjų dalelių mažinimo lygių įvertinimą. Kaip vertinimo rodiklis taip pat naudojamas esamo laivo energijos vartojimo efektyvumo indeksas (EEXI).

Siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų technines gaires „Nedaryti reikšmingos žalos“ (2021/C58/01), investicija turi padėti bent 10 proc. sumažinti laivo kuro sąnaudas, išreikštas kuro gramais vienai dedveito tonai vienai jūrmylei. Sąnaudų apskaičiavimas įrodomas skaičiavimo skysčių dinamika (CFD), bako bandymais ar panašiais inžineriniais skaičiavimais. Be to, laivai neturi būti skirti iškastiniam kurui transportuoti.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

J.4 PUNKTAS. Su paskola susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
10.5	TC-C10-i03	M	Sutarties dėl „Daugiafunkcinės jūrų laivyno platformos“ ir „Operacijų centro“ pasirašymas	„Daugiafunkcinės jūrų laivyno platformos“ ir „Operacijų centro“ sutarties pasirašymas				III KETV.	2023	<p>Statybos sutarties pasirašymas paskelbus viešąjį (-ius) konkursą (-us) – I ir II ramsčiai:</p> <p>I ramstis. Daugiafunkcė jūrų laivyno platforma, Tai apima daugiafunkcės maždaug 100 metrų trukmės laivyno platformos su dinamiu automatinu padėties nustatymu, integruotos platformos valdymo sistemos, valdymo tiltelio ir operacijų centro, povandeninės akustinės padėties nustatymo sistemos, povandeninių laivų paleidimo ir (arba) autonominių sistemų, kranų, sraigtasparnių denio ir kt. išlaipinimą, statybą, Tai taip pat apima gebėjimą valdyti transporto priemones iki 6 000 metrų gylio, autonominių antžeminių transporto priemonių stovėjimą ir papildomą karinio jūrų laivyno turtą (įskaitant autonomines vandenyno paviršiaus transporto priemones, autonomines povandenines transporto priemones, autonomines oro transporto priemones, bepiločius orlaivius).</p> <p>II ramstis. Operacijų centras</p> <p>Ji apima esamų pastatų ir statinių renovaciją, operacijų centrui ir laboratorijų tinklui skirtų kompiuterinių ir ryšių sistemų, itin našaus skaičiavimo ir informacijos saugojimo sistemų, ryšių sistemų (įskaitant labai mažos apertūros terminalą (VSAT), televizoriaus tik priėmimo sistemas (TVRO) ir sąveikos su kitomis jūrų sistemomis sistemas, programinės įrangos kūrimą ir panardinamąsias sistemas.</p>
10.6	TC-C10-i03	M	Alfeite Arsenalo akademijos užbaigimas	Alfeite Arsenalo akademijos užbaigimas				IV KETV.	2023	<p>Modernizuojama Alfeite Arseno akademijos mokyklos infrastruktūra ir mokyklai leidžiama rengti mokymus.</p> <p>Investicijos taip pat apima mokymo poreikių nustatymą, mokymo kursų rengimą ir pirmųjų mokymo kursų rengimą.)</p>
10.7	TC-C10-i03	M	Daugiafunkcės karinio jūrų laivyno platformos ir operacijų centro priėmimas ir priėmimas	Daugiafunkcės karinio jūrų laivyno platformos ir operacijų centro priėmimas ir priėmimas				II KETV.	2026	<p>Daugiafunkcės karinio jūrų laivyno platformos ir operacijų centro priėmimas ir priėmimas</p>

10.17	TC-C10-i07	M	Kvietimų teikti pasiūlymus dėl laivų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo paskelbimas	Kvietimų teikti pasiūlymus dėl laivų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo paskelbimas				III KETV.	2023	Paskelbtas konkursas dėl dešimties jūrų krovininių ir keleivinių transporto laivų, iš kurių bent 70 proc. laivų viršija 5000 bendrosios talpos (GT), priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo. Techninės užduotys apima tinkamumo kriterijus, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01) ir padėtų bent 10 proc. sumažinti laivo kuro sąnaudas, išreikštas dedveito tonomis vienai jūrmylei, laikantis priemonės aprašyme nustatytų reikalavimų. Taip pat turi būti reikalaujama laikytis ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.
10.18	TC-C10-i07	T	Laivų energijos vartojimo efektyvumo intervencinių priemonių užbaigimas	Įrodymas, kad įgyvendintos laivų energijos vartojimo efektyvumo intervencinės priemonės	Skaičius	0	10	II KETV.	2026	Energijos vartojimo efektyvumo intervencinių priemonių, taikomų dešimčiai krovininių ir keleivinių transporto laivų, iš kurių bent 70 % laivų viršija 5000 bendrosios talpos (GT), užbaigimas.

K. 11 KOMPONENTAS. Pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas

Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentu sprendžiamas uždavinys, susijęs su pramonės ir pramonės procesų indėliu siekiant anglies dioksido poveikio neutralumo tikslų, nustatytų 2050 m. anglies dioksido poveikio neutralizavimo veiksmų gairėse ir 2030 m. nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane. Tam reikia struktūrinės pertvarkos, grindžiamos pramoninės veiklos pertvarkymu, gamybos procesų pokyčiais ir išteklių naudojimo būdu.

Šio komponento priemone siekiama skatinti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, energijos ir išteklių naudojimo efektyvumą ir alternatyvių energijos šaltinių naudojimą pramoniniuose procesuose. Remtini projektai taip pat turi būti susiję su naujomis technologijomis, inovacijomis ir pramonės skaitmeninimu, siekiant didesnio įvairių gamybos ir organizacinių procesų efektyvumo.

Šiuo komponentu prisidedama prie Portugalijos pramonės su klimato kaita susijusios pertvarkos ir remiamas jos konkurencingumas. Ji padeda įgyvendinti konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas dėl investicijų į žaliąją pertvarką, visų pirma dėl švarios ir veiksmingos energijos gamybos ir naudojimo (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3) ir dėl investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas (2019 ir 2020 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos Nr. 3).

K.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

Investicijos TC-C11-i01: Pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas

Šias investicijas sudaro inovacijų projektų skatinimas ir finansinė parama pramonės šakose keturiose srityse:

- mažo anglies dioksido kiekio procesai ir technologijos: tikslas – remti naujų technologijų diegimą arba patobulintus gamybos procesus siekiant sumažinti jų priklausomybę nuo iškastinio kuro, pavyzdžiui, įtraukiant naujas žaliavas ir žiedinės ekonomikos priemones, inovacijų priemones, pakeičiant ir (arba) pritaikant įrangą, didinant galutinio energijos suvartojimo elektrifikavimą;
- energijos vartojimo efektyvumo priemonės: remiamais projektais siekiama sumažinti energijos suvartojimą ir išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, pavyzdžiui, optimizuojant arba pakeičiant variklius ir įrangą, optimizuojant procesus, patvirtinant stebėsenos ir vartojimo valdymo sistemas;
- atsinaujinančiųjų išteklių energijos įtraukimas ir kaupimas, pavyzdžiui, įrengiant saulės energijos sistemas, gaminant šilumą iš atsinaujinančiųjų išteklių, užtikrinant didelio naudingumo kogeneraciją, vandenilio iš atsinaujinančiųjų išteklių ir dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybą ir naudojimą, kai technologinės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo galimybės, be kita ko, elektrifikuojant, yra ribotos;
- parengti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo veiksmų gaires ir gebėjimų stiprinimo iniciatyvas, pavyzdžiui, nustatant ir skleidžiant veiksmingus technologinius sprendimus, mokymo veiklą, dalijimosi informacija platformas.

Parama skiriama konkurso tvarka (2021–2024 m.) pramonės ir energijos gamybos srityse veikiančioms mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir didelėms įmonėms, įskaitant pramoninės teritorijos valdymo įstaigas, energijos perdavimo ir skirstymo sistemos operatorius, pramonės ir energetikos verslo asociacijas ir kitus subjektus. Investicijomis siekiama remti bent 310 įvairaus dydžio projektų. Konkurse daugiausia dėmesio skiriama sektoriams, kuriuose išmetama daugiausia šiltnamio efektą sukeliančių dujų, tačiau jis turi būti atviras visam pramonės sektoriui, apimančiam ir įrenginius, kuriems taikoma ATLPS, ir įrenginius, kuriems netaikoma ATLPS. Įgyvendinant 024ter intervencinių priemonių srities projektus, atitinkamuose pramonės įrenginiuose išmetamas ŠESD

kiekis sumažinamas vidutiniškai 30 proc., įgyvendinant nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą.

Siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), į būsimų kvietimų teikti projektus techninėse specifikacijose pateiktus tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos rūšių sąrašas: I) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁵⁷; II) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius⁵⁸; III) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁵⁹ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁶⁰; ir iv) veikla, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Įgaliojimuose papildomai reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

---

⁵⁷ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusių perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

⁵⁸ Jei vykdant remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veiksmai, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁵⁹ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁶⁰ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

K.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
11.1	TC-C11-i01	M	Pirmasis kvietimas teikti pasiūlymus dėl pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektų	Paskelbtas pirmasis kvietimas dalyvauti konkurse				IV KETV.	2021	<p>Paskelbiamas pirmasis kvietimas teikti pasiūlymus dėl pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektų, susijusių su bent viena iš šių sričių: mažo anglies dioksido kiekio procesai ir technologijos; energijos vartojimo efektyvumo priemonių priėmimas; atsinaujinančiųjų išteklių energijos įtraukimas ir energijos kaupimas; ir verslo įgalėjimas.</p> <p>Į techninę užduotį įtraukiami tinkamumo kriterijai, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines rekomendacijas (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.</p> <p>Šiuo kvietimu teikti pasiūlymus užtikrinama, kad pramonės įrenginių, remiamų pagal 024b intervencijos sritį atitinkančius projektus, tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis būtų sumažintas vidutiniškai 30 %. Pirmenybė teikiama projektams, kuriais užtikrinamas didžiausias priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo efektyvumas.</p>
11.2	TC-C11-i01	M	Sutarčių, pagal kurias skiriama finansinė parama, pasirašymas	Sutarčių, pagal kurias skiriama finansinė parama, pasirašymas				IV KETV.	2023	<p>Bent 383 000 000 EUR skiriama pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektams, susijusiems su bent viena iš šių sričių: mažo anglies dioksido kiekio procesai ir technologijos; energijos vartojimo efektyvumo priemonių priėmimas; atsinaujinančiųjų išteklių energijos įtraukimas ir energijos kaupimas; ir verslo įgalėjimas.</p> <p>Skiriant sutartis projektams, atrinktiems pagal pirmiau pateiktoje tarpinėje reikšmėje nurodytus konkurencinius kvietimus teikti pasiūlymus, užtikrinama atitiktis reikšmingos žalos nedarymo techninėms gairėms (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos apsaugos teisės aktų.</p>

11.3	TC-C11-i01	T	Finansinė parama pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektams		Skaičius	0	310	IV KETV.	2025	Projektų, gavusių finansinę paramą pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui ir susijusių bent su viena iš šių sričių, skaičius: mažo anglies dioksido kiekio procesai ir technologijos; energijos vartojimo efektyvumo priemonių priėmimas; atsinaujinančiųjų išteklių energijos įtraukimas ir energijos kaupimas. Turi būti užtikrintas remiamų pramonės įrenginių tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio sumažinimas vidutiniškai 30 proc., kai projektai atitinka 024b intervencinių priemonių sritį.
------	------------	---	--	--	----------	---	-----	----------	------	--

L. 12 KOMPONENTAS. Bioekonomika

Šiuo komponentu sprendžiamas perspektyvios, tvarios, žiedinės ir konkurencingos bioekonomikos plėtros uždavinys. Tikimasi, kad tokia pertvarka padės modernizuoti ir konsoliduoti pramonę kuriant naujas vertės grandines ir žalesnius pramonės procesus.

Šio komponento tikslas – skatinti ir spartinti didelės pridėtinės vertės produktų iš biologinių išteklių, kaip alternatyvos iškastinėms medžiagoms, kūrimą.

Šio komponento priemonėmis siekiama remti su šia pertvarka susijusius struktūrinius pokyčius ir padėti spręsti dabartines pasaulines ir vietos problemas, įskaitant klimato kaitą, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą ir darnų vystymąsi. Trys sektoriai (tekstilės ir drabužių, avalynės ir natūralios dervos) turi būti konkrečiai remiami kuriant biologinius produktus ir efektyviau naudojant išteklius. Pagal komponentą padedama įgyvendinti konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas dėl investicijų į žaliąją pertvarką, visų pirma į švarią ir veiksmingą energijos gamybą ir naudojimą (2020 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 3), investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas (2019 ir 2020 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos) ir į perėjimą prie žiedinės ekonomikos, visų pirma didinant atliekų prevenciją, perdirbimą ir pakartotinį naudojimą, kad atliekos būtų nukreiptos nuo sąvartynų ir deginimo įrenginių (2022 ir 2023 m. šaliai skirtos rekomendacijos).

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksmų aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

L.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

TC-r25 reforma: Tvari bioekonomika

Reformos tikslas – skatinti ir skatinti biologinių išteklių išsaugojimą ir veiksmingą naudojimą. Reforma atitinka Portugalijos tvarios bioekonomikos veiksmų planą, dėl kurio rengiamos viešos konsultacijos ir kuris bus nacionalinio darnaus vystymosi strateginis pagrindas. Siekdama skatinti bioekonomiką, Portugalija taip pat įvertina fiskalines paskatas, kurios galėtų padidinti neatsinaujinančių gamtos išteklių pakeitimą kitais biologiniais ištekliais.

Reformą sudaro nauja bendroji atliekų tvarkymo sistema (RGGR) ir tvarių biologinių produktų pirkimo kriterijų įtraukimas į Nacionalinės žaliųjų viešųjų pirkimų strategijos peržiūrą. Šia reforma siekiama pašalinti pagrindines kliūtis ir suvaržymus, nustatytus biologinių išteklių valorizuojant tvarią ir žiedinę biopramonę, laikantis pakopinio naudojimo principo.

Įgyvendinant naująją bendrąją atliekų tvarkymo sistemą, bent jau pašalinami apribojimai, susiję su šalutinių produktų ar atliekų naudojimu naujiems produktams, supaprastinant medžiagų ar objektų klasifikavimo kaip šalutinių produktų, įskaitant iš kitų ES šalių, procedūras. 2020 m. gruodžio mėn. priimta nauja bendroji atliekų tvarkymo sistema.

Nacionalinė žaliųjų viešųjų pirkimų strategija turi būti peržiūreta, kad į ją būtų įtraukti bent privalomi ekologiniai kriterijai, susiję su paslaugų ir produktų viešaisiais pirkimais (visų pirma statybos srityje), įtraukiant tvarius biologinius produktus.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2022 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos TC-C12-i01: Bioekonomika

Investicijos tikslas – remti biologinių medžiagų įtraukimą į gamybos procesus trijuose sektoriuose: tekstilė ir drabužiai, avalynė ir natūrali derva.

Pagrindinę priemonę sudaro finansinė parama, skiriama pagal programos sutartis su konsorciumais, kuriuose dalyvauja mokslinių tyrimų ir inovacijų institucijos, įmonės ir galutiniai naudotojai ir kurie atrenkami konkurso būdu. Remiama veikla apima mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir gamybinių inovacijų projektus, skaitmeninimo projektus ir pažangias gamybos technologijas, specialias mokymo ir įgalėjimo programas, vietinės gamtinės dervos gamybą ir informuotumo didinimo priemones, skirtas tvariai gamybai ir vartojimui. Atrinktais projektais prisidedama bent prie žiedinės ekonomikos plėtros ir išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslų Portugalijoje. Projektais siekiama šių tikslų:

- naujų gamybos procesų kūrimas kuriant didesnės pridėtinės vertės produktus, apimančius ir naudojant biologinius išteklius (miško biomasę, žemės ūkio ir žemės ūkio pramonės liekanas ir šalutinius produktus);
- technologinių procesų plėtojimas siekiant pagerinti tekstilės ir drabužių, avalynės ir dervų perdirbimo sektorių žiedišumą; ir
- prisidėti prie atliekų tvarkymo šiuose sektoriuose.

Mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų projektai remiami siekiant plėtoti naujus gamybos procesus kuriant didesnės pridėtinės vertės produktus, apimančius ir naudojant biologinius išteklius (miško biomasę, žemės ūkio ir žemės ūkio pramonės liekanas ir šalutinius produktus), technologinius procesus tekstilės ir drabužių, avalynės ir dervų perdirbimo sektorių žiedišumui gerinti ir prisidėti prie atliekų tvarkymo šiuose sektoriuose. Atrinktais projektais prisidedama prie išmetamo ŠESD kiekio mažinimo.

Šias priemones papildo specialūs ir papildomi konkursai dėl miškotvarkos veiklos ir natūralios dervos gamybos. Ji apima dervų gamybos specialistų vykdomą priešgaisrinės apsaugos veiklą, Gamtos ir miškų apsaugos instituto (ICNF) vykdomą mašinų ir įrangos pirkimą ir jūrų pušų miškų apsaugos ir atkūrimo veiklą. Skatinant miško žemės valdymą, šiomis investicijomis prisidedama prie kaimo vietovių gaisrų poveikio prevencijos ir švelninimo, padedant mažinti į atmosferą išmetamų teršalų kiekį.

Tikimasi, kad ši priemonė nedaro didelės žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į priemonės aprašymą ir gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal DNSH technines gaires (2021/C58/01) nustatytus poveikio mažinimo veiksmus. Visų pirma, siekiant užtikrinti atitiktį reikšmingos žalos nedarymo principo techninėms gairėms (2021/C58/01), Gamtos ir miškų apsaugos instituto (ICNF) perkamos transporto priemonės, mašinos ir įranga turi būti nulinės taršos. Jei nėra netaršių alternatyvų, perkamos transporto priemonės, mašinos ir įranga turi atitikti geriausią turimą aplinkosauginio veiksmingumo lygį šiame sektoriuje. Be to, į tinkamumo kriterijus, nustatytus būsimuose kvietimuose teikti projektus, neįtraukiamas šis veiklos sąrašas: I) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁶¹; II) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus

⁶¹ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusią perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

santykinius taršos rodiklius⁶²; III) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁶³ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁶⁴; ir iv) veikla, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Įgaliojimuose papildomai reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Reforma TC-C12-r39: Žiedinės ekonomikos ir veiksmingesnio atliekų tvarkymo skatinimas

Reforma siekiama gerinti atliekų prevenciją, parengimą pakartotiniam naudojimui, perdirbimą ir naudojimą bei atliekų nukreipimą, taip pat skatinti žiedinę ekonomiką.

Reforma:

- Skatinti tolesnį pagamintų prekių ekologinį projektavimą suderinant ekologinio moduliavimo kriterijus, kuriuos turi taikyti gamintojai. Šie kriterijai turi būti privalomi valdymo subjektams (produktų gamintojams, pakuotojams ir pakavimo paslaugų teikėjams atstovaujančioms asociacijoms) įgyvendinant integruotas sistemas, kurioms taikoma didesnė gamintojo atsakomybė. Kriterijais užtikrinama, kad Įstatyminio dekreto Nr. 152/D/2017 15 straipsnio 3 ir 4 dalyse numatyti finansiniai modeliai atspindėtų produkto poveikį aplinkai ir realias atliekų tvarkymo išlaidas ir kad būtų sukurtos finansinės paskatos patvaresniems, pataisytinesniems ir perdirbtinesniems produktams, moduluojant gamintojų mokėtinus mokesčius.
- Nustatyti vienkartinį plastikinių, juodųjų metalų ir aliuminio butelių panaudojimo skatinimo sistemą (užstatų ir gražinamųjų išmokų sistemą).
- Atlikus galimybių studiją, įdiegti paskatų gražinti įvairių kategorijų elektros ir elektroninės įrangos atliekas sistemą.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2025 m. gruodžio 31 d.

---

⁶² Jei vykdant remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinis taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veikia, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁶³ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁶⁴ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

Investicijos TC-C12-i02: Atliekų perdirbimas ir naudojimas

Investicijomis siekiama didinti atliekų surinkimo, pakartotinio naudojimo, perdirbimo ir utilizavimo pajėgumus Portugalijoje.

Investicijomis remiamos įmonės, turinčios vienos ar kelių savivaldybių koncesiją, skirtą atliekų surinkimo ir atskyrimo įrangai ir transporto priemonėms įsigyti, taip pat naujiems surinkimo ir rūšiavimo įrenginiams statyti.

Tikimasi, kad ši priemonė nedaro didelės žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į priemonės aprašymą ir gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal DNSH technines gaires (2021/C58/01) nustatytus poveikio mažinimo veiksmus. Visų pirma, siekiant užtikrinti atitiktį reikšmingos žalos nedarymo techninėms gairėms (2021/C58/01), įranga ir transporto priemonės, kurias turi įsigyti koncesijos bendrovės, turi būti nulinės taršos. Jei netaršių alternatyvų nėra, perkama įranga ir transporto priemonės turi atitikti geriausią turimą sektoriaus aplinkosauginio veiksmingumo lygį. Be to, investicijoms nepriskiriama i) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁶⁵; II) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius⁶⁶; III) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁶⁷ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁶⁸; ir iv) veikla, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Be to, statant ir eksploatuojant įrenginius, skirtus atskirai surenkamoms biologinėms atliekoms apdoroti anaerobinio skaidymo arba kompostavimo būdu ir taip gaminant ir naudojant biometaną, užtikrinama atitiktis Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvai (ES) 2018/2001, visų pirma, kad įrenginiai atitiktų 29–31 straipsniuose nustatytus tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus ir 26 straipsnyje nustatytas taisykles dėl iš maisto ir pašarų pagamintų biodegalų.

---

⁶⁵ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusią perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

⁶⁶ Jei vykdant remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veikia, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁶⁷ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁶⁸ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

L.2 PUNKTAS. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
12.1	TC-C12-i01	M	Programos „Resineiros Vigilantes“ 2021 m. protokolo pasirašymas	Programos „Resineiros Vigilantes“ 2021 m. protokolo pasirašymas				III KETV.	2021	Gamtos ir miškų apsaugos instituto (I.P.) ir nacionalinės profesinės dervų gamintojų asociacijos (Resipinus) kaimo gaisrų stebėjimo ir aptikimo protokolo sudarymas.
12.2	TC-C12-i01	M	Konsorciumų pateiktų naujų bioekonomikos produktų, technologijų ir procesų tekstilės ir drabužių, avalynės ir gamtinių dervų sektoriuose kūrimo projektų patvirtinimas	Naujų bioekonomikos produktų, technologijų ir procesų kūrimo projektų patvirtinimas				II KETV.	2022	<p>Konsorciumų pateiktiems projektams, skirtiems naujiems bioekonomikos produktams, technologijoms ir procesams tekstilės ir drabužių, avalynės ir gamtinių dervų sektoriuose kurti, tvirtina atrankos komitetas.</p> <p>Konsorciumų pateikti projektai priskiriami vienai iš šių programų: „Tvarios ir žiedinės bioekonomikos skatinimas tekstilės ir aprangos sektoriuose“, „Tvarios ir žiedinės bioekonomikos skatinimas avalynės sektoriuje“ ir „Gamtinės reakcijos skatinimas ir valorizavimas“.</p> <p>Jos daugiausia dėmesio skiria mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikai, atsparumui klimato kaitai ir prisitaikymui prie jos taikant švartų technologijų sprendimus, mažo poveikio alternatyvas ir geriausių prieinamų gamybos būdų naudojimą. Pagal projektų atrankos kriterijus reikalaujama, kad visais remiamais mokslinių tyrimų ir inovacijų projektais būtų užtikrintas tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimas.</p> <p>Atrinkti projektai turi atitikti reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos apsaugos teisės aktų.</p>

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
12.3	TC-C12-i01	T	Nauji produktai, technologijos ir bandomieji procesai, į kuriuos integruojami biologiniai ištekliai		Skaičius	0	15	IV KETV.	2025	Nauji produktai, technologijos ir bandomieji procesai, į kuriuos integruojami biologiniai ištekliai. Tai apima bent 10 naujų produktų ar technologijų (6–7 technologinės parengties lygiai) ir bent 5 bandomuosius pramoninius procesus (technologijos parengties 7–9 lygiai) šiuose sektoriuose: tekstilės, avalynės, derių gamyba.
12.4	TC-C12-i01	T	Jūrinių pušų miškų, turinčių derių gamybos potencialą, plėtra		CHA	0	8 500	II KETV.	2026	Jūrų pušų plotas, susiformavęs taikant natūralius regeneravimo metodus ir genint derių šakas.
12.5	TC-C12-r25	M	Naujosios bendrosios atliekų tvarkymo tvarkos įsigaliojimas	Naujosios bendrosios atliekų tvarkymo tvarkos įsigaliojimas				III KETV.	2021	Įsigaliojo nauja bendroji atliekų tvarkymo sistema (RGGR), kuria supaprastinamas administracinis procesas ir sumažinamos išlaidos, susijusios su šalutinių produktų naudojimu.
12.6	TC-C12-r25	M	Peržiūrėtos Nacionalinės žaliųjų viešųjų pirkimų strategijos įsigaliojimas	Peržiūrėtos Nacionalinės žaliųjų viešųjų pirkimų strategijos įsigaliojimas				III KETV.	2022	Įsigaliojo persvarstyta Nacionalinė žaliųjų viešųjų pirkimų strategija, kurioje nustatyti ekologiniai kriterijai, susiję su paslaugų ir produktų, kuriuose naudojamos tvarios biologinės medžiagos, viešaisiais pirkimais, be kita ko, nustatant privalomus ekologinius kriterijus.
12.7	TC-C12-r39	M	Suderinto ekologinio moduliavimo kriterijų apibrėžimo įsigaliojimas	Teisės akto nuostata, nurodanti suderintos ekologinio moduliavimo kriterijų apibrėžties įsigaliojimą				IV KETV.	2023	Įsigaliojo teisės aktas, kuriuo nustatomi suderinti ir privalomi finansinės naudos ekologinio moduliavimo integruotose sistemose pagal didesnę gamintojo atsakomybę kriterijai. Naujoji finansinė nauda bus taikoma 2026 m. sausio 1 d. pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, kuris būtinas gamintojams, kad jie galėtų pritaikyti savo modelius prie naujų ekologinio moduliavimo kriterijų.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
12.8	TC-C12-r39	M	Vienkartinių plastikinių butelių, juodųjų metalų ir aliuminio susigrąžinimo paskatų sistema (indėlių ir grąžinamųjų išmokų sistema)	Užstato ir grąžinimo sistemos veikimo pradžia				IV KETV.	2023	Pradedama veikti užstato ir grąžinamųjų išmokų sistema, kuri taikoma vienkartiniais plastikiniams buteliams, juodiesiems metalams ir aliuminiui.
12.9	TC-C12-r39	M	Elektros atliekų ir elektroninės įrangos grąžinimo sistema	Teisės aktų nuostata, nurodanti teisės aktų įsigaliojimą				IV KETV.	2025	Atlikus nepriklausomą galimybių studiją ir jei tyrimas teigiamas, įsigalioja teisės aktai, kuriais nustatoma elektros ir elektroninės įrangos atliekų grąžinimo sistemos nustatymo teisinė sistema.
12.10	TC-C12-i02	T	Didesni atliekų, pakartotinio naudojimo, perdirbimo ir naudojimo pajėgumai		Skaičius	0	5	IV KETV.	2025	Koncesijos bendrovių, turinčių koncesiją iš vienos ar daugiau savivaldybių, kurių atliekų pakartotinio naudojimo, naudojimo ir perdirbimo pajėgumai yra didesni, skaičius, įskaitant šias intervencines priemones bent vienoje koncesijos bendrovėje pagal kiekvieną intervencinę priemonę: a) naujos plastiko ir metalo pakuočių rūšiavimo linijos įrengimas, b) naujos pakuočių rūšiavimo įmonės statyba, c) selektyvaus surinkimo ir rūšiavimo konteinerių transporto priemonės, d) valymo po kompostavimo įrenginys ir e) atliekų perdirbimo veiklos metu susidariusių nuotekų valymo sistema.

M. 1 3 KOMPONENTAS. Energijos vartojimo efektyvumas pastatuose

Komponentu sprendžiami šie uždaviniai. Gyvenamųjų namų sektoriuje suvartojama 18 proc. energijos, o paslaugų sektoriuje – dar 14 proc. Todėl pastatams tenka svarbus vaidmuo Portugalijai siekiant anglies dioksido poveikio neutralumo tikslų. Priemonės šioje srityje, visų pirma gyvenamųjų namų segmente, taip pat gali padėti sumažinti energijos nepriteklių, kuris tebėra svarbus Portugalijos rūpestis – 2019 m. namų ūkių, kurie negali tinkamai apšildyti namų, procentinė dalis vis dar siekė 19 proc. Portugalija įsipareigojo iki 2050 m. pasiekti anglies dioksido poveikio neutralumą, todėl turi skatinti pastatų ūkio priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, kartu gerinant būsto sąlygas (patalpą ir kokybę) ir įperkamumą. To siekiama didinant pastatų energinį naudingumą, derinant energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiųjų išteklių energiją su elektrifikavimu ir visų pirma orientuojantis į mažas pajamas gaunančius namų ūkius, kad būtų kovojama su energijos nepritekliais.

Nustatyta keletas rinkos nepakankamumo atvejų, kurie atitinka keletą problemų, dėl kurių vėluojama pertvarkyti pastatų ūkį ir išnaudoti potencialias energijos taupymo galimybes, pavyzdžiui:

- nepakankamas supratimas apie energijos vartojimą ir galimą taupymą;
- ribota renovacijos ir statybos veikla po finansų krizės;
- patrauklių finansavimo produktų trūkumas;
- nepakankama informacija apie pastatų ūkį ir
- ribotas veiksmingų ir išmaniųjų technologijų diegimas.

Komponento tikslai – renovuoti viešuosius ir privačiuosius pastatus, kad būtų pagerintas jų energinis naudingumas ir patogumas, kartu mažinant šalies sąskaitas už energiją ir priklausomybę nuo jos, išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir energetinę priklausomybę, mažinti energijos nepriteklių ir integruoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius į apstatytą aplinką. Tai turėtų suteikti daug socialinės, aplinkosauginės ir ekonominės naudos žmonėms ir įmonėms, pavyzdžiui, kurti darbo vietas vietoje ir mažinti oro taršą.

Pagal komponentą padedama įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl investicijų į su klimato kaita susijusią pertvarką, visų pirma dėl švarios ir veiksmingos energijos gamybos ir naudojimo (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3). Ji susijusi su pavyzdine iniciatyva „Renovacija“ ir taip pat yra žaliosios pertvarkos dalis.

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksmų aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

M.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

Investicijos TC-C13-i01: Energijos vartojimo efektyvumas gyvenamuosiuose pastatuose

Šių investicijų tikslai – skatinti privačių gyvenamųjų pastatų energinę renovaciją, priimti efektyvaus energijos vartojimo sprendimus, pakeisti neefektyvią įrangą ir didinti įrengtuosius pajėgumus siekiant skatinti efektyvų energijos ir išteklių naudojimą, didinti pasigamintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos vartojimą ir kovoti su energijos nepritekliais.

Investicijas sudaro šios priemonės:

- Remti projektų, kuriais skatinama renovacija energijos vartojimo efektyvumui didinti,

priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas, vandens vartojimo efektyvumas ir žiedinė ekonomika pastatuose, išlaidas. Priemonė apima energijos vartojimo efektyvumo didinimą pagal kvietimą „Programa de Apoio a Edifícios mais Sustentáveis 2021 – PAE+S II“.

- Energijos nepriteklių patiriantiems mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams Vales *eficiência* arba energijos vartojimo efektyvumo kuponai, kurių kiekvieno vertė vidutiniškai siekia 1 300 EUR, pristatomi energijos nepriteklių patiriantiems namų ūkiams (iki trijų čekių vienam namų ūkiui), o tai suteikia gavėjui teisę į tam tikrus darbus, efektyvaus energijos vartojimo sprendimus, įrangą ir energijos naudojimo elektrifikavimą.
  - o Pagalbinė medžiaga platinama siekiant padėti priimti sprendimus dėl geriausių energijos vartojimo efektyvumo priemonių, kurių reikia imtis.
  - o Taip pat turi būti sukurti ryšių kanalai ir vieno langelio principu veikiantys centrai, kurie padėtų išsklaidyti abejones, kaip gauti šią paramą, koordinuojant veiksmus su įvairiais nacionaliniais ir vietos subjektais, kad vartotojai galėtų priimti geriausius investicinius sprendimus.
- Programa „Bairros Sustentáveis“, kurios tikslas – energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių pastatų ir būstų renovacija arba elektrifikacija energijos vartojimo efektyvumo požiūriu.
  - o Renovacija arba elektrifikacija bus vykdoma vietovėse („Bairros“), kuriose yra didesnė energijos nepritekliaus rizika, pavyzdžiui, socialinio būsto rajonuose ir istoriniuose rajonuose, Lisabonos ir Porto didmiesčių zonose.
  - o Šias teritorijas nustatys šių dviejų didmiesčių savivaldybės. Reikalavimus atitinka tik Fundo Ambiental patvirtinti plotai. Į specialų kvietimą teikti pasiūlymus savivaldybėms bus įtraukti i) tinkamumo kriterijai, kuriais siekiama užtikrinti, kad „Bairros“ pagal C02-i01 ir C02-i05 nebūtų tinkamos finansuoti, ir ii) energijos nepritekliaus kriterijai, atitinkantys Ilgalaikę energijos nepritekliaus strategiją.
  - o Programos naudos gavėjai bus savivaldybių būsto bendrovės, socialinio solidarumo ne pelno institucijos (IPSS) ir (arba) šių savivaldybių gyventojų asociacijos.
  - o Energijos vartojimo efektyvumo renovacija apima viso pastato ar atskirų būstų renovacijos priemones, kurias papildoma vartojimo elektrifikavimo didinimo priemonės. Atliekant renovaciją, kuria didinamas energijos vartojimo efektyvumas, vidutiniškai turi būti sutaupyta bent 30 proc. pirminės energijos.

Energijos vartojimo efektyvumo renovacijos, kurios reikia, kad vidutiniškai būtų atlikta bent vidutinio masto renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje dėl pastatų renovacijos (ES) 2019/786, atveju pirminės energijos poreikio sumažėjimą galima apskaičiuoti pagal Portugalijos energetikos agentūros (ADENE) taikomą metodiką, jei a) energinio naudingumo sertifikatų negalima išduoti kaip sertifikavimo objekto pagal Dekreto įstatymo Nr. 101-D/2020 19 straipsnį arba b) bendros išlaidos yra mažesnės nei 5 000 EUR arba c) kvietimas dalyvauti konkurse buvo paskelbtas 2020 m. arba 2021 m. Vidutinis pirminės energijos poreikio sumažėjimas apskaičiuojamas remiantis sumažėjusiu energijos poreikiu matavimo vienetui.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos TC-C13-i02: Energijos vartojimo efektyvumas centrinės valdžios institucijų pastatuose

Šių investicijų tikslas – skatinti centrinės valdžios pastatų energinę renovaciją, energijos ir išteklių naudojimo efektyvumą ir didinti pasigamintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos vartojimą. Šias investicijas sudaro šios priemonės:

- Renovacija energijos vartojimo efektyvumui didinti, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas, vandens vartojimo efektyvumas ir žiedinė ekonomika pastatuose. Įvairios su pastatais susijusių intervencijų rūšys nustatytos efektyvumo planuose, kurie turi būti parengti pagal 2030 m. Europos ekologinių inovacijų veiksmų planą.
- Pagalbinė medžiaga išplatinama viešojo administravimo pareigūnams, siekiant padėti jiems nuspręsti dėl geriausių energijos vartojimo efektyvumo priemonių, kurių reikia imtis.

Energijos vartojimo efektyvumo renovacijos, kurios reikia, kad vidutiniškai būtų atlikta bent vidutinio masto renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje dėl pastatų renovacijos (ES) 2019/786, atveju pirminės energijos poreikio sumažėjimą galima apskaičiuoti pagal Portugalijos energetikos agentūros (ADENE) taikomą metodiką, jei a) energinio naudingumo sertifikatų negalima išduoti kaip sertifikavimo objekto pagal Dekreto įstatymo Nr. 101-D/2020 19 straipsnį arba b) bendros išlaidos yra mažesnės nei 5 000 EUR arba c) kvietimas dalyvauti konkurse buvo paskelbtas 2020 m. arba 2021 m. Vidutinis pirminės energijos poreikio sumažėjimas apskaičiuojamas remiantis sumažėjusiu energijos poreikiu matavimo vienetui.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos TC-C13-i03: Energijos vartojimo efektyvumas paslaugų sektoriuje naudojamuose pastatuose

Šių investicijų tikslas – skatinti paslaugų sektoriuje naudojamų pastatų energinę renovaciją, energijos ir išteklių naudojimo efektyvumą, didinti pasigamintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą.

Šias investicijas sudaro šios priemonės:

- Pastatų renovacija energijos vartojimo efektyvumui didinti, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas, vandens vartojimo efektyvumas ir žiedinė ekonomika.
- Pagalbinė medžiaga platinama siekiant padėti priimti sprendimus dėl geriausių energijos vartojimo efektyvumo priemonių, kurių reikia imtis.

Energijos vartojimo efektyvumo renovacijos, kurios reikia, kad vidutiniškai būtų atlikta bent vidutinio masto renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje dėl pastatų renovacijos (ES) 2019/786, atveju pirminės energijos poreikio sumažėjimą galima apskaičiuoti pagal Portugalijos energetikos agentūros (ADENE) taikomą metodiką, jei a) energinio naudingumo sertifikatų negalima išduoti kaip sertifikavimo objekto pagal Dekreto įstatymo Nr. 101-D/2020 19 straipsnį arba b) bendros išlaidos yra mažesnės nei 5 000 EUR arba c) kvietimas dalyvauti konkurse buvo paskelbtas 2020 m. arba 2021 m. Vidutinis pirminės energijos poreikio sumažėjimas apskaičiuojamas remiantis sumažėjusiu energijos poreikiu matavimo vienetui.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

M.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
13.1	TC-C13-i01	T	Privačių gyvenamųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimas		Skaičius	0	45 000	II KETV.	2024	Būstų, kuriuose įsigyta efektyvaus energijos vartojimo įranga, skaičius, vidutiniškai bent vidutinio masto renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje dėl pastatų renovacijos (ES) 2019/786. Įrengta 35 MW atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumų (pvz., fotovoltinių plokščių ir baterijų).
13.3	TC-C13-i01	T	Energijos nepriteklių patiriantiems namų ūkiams skirstomi „efektyvumo čekiai“, kuriais siekiama pakeisti seną įrangą ir priimti efektyvaus energijos vartojimo sprendimus		Skaičius	0	40 000	II KETV.	2026	Energijos nepriteklių patiriantiems namų ūkiams paskirstomi 40000 „efektyvumo čekiai“, kurių vertė vidutiniškai yra 1 330 EUR už kuponą. (namų ūkiai, kuriems taikomas socialinis energijos tarifas), pirkti efektyviai energiją vartojančią įrangą, pavyzdžiui, šilumos siurblius, taip pat atlikti darbus, kuriais siekiama pagerinti paties namų ūkio energinį naudingumą. Ji apima montavimo paslaugas ir ankstesnės įrangos surinkimą.
13.11	TC-C13-i01	T	Energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių energijos vartojimo efektyvumo renovacija		Skaičius	0	3500	II KETV.	2026	Renovuota ne mažiau kaip 3500 būstų Siekiant šio tikslo, visų pastatų renovacijos atveju laikoma, kad kiekvieno pastato renovacija prilygsta 14 būstų. Atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
13.5	TC-C13-i02	T	Centrinės valdžios pastatų renovacija energijos vartojimo efektyvumui didinti		m ²	0	1 255 000	IV KETV.	2025	1 255 000 m ² renovuota teritorija centrinės valdžios pastatuose. Atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										28 MW atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumų (pvz., fotovoltinių plokščių ir baterijų), įrengtų centrinės valdžios pastatuose.
13.8	TC-C13-i03	M	Privačių paslaugų pastatų renovacija energijos vartojimo efektyvumui didinti		m ²	0	360 000	IV KETV.	2025	360 000 m ² renovuoto ploto tarnybiniuose pastatuose. Atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos. 30 MW atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumų (pvz., fotovoltinių plokščių ir baterijų), įrengtų privačių paslaugų sektoriuje.

N. 14 KOMPONENTAS. Vandenilis ir atsinaujinantieji energijos ištekliai

Portugalija įsipareigojo iki 2050 m. pasiekti anglies dioksido poveikio neutralumą, t. y. šalis yra viena iš šalių, pirmaujančių kovojant su klimato kaita pagal Paryžiaus susitarimą. 2050 m. anglies dioksido poveikio neutralizavimo plane (RNC 2050) nustatyti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslai, kuriuos reikia pasiekti, kad išmetamųjų teršalų kiekis būtų sumažintas daugiau kaip 85 proc., palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, ir anglies dioksido sekvestracijos pajėgumas – 13 000 000 tonų. Komponentas skirtas vadinamiesiems sektoriams, kuriuos sunku sumažinti, skatinant vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimą.

Komponento tikslai – skatinti energetikos pertvarką ir pramonės bei transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, daug dėmesio skiriant vandenilio iš atsinaujinančiųjų išteklių ir kitų dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių gamybai. Autonominiuose regionuose daugiausia dėmesio skiriama atsinaujinančiųjų išteklių energijos (geoterminės, vėjo, fotovoltinės ir hidroenergijos) diegimui ir kaupimui. Šis komponentas yra labai svarbus siekiant sumažinti nacionalinę energetinę priklausomybę gaminant energiją iš vietos šaltinių, pagerinti prekybos balansą ir didinti vidaus ekonomikos atsparumą.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją sutelkti investicijas į su klimato kaita susijusią pertvarką, daugiausia dėmesio skiriant atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai (2019 m. ir 2020 m. konkrečiai šaliai skirtos rekomendacijos Nr. 3).

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksmų aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

N.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

TC-r29 reforma: Nacionalinė vandenilio strategija (EN-H2)

Priemonės tikslas – nustatyti energetikos sektoriui skirtą paskatų ir stabilumo elementą, skatinant laipsniškai pradėti naudoti vandenilį iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių kaip išsamesnės perėjimo prie nuo iškastinio kuro nepriklausomos ekonomikos strategijos tvarų ramstį. Šioje strategijoje apibrėžiamas dabartinis ir būsimas vandenilio vaidmuo energetikos sistemoje ir siūlomas vandenilio įtraukimo į įvairius ekonomikos sektorius priemonių ir tikslų rinkinys. Tai apima ir šiam perėjimui būtinų sąlygų sudarymą, įskaitant, be kita ko, teisės aktus ir reglamentavimą, saugą, standartus, inovacijas ir plėtrą, taip pat finansavimą. Šia priemone siekiama iš dalies pakeisti Nacionalinio dujų perdavimo tinklo reglamentą ir Nacionalinio dujų paskirstymo tinklo reglamentą, kuriuos turi patvirtinti Energetikos ir geologijos generalinis direktoratas. Iš dalies pakeistu reglamentu sudaromos sąlygos prijungti prie dujų perdavimo infrastruktūros, visų pirma įleidžiant atsinaujinančiųjų išteklių dujas, įskaitant vandenilį iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio dujas, taip pat nustatyti mažiausią ir didžiausią šių dujų įleidimo į tinklus procentinę dalį. Be to, į iš dalies pakeistą reglamentą įtraukiami būtini techninių standartų pakeitimai, užtikrinantys paslaugos kokybę ir saugų naudojimąsi šia infrastruktūra visiems naudotojams.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2021 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos TC-C14-i01: Vandenilis ir dujos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių

Priemonės tikslas – remti privačius vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir kitų atsinaujinančiųjų išteklių dujų gamybos savo reikmėms arba jų įleidimo į tinklą projektus.

Investicijas sudaro veiksmai, kuriais skatinama dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamyba, saugojimas, transportavimas ir paskirstymas. Remiamos įvairios taikymo sritys, pavyzdžiui, dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimas transportavimui ir dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių įleidimas į gamtinių dujų tinklą.

Gaminant dujas iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, pvz., vandenilį iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių arba biometaną, gali būti naudojamos įvairios technologijos, pavyzdžiui: Elektrolizė; Termocheminiai ir hidroterminiai procesai; Biologiniai procesai (biofotolizė ir fermentacija); Biodujų sodrinimas anaerobiniu būdu skaidant biomasės medžiagas (neįskaitant biodujų gamybos); ir metanacija (vandenilį iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir perdirbtos anglies dioksida).

Investicijomis didinamas įrengtasis vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir kitų dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos pajėgumas, įskaitant elektrolizerių įrengtuosius pajėgumus vandeniliui iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaminti. Projektas įgyvendinamas skelbiant atvirus ir nediskriminacinius konkursus, kurių tikslas – remti projektus, skiriant ne daugiau kaip 15 000 000 EUR vienam projektui.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. kovo 31 d.

Investicijos TC-C14-i02-RAM: Elektros energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių naudojimas Madeiros salyne

Priemonės tikslas – remti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą, kaupimą, perdavimą ir paskirstymą. Investiciją sudaro šios dalinės investicijos:

- Visiškai atnaujinti ir renovuoti Serra de Igua hidroelektrinę, atgaivinant 5,2 MW įrengtąją galią ir padidinant įrengtąją galią papildomai 4 MW;
- Visiškas Calheta I hidroelektrinės atnaujinimas, atgaivinant 1 MW įrengtosios galios;
- Baterijų saugojimo sistemos: padidinti baterijų kaupimo sistemų įrengtąją galią pridodant bent 21 MW/33,8 MWh kaupimo pajėgumą;
- Įrengti naują sinchroninį kompensatorių, kurio galia ne mažesnė kaip 15 MVAr;
- 130000 prijungtų pažangiųjų skaitiklių įrengimas ir 8750 gatvių apšvietimo punktų pakeitimas mažo energijos vartojimo sprendimais (įskaitant gatvių apšvietimo valdymo modernizavimą).
- „Socorridos“ reversinės hidroelektrinės modernizavimas

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos TC-C14-i03-RAA: Energetikos pertvarka Azorų salose

Priemonės tikslai – plėtoti pažangiausią elektros energijos infrastruktūrą ir įgyvendinti projektus su novatoriškais techniniais sprendimais, kuriais siekiama padidinti energetinį savarankiškumą. Azorų salose elektros energijos gamyba iš atsinaujinančiųjų išteklių šiuo metu sudaro apie 40 proc. visos regiono vertės, iš kurios apie 24 proc. gaunama iš geoterminės energijos dviejose didžiausiose salyno salose. Likę 60 proc. elektros energijos pagaminama iš iškastinio kuro, mazuto ir dyzelino, o tai sudaro dideles metines sąskaitas ne tik dėl kuro pirkimo vertės, bet ir dėl jų transportavimo jūra iš žemyninės dalies į salas ir paskirstymo tarp salų. Šios rūšies gamyba, be su ja susijusių didelių sąnaudų, reiškia didelę priklausomybę nuo išorės, kuri nacionalinės ar tarptautinės krizės atveju gali kelti pavojų salyno energijos poreikių tenkinimui.

Investiciją sudaro šios dalinės investicijos:

- 12 MW padidinti įrengtuosius atsinaujinančiųjų išteklių, daugiausia geoterminių, gamybos pajėgumus ir 5 MW atgaivinti jau įrengtą geotermine elektrinę;
- Įrengtųjų pajėgumų gaminti elektros energiją iš atsinaujinančiųjų išteklių Korvo saloje padidinimas 850 kW įrengiant fotovoltinę įrangą ir vėjo jėgainių parką;
- Įrengti naujus mažus fotovoltinės elektros energijos gamybos įrenginius decentralizuotai gamybai ir vartojimui, kurių bendras ekvivalentas yra 38,2 MW.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

N.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
14.1	TC-C14-r29	M	Nacionalinio dujų perdavimo tinklo ir Nacionalinio dujų skirstymo tinklo reglamento įsigaliojimas	Nacionalinio dujų perdavimo tinklo ir Nacionalinio dujų skirstymo tinklo reglamento įsigaliojimas				III KETV.	2021	Iš dalies pakeisto Nacionalinio dujų perdavimo tinklo reglamento ir Nacionalinio dujų skirstymo tinklo reglamento įsigaliojimas. Nacionalinio dujų perdavimo tinklo ir Nacionalinio dujų skirstymo tinklo reglamento pakeitimus tvirtina Energetikos ir geologijos generalinis direktoratas. Reglamentais sudaroma galimybė nustatyti prijungimo prie dujų perdavimo infrastruktūros sąlygas, visų pirma atsinaujinančiųjų išteklių dujų, įskaitant vandenilį iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, įpurškimą, taip pat nustatyti mažiausią ir didžiausią šių dujų įleidimo į tinklus procentinę dalį. Be to, jos apima būtinus techninių standartų pakeitimus, kuriais užtikrinama paslaugos kokybė ir saugus šios infrastruktūros naudojimas visiems naudotojams.
14.2	TC-C14-i01	M	Pirmasis kvietimas dalyvauti konkurse dėl dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos projektų	Paskelbtas pirmasis kvietimas dalyvauti konkurse				III KETV.	2021	Paskelbtas pirmasis kvietimas atrinkti projektus, kurie turi būti remiami siekiant užtikrinti bent 88 MW naujų įrengtų vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumų.
14.3	TC-C14-i01	T	Papildomi vandenilio iš atsinaujinančiųjų išteklių ir dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių gamybos pajėgumai		MW	0	200	I KETV.	2026	Įrengti papildomi vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos pajėgumai.
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Naujo sinchroninio kompensatoriaus įrengimas	Naujo sinchroninio kompensatoriaus įrengimas				IV KETV.	2024	Vieno naujo sinchroninio kompensatoriaus su ne mažiau kaip 15 MVAr įsigijimu ir įrengimu.
14.5	TC-C14-i02-RAM	T	Papildomi įrengti hidroenergijos gamybos pajėgumai		MW	0	4	II KETV.	2024	Atnaujintoje Serra de Igua hidroelektrinėje įrengtosios galios padidėjimas.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
14.6	TC-C14-i02-RAM	T	Atnaujinti įrengti hidroenergijos gamybos pajėgumai		MW	0	6,2	IV KETV.	2024	Visiškas šių hidroelektrinių atnaujinimas: Serra de Igua hidroelektrinė: –5,2 MW įrengtoji galia. Calheta I hidroelektrinė: 1 MW įrengtoji galia.
14.7	TC-C14-i02-RAM	T	Papildoma baterijos kaupimo sistemos įrengtoji talpa		MW	0	21	II KETV.	2025	Didinti elektros energijos kaupimą pridendant įrengtąją galią baterijų sistemose. Pridėtas pajėgumas yra ne mažesnis kaip 21 MW/33,8 MWh
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Pažangiųjų skaitiklių įrengimas		Skaičius	0	130 000	II KETV.	2026	Naujų pažangiųjų skaitiklių (elektros skaitiklių, kuriuose registruojama informacija apie suvartojimą ir kurie yra prijungti prie ryšių tinklo) tiekimas ir įrengimas
14.15	TC-C14-i02-RAM	T	Papildomi gamybos pajėgumai		MW		15	II KETV.	2026	„Socorridos Hydroelectric Plant“ modernizavimas pakeičiant 4 siurblius po 3 750 kW.
14.10	TC-C14-i02-RAM	T	Gatvių apšvietimo punktų pakeitimas		Skaičius	0	8 750	IV KETV.	2025	Viešojo apšvietimo tinklo pakeitimas mažai energijos naudojančiu LED apšvietimu ir jo valdymo sistema
14.11	TC-C14-i03-RAA	T	Papildomi ir atnaujinti geoterminės gamybos pajėgumai		MW	0	17	II KETV.	2026	Didinti elektros energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių, visų pirma geoterminės energijos, pajėgumus. Papildomi pajėgumai (12 MW) įrengiami Pico Alto geoterminėje gamykloje ir Pico Vermelho geoterminėje gamykloje. Atnaujinant Ribeiros Grandės geoterminę elektrinę turi būti įrengti trys nauji geoterminiai gręžiniai, o esami 2x2,5 MW gamybos įrenginiai pakeičiami efektyvesniu 5 MW gamybos bloku.
14.12	TC-C14-i03-RAA	T	Papildoma atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamyba Korve		kW	0	850	II KETV.	2024	Padidinti įrengtuosius pajėgumus gaminti elektros energiją iš atsinaujinančiųjų išteklių Korvo saloje, įrengiant fotovoltinę įrangą ir vėjo jėgainių parką.
14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Mažųjų fotovoltinių elektrinių įrengimas vietos elektros energijos gamybai ir vartojimui		MW	0	38,2	II KETV.	2026	Naujų įrengtųjų elektros energijos pajėgumų įrengimas investuojant į pasklidus mažus fotovoltinius įrenginius, daugiausia skirtus pasigamintos energijos vartojimui, darant prielaidą, kad paramos gavėjai nefinansuos bendro finansavimo.

O1 5 KOMPONENTAS: Darnusis judumas

Šiuo Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentu sprendžiami keli transporto sektoriaus uždaviniai: poreikį mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir teršalų kiekį, mažinti priklausomybę nuo asmeninio automobilio ir užtikrinti geresnę socialinę sanglaudą miestų teritorijose.

Šio komponento tikslas – sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir pagerinti viešąjį transportą plečiant tinklą, užtikrinant, kad jis būtų prieinamesnis, ir stiprinant viešojo transporto planavimo pajėgumus. Tikimasi, kad tai paskatins daugiau viešojo transporto naudotojų, paskatins perėjimą nuo asmeninio automobilio prie viešojo transporto ir pagerins transporto valdymo bei planavimo pajėgumus. Šiuo tikslu šį komponentą sudaro reformos ir investicijos, kuriomis skatinamas tvarus viešasis transportas plečiant Lisabonos ir Porto metro, Lisabonoje statant lengvojo geležinkelio sistemą, greito autobusų tranzito sistemą Porte ir perkant netaršius viešojo transporto autobusus.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl investicijų sutelkimo į žaliąją pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksmų aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

O.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

TC-r30 reforma: Transporto ekosistemos reforma

Reformos tikslas – stiprinti viešojo transporto institucijas, jų gebėjimus ir įgūdžius ir taip padidinti jų gebėjimą geriau planuoti valdomas transporto sistemas ir didinti viešojo transporto naudojimą. Reforma remiamos transporto valdymo institucijos visose metropolinėse zonose ir savivaldybių bendruomenėse (CIM). Ji gerina galimybes naudotis viešuoju transportu įgyvendindama lengvatinių tarifų programas (programade *Apoio q Redução do Tarifário dos Transportes Públicos*, PART) ir geresnes bei labiau klimatui nekenkiančias transporto paslaugas (programade *Apoio q Densificação e Reforço da Oferta de Transporte Público*, PROTransP) priimdama teisės aktus ir įgyvendindama viešojo transporto naudotojams naudingas fiskalines priemones, pavyzdžiui, su mėnesinių viešojo transporto bilietų pirkimu susijusio pridėtinės vertės mokesčio mokesčių atskaitą.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C15-i01: Lisabonos metro tinklo plėtra – Raudonoji linija iki Alcântara, sutarčių sudarymo etapas

Priemonės tikslas – didinti viešojo transporto patrauklumą Lisabonoje ir pritraukti daugiau vartotojų plečiant metro tinklą.

Investicijas sudaro Lisabonos metro tinklo išplėtimas iki Alcântara, prie tinklo pridedant 3,7 km ir keturias stotis. Taip Alcântara bus pakeista pagrindine nauja transporto sąsaja, užtikrinančia metro tinklo ir priemiesčių geležinkelių paslaugų jungtį.

Investicijos TC-C15-i02: Porto Metro tinklo plėtra – Casa da Música-Santo Ovídio, sutarčių sudarymo etapas

Priemonės tikslas – padidinti viešojo transporto patrauklumą Porte ir pritraukti daugiau naudotojų. Juo siekiama išplėsti metro tinklo teritorinę aprėptį ir spręsti Porto-Vila Nova de Gaia ašies perkrovos problemas.

Investicijas sudarys metro tinklo išplėtimas Porte tiesiant naują 6,74 km dvikelelę liniją su 8 naujomis stotimis tarp Boavista-Casa da Música Porto mieste, ir naują stotį, kuri bus nutiesta Santo Ovídio (sąsaja su linija Amarela) Vila Nova de Gaia.

Investicijos TC-C15-i04: Greitasis autobusų tranzitas Boavista-Imperio

Priemonės tikslas – padidinti viešojo transporto patrauklumą Porte ir pritraukti daugiau naudotojų. Ja siekiama sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir teršalų kiekį ir skatinti perėjimą nuo kelių transporto.

Šios investicijos apims naujos 3,8 km ilgio autobuso greitojo tranzito sistemos (kurios pirmiausia skirtos autobusams) ir 7 stočių tarp Praça do Império ir Praça Mouzinho de Albuquerque (Porte) sukūrimą, užtikrinant jungtį su Porto metro tinklu. Greito tranzito sistema eksploatuojama netaršiais (elektriniais arba vandeniliu) autobusais.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. birželio 30 d.

Investicijos TC-C15-i05: Viešojo transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas

Priemonės tikslas – atnaujinti Portugalijos viešojo transporto parką ir sumažinti jo priklausomybę nuo iškastinio kuro, aprūpinant netaršiais autobusais.

Investicijas sudaro finansinė parama 145 netaršiams (elektriniams arba vandeniliu) autobusams, skirtiems viešajam transportui ir įkrovimo infrastruktūrai, įsigyti, kad jie būtų eksploatuojami. Parama teikiama kaip negrąžintina dotacija, kuria padengiamas nulinės taršos (elektrinio arba vandenilio) autobuso ir dyzelino ekvivalentiškos transporto priemonės (EURO VI) pirkimo išlaidų skirtumas. Autobusai naudojami keleivinio transporto viešosioms paslaugoms teikti pagal viešųjų paslaugų sutartis Lisabonos ir Porto metropolinėse zonose.

Investicijos įgyvendinamos ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C15-i06: Geležinkelių transporto skaitmeninimas

Šios investicijos tikslas – užtikrinti, kad šiaurinė nacionalinio geležinkelių tinklo (RFN) linija būtų suderinama su nauja greitųjų geležinkelių linija (LAV), pakeičiant elektronines signalizacijos sistemas. Šios investicijos apima elektroninių signalizacijos sistemų Kampolido-Kintūros, Orientės, Alverkos ir Azambujos stotyse pakeitimą, apimančią 20 km geležinkelio linijų Lisabonos metropolinėje zonoje.

Be to, bus sukurtas ir įrengtas specialus perdavimo modulis (STM) traukiniuose, kuriuose įrengta Europos traukinių kontrolės sistema (ECTS), užtikrinanti ECTS ir nacionalinės signalizacijos sistemos (CONVEL) sąveiką.

Investicijos taip pat apima Infrastrukturas de Portugal darbuotojų mokymą, susijusį su kibernetiniu saugumu ir telematikos, telekomunikacijų ir signalizacijos sistemų įrangos pirkimu.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

O.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė /Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
15.1	TC-C15-i01	M	Lisabonos metro tinklo plėtos sutarties pasirašymas	Lisabonos metro tinklo plėtos sutarties pasirašymas				IV KETV.	2023	Projekto įgyvendinimo sutarties tarp valdžios institucijų ir konkurso būdu atrinkto rangovo pasirašymas. Sutarties tikslas – išplėsti Lisabonos metro tinklą (Red Line-Alcântara).
15.4	TC-C15-i02	M	Sutarties dėl Porto Metro tinklo plėtos pasirašymas	Sutarties dėl Porto Metro tinklo plėtos pasirašymas	–			IV KETV.	2023	Projekto įgyvendinimo sutarties tarp valdžios institucijų ir konkurso būdu atrinkto rangovo pasirašymas. Sutarties tikslas – išplėsti Porto Metro tinklą (Casa da Música-Santo Ovídio).
15.10	TC-C15-i04	M	„Bus“ greitojo tranzito linijos tarp Praça do Império ir Praça Albuquerque Mouzinho tiesimo Porte sutarties pasirašymas	Greito autobusų tranzito linijos tarp Praça do Império ir Praça Albuquerque Mouzinho tiesimo Porte sutarties pasirašymas				I KETV.	2022	Projekto įgyvendinimo sutarties tarp valdžios institucijų ir konkurso būdu atrinkto rangovo pasirašymas. Sutarties tikslas – tiesti greitojo tranzito liniją, jungiančią Praça do Império ir Praça Albuquerque Mouzinho Porto mieste.
15.11	TC-C15-i04	T	Autobusų greitojo tranzito linijos tarp Praça do Império ir Praça Albuquerque Mouzinho tiesimas Porte užbaigtas		Km	0	3,8	II KETV.	2025	Autobusų greitojo tranzito linijos, jungiančios Praça do Império ir Praça Albuquerque Mouzinho Porto mieste, statybos darbų ilgis. Naujoji autobuso greitojo tranzito linija yra parengta nedelsiant teikti planuojamas transporto paslaugas.
15.12	TC-C15-i05	M	Pasirašyta sutartis dėl netaršių autobusų pirkimo pagal Viešojo transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo programą	Pasirašyta 145 netaršių autobusų pirkimo sutartis pagal Viešojo transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo programą				III KETVIRTIS	2022	Paramos gavėjų ir valdymo įstaigos sutarties pasirašymas konkurso tvarka, pagal kurią įsipareigojama pirkti naujus netaršius (elektrinius arba vandenilinius) autobusus.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė /Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
15.13	TC-C15-i05	T	Naujų netaršių (elektrinių arba vandenilio) autobusų, naudojamų viešajam transportui, pirkimas		Skaičius	0	145	IV KETV.	2023	Naujų netaršių (elektrinių arba vandenilinių) autobusų, įsigytų ir parengtų eksploatuoti viešojo keleivinio transporto paslaugoms teikti Lisabonoje ir Porto metropolinėse zonose, skaičius.
15.14	TC-C15-r30	M	Teisės aktų, kuriais siekiama pagerinti naudojimosi viešuoju transportu sąlygas, įsigaliojimas	Teisės aktų nuostata, nurodanti teisės aktų įsigaliojimą				IV KETV.	2023	Įsigaliojo teisės aktai, kuriais siekiama pagerinti galimybes naudotis viešuoju transportu įgyvendinant lengvatinių tarifų programas (Programa de Apoio à Redução do Tarifário dos Transportes Públicos, PART) ir geresnes bei labiau klimatui nekenkiančias transporto paslaugas (Programa de Apoio à Densificação e Reforço da Oferta de Transporte Público, PROTransP). Teisės aktuose turėtų būti numatyta parama dviem metropolinėms zonoms ir 21 komunų bendrijai.
15.15	TC-C15-i06	M	Sutarties dėl elektroninių signalizacijos sistemų pasirašymas	Sutarties pasirašymas ir paskelbimas specialiame portale				II KETV.	2024	Projekto įgyvendinimo sutarties dėl Infrastruktūros de Portugal ir rangovo elektroninių signalizavimo sistemų pakeitimo pasirašymas.
15.16	TC-C15-i06	T	Geležinkelio linijos su pakeistomis elektroninėmis signalizacijos sistemomis		km	0	20	II KETV.	2026	Geležinkelio linijų su naujomis elektroninėmis signalizacijos sistemomis, įdiegtomis Lisabonos metropolinėje zonoje, ilgis. Specialaus perdavimo modulio (STM), įrengto traukiniuose, kuriuose įrengta Europos traukinių kontrolės sistema (ECTS), kūrimas Infrastruktūros de Portugal darbuotojų mokymas, susijęs su kibernetiniu saugumu. Telematikos, telekomunikacijų ir signalizavimo sistemų įrangos pirkimas, kurio biudžetas ne mažesnis kaip 21 000 000 EUR.

O.3. Su paskola susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Investicijos TC-C15-i07: Lisabonos metro tinklo plėtra – Raudonoji linija iki Alcântara, statybos etapas

Investicijas sudaro Lisabonos metro tinklo išplėtimo iki Alcântara dalies, įskaitant 2,797 km kampolide/Amoreiras, Campo de Ourique ir Infante Santo stočių tunelių ir atkarpu, statybą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos TC-C15-i08: Porto Metro tinklo išplėtimo statyba – Casa da Música-Santo Ovídio, statybos etapas

Investicijas sudaro Porto metro tinklo išplėtimo tarp Boavista/Casa da Música Porto ir Santo Ovídio (Vila Nova de Gaia) statyba, įskaitant trijų tunelių kasimo darbų užbaigimą ir sustiprinto betono statinio iki aštuonių stočių perono lygio statybą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

O.4. Su paskola susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
15.3	TC-C15-i07	T	Raudonosios linijos išplėtimo dalies statyba		Km	0	3.217	II KETV.	2026	Užbaigtų Lisabonos metro tinklo plėtros darbų ilgis, įskaitant a) kasimą ir pirminį uždengimą, užbaigtą 2 797 km tunelių ir (arba) atkarpu, ir b) Kampolido/Amoreiraso, Campo de Ourique ir Infante Santo stočių vidaus struktūras (iš viso 420 metrų stoties ilgio).
15.6	TC-C15-i08	T	Porto metro tinklo išplėtimo dalies statyba		Km	0	5.5	II KETV.	2026	Užbaigtų Porto Metro tinklo plėtros darbų ilgis, įskaitant: užbaigti trijų tunelių (Casa da Música/Campo Alegre, Devesas/Soares dos Reis, Soares dos Reis/Santo Ovídio) kasimo darbai ir b) užbaigti ir sustiprinti betono statiniai, skirti aštuonioms stotims.

16 KOMPONENTAS. Imonės 4.0

Šiuo komponentu sprendžiamos problemos, susijusios su žemu įmonių skaitmeninimu. Remiantis skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indekso (DESI 2020) rezultatais, Portugalija užima 19^a vietą ES ir prastesnę už ES vidurkį. Portugalijos atveju pažeidžiamiausi aspektai yra „Žmogiškojo kapitalo“ ir „Interneto paslaugų naudojimas“ ir kai kurie skaitmeninių technologijų integravimo aspektai, kurie visi atspindi įmonių skaitmeninio pajėgumo ir veiklos apribojimus.

Komponento tikslai – orientuotis į verslo sektorių, visų pirma MVĮ ir jų darbuotojus, investuojant į skaitmeninės pertvarkos spartinimą, taip pat stiprinant dirbančių darbuotojų skaitmeninius įgūdžius. Investicijose numatyti šie veiksmai:

- Darbuotojų ir darbingo amžiaus gyventojų skaitmeninių įgūdžių stiprinimas;
- Modernizuoti įmonių verslo modelį ir jų gamybos procesus, įskaitant darbo srautų, pavyzdžiui, verslo valdymo, novatoriškų produktų ir sąskaitų faktūrų išrašymo, skaitmeninimą;
- Sukurti naujus skaitmeninius produktų ir paslaugų rinkodaros kanalus;
- Inovacijos ir pažangiųjų skaitmeninių technologijų įtraukimas į įmonių verslo modelį; ir
- Skatinti skaitmeninį verslumą.

Pagal komponentą padedama įgyvendinti konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, susijusias su parama skaitmeninių technologijų naudojimui, užtikrinti vienodas galimybes gauti kokybišką išsilavinimą ir mokymą, didinti įmonių konkurencingumą, remti užimtumą ir teikti pirmenybę priemonėms, kuriomis siekiama išsaugoti darbo vietas (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2). Pagal komponentą taip pat padedama įgyvendinti konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, kuriomis siekiama pagerinti gyventojų įgūdžių lygį, visų pirma jų skaitmeninį raštingumą, be kita ko, užtikrinant, kad suaugusiųjų mokymasis labiau atitiktų darbo rinkos poreikius (2019 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 2), ir sutelkti investicijas į skaitmeninę pertvarką (2020 m. šaliai skirta 3 rekomendacija).

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksnių aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

P.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

TD-r31 reforma: Skaitmeninė verslo aplinkos pertvarka

Priemonės tikslai – didinti verslo aplinkos augimą, kad ji taptų konkurencingesnė skaitmeniniu požiūriu ir atsparesnė dabartinėmis pasaulio ekonominėmis ir socialinėmis aplinkybėmis. Ši reforma yra platesnio skaitmeninės pertvarkos veiksnių plano, kurį Portugalija priėmė 2020 m. balandžio mėn., dalis.

Reformą sudaro šie elementai:

- Peržiūrimas formuojamas turinys, įtrauktas į Nacionalinį kvalifikacijų katalogą, konkrečiai susijusį su skaitmeniniais įgūdžiais, skirtais naudoti profesinėje aplinkoje. Šis atnaujinimas suderintas su naujausiais technologijų pokyčiais ir skubiausiais įvairių ekonomikos sektorių įmonių poreikiais. Šiuo tikslu nuo 2021 m. gali būti teikiami nauji mokymo būdai ir trumpalaikiai mokymo kursai.
- Nustatyti teisinę ir reguliavimo sistemą, būtiną skaitmeniniams spaudams kurti kibernetinio saugumo, privatumo, tvarumo ir tinkamumo naudoti srityse. Ši sistema ir skaitmeninio pasitikėjimo skatinimas yra išankstinė šiame komponente numatytų investicijų į skaitmeninius spaudus įgyvendinimo sąlyga.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2022 m. kovo 31 d.

Investicijos TD-C16–i01: Įmonių skaitmeninis įgalėjimas

Priemonės tikslai – didinti darbingo amžiaus gyventojų, įskaitant darbuotojus ir vadovus, skaitmeninius įgūdžius.

Investicijas sudaro dvi tarpusavyje susijusios mokymo programos, kurios turi būti parengtos siekiant pašalinti darbuotojų (darbuotojų ir vadovų) ir įmonių skaitmeninių įgūdžių spragas. Tikimasi, kad investicijos turės įtakos naujoms politikos kryptims ir prisidės prie visą gyvenimą trunkančių profesinių įgūdžių ir mokymo praktikos plėtojimo. Šie du veiksmai yra šie:

- Portugalijos skaitmeninių technologijų akademija: prieinama visiems darbingo amžiaus gyventojams, siekiant užtikrinti 500000 skaitmeninių įgūdžių diagnostiką ir 50000 dalyvių dalyvauti internetiniame, mišriame ir tiesiogiai skaitmeninių įgūdžių mokyme. Tai taip pat apima 30 ad hoc MOOC, kuris bus prieinamas interneto platformoje, sukūrimą.
- Užimtumas ir skaitmeninė ekonomika 2025 m.: siekiama 225000 dalyvių pasiūlyti gilesnį internetinį, tiesioginį arba mišrų skaitmeninių įgūdžių mokymą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos TD-C16-i02: Įmonių skaitmeninė pertvarka

Priemonės tikslai – prisidėti prie Portugalijos MVĮ verslo modelių pertvarkos ir jų skaitmeninimo. Investicijų tikslas – pertvarkyti Portugalijos ekonomikos verslo modelį ir prisidėti prie didesnio konkurencingumo ir atsparumo.

Investicijas sudaro keturios veiksmų grupės:

- Nacionalinis bandymų centrų tinklas – sukūrus nacionalinį bandymų centrų tinklą buvo siekiama sudaryti sąlygas įmonėms kurti ir išbandyti naujus produktus ir paslaugas ir paspartinti skaitmeninės transformacijos procesą naudojant fizinę įrangą ir infrastruktūrą arba virtualiuosius ir (arba) skaitmeninius simulatorius. Tikslas – sukurti 30 bandymų stendų infrastruktūrą. EGADP lėšomis remiama dalis šios investicijos išlaidų. Šioms investicijoms taip pat gali būti skiriama parama pagal kitas Sąjungos programas ar priemones išlaidoms, kurios neremiamos pagal EGADP, padengti.
- Skaitmeninė prekyba: MVĮ skaitmeninimo programa, daugiausia dėmesio skiriant labai mažoms įmonėms komerciniame sektoriuje, siekiant aktyvuoti savo skaitmeninius prekybos kanalus, integruoti technologijas į verslo modelius ir dematerializuoti procesus su klientais ir tiekėjais naudojant informacines ir ryšių technologijas. Jį sudaro trys projektai: I) „Skaitmeninės prekybos spartinimo priemonės“ sukūriant 25 vietas, regionų ar sektorių spartinimo centrus (subjektus, kurie teikia konsultuojamąjį ugdymą, mentorystę, finansinę paramą startuoliams ir MVĮ, kad padėtų joms augti) ir finansinių paskatų sistemą MVĮ verslo modeliams skaitmeninti (tikslas – 20000 MVĮ); II) skaitmeninės prekybos kaimyninės šalys, kuriomis remiamas 75 prekybos zonų, esančių miestų centruose, priemiesčiuose ar kaimo vietovėse, skaitmeninimas (su vietos e. prekybos ir pristatymo platformomis), siekiant skatinti šias vietas ir teritorinę sanglaudą bei vietos ekonomiką; III) „Tarptautinė e. prekyba“, siekiant padėti įmonėms kurti naujus pardavimo kanalus užsienyje internetu.
- Parama verslo modelių skaitmeninei pertvarkai: Ugdomasis vadovavimas 4.0 – programa, skirta padėti įmonėms diegti pažangias skaitmenines technologijas.
- Verslumas. taikant tokias priemones kaip i) pradedančiųjų įmonių kuponas. Nauji skaitmeniniai produktai – čekių programa, kuria siekiama remti startuolius, norinčius kurti skaitmeninius verslo modelius, pirmenybę teikiant žaliųjų savybių turintiems subjektams; II) „Nacionalinės verslumo struktūros stiprinimas. Portugalijos startuolis“, investuojant į

startuolių aplinkos žemėlapi, kad būtų nustatyti uždaviniai ir sprendimai, susiję su verslumo darbotvarka ir atitinkamų veiksmų planų įgyvendinimu; III) „Startup Incubators/Accelerator čekiai“, kuriais siekiama padėti inkubatoriams ir akceleratoriams juos plėtoti, įskaitant naujų skaitmeninių technologijų diegimą, gerinti jų turimus išteklius ir stiprinti jų žinias bei pajėgumus, kad startuoliai būtų remiami skaitmeniniais verslo modeliais.

Finansinių priemonių atveju pagal priemonę „Skaitmeninės prekybos spartinimo priemonės“, pagal kurią teikiama finansinė parama ir finansinės paskatos, siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), Portugalijos valdžios institucijų ir įgaliotojo subjekto arba finansų tarpininko, atsakingo už finansinę priemonę ir vėlesnę finansinės priemonės investavimo politiką, teisinis susitarimas:

- reikalauti, kad būtų taikomos Komisijos „InvestEU“ fondo tvarumo patikros techninės gairės; ir
- išbraukti iš tinkamumo finansuoti veiklos rūšių ir turto sąrašą: I) su iškastiniu kuru susijusi veikla ir turtas, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁶⁹; II) veikla ir turtas pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuriais siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius⁷⁰; veikla ir turtas, susiję su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁷¹ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁷²; ir iv) veiklą ir turtą, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai; ir
- reikalauti, kad įgaliotasis subjektas ir (arba) finansų tarpininkas patikrintų, ar visų sandorių atveju, įskaitant tuos, kuriems tvarumo patikra netaikoma, projektų teisinę atitiktį atitinkamiems ES ir nacionaliniams aplinkos teisės aktams.

Pasiūlymų atveju, siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), į tinkamumo kriterijus, nustatytus būsimuose kvietimuose teikti projektus, neįtraukiamas šis veiklos sąrašas: I) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų

---

⁶⁹ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusių perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

⁷⁰ Jei vykdant remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veiksmai, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁷¹ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁷² Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

grandies rinkoje⁷³; II) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinus taršos rodiklius⁷⁴; III) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁷⁵ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁷⁶; ir iv) veikla, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Įgaliojimuose papildomai reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos TD-C16–i03: įmonių skaitmeninės pertvarkos katalizatorius

Priemonės tikslai – prisidėti prie visuomenės ir verslo skaitmeninės ir aplinkos pertvarkos.

Investicijas sudaro šie trys veiksmai:

- Sąskaitų faktūrų išrašymo dematerializavimas, įgyvendinant projektą, kuriuo siekiama sumažinti popierinių dokumentų naudojimą naudojantis skaitmenine sąskaitų siuntimo platforma;
- „Kibernetinis saugumas, privatumas, naudingumas ir tvarumo sertifikavimo ženklai“ – investicija į: sukurti keturis naujus kibernetinio saugumo, privatumo, tinkamumo naudoti ir tvarumo sertifikavimo ženklus; platformų, kurios padeda palaikyti visų procese dalyvaujančių partnerių ir subjektų bendravimą (taip pat kuria programos stebėsenai svarbius procedūrinius duomenis), sukūrimą; kampanija, kuria siekiama skleisti iniciatyvą ir suteikti įgaliojimus atitikties vertinimo įstaigoms arba techninio vertinimo subjektams, kurie remia sertifikavimo ženklus tose srityse; ir
- Skaitmeninių inovacijų centrai (DIH) – paslauga, skirta padėti įmonėms ir viešojo administravimo subjektams tapti konkurencingesnėmis skaitmeninėje srityje, siekiant pagerinti jų gamybos procesus automatizuojant ar įtraukiant perversmines technologijas. Šios investicijos sustiprins ir papildys pagal Skaitmeninės Europos programą jau kuriamą tinklą, kad iš viso pasiektų 16 Portugalijoje įsteigtų SIC. EGADP lėšomis remiama dalis šios

---

⁷³ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusių perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

⁷⁴ Jei vykdant remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinus taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veikia, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁷⁵ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁷⁶ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

investicijos išlaidų. Šioms investicijoms taip pat gali būti skiriama parama pagal kitas Sąjungos programas ar priemones išlaidoms, kurios neremiamos pagal EGADP, padengti.

Konkursų, susijusių su skaitmeninių inovacijų centrų steigimu ir skaitmeninių inovacijų centrų remiamų paramos gavėjų atranka, atveju, siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), į būsimų kvietimų teikti projektus techninės užduoties tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos sąrašas: I) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁷⁷; II) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius⁷⁸; III) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁷⁹ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁸⁰; ir iv) veikla, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Įgaliojimuose papildomai reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos TD-C16–i04: Pramonės 4.0

Priemonių tikslas – remti pramoninius mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą, organizacinius ir procesų inovacijų projektus ir skatinti įmonių skaitmeninę transformaciją.

Šia priemone remiama 300 investicinių projektų, kurie priklauso bent vienai iš šių veiklos sričių:

1. Veiklos procesų, įskaitant gamybos ir logistikos valdymą ir planavimą, skaitmeninė pertvarka.
2. Pažangių duomenų saugojimo, tvarkymo ir tvarkymo sprendimai.
3. Dirbtinio intelekto sprendimai, taikomi gamybos procesui.
4. Skaitmeninės atvaizdos ir virtualus modeliavimas (skaitmeniniai dvyniai), modeliavimas ir pramoninis modeliavimas.
5. Eskizas ir adityvioji gamyba.

---

⁷⁷ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusių perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

⁷⁸ Jei vykdant remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veiksmai, kuriais taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁷⁹ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁸⁰ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

6. Išplėstinės realybės projektai, virtualioji realybė ir procesams pritaikyta dirbtinė vizija.
7. Bendradarbiaujamoji ir kognityvinė robotika, žmogaus ir mašinos sąsaja, kibernetinės fizikos sistemos.
8. Jutiklių ir pažangioji elektronika, daiktų internetas, debesija ir tinklo paribio sprendimai.
9. Tinklų, ryšių ir pažangiosios kompiuterijos infrastruktūros, susijusios su procesais.
10. Naujoviška programinė įranga, sistemų sąveikumas.

Pasiūlymų atveju, siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), į tinkamumo kriterijus, nustatytus būsimuose kvietimuose teikti projektus, neįtraukiamas šis veiklos sąrašas: I) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁸¹; II) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius⁸²; III) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁸³ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁸⁴. Įgaliojimuose papildomai reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos ne vėliau kaip 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos TD-C16-i05-RAA: Azorų salų įmonių skaitmeniniai pajėgumai ir pertvarka

Priemonės tikslai – finansuoti skaitmeninės pertvarkos paskatų sistemos, skirtos Azorų bendrovėms, sukūrimą, taip pat kompiuterinės ir tinklo įrangos kūrimą ir Azorų mokslo ir technologijų parkų plėtrą.

Įmonių skaitmeninės pertvarkos paskatų sistema siekiama padėti regioninėms įmonėms pritaikyti ir integruoti skaitmenines technologijas.

⁸¹ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusių perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

⁸² Jei vykdant remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veiksmai, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁸³ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁸⁴ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

Investicijomis į Azorų (Nonagono ir Terinovo) mokslo ir technologijų parkus siekiama remti regiono verslumo ekosistemos logistines ir technologines sąlygas. Šiomis investicijomis siekiama prisidėti prie technologijomis grindžiamos ekonomikos plėtros strateginiuose sektoriuose.

Įmonių skaitmeninės pertvarkos paskatų sistemą sudaro 3 veiksmų kryptys, o reikalavimus atitinkančiais projektais prisidedama prie bent vienos iš jų:

- 1 veiksmų kryptis – remti regionines įmones joms pritaikant ir integruojant skaitmenines technologijas.
- 2 veiklos kryptis – suteikti galimybę Azorų bendrovėms naudotis specializuotomis konsultavimo paslaugomis verslo procesų spartinimo ir kibernetinio saugumo metodikų įgyvendinimui.
- 3 veiklos kryptis – padėti viešiesiems ar privatiesiems subjektams organizuoti teminius renginius, kuriais būtų skatinama Azorų bendrovių sinergija dalijantis technologiniais sprendimais, priemonėmis, metodikomis ir geriausios praktikos pavyzdžiais.

Investicijomis į mokslo ir technologijų parkus bus teikiamas naujas tinklo ir kompiuterijos infrastruktūros turtas (techninė įranga) Nonangon mokslo ir technologijų parke ir naujo efektyviai energiją vartojančio pastato statyba Terinovo mokslo ir technologijų parke.

Pasiūlymų atveju, siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), į tinkamumo kriterijus, nustatytus būsimuose kvietimuose teikti projektus, neįtraukiamas šis veiklos sąrašas: I) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁸⁵; II) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius⁸⁶; III) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁸⁷ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁸⁸. Įgaliojimuose papildomai reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos teisės aktus.

Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikį. Atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos. Energijos vartojimo efektyvumo renovacijos, kurios reikia, kad vidutiniškai būtų atlikta bent vidutinio masto renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje dėl pastatų renovacijos

---

⁸⁵ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusių perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

⁸⁶ Jei vykdant remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veiksmai, kuriai taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁸⁷ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁸⁸ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

(ES) 2019/786, atveju pirminės energijos poreikio sumažėjimą galima apskaičiuoti pagal Portugalijos energetikos agentūros (ADENE) taikomą metodiką, jei a) energinio naudingumo sertifikatų negalima išduoti kaip sertifikavimo objekto pagal Dekreto įstatymo Nr. 101-D/2020 19 straipsnį arba b) bendros išlaidos yra mažesnės nei 5 000 EUR arba c) kvietimas dalyvauti konkurse buvo paskelbtas 2020 m. arba 2021 m. Vidutinis pirminės energijos poreikio sumažėjimas apskaičiuojamas remiantis sumažėjusiu energijos poreikiu matavimo vienetui.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos TD-C16-i06-RAM: Įmonė Nr. 4.0

Priemonės tikslas – prisidėti prie Madeiros autonominio regiono MVĮ verslo modelių pertvarkos.

Priemone remiamos investicijos šiose dviejose srityse:

- Materialusis turtas, įskaitant mašinų ir įrangos, tiesiogiai susijusių su investicijomis į skaitmeninę pertvarką, įsigijimą, taip pat IT įrangos, įskaitant jos veikimui būtiną programinę įrangą, tiesiogiai susijusios su projekto plėtojimu, įsigijimą.
- Nematerialusis turtas, įskaitant technologijų perdavimą įsigyjant patento teises ir standartizuotą arba specialiai sukurtą programinę įrangą.

Pasiūlymų atveju, siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), į tinkamumo kriterijus, nustatytus būsimuose kvietimuose teikti projektus, neįtraukiamas šis veiklos sąrašas: I) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁸⁹; II) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius⁹⁰; III) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁹¹ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁹². Įgaliojimuose papildomai reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

---

⁸⁹ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusių perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

⁹⁰ Jei vykdant remiamą veiklą numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nėra gerokai mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, reikėtų paaiškinti priežastis, dėl kurių tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis veiksmai, kuriais taikoma ATLPS, suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, yra nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁹¹ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁹² Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

P.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
16.1	TD-C16-r31	M	Į Nacionalinį kvalifikacijų katalogą įtraukto mokymo turinio, susijusio su skaitmeninių įgūdžių srities moduliais ir teisės aktais ar reglamentais dėl skaitmeninių parašų ir spaudų kūrimo, peržiūros įsigaliojimas	Į Nacionalinį kvalifikacijų katalogą įtraukto mokymo turinio, susijusio su skaitmeninių įgūdžių srities moduliais ir teisės aktais ar reglamentais dėl skaitmeninių parašų ir spaudų kūrimo, peržiūros įsigaliojimas				1 KETV.	2022	Įsigalioja šie įstatymai ar kiti teisės aktai: 1) į Nacionalinį kvalifikacijų katalogą skaitmeninių įgūdžių srityje įtraukto profesinio mokymo turinio, t. y. mokymo modulių, susijusių su technologijomis ir priemonėmis, peržiūra, siekiant ugdyti įgūdžius, kurių labiausiai reikia profesiniame kontekste, remiantis įgūdžių numatymo diagnoze. 2) teisės aktai ar reguliavimas, būtini skaitmeniniams parašams ir spaudams kurti kibernetinio saugumo, privatumo, tvarumo ir tinkamumo naudoti srityse. Šios teisinės sistemos sukūrimas ir skaitmeninio pasitikėjimo skatinimas yra šiame komponente numatytų investicijų į skaitmeninius spaudus įgyvendinimo sąlyga.
16.2	TD-C16-i01	M	Portugalijos skaitmeninės akademijos ir užimtumo bei skaitmeninių programų pradžia	Portugalijos skaitmeninės akademijos ir užimtumo bei skaitmeninių programų pradžia				1 KETV.	2022	Portugalijos skaitmeninė akademija: 1) internetinė platforma veikia ir yra prieinama jos naudotojams, 2) nustatomos diagnostikos procedūros, pagal kurias vertinamos su skaitmeniniais įgūdžiais susijusios rekomendacijos stažuotojams ir apibrėžiami jiems reikalingi individualūs mokymo kursai, taip pat padedami ir stažuotojams prieinami pirmieji internetiniai mokymai. Užimtumas + skaitmeninis sektorius: 1) nustatomi ekonomikos sektoriai, kuriems reikia skirti finansavimą, ir apibrėžiami pagrindiniai jų skaitmeniniai uždaviniai, kuriuos reikia spręsti kursuose; 2) nustatyti programos įgyvendinimo partneriai ir suinteresuotieji subjektai; 3) pradeda mokymo programa ir pradamas internetinis, tiesioginis arba mišrus mokymas.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
16.3	TD-C16-i01	T	Užimtumas + Skaitmeninio mokymo dalyviai		Skaičius	0	225 000	IV KETV.	2025	Mokymo dalyvių, baigusių internetinį, tiesioginį arba mišrųjį perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo mokymo modulį, daugiausia dėmesio skiriant skaitmeniniams įgūdžiams, kuriais sprendžiamos nustatytų ekonomikos sektorių problemos užimtumo + skaitmeninėje programoje, skaičius. Atrinkti ekonomikos sektoriai yra tie, kurie nustatyti 2022 m. I ketv. tarpinėje reikšmėje.
16.4	TD-C16-i01	T	Portugalijos skaitmeninės akademijos diagnostika		Skaičius	0	500 000	IV KETV.	2025	Skaitmeninių įgūdžių diagnostikos priemonių skaičius. 50000 dalyvių užpildo Portugalijos skaitmeninės akademijos programos internetinį mišrųjį arba asmeninį modulį. Be to, pateikiama 30 naujai sukurtų MOOC.
16.6	TD-C16-i02	T	Parama nacionaliniam bandymų centrų tinklui		Euras	0	30 000 000	II KETV.	2024	Ne mažiau kaip 30 000 000 EUR sumokama į nacionalinio bandymų lovų tinklo bandymų standus. Jokios pagal kitas Sąjungos programas ar priemones suteiktos sumos į šią sumą neįskaičiuojamos.
16.7	TD-C16-i02	T	Bandomosios Bed, atrinktos į nacionalinį bandymų centrų tinklą		Skaičius	0	30	III KETV.	2022	Pasirinktų bandomųjų sistemų, kurios turi būti toliau įrengiamos su būtina įranga, kad būtų galima kurti ir išbandyti bandomuosius produktus nacionaliniame bandymų tinkle, skaičius. Pramonės sektorių ir jų subsektorių aprėptis turi atitikti numatytąją skaitmeninių inovacijų centrų (DIC) tinklui, kad būtų sukurta sinergija ir papildomumas su skaitmeninių inovacijų centrų tinklu. Atrankos kriterijais užtikrinama, kad pagal šią priemonę remiami sandoriai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.
16.8	TD-C16-i02	T	Parama nacionaliniam bandymų centrų tinklui		Euras	30 000 000	131 000 000	II KETV.	2026	Ne mažiau kaip 101 000 000 EUR sumokama į nacionalinio bandymų lovų tinklo bandymų standus. Jokios pagal kitas Sąjungos programas

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										ar priemones suteiktos sumos į šią sumą neįskaičiuojamos.
16.9	TD-C16-i02	T	Skaitmeninės prekybos kaimyninės šalys		Skaičius	0	75	III KETV.	2025	Skaitmeninės prekybos rajonų miestų centruose, priemiesčiuose ar kaimo vietovėse skaičius. Šios investicijos apima junglumą ir vietos skaitmeninę infrastruktūrą, visų pirma esamos belaidžio interneto priegios įrangos ir įrenginių, skirtų vartotojams prekybos vietose, įdiegimą (arba atnaujinimą). Jis taip pat apima siuntinių pristatymo valdymo technologinių sprendimų integravimą ir elektroninių mokėjimo priemonių diegimą siekiant suskaitmeninti vartotojų patirtį ir parduotuvių verslo modelį. Atrankos kriterijais užtikrinama, kad pagal šią priemonę remiami sandoriai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.
16.10	TD-C16-i02	T	Skaitmeninės prekybos spartintuvais remiamos MVĮ		Skaičius	0	20 000	III KETV.	2025	MVĮ, remiamų sukuriant 25 vietas, regionų ar sektorių skaitmeninės prekybos spartinimo priemones, taip pat finansinių paskatų sistemą, skirtą MVĮ verslo modeliams skaitmeninti, skaičius. Parama apima paramą gaunančių MVĮ skaitmeninimo lygio vertinimą ir nustatymą, taip pat tikslinių paslaugų ir paskatų teikimą siekiant padidinti skaitmeninių technologijų diegimą paramos gavėjų verslo modelyje. Atrankos kriterijais užtikrinama, kad pagal šią priemonę remiami sandoriai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), naudojant tvarumo patikrą, neįtraukimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinės aplinkos teisės aktų.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
16.11	TD-C16-i02	T	MVĮ ir startuolių inkubatoriai ir akceleratoriai, tiesiogiai remiami pagal skaitmeninio programos		Skaičius	0	5 600	II KETV.	2026	MVĮ, remiamos pagal vieną iš šių programų: (1) 1500 – Tarptautinimas naudojantis e. prekyba; 2) 2000 m. – „Chaching 4.0“; 3) 2000 – startuolių kuponai naujiems skaitmeniniams produktams kurti; 100 startuolių inkubatorių ir akceleratorių, remiamų čekiais. Atrankos kriterijais užtikrinama, kad pagal šią priemonę remiami sandoriai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.
16.12	TD-C16-i02	T	Pradedančiųjų įmonių žemėlapis „Startup Portugal“ platformoje		Skaičius	0	5 000	III KETVIRTIS	2025	Naujai įsteigtų įmonių skaičius, nurodant jų pagrindines verslo charakteristikas platformoje „Start-up Portugal“. Naujoji platforma stebi startuolių ekosistemą, visų pirma skaitmeninių įmonių, bet jomis neapsiribojant. Platforma turi būti prieinama visai ekosistemai (startuoliams, investuotojams, spartintojams ir (arba) inkubatoriams, viešiesiems subjektams).
16.13	TD-C16-i03	T	Skaitmeninių inovacijų centrai		Skaičius	0	16	IV KETV.	2021	SIC konsorcių, atrinktų patvirtinus pasiūlymus, skaičius. Kiekvieno SIC sukūrimas reiškia, kad vėliau sukuriamas inkubatorius ir (arba) spartinimo priemonė, skirta verslumo ekosistemai, susijusiai su sektoriais, kuriuos apima centras, skatinti. Šiomis investicijomis stiprinamas ir papildomas tinklas, kuris jau kuriamas pagal Skaitmeninės Europos programą. Atrankos kriterijais užtikrinama, kad pagal šią priemonę remiami sandoriai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
16.14	TD-C16-i03	M	Skaitmeninių sąskaitų faktūrų siuntimo ir kibernetinio saugumo, privatumo, tinkamumo naudoti ir tvarumo sertifikavimo paslaugų kūrimas	Skaitmeninių sąskaitų faktūrų siuntimo ir kibernetinio saugumo, privatumo, tinkamumo naudoti ir tvarumo sertifikavimo paslaugų kūrimas				IV KETV.	2023	Sukuriamos penkios naujos paslaugos, skirtos: 1) skaitmeninių sąskaitų faktūrų siuntimas; ir 2) kibernetinio saugumo sertifikavimas, 3) privatumo sertifikavimas, 4) tinkamumo naudoti sertifikavimas ir 5) tvarumo sertifikavimas; įskaitant susijusias visų paslaugų sklaidos kampanijas. Sertifikavimo paslaugos padeda teikti paraiškas ir teikti sertifikavimo prašymus, tvarkyti procesus, išduoti ir centralizuotai išduotų sertifikatų ir plombų saugyklą. Sertifikavimo paslaugos taip pat padeda palaikyti visų procesuose dalyvaujančių partnerių ir subjektų bendravimą, taip pat rengti programos stebėsenai svarbius procedūrinius duomenis. Paslaugos turi veikti ir būti prieinamos numatytiems naudotojams.
16.15	TD-C16-i03	T	Parama skaitmeninių inovacijų centrams		Euras	0	43 000 000	II KETV.	2026	Ne mažiau kaip 43 000 000 EUR mokama skaitmeninių inovacijų centrams. Jokios pagal kitas Sąjungos programas ar priemones suteiktos sumos į šią sumą neįskaičiuojamos.
16.16	TD-C16-i04	T	Projektų „Pramonė 4.0“ atranka		Skaičius	0	200	IV KETV.	2023	Atrankami 200 „Pramonė 4.0“ projektai. Projektai turi atitikti priemonės aprašyme aprašytą veiksmų tipologiją. Atrankos kriterijais užtikrinama, kad pagal šią priemonę remiami sandoriai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.
16.17	TD-C16-i04	T	Projektų „Pramonė 4.0“ užbaigimas		Skaičius	0	300	II KETV.	2026	Užbaigiama 300 „Pramonė 4.0“ projektų. Projektai turi atitikti priemonės aprašyme aprašytą veiksmų tipologiją.
16.18	TD-C16-i05-RAA	T	Pagal Įmonių skaitmeninės pertvarkos paskatų		Skaičius	0	350	II KETV.	2026	350 projektų užbaigiami pagal Įmonių skaitmeninės pertvarkos paskatų sistemą. Projektai turi atitikti priemonės aprašyme 1 veiksmo eilutėje, 2 veiksmo eilutėje arba 3

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
			sistemą užbaigtų projektų skaičius							veiksmų eilutėje aprašytą veiksmų tipologiją.
16.19	TD-C16-i05-RAA	M	Išplėsti arba įrengti mokslo ir technologijų parkai	Įrengta ir pastatyta tinklo ir kompiuterijos infrastruktūra				II KETV.	2026	Naujas tinklo ir kompiuterijos infrastruktūros turtas (aparatinė įranga) turi būti įrengtas Nonangon mokslo ir technologijų parke, o Terinovo mokslo ir technologijų parke pastatytas naujas apie 878 kvadratinį metrų efektyviai energiją vartojantis pastatas. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikį. Atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
16.20	TD-C16-i06-RAM	T	Įmonė Nr. 4.0		Skaičius	0	300	IV KETV.	2025	Turi būti užbaigta 300 MV skirtų skaitmeninimo projektų. Projektus sudaro materialiojo ar nematerialiojo turto, tiesiogiai susijusio su investicijomis į skaitmeninę pertvarką, plėtojimas arba pirkimas. Atrankos kriterijais užtikrinama, kad pagal šią priemonę remiami sandoriai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), naudojant priemonės aprašyme nurodytą pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinės aplinkos teisės aktų.

1 7 Q KOMPONENTAS: VIEŠŪJŲ finansų kokybė ir tvarumas

Šiuo komponentu sprendžiamos problemos, susijusios su dideliu Portugalijos valstybės skolos ir BVP santykiu, kuris dėl COVID-19 krizės dar labiau padidėjo. Portugalijos valstybės skolos ir BVP santykio dydis riboja turimas fiskalinio manevravimo galimybes ir, kai leis ekonominės sąlygos, reikia užtikrinti fiskalinį tvarumą vidutinės trukmės laikotarpiu. Atsižvelgiant į tai, tikimasi, kad griežtesnės fiskalinės politikos pagrindinės sąlygos padės užtikrinti ekonomikos augimui palankesnę didesnio fiskalinio tvarumo planą.

Komponento tikslas – stiprinti viešųjų finansų valdymą Portugalijoje ir panaikinti esamas fiskalinių struktūrinių reformų spragas. Šie tikslai, be kita ko, yra šie:

- visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti 2015 m. biudžeto sistemos įstatymą ir su juo susijusius struktūrinius biudžeto sudarymo, apskaitos ir informacinių sistemų pokyčius;
- didinti efektyvumą dažniau vykdant centralizuotus viešuosius pirkimus ir išlaidų peržiūras, kurias planuojama įtraukti į įprastą biudžeto procesą ir atlikti sistemingus *ex post* vertinimus;
- gerinti valstybės valdomų įmonių finansinius rezultatus užtikrinant didesnę skaidrumą, geresnę stebėseną ir tvirtesnę valdymą, kad vadovybė taptų atskaitingesnė ir orientuota į veiklos rezultatus; taip pat
- didinti pajamų administravimo veiksmingumą, įskaitant Mokesčių ir muitų administraciją bei socialinės apsaugos tarnybas, išnaudojant turimas galimybes didesniai skaitmeninimui ir palankesniai verslui.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją, kuria siekiama gerinti viešųjų finansų kokybę, kartu stiprinant bendrą išlaidų kontrolę, išlaidų efektyvumą ir tinkamą biudžeto sudarymą (2019 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 1), rekomendaciją gerinti valstybės valdomų įmonių finansinį tvarumą, kartu užtikrinant savalaikę, skaidresnę ir išsamesnę stebėseną (2019 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 1), rekomendaciją, kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę ir skolos tvarumą (2020 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 1) ir rekomendaciją didinti mokesčių sistemos veiksmingumą, visų pirma pirmenybę teikiant jos sistemos supaprastinimui (2022 m. ir 2023 m. šaliai skirtos rekomendacijos). Komponentas taip pat padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją sutelkti investicijas į skaitmeninę pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksmų aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

1 KLAUSIMAS. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

Reforma TD-r32: Viešųjų finansų valdymo modernizavimas ir supaprastinimas

Svarbiausias reformos tikslas – gerinti viešųjų finansų kokybę ir tvarumą, visų pirma stiprinti išlaidų kontrolę ir tinkamą biudžeto sudarymą. Reforma taip pat siekiama padidinti viešųjų išteklių naudojimo skaidrumą ir veiksmingumą, užtikrinant labiau integruotą visų valdžios sektoriaus subjektų administracinių ir finansinių procesų valdymą.

Reforma yra visa apimanti fiskalinė struktūrinė reforma, kurią sudaro viena kitą papildančios iniciatyvos.

- Pirma, laipsniški žingsniai padės visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti 2015 m. biudžeto sistemos įstatymą. Tai apima programos biudžeto sudarymą ir jo įtraukimą į biudžeto planavimą ir stebėseną, taip pat teisės aktų, kuriais grindžiamas valstybės apskaitos subjektas, įsigaliojimą. Taip pat tikimasi, kad planuojamas reikšmingas viešųjų finansų valdymo informacinių sistemų modernizavimas padės laikytis kaupiamosios apskaitos sistemos.
- Antra, planuojama, kad išlaidų peržiūros taps Portugalijos biudžeto proceso struktūriniu bruožu, geriau integruojant jas į metinį biudžeto ciklą ir atliekant galimo veiksmingumo padidėjimo ex post vertinimą.
- Trečia, siekiant padidinti veiksmingumą, turi būti tobulinama centralizuotų viešųjų pirkimų sritis.
- Ketvirta, valstybės valdomoms įmonėms planuojama taikyti dvejopą metodą, pagal kurį finansinių duomenų atskleidimo skaidrumo didinimo priemonės turi būti papildytos valdymo stiprinimo veiksmais, be kita ko, sudarant geresnes valdymo sutartis, kuriomis skatinama paskatomis grindžiama valdymo praktika, ir pasirašant biudžetą bei veiklos planus.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TD-C17-i01: Viešųjų finansų valdymo informacinės sistemos

Investicijos tikslas – įgyvendinti susijusią viešųjų finansų valdymo reformą, siekiant pagerinti viešųjų finansų kokybę ir tvarumą. Investicijos yra ypač svarbios siekiant visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti 2015 m. biudžeto sistemos įstatymą.

Investicijas sudaro papildomos dalinės investicijos, kurios kartu turėtų prisidėti prie integruoto viešųjų pajamų ir išlaidų valdymo. Pirma, dalinės investicijos turi būti nukreiptos į informacinių technologijų sprendimus, leidžiančius stebėti valdžios sektoriaus sandorius, remiantis procesų skaitmeninimu, apskaitos automatizavimu ir integravimu į Finansų ministerijos centrinės sistemas, o tai yra naudinga biudžeto planavimui, stebėsenai ir atskaitomybei. Tai apima informacinių technologijų sprendimų, kurie sudaro sąlygas integruotai valdyti valstybės išdą per valstybės apskaitos subjektą, kūrimą, taip pat paramą valstybės biudžeto rengimui ir vidutinės trukmės biudžeto planavimui, įvedant programos biudžetą ir laikantis kaupiamosios apskaitos sistemos. Antra, taip pat numatyti papildomi centralizuotų viešųjų pirkimų informacinių sistemų, taip pat viešųjų transporto priemonių ir nekilnojamojo turto valdymo patobulinimai.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos TD-C17-i02. Mokesčių ir muitų administracijos informacinių sistemų, skirtų nekilnojamojo turto apmokestinimui, modernizavimas

Investicijos tikslas – daryti pažangą skaitmeninant visus procesus, susijusius su nekilnojamojo turto apmokestinimu kaimo vietovėse, visų pirma susijusią informaciją – žemėlapi ir susijusias savybes (pvz., pasėlius ir ekonominį potencialą) – ir įdiegti išankstinį užpildymą konkreitiems deklaratyviesiems įpareigojimams vykdyti.

Investiciją sudaro kelios dalinės investicijos, kurias sudaro: I) pagalbinės informacijos apie nekilnojamojo turto matricas skaitmeninimas; II) informacinių technologijų infrastruktūros stiprinimas siekiant išsaugoti suskaitmenintą informaciją apie turta; III) nekilnojamojo turto matricų konsultavimo ir vizualizavimo mechanizmų kūrimas; sukurti informacinę sistemą, kuri padėtų atlikti supaprastintą kadastrinį kaimo nekilnojamojo turto vertinimą; V) parengti georeferencinės

informacijos valdymo sprendimą; ir vi) plėtoti deklaratyvias išankstinio užpildymo paslaugas (visų pirma nekilnojamojo turto apmokestinimo ir konkrečių sandorių, kuriems taikomas žyminis mokestis).

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos TD-C17-i03. Skaitmeninė socialinės apsaugos paslaugų pertvarka

Investicijų tikslas – paspartinti socialinės apsaugos paslaugų skaitmeninimą, kad jos taptų patogesnės naudoti, skatinti veiksmingumą ir pažaboti sukčiavimą bei mokesčių slėpimą.

Investicijas sudaro veiksmai, kuriais siekiama: I) gerinti socialinės apsaugos paslaugų struktūrą ir organizavimą, remiantis pagrindinių informacinių sistemų modernizavimu socialinių išmokų, socialinių įmokų, sukčiavimo prevencijos, informacijos valdymo ir mokėjimo kanalų srityse; II) sukurti ir įgyvendinti naują santykių modelį, kuris, kaip tikimasi, integruos įvairius piliečių, įmonių ir socialinės apsaugos tarnybų sąveikos kanalus taikant universalų kanalą; III) pritaikyti socialinės apsaugos tarnybų darbo vietas, kad būtų sudarytos lankstesnės darbo sąlygos, pvz., nuotolinis darbas; IV) įdiegti informacinių technologijų infrastruktūrą, grindžiamą debesijos sprendimais, kurie gali padėti užtikrinti veiksmingumą ir sąveikumą; ir v) peržiūrėti vidaus procesus ir mokyti socialinės apsaugos darbuotojus, kad būtų remiamas sklandus minėtų investicijų įgyvendinimas ir struktūriniai pokyčiai.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Reforma TD-C17-r40: Mokesčių sistemos supaprastinimas

Šios reformos tikslas – padidinti Portugalijos mokesčių sistemos veiksmingumą. Reforma nustatoma nuolatinė sistema, skirta nuolat stebėti ir vertinti naujas ir esamas mokesčių lengvatas („*benefícios fiscais*“)⁹³. Taip bus supaprastinta esama sistema, nes bus sumažintas mokesčių lengvatų skaičius, sumažintos su jomis susijusios mokesčių išlaidos (pranc.*despesas fiscais*) ir padidintas likusių mokesčių lengvatų ekonominis efektyvumas.

Reformą sudaro teisės aktas, kuriuo sukuriama nuolatinis techninis mokesčių politikos padalinys (*UdadeTécnica de Avaliação Tributária e Aduaneira*, dar žinomas kaip U-TAX), kuriam suteikiami įgaliojimai sistemingai stebėti ir vertinti naujas ir esamas mokesčių lengvatas ir prisidėti prie mokesčių politikos formavimo, įgyvendinimo ir poveikio vertinimo. Mokesčių politikos skyrius, bendradarbiaudamas su kitais susijusiais subjektais, pavyzdžiui, *Centro de Estudos Fiscais e Aduaneiros (CEF)*, taip pat prisideda prie teisės aktų mokesčių srityje rengimo. Teisės akte nurodoma oficiali U-TAX struktūra, įskaitant jo organizacinę struktūrą, veikimą ir užduotis. U-TAX yra techniškai nepriklausoma nuo Mokesčių ir maitų institucijos ir tiesiogiai atsako finansų ministrui. U-TAX sudaro nuolatiniai techniniai darbuotojai, turintys patirties mokesčių politikos srityje. Teisės akte taip pat apibrėžiama oficiali U-TAX ir kitų atitinkamų viešųjų ir privačiųjų subjektų, kaip mokslinių tyrimų ir akademinė institucijų, sąveika ir nustatoma U-TAX ir atitinkamų viešųjų subjektų, kaip antai Mokesčių ir maitų institucijos ir Portugalijos statistikos instituto (INE), dalijimosi duomenimis susitarimų apibrėžtis. Teisės aktu taip pat užtikrinamas U-TAX įsipareigojimas dėl jos analitinių ataskaitų kokybės ir skaidrumo ir dėl duomenų kokybės standartų išsaugojimo. Šis mokesčių politikos skyrius paskelbia vertinimo ataskaitą, kurioje pateikiama esamų mokesčių lengvatų sąnaudų ir naudos analizė, kurioje nurodomi efektyvumo ir efektyvumo kriterijai bei aplinkosaugos aspektai. Atlikus šį vertinimą, peržiūrima didelių mokesčių lengvatų teisinė sistema.

⁹³ Mokesčio lengvatos sąvoka apibrėžta *Estatuto dos Benefícios Fiscais* (1989 m. liepos 1 d. Dekreto įstatymo Nr. 215/1989 priedas) 2 straipsnyje. Mokesčių išlaidos apibrėžiamos kaip mokesčių lengvatų poveikis biudžetui.

Ši reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. kovo 31 d.

2 KETVIRTIS. Negrąžintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
17.1	TD-C17-r32	T	Baigti rengti ir įgyvendinti naujus nacionalinės centrinės viešųjų pirkimų sistemų viešųjų pirkimų modelius, kaip numatyta viešojo administravimo bendrų paslaugų subjekto 2020–2023 m. strateginiame plane;		Skaičius	0	10	IV KETV.	2022	Peržiūrėtų preliminariųjų susitarimų ir sutarčių modelių skaičius, siekiant: I) skatinti administracinį supaprastinimą; II) stiprinti stebėsenos ir kontrolės mechanizmus; III) skatinti išlaidų efektyvumą ir racionalizavimą; IV) išplėsti prekių ir paslaugų, kurioms taikomi centralizuoti viešieji pirkimai, sąrašą; ir v) skatinti vidaus ir išorės suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą.
17.2	TD-C17-r32	M	Teisės aktų, kuriais grindžiamas valstybinis apskaitos subjektas, įsigaliojimas	Teisės aktų, kuriais grindžiamas valstybinis apskaitos subjektas, įsigaliojimas				IV KETV.	2022	Įsigalioja antrinės teisės aktai (ir (arba) administracinės gairės), kuriais reglamentuojama, kurie konkretūs pajamų ir išlaidų punktai turi būti įtraukti į valstybės apskaitos subjekto biudžetą, visapusiškai laikantis 2015 m. biudžeto sistemos įstatymo 49 ir 55 straipsnių.
17.3	TD-C17-r32	M	Valdžios sektoriaus biudžeto ir finansinio vykdymo stebėsenos modelio parengimas ir patvirtinimas	Valdžios sektoriaus biudžeto ir finansinio vykdymo stebėsenos modelio parengimas ir patvirtinimas				IV KETV.	2022	Finansų ministerija parengia ir patvirtina valdžios sektoriaus biudžeto ir finansinio vykdymo kontrolės ir stebėsenos modelį, visiškai laikantis 2015 m. biudžeto sistemos įstatymo nuostatų ir kaupiamuoju principu pagrįstų viešojo administravimo apskaitos standarto principų.
17.4	TD-C17-r32	M	Programos biudžeto sudarymo sąnaudų apskaičiavimo	Teisės aktų, susijusių su programos biudžeto				IV KETV.	2025	Priimti antrinės teisės aktus (ir (arba) administracines gaires), kuriais nustatomi išlaidų apskaičiavimo ir stebėsenos, kaip laikomasi veiklos rezultatais grindžiamų rodiklių, nustatytų

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
			modelio patvirtinimas	sudarymo modelių, priėmimas						kiekvienai biudžeto programai ir viešajai politikai, principai, siekiant, kad jie įsigaliotų iki 2027 m. I ketv.
17.5	TD-C17-r32	M	Mechanizmų, skirtų integruoti išlaidų peržiūras į įprastą biudžeto procesą, įskaitant sutaupyty lėšų ex post vertinimą, įgyvendinimas	Ataskaita dėl išlaidų peržiūrų integravimo į įprastą biudžeto procesą ir jų ex post vertinimą				IV KETV.	2024	Turi būti sukurta išlaidų peržiūroms skirta struktūrinė ir institucinė struktūra, siekiant jas visapusiškai integruoti į metinį biudžeto procesą ir Portugalijos vidutinės trukmės biudžeto sistemą. Šis procesas apima diagnostiką, sprendimų rengimą ir modelio, kuriuo sudaromos sąlygos didinti viešųjų paslaugų teikimo efektyvumą, nustatymą, skatinimą išplėsti išlaidų peržiūras įtraukiant papildomus valdžios sektoriaus sektorius ir, didinant efektyvumą, atlaisvinti išteklius skaitmeninei ir žaliajai pertvarkai. Be išlaidų peržiūrų integravimo į metinį biudžeto procesą, atliekamas veiksmingas metinis ex post vertinimas, siekiant nustatyti pasiektą efektyvumo padidėjimą.
17.6	TD-C17-r32	M	Įsigaliojo naujas valdymo sutarčių šablonas pagal naująją valstybės valdomų įmonių valdymo paskatų ir (arba) nuobaudų sistemą	Naujo valdymo sutarties šablono įsigaliojimas				IV KETV.	2021	Įsigaliojo naujas valdymo sutarties šablonas, kuris turi būti pasirašytas su viešojo sektoriaus vadovais, paskirtais į valstybės įmonių direktorių valdybas, siekiant padidinti atsakomybę ir atskaitomybę valdant viešuosius išteklius taikant naują į veiklos rezultatus orientuotų paskatų ir (arba) nuobaudų sistemą.
17.7	TD-C17-r32	M	Naujo valstybės valdomų įmonių finansinės padėties ir veiklos rezultatų analizės ir atskleidimo modelio įsigaliojimas	Naujosios ataskaitos, kurioje išsamiai aprašoma valstybės įmonių finansinė padėtis ir veiklos rezultatai, įsigaliojimas				IV KETV.	2022	Įsigalioja nauja ataskaita, kurioje reguliariai ir laiku pateikiama išsami informacija apie valstybės įmonių finansinę padėtį ir veiklos rezultatus, įtraukiant finansinius duomenis, surinktus per naują valstybės valdomų įmonių sektoriaus informacinę sistemą.
17.8	TD-C17-r32	T	Valstybės valdomų įmonių biudžeto ir veiklos planų, kuriuos nuolat tvirtina finansų		Skaičius	0	136	II KETV.	2025	Iki 2025 m. II ketv. įvertintų valstybės valdomų įmonių 2025 m. biudžeto ir veiklos planų skaičius. Biudžeto ir veiklos planus kasmet teikia valstybės valdomos įmonės, apimančios trejų metų laikotarpį. Šiuose biudžeto ir veiklos planuose pateikiama ši informacija apie valstybės valdomas įmones: I)

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
			ministras ir (arba) atitinkamas pareigas einantis (-ys) ministras (-iai), skaičius							pagrindinės veiklos kryptys, ii) paslaugų portfelis, iii) žmogiškieji ištekliai, iv) investicijų planas, v) paramos veiklos lygiai ir vi) ekonominė ir finansinė ataskaita. Šiuose biudžeto ir veiklos planuose taip pat paaiškinamas veiksmingumo ir našumo padidėjimas, kuriuo užtikrinamas valstybės valdomų įmonių finansinis tvarumas vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu.
17.9	TD-C17-i01	M	Valstybinės apskaitos subjekto veiklos užbaigimas	Valstybinės apskaitos subjekto veiklos užbaigimas				II KETV.	2024	Užbaigti valstybinio apskaitos subjekto veiklos įgyvendinimą, visapusiškai laikantis 2015 m. biudžeto sistemos įstatymo 49 ir 55 straipsnių.
17.10	TD-C17-i01	M	Informacinės sistemos, skirtos biudžeto procesui pertvarkyti ir įgyvendinti, veikimo pradžia, įtraukiant programos biudžeto sudarymą	Informacinės sistemos, skirtos biudžeto procesui pertvarkyti ir įgyvendinti, veikimo pradžia				IV KETV.	2024	Informacinės sistemos veikimo pradžia siekiant užtikrinti, kad visi valdžios sektoriaus subjektai biudžeto ir (arba) apskaitos informaciją teiktų pagal naujus formatus, nustatytus 2015 m. biudžeto sistemos įstatyme, įskaitant informaciją apie naujas rezultatais grindžiamas biudžeto programas.
17.11	TD-C17-i01	M	Pagalbinės informacinės sistemos, skirtos naujam biudžeto ir finansų kontrolės modeliui, veikimo pradžia	Veikianti informacinė sistema				IV KETV.	2025	Pagalbinės informacinės sistemos veikimo pradžia siekiant užtikrinti, kad visi valdžios sektoriaus subjektai vykdytų biudžeto ir (arba) apskaitos informacijos kontrolę ir stebėseną pagal naujus formatus, nustatytus 2015 m. Biudžeto sistemos įstatyme.
17.12	TD-C17-i01	T	Baigti modernizuoti ir supaprastinti nacionalinės centrinės viešųjų pirkimų sistemos informacinės sistemas;		Skaičius	0	11	IV KETV.	2024	Modernizuotų ir supaprastintų nacionalinės centrinės viešųjų pirkimų sistemos informacinių sistemų skaičius, siekiant: I) skatinti administracinį supaprastinimą; II) stiprinti stebėsenos ir kontrolės mechanizmus; III) skatinti išlaidų efektyvumą ir racionalizavimą; IV) išplėsti prekių ir paslaugų, kurioms taikomi centralizuoti viešieji pirkimai, sąrašą; ir v) skatinti vidaus ir išorės suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą. Šio tikslo įgyvendinimas vertinamas pagal veikiančių naujų informacinių sistemų skaičių.
17.13	TD-C17-i01	M	<i>Sistema de Gestão de Património Imobiliário Público</i> (SIGPIP)	Užbaigtas SIGPIP įgyvendinimas ir valstybės valdomų				II KETV.	2026	Užbaigtas „ <i>Sistema de Gestão de Património Imobiliário Público</i> “ (SIGPIP), kuriame tvarkoma informacija apie viešąjį nekilnojamąjį turtą, įgyvendinimas.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
			įgyvendinimo užbaigimas ir valstybės valdomų transporto priemonių informacinių sistemų modernizavimas	transporto priemonių informacinių sistemų veikimo pradžia						Veikia dvi naujos informacinės sistemos, skirtos valstybei priklausančių transporto priemonių inventORIZACIJAI ir stebėsenai.
17.14	TD-C17-i01	M	Užbaigti saugumo operacijų centro įdiegimą	Saugumo operacijų centro veiklos užbaigimas				IV KETV.	2025	Saugumo operacijų centro įgyvendinimo užbaigimas, kad būtų galima užtikrinti didesnę informacijos saugumą ir prieigą prie duomenų, taip pat įgyvendinti saugumo politiką ir kibernetinio saugumo sprendimus.
17.15	TD-C17-i02	M	Užbaigti išankstinį savivaldybės nekilnojamojo turto mokesčio (IMI) deklaracijos 1 pavyzdžio užpildymą remiantis Mokesčių ir muitų administratoriaus turimais duomenimis.	Užbaigti išankstinį savivaldybės nekilnojamojo turto mokesčio (IMI) deklaracijos 1 pavyzdžio užpildymą				II KETV.	2022	Mokesčių ir muitų administratoriaus ir savivaldybių dalijimasis duomenimis, siekiant iš anksto užpildyti savivaldybės nekilnojamojo turto mokesčio 1 pavyzdinę deklaraciją (it. <i>Imposto Municipal sobre Imóveis</i> , IMI), pasinaudojant atitinkamose informacinėse sistemose turima informacija apie nekilnojamąjį turtą.
17.21	TD-C17-i02	M	Užbaigti išankstinį konkretaus sandorio, kuriam taikomas žyminis mokestis, įvykdymą	Išankstinio konkretaus sandorio, kuriam taikomas žyminis mokestis, įvykdymo užbaigimas				IV KETV.	2023	Visiškai įgyvendinti išankstinio užpildymo paslaugas, skirtas laisvam nekilnojamojo turto ir transporto priemonių, susijusių su paveldėjimu mirties atveju, perdavimui, kuriam taikomas žyminis mokestis (<i>Imposto do Selo</i>), pasinaudojant turima informacija apie nekilnojamąjį turtą, kurią turi mokesčių ir muitų institucijos, Mobilumo ir transporto institutas. (IMT) ir Registrų ir notarų institutas (IRN).
17.16	TD-C17-i02	M	Galutinės informacinės sistemos, padedančios atlikti supaprastintą kaimo vietovių savybių vertinimą, versijos sukūrimas ir įgyvendinimas	Galutinės informacinės sistemos, padedančios atlikti supaprastintą kaimo vietovių savybių vertinimą,				IV KETV.	2025	Informacinės sistemos, padedančios atlikti supaprastintą kaimo nekilnojamojo turto vertinimą, pateikimas kaip papildoma bendro tokios rūšies turto perkainojimo priemonė.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
				versijos sukūrimas ir įgyvendinimas						
17.17	TD-C17-i02	T	Užbaigti edafo, klimato ir morfologinio (dirvožemio ir klimato) apibūdinimą ir ekonominio potencialo vertinimą.		%	0	90	IV KETV.	2025	Žemyninės Portugalijos kaimo vietovės, kurios edafo-klimato ir morfologinio (dirvožemio ir klimato) apibūdinimas ir ekonominio potencialo vertinimas baigiamas, procentinė dalis, taip pat kuriamas georeferencinis informacijos valdymo sprendimas.
17.18	TD-C17-i03	T	<i>Segurança Social Direta</i> svetainės funkcijų išplėtimas įtraukiant penkias naujas internetines paslaugas		Skaičius	3	8	IV KETV.	2025	Naujų internetinių paslaugų, įtrauktų į <i>Segurança Social Direta</i> interneto svetainę siekiant išplėsti jos funkcijas, skaičius, t. y.: I) informacijos sistema, skirta techninei pagalbai teismams, t. y. civilinės globos procesas ir skatinimo bei apsaugos procesas; II) papildomos išmokos – nedarbo statuso deklaravimas; III) <i>išmokos šeimai – pakartotinis vertinimas</i> ; IV) subsidija dėl veiklos sustabdymo; ir v) maitintojo netekimo pensija. Tikslas – padidinti <i>Segurança Social Direta</i> santykinę reikšmę visuose socialinės apsaugos ryšių kanaluose, atsižvelgiant į 360° vizijos plano įdiegimą. Santykinis svoris vertinamas kaip piliečių ir įmonių sąveikos su socialine apsauga per <i>Segurança Social Direta</i> skaičiaus ir bendro bendravimo visais internetiniais ir neinternetiniais ryšių kanalais skaičiaus santykis.
17.19	TD-C17-i03	T	80 proc. sumažinamas vidutinis dienų, per kurias skiriamos įmokinio pobūdžio socialinės išmokos, skaičius tiems asmenims, kurių vidutinis skyrimo laikotarpis yra ilgesnis nei 10 dienų		Skaičius	109	22	IV KETV.	2025	80 proc. sumažinamas vidutinis dienų, kurių reikia įmokinio pobūdžio socialinėms išmokoms gauti, skaičius asmenims, kurių vidutinis skyrimo laikotarpis yra ilgesnis nei 10 dienų, dėl patobulinimų <i>Segurança Social Direta</i> interneto svetainėje (susijusioje su senatvės pensijomis pensininkams, turintiems įmokinę karjerą tik Portugalijoje).

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
17.20	TD-C17-i03	T	Pažangių priežiūros modelių įgyvendinimas siekiant remti sukčiavimo prevenciją, remiantis mašinų mokymosi procesais		Skaičius	0	2	IV KETV.	2025	Įdiegiami ir pradedami taikyti du pažangieji stebėjimo modeliai, kuriuose naudojami mašinų mokymosi procesai. Turi būti sukurti ir įgyvendinti šie du modeliai: I) prognozavimo modelis, pagal kurį galima pažymėti subjektus, kurie turi būti tikrinami remiantis mokymosi algoritmų rezultatais, naudojant ankstesnius socialinės apsaugos informacinės sistemos priežiūros informacijos posistemio duomenis, kad būtų galima vykdyti tikslingesnius priežiūros veiksmus, dedant mažiau operatyvinių pastangų ir ryžtingesnių rezultatų, didinant priežiūros sistemos veiksmingumą ir efektyvumą ir pasinaudojant kitais informacijos šaltiniais; II) socialinių išmokų gavėjams taikomų rizikos indeksų modelį.
17.22	TD-C17-r40	M	Teisės akto, kuriuo keičiama pasirinktų mokesčių lengvatų teisinė sistema, įsigaliojimas	Teisės akto nuostata, nurodanti teisės akto įsigaliojimą				II KETV.	2023	Teisės akto, kuriuo panaikinamas arba išplečiamas tikslinis mokesčių lengvatų rinkinys, įsigaliojimas. Į teisės aktą įtraukiamos mokesčių lengvatos, kurių galiojimas baigiasi kitais metais po jo įsigaliojimo, kurios nebusuderinamos su pradiniu viešosios politikos tikslu arba jomis naudojasi nedaug naudos gavėjų ir kurios gali būti kenksmingos aplinkai.
17.23	TD-C17-r40	M	Teisės akto, kuriuo įsteigiamas nuolatinis techninis mokesčių politikos vienetas <i>Unidade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira</i> (U-TAX), įsigaliojimas	Teisės akto nuostata, nurodanti teisės akto įsigaliojimą				IV KETV.	2023	Įsigalioja teisės aktas, kuriuo sukuriamas nuolatinis techninis mokesčių politikos vienetas U-TAX.
17.24	TD-C17-r40	M	Bendrovės „U-TAX“ paskelbta esamų mokesčių lengvatų vertinimo ataskaita	U-TAX vertinimo ataskaitos paskelbimas				II KETV.	2025	U-TAX skelbia esamų mokesčių lengvatų vertinimo ataskaitą. Ataskaitoje pateikiama sąnaudų ir naudos analizė su mokesčių lengvatų veiksmingumo kriterijais, atsižvelgiant į pradinį viešosios politikos tikslą, gautų mokesčių išlaidų ekonominį efektyvumą ir aplinkosaugos aspektus. Vertinimo ataskaitoje nurodomos mokesčių lengvatos, kurių galiojimas baigiasi kitais metais po jos paskelbimo, taip pat didelės mokesčių lengvatos, taip pat ir už <i>Estatuto dos</i>

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Tikslas	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										<p><i>Benefícios Fiscais</i> ribų.</p> <p>Didelė mokesčių lengvatų dalis apibrėžiama atsižvelgiant į susijusių mokesčių išlaidų reprezentatyvumą, daugiausia dėmesio skiriant su pridėtinės vertės mokesčiu, gyventojų pajamų mokesčiu ir pelno mokesčiu susijusioms išlaidoms. U-TAX į savo analizę gali neįtraukti Portugalijos mokesčių lengvatų, kurias iki jos įsteigimo jau įvertino konkrečios darbo grupės, taip pat Portugalijos mokesčių lengvatų, kurias įvertino nepriklausomos viešosios institucijos, su sąlyga, kad ši paskelbta analizė yra atnaujinta ir atitinka pirmiau apibrėžtus sąnaudų ir naudos analizės kriterijus.</p> <p>Vertinimo ataskaitoje pateikiamos rekomendacijos dėl to, kurios mokesčių lengvatos, kurioms taikoma ši ataskaita, turi būti panaikintos, išplėstos ar pakeistos.</p>
17.25	TD-C17-r40	M	Teisės akto dėl mokesčių ir išmokų įsigaliojimas	Teisės akto nuostata, nurodanti teisės akto įsigaliojimą				1 KETV.	2026	Įsigalioja teisės aktas, kuriuo supaprastinama mokesčių lengvatų sistema sumažinant esamų mokesčių lengvatų skaičių, atsižvelgiant į U-TAX vertinimo ataskaitoje pateiktas rekomendacijas ir kitą analizę, kaip nurodyta 17.24 tarpinėje reikšmėje.

R. 18 KOMPONENTAS. Ekonominis teisingumas ir verslo aplinka

Šiuo komponentu sprendžiama Portugalijos teisingumo sistemos neveiksmingumo problema ir likusios kliūtys išduodant verslo licencijas. Pastaraisiais metais administracinių ir mokesčių procedūrų trukmė gerėjo, tačiau tebėra viena iš didžiausių ES, o neišnagrinėtų bylų skaičius tebėra palyginti didelis. Verslo aplinkai taip pat trukdo mažas užstato ir bankroto įstatymų veiksmingumas ir sudėtingos licencijavimo procedūros kai kuriuose sektoriuose.

Komponento tikslas – stiprinti ir padaryti veiksmingesnius piliečių ir įmonių santykius su valstybe, taip pat sumažinti naštą ir sudėtingumą, dėl kurių stabdoma verslo veikla ir daromas poveikis našumui. Jame nagrinėjami du ilgalaikiai klausimai: kliūtys gauti verslo licencijas ir teisingumo sistemos neveiksmingumas, taip pat „skaitmeninės“ paradigmos priėmimas teisingumo sistemoje ir jos skatinimas vykdant licencijų išdavimo procedūras tiek teismų veikimo, tiek sąveikos su suinteresuotaisiais subjektais požiūriu.

Šiuo komponentu siekiama spręsti įvairius konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose (2019 m. ir 2020 m. šalims skirtose rekomendacijose) nustatytus uždavinius, t. y. likusį nemokumo procedūrų ir administracinių bei mokesčių teismų neveiksmingumą ir spręsti įmonėms taikomų licencijavimo reikalavimų klausimą, kartu atsižvelgiant į reglamentuojamą profesijų sistemą (taip pat įtrauktą į tas pačias konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas), nors ir apsiriboja nemokumo specialistų profesija (reglamentuojamą profesijų problema sprendžiama 6 komponente). Komponentas taip pat padeda įgyvendinti konkrečiai šalims skirtą rekomendaciją sutelkti investicijas į skaitmeninę pertvarką (2020 m. konkrečiai šalims skirta rekomendacija Nr. 3).

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksmų aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

R.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

Reforma TD-C18-r33: Ekonominis teisingumas ir verslo aplinka

Reforma apima kliūčių investicijoms licencijavimo srityje nustatymą, siekiant sumažinti procedūrinį neveiksmingumą ir pasinaudoti skaitmeninimo ir paslaugų sąveikumo teikiama nauda, įgyvendinant principą „tik vieną kartą“, kuris yra pagrindinis reformos tikslas verslo aplinkos srityje. Teisinės sistemos pakeitimai, kuriais pašalinamos tokios kliūtys, turėtų įsigalioti iki 2025 m. trečiojo ketvirčio. Teisingumo srityje reforma siekiama padidinti administracinių ir mokesčių teismų veiksmingumą sukuriant teisinę sistemą, kuria skatinamas ginčų sprendimas teisme ir neteisminis ginčų sprendimas, taip pat steigiamos specializuotos kolegijos aukštesniuose teismuose, o nemokumo sistemos peržiūra apima nemokumo specialistų vaidmens stiprinimą, teisinės sistemos peržiūrą, kuria stiprinamos skolintojo teisės, ir konkrečiais atvejais įvedamas privalomas dalinis paskirstymas.

Be to, vykdant reformą peržiūrimi teismo tarnautojų įstatai. Peržiūretoje vizijoje pateikiama: Įsigaliojo peržiūrėti teismo tarnautojų įstatai. Atliekant peržiūrą, be kita ko, nurodoma: D) kelių

kategorijų karjera; II) nauja tvarka, taikoma vadovaujamos pareigoms; III) nauja atlyginimų lentelė, taikoma dabartiniams ir būsimiems teismo tarnautojams; ir iv) nauja prieinamumo išmoka

Reforma baigiama įgyvendinti ne vėliau kaip 2025 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos TD-C18-i01: Ekonominis teisingumas ir verslo aplinka

Investicijos tikslas – užtikrinti Portugalijos teisingumo IT sistemų skaitmeninę pertvarką ir atsparumą. Juo siekiama integruoti „iš esmės skaitmeninę“ paradigmą į teismines institucijas ir registratorius, be kita ko, kiek tai susiję su sąveika su piliečiais ir įmonėmis.

Skaitmeninė pertvarka yra šių investicijų atspirties taškas, daugiausia dėmesio skiriant teisingumo sistemai, kuri suskirstyta į penkias veiksmų grupes:

- Kurti ir įgyvendinti teisingumo sistemai skirtas skaitmenines platformas (apimančias visus teismus), kurių tikslas – skatinti visų teisminių procesų ir procedūrų skaitmeninimą ir pasinaudoti būdingo veiksmingumo didinimo teikiama nauda sprendžiant susikaupusių neišnagrinėtų bylų problemą. Be to, turi būti sukurtos naujos sąveikos su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais sąsajos;
- Piliečiams ir įmonėms skirtų skaitmeninių platformų kūrimas (įskaitant duomenų perkėlimą), naujų paslaugų teikimas internete ir kai kurių paslaugų dematerializavimo užtikrinimas. Šiomis investicijomis siekiama sukurti integruotas paslaugų platformas įmonėms ir piliečiams per visą jų gyvavimo ciklą, įskaitant visus skirtingus registratorius (nekilnojamojo turto, civilinės būklės, transporto priemonių, pilietybės, komercinių ir baudžiamųjų registru, patentų registravimo ir tikrinimo);
- Skaitmeninės kriminalinių tyrimų ir teismo ekspertizės platformos, informacinių sistemų kūrimas ir modernizavimas ir ryšio su Europos tinklais užtikrinimas,
- Kurti ir įgyvendinti žinių valdymo platformas teisingumo srityje, įskaitant bendrą bendrų paslaugų platformą, dokumentų valdymą, statistinių duomenų ir rodiklių rengimo platformos kūrimą ir komunikacijos bei skaitmeninių paslaugų kalbos supaprastinimą bendraujant su piliečiais ir įmonėmis (įskaitant elektroninius pranešimus);
- Technologijų infrastruktūros ir įrangos, įskaitant duomenų centrą, nelaimių ir (arba) atkūrimo priemonę, skaitmeninius archyvus, atvirųjų duomenų platformą, skaitmeninės tapatybės valdymą, stiprinimą ir skaitmeninio kontaktinio centro bei pagalbos centro teisingumo srityje sukūrimą.

Šioms investicijoms naudinga didelė sinergija su 19 komponentu „skaitmeninis viešasis administravimas“, kuriuo įgyvendinama „skaitmeninio iš esmės“ paradigma ir užtikrinamas suderinamumas su Nacionaline kibernetinio saugumo strategija ir debesijos strategija.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

R.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
18.1	TD-C18-r33	M	Specializuotų kolegijų steigimas administraciniuose ir mokesčių aukštesniuosiuose teismuose	Specializuotų kolegijų steigimas administraciniuose ir mokesčių aukštesniuosiuose teismuose				1 KETV.	2023	Specializuotų kolegijų steigimas administraciniuose ir mokesčių aukštesniuosiuose teismuose: įprasti administraciniai sprendimai, socialiniai administraciniai sprendimai, viešųjų pirkimų sprendimai, įprasti mokesčių sprendimai, mokestinių prievolių vykdymo užtikrinimas ir administraciniai pažeidimai
18.2	TD-C18-r33	M	Teisinės tvarkos, kuria skatinamas ginčų sprendimas neteisminiu ir neteisminiu būdu, įsigaliojimas	Teisinės tvarkos, kuria skatinamas ginčų sprendimas neteisminiu ir neteisminiu būdu, įsigaliojimas				1 KETV.	2023	Teisinės sistemos, kuria sukuriama teisinė paskatų sistema, pagal kurią bylos nagrinėjimas nutraukiamas neteisminiu ir neteisminiu susitarimu, įsigaliojimas

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
18.3	TD-C18-r33	M	Peržiūrėtos nemokumo ir išieškojimo teisinės sistemos įsigaliojimas	Peržiūrėtos nemokumo ir išieškojimo teisinės sistemos įsigaliojimas				II KETV.	2024	<p>Peržiūrėtos bendrovių nemokumo ir sanavimo teisinės sistemos įsigaliojimas siekiant paspartinti šias procedūras ir pritaikyti jas standartiniam skaitmeninimui, įskaitant</p> <p>a) Nemokumo kodekso peržiūrą siekiant optimizuoti nemokumo bylas, taip pat atsižvelgiant į elektroninių bylų nustatymą;</p> <p>b) paveda nemokumo administratoriui parengti likvidavimo planą su nustatytais terminais, kad būtų panaikintas nemokaus skolininko turtą sudarantis turtas;</p> <p>c) įsipareigojimų nagrinėjimo ir reikalavimų eiliškumo nemokumo byloje procedūros supaprastinimą, nemokumo administratoriui suteikiant pareigą kartu su pripažintų reikalavimų sąrašu pateikti pasiūlymą dėl jų eiliškumo, leidžiant teisėjui, jei dėl jo susitariama ir jei nekyla jokių prieštaravimų, patvirtinti abu dokumentus, taip sudarant sąlygas taikyti lankstesnę procedūrą;</p> <p>d) privalomo dalinio paskirstymo institutą, kai nemokaus skolininko turtą sudaro pajamos, gautos likvidavus turtą, kurio vertė yra 10 000 EUR ar daugiau ir kurio nuosavybė neginčijama, o procedūra negali galutinai paskirstyti turto;</p> <p>e) pirmumo tvarkos, susijusios su teise į išlaikymą, peržiūra susidūrus su hipoteka (Código Civil);</p> <p>F) sumažinti apribojimus verstis nemokumo administratoriaus profesija.</p> <p>g) paprastai nustato elektroninį dokumentų įteikimą juridiniams asmenims, visų pirma nemokumo bylose;</p> <p>H) įsteigti ir eksploatuoti bent vieną specializuotą kolegiją aukštesniuose komercinių bylų teismuose.</p>
18.10	TD-C18-r33	M	Teismo tarnautojų statusas	Įsigaliojimas				II KETV.	2025	<p>Įsigaliojo peržiūrėti teismo tarnautojų įstatai. Atliekant peržiūrą, be kita ko, nurodoma:</p> <p>(a) Kelių kategorijų karjera;</p> <p>(b) Nauja vadovaujамų pareigų tvarka</p> <p>(c) Nauja atlyginimų lentelė, taikoma dabartiniams ir būsimiems teismo tarnautojams</p> <p>(d) Nauja prieinamumo išmoka</p>

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
18.4	TD-C18-r33	M	Įsigaliojo teisės aktų rinkinys dėl kliūčių licencijavimui panaikinimo	Įsigaliojo teisės aktų rinkinys dėl kliūčių licencijavimui panaikinimo				III KETVIRTIS	2025	Įsigalioja teisės aktai dėl licencijavimo kliūčių šalinimo, nurodyti darbo grupės, sudarytos bendru atsakingų vyriausybės narių įsakymu, ataskaitoje.
18.5	TD-C18-i01	M	Modernizuota nusikalstamų veikų tyrimo IT sistema	Veikianti modernizuota nusikalstamų veikų tyrimo IT sistema				IV KETV.	2023	Modernizuotos nusikalstamų veikų tyrimams skirtos IT sistemos veikimo pradžia. Modernizavimas apima sąsajų diegimą ir perėmimo sistemų modernizavimą, taip pat sąveikumo su Europos ir tarptautiniais partneriais užtikrinimą.
18.6	TD-C18-i01	M	Informacinė sistema „Įmonė 2.0“	Veikianti informacinė sistema „Įmonė 2.0“				1 KETV.	2024	Pradėjo veikti informacinė sistema „Enterprise 2.0“, kuri yra nauja platforma, kurioje pateikiama informacija apie įmonės gyvavimo ciklą (kūrimą, valdymą ir veiklos nutraukimą).
18.7	TD-C18-i01	M	Nauja informacinė sistema, skirta teismų ir prokuratūros skaitmeninei transformacijai	Veikianti nauja informacinė sistema, skirta teismų ir prokuratūros skaitmeninei transformacijai				IV KETV.	2025	Naujos informacinės sistemos, skirtos elektroniniams teismo procesams tvarkyti, veikimo pradžia. Naująja informacine sistema turi būti galima naudotis ne mažiau kaip 500 teismų skyrių ir prokuratūrų skyrių elektroniniams teismo procesams, apimantiems visas jurisdikcijas, procesinius veiksmus (įskaitant tyrimą) ir teisminėms institucijoms, nagrinėti ir ja naudojasi teisėjai, prokurorai, teismo pareigūnai ir atstovai. Visi Teismo ryšiai su suinteresuotaisiais subjektais suskaitmeninami.
18.8	TD-C18-i01	M	Naujojo technologijų plano įgyvendinimas	Naujojo technologijų plano įgyvendinimas				IV KETV.	2025	Naujo Teisingumo įrangos ir infrastruktūros technologijų plano įgyvendinimas, pradėjus veikti šiems komponentams: a) Naujas duomenų centras; b) Atvirųjų duomenų platforma teisingumo srityje; c) Informacijos valdymo sistema, skirta Teisingumo ministerijos tiesioginio ir netiesioginio valstybinio administravimo subjektams, išskyrus Generalinį sekretoriatą; d) Skaitmeninės tapatybės tvarkymas ir e) Teismo procese areštuoto turto susigražinimo ir valdymo sistema f) Integruotų registrų platforma – žemės, civilinių, transporto priemonių, pilietybės, komercinių ir nuosprendžių registrų taikomųjų programų kūrimas ir perkėlimas, taip pat patentų registravimas ir tikrinimas.
18.9	TD-C18-i01	M	Žinių valdymo platformos teisingumo srityje	Veikiančios žinių valdymo platformos teisingumo srityje				IV KETV.	2025	Pradeda veikti šios žinių valdymo platformos: a) Bendros paramos paslaugos b) Statistika ir rodikliai c) Informacijos valdymo platforma (dokumentų valdymo sistema)

S. 19 KOMPONENTAS. Skaitmeninis viešasis administravimas

Šiuo Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentu sprendžiamas uždavinys, susijęs su poreikiu teikti geresnes, paprastesnes ir labiau skaitmenines viešąsias paslaugas. Nors Portugalija turi geras galimybes teikti skaitmenines paslaugas, reikalavimų susiskaidymas ir dubliavimasis tebėra pagrindinės kliūtys veiksmingam ir į klientą orientuotam viešajam administravimui. Šiuo komponentu siekiama spręsti šias problemas.

Komponentu siekiama geresnių viešųjų paslaugų, skatinant naudoti technologinius sprendimus ir stiprinant artumą, kad piliečiai ir įmonės galėtų lengviau, saugiai, veiksmingai ir efektyviai naudotis paslaugomis, taip sumažinant su aplinkybėmis susijusias išlaidas. Be to, ja siekiama skatinti viešojo administravimo veiksmingumą, modernizavimą, inovacijas ir įgalinimą, stiprinti jo atsparumą, gerinti valstybės tarnautojų įgūdžius ir didinti valstybės ir viešojo administravimo institucijų indėlį į ekonominę ir socialinę augimą ir vystymąsi.

Šis komponentas yra orientuotas į principo „skaitmeninis iš esmės“ ir principo „tik vieną kartą“ įgyvendinimą Portugalijos viešojo administravimo srityje, kartu investuojant į darbo jėgos kvalifikacijos kėlimą.

Šis komponentas padeda įgyvendinti konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas dėl:

- pirmenybę teikti ekonomikos augimui palankioms išlaidoms (2019 ir 2020 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos Nr. 1), pasinaudojant dėl skaitmeninio padidėjusiu efektyvumu;
- gerinti gyventojų įgūdžių lygį (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2), kiek tai susiję su valstybės tarnyba;
- sutelkti investicijas į skaitmeninę pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3), investuojant į kompleksines ir sektorines viešojo administravimo sistemas; ir
- mažinti įmonėms tenkančią reguliavimo ir administracinę naštą (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 4), supaprastinant ir didinant verslo ir valdžios institucijų santykių veiksmingumą, visų pirma įgyvendinant vienkartinio duomenų pateikimo principą.

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksmų aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

S.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

Reforma TD-r34: Skaitmeninės, paprastos, įtraukios ir saugios viešosios paslaugos piliečiams ir įmonėms

Reformos tikslas – viešųjų paslaugų srityje įgyvendinti „skaitmeninę“ paradigmą, kad ji būtų labiau orientuota į naudotoją, padidinti prieinamumą ir sumažinti piliečiams ir įmonėms tenkančią administracinę naštą, be kita ko, pasikliaujant debesijos paslaugomis.

Reformą sudaro priemonių, kuriomis užtikrinama, kad būtų sukurta skaitmeninei pertvarkai reikalinga teisinė sistema, visų pirma bendrųjų skaitmeninių vartų ir principo „tik vieną kartą“ įgyvendinimui, įgyvendinimas, vykdamas koordinuotą viešųjų subjektų procesą, įtvirtintą 2021–2023 m. ir 2024–2026 m. viešojo administravimo skaitmeninės transformacijos strategijoje ir veiksmų

plane, kartu įgyvendinant reikiamas informacijos saugumo garantijas, įskaitant konkrečias kibernetinio saugumo priemones.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2021 m. rugsėjo 30 d.

TD-r35 reforma: Funkcinė ir organizacinė viešojo administravimo reforma

Šios reformos tikslas – restruktūrizuoti ir racionalizuoti viešąsias paslaugas, kad būtų skatinamas modernus ir veiksmingesnis viešasis administravimas, taip pat pasinaudojant sinergija, gauta įgyvendinant TD-r34 reformą. Šiuo metu centrinės valdžios departamentai yra išsibarstę ir dubliuojasi, dėl to ministerijose kartojasi paslaugos, o viešajame sektoriuje darbo atlikimo modeliai yra labai nelankstūs, o tai priklauso nuo griežtos vadovavimo grandinės ir lemia pernelyg didelį biurokratinį požiūrį.

Šia reforma peržiūrimas valstybės ir viešojo administravimo apskritai veikimo modelis, siekiant padidinti sinergiją ir išnaudoti technologijų teikiamas galimybes. Tai apima bendrų ir bendrų paslaugų centralizavimą, išsklaidymo ir atleidimo centrinės valdžios departamentuose klausimą, tinkamą sektorių tiesioginio ir netiesioginio viešojo administravimo subjektų specializaciją pagal kompetencijos sritis, ypatingos svarbos funkcijų, susijusių su parama valdžios veiklai, specializaciją ir kai kurių valdžios įstaigų sutelkimą vienoje fizinėje erdvėje. Ši reforma vykdoma įsteigiant darbo grupę centrinių valstybės tarnybų reorganizavimo planui nustatyti ir apibrėžti.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Reforma TD-r36: Viešasis administravimas, įgaliojantis kurti visuomeninę vertę

Šia reforma siekiama kelti valstybės tarnautojų kvalifikaciją, įskaitant jų skaitmeninius įgūdžius, ir įgyvendinti naujus darbo modelius (t. y. nuotolinį darbą). Ši reforma atitinka 6 komponente numatytas priemones.

Šia reforma, įtraukta į 2020 m. liepos mėn. Valstybės ir viešojo administravimo inovacijų ir modernizavimo strategiją, stiprinama valstybės tarnautojų ir vadovybės valdymo ir mokymo struktūra, sukuriama mokymo veiklos koordinavimo struktūra (*Instituto Nacional de Administração*), kuri valdo tiek aukštesnio lygio mokymo, pvz., valdymo įgūdžių, duomenų mokslo, specializacijos kursų, skatinimą, tiek stiprinant programą *Qualifica AP*, kad trumpuoju ir (arba) vidutinės trukmės laikotarpiu būtų pagerintas valstybės tarnautojų kvalifikacijos lygis. Be to, šia reforma siekiama išnaudoti nuotolinio darbo valstybės tarnyboje potencialą.

Jis iš esmės susijęs su investicija TD-C19-i07 – Viešojo administravimo įgalėjimas, kuriame numatytos skaitmeninio pajėgumo programos, profesinės praktikos programos, aukštesniojo ir aukštesnio lygio vadovų mokymas ir valstybės tarnautojų įgūdžių ugdymas apskritai.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2021 m. birželio 30 d.

Investicijos TD-C19-i01: Viešųjų ir konsulinių tarnybų pertvarkymas

Šių investicijų tikslas – iš esmės įgyvendinti skaitmeninę paradigmą suinteresuotųjų subjektų ir Portugalijos viešojo administravimo institucijų sąveikos srityje. Juo taip pat siekiama didinti

konsulinių paslaugų veiksmingumą ir užtikrinti Užsienio reikalų ministerijos kontroliuojamų subjektų skaitmeninę pertvarką.

Šia priemone iš esmės peržiūrimas viešųjų ir konsulinių tarnybų tarpininkavimas įdiegiant universaliuosius reagavimo pajėgumus (bendruosius skaitmeninius vartus, skambučių centrus ir paslaugas asmeniškai).

Šios investicijos taip pat apima naujų *Espaços cidadão* ir *Lojas do Cidadão* statybą naujose efektyviai energiją naudojančiose erdvėse.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos TD-C19-i02: Tvarios elektroninės paslaugos

Šios investicijos tikslas – teikti būtiną administravimo paramą ankstesnėms investicijoms.

Šiomis investicijomis skatinamas valdžios institucijų surinktų duomenų pakartotinis naudojimas, įgyvendinant vienkartinio duomenų pateikimo principą, remiantis IT sistemų sąveikumu ir integravimu, ir plečiant elektroninės atpažinties sprendimų naudojimą.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. kovo 31 d.

TD-C19-i03: Bendros kibernetinio saugumo sistemos stiprinimas

Šių investicijų tikslas – pagerinti informacijos saugumo standartus ir procedūras, taikomas duomenims internete. Investicija susijusi su investicijomis TD-C19-i01 ir TD-C19-i02.

Ši priemonė apima keturias papriemones:

- Didinti kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo gebėjimus sukuriant kompetencijos centrus, skirtus MVĮ ir viešojo administravimo kibernetinio saugumo sprendimams kurti;
- Didinti informacijos gyvavimo ciklo valdymo saugumą plėtojant nacionalinius kriptografijos pajėgumus ir įslaptintos informacijos kontrolę;
- Įgyvendinti nacionalinę kibernetinio saugumo orientacinę sistemą (pagal TD-r34 reformą), įskaitant įstaigų akreditavimą (derinant ir pasinaudojant į 16 komponentą įtrauktomis priemonėmis); ir
- Sudaryti fizines ir technologines sąlygas naujam kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo koordinavimo modeliui įgyvendinti (su atitinkamomis naujomis institucijomis, visapusiškai įgalintomis).

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. kovo 31 d.

TD-C19-i04: Veiksminga, saugi ir bendra ypatingos svarbos skaitmeninė infrastruktūra

Šių investicijų tikslas – padidinti ypatingos svarbos skaitmeninės infrastruktūros objektų, t. y. ekstremaliųjų situacijų ir saugumo ryšių tinklų, taip pat vyriausybės kompiuterinio tinklo (RING) atsparumą.

Šios investicijos turi būti nukreiptos į vyriausybės IT tinklą, pagerinti Valstybės ekstremaliųjų situacijų ryšių tinklo ir nacionalinio vidaus saugumo tinklo aprėptį ir pajėgumus bei peržiūrėti saugumo pajėgų informacinių sistemų ir procesų struktūrą. Tai apima:

- Sienu valdymo ir kontrolės, policijos ir teismo bendradarbiavimo technologijų sistemų atnaujinimas;
- Veiklos centrų projektas Nr. 112 – atnaujinimas atsižvelgiant į naujus standartus (naujoji 112 karta);
- Nacionalinio vidaus saugumo tinklo projektas – IT architektūros sistemų ir technologinių priemonių tinkamumas ir naujo duomenų centro įrengimas ir veikimas;

- Valstybinio ekstremaliųjų situacijų ryšių tinklo (SIRESP) projektas. Investicijos apima SIRESP antžeminės infrastruktūros (pagrindinės) technologijos keitimo iš E1 į IP (internetu protokolą) skatinimą, su SIRESP susijusių informacinių sistemų atkūrimo po ekstremaliųjų įvykių centro sukūrimą, kaip palydovinio perteklinio pajėgumo įgyvendinimą, taip pat pajėgumų ir aprėpties didinimą;
- Bendrų paslaugų saugumo pajėgose ir tarnybose įgyvendinimas, atleidimų iš techninių procesų panaikinimas, bendrų sistemų kūrimas ir veiklos išlaidų mažinimas;
- Žiedas – atnaujinti penkias ypatingos svarbos RING technologines infrastruktūras (užkardos apsauga; duomenų apdorojimas, saugojimas ir atsarginės kopijos; VoIP telefonija; videokonferencijos, ir taikomųjų programų ekosistema), darbuotojų mokymas ir saugių ryšių sistemų užtikrinimas;
- Eismo įvykių ir kelių eismo taisyklių pažeidimų valdymo informacinė sistema;
- Civilinės saugos įvykių, ekstremaliųjų situacijų ir nelaimių valdymo informacinė sistema.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

TD-C19-i05-RAM: Madeiros viešojo administravimo skaitmeninė pertvarka

Šių investicijų tikslas – užtikrinti atsparesnį viešąjį administravimą, suteikiant galimybę naudotis skaitmeninėmis technologijomis viešosioms paslaugoms teikti.

Šios investicijos atitinka požiūrį į investicijas TD-C19–i01–i03, kuriomis siekiama modernizuoti ypatingos svarbos infrastruktūrą ir IT architektūrą, suteikti galimybę naudotis skaitmeninėmis priemonėmis atsižvelgiant į viešojo administravimo ir piliečių poreikius, kelti žmogiškųjų išteklių kvalifikaciją (visų pirma skaitmeninių įgūdžių srityje), užtikrinti visuotinių viešųjų paslaugų prieinamumą ir sąveikumą bei junglumą. Šia priemone regiono viešojo administravimo institucijoms suteikiama infrastruktūra, priemonės, paslaugų sąveikumas ir praktinė patirtis, kad būtų užtikrintas skaitmeninių viešųjų paslaugų teikimas. Šia priemone taip pat sukuriamas centralizuoto duomenų valdymo sprendimas.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

TD-C19-i06-RAA: Azorų salų viešojo administravimo skaitmeninė pertvarka

Šios investicijos tikslas – remti viešojo sektoriaus skaitmeninę pertvarką ir sumažinti administracinę naštą, kad piliečiams ir įmonėms būtų teikiamos geresnės viešosios paslaugos.

Ji pertvarko viešąsias paslaugas, kad būtų galima teikti paprastesnes ir lankstesnes paslaugas, ir gerina technologines sąlygas, kad būtų sukurta virtuali darbo aplinka ir darbuotojų mokymas (pvz., skaitmeniniai įgūdžiai, valdymas ir bendradarbiavimas). Siekiant užtikrinti duomenų saugumą, įsteigiamas kibernetinio saugumo operacijų centras.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

TD-C19-i07: Viešasis administravimas, įgaliojantis kurti visuomeninę vertę

Šios investicijos tikslas – užtikrinti, kad valstybės tarnyba turėtų reikiamos praktinės patirties, visu pirma valdymo įgūdžių ir technologijų srityje, kad visuomenei galėtų teikti aukštos kokybės paslaugas.

Šiomis investicijomis siekiama plėtoti mokymo pasiūlą viešojo administravimo darbuotojams ir vadovams ir skatinti talentų pritraukimą siūlant stažuočių programas. Juo taip pat siekiama suteikti IT įrangą ir sukurti bendro darbo erdves, kad viešojo administravimo institucijose būtų skatinamas nuotolinis darbas. Visų pirma jis apima skaitmenines įgalinančias programas, aukštesnio lygio ir

aukštesnio lygio vadovų mokymą, taip pat bendrąjį valstybės tarnautojų mokymą ir kvalifikacijos kėlimą.

Ši priemonė taip pat apima Planavimo, politikos ir prognozavimo kompetencijos centro viešojo administravimo srityje veikimo užtikrinimą, kuris yra svarbus stiprinant gebėjimus remti viešosios politikos formavimą ir įgyvendinimą, politikos vertinimą ir prognozavimą.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. kovo 31 d.

Investicijos TD-C19-i08 Pažangios teritorijos

Šiomis investicijomis siekiama sukurti naują miestų ir teritorijų planavimo ir valdymo paradigmą, grindžiamą duomenimis grindžiama viešąja politika.

Investicijos apima:

- Pažangiųjų teritorijų portalo kūrimas ir veikimo pradžia. Šiame portale saugoma aktuali vietos, regioninio ir nacionalinio lygmens informacija, pavyzdžiui, geroji patirtis, gairės, informacija apie standartus, įstatymus ir kitus teisės aktus ir informacija apie projektų finansavimo šaltinius.
- Miestų valdymo platformų (MMP) kūrimas, diegimas ar atnaujinimas 129 savivaldybėse, įskaitant būsto ir teritorijų planavimo procedūrų skaitmeninimą.
- Skaitmeninių dvynių kūrimas (skaitmeninis numatomo arba faktinio realaus fizinio produkto, sistemos ar proceso pateikimas praktiniais tikslais) tokiose nacionalinėse prioritetinėse srityse kaip vanduo ir žemės ūkis, atsparumas klimato kaitai, judumas ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas, sveikata, energetika, turizmas, civilinė sauga.
- Viešosios politikos rodiklių suvestinės, kuri padėtų viešiesiems subjektams priimti politinius sprendimus įvairiais hierarchiniais lygmenimis, sukūrimą ir sukūrimą, teikiant sistemingą ir naujausią informaciją.
- Turinio kūrimas ir mokymas duomenų rinkimo ir tvarkymo, standartų, atvirųjų standartų, taikomųjų programų sąsajų ir kito turinio, susijusio su pažangiaisiais miestais ir pastatais, ir tvarumo klausimais.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

S.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
19.1	TD-C19-i01	T	Supaprastintos ir nuoseklios viešosios paslaugos įvairiais kanalais		Skaičius	0	5	IV KETV.	2022	Į patobulintą subjektų ir paslaugų katalogą įtrauktų paslaugų, kuriomis galima naudotis keliais kanalais, skaičius: bendras skaitmeninių paslaugų portalas, kontaktinis centras, <i>Lojas do Cidadão /Espaços Cidadão</i> . Šis rodiklis reiškia, kad šios paslaugos turi būti perprojektuojamos pagal vienkartinio duomenų pateikimo principą ir sudaromos sąlygos jomis naudotis laikantis universalaus požiūrio.
19.2	TD-C19-i01	T	Supaprastintos ir nuoseklios viešosios paslaugos įvairiais kanalais		Skaičius	5	25	1 KETV.	2026	Į patobulintą subjektų ir paslaugų katalogą įtrauktų paslaugų, kuriomis galima naudotis keliais kanalais, skaičius: bendras skaitmeninių paslaugų portalas, kontaktinis centras, <i>Lojas do Cidadão /Espaços Cidadão</i> . Šis rodiklis reiškia, kad šios paslaugos turi būti perprojektuojamos pagal vienkartinio duomenų pateikimo principą ir sudaromos sąlygos jomis naudotis laikantis universalaus požiūrio.
19.3	TD-C19-i01	M	Įdiegtas naujas konsulinio valdymo modelis	Įdiegtas naujas konsulinio valdymo modelis				1 KETV.	2026	Visiškas naujo konsulinio valdymo modelio įgyvendinimas: I) nematerialios konsulinės paslaugos, kuriomis gali naudotis užsienio šalių piliečiai ir (arba) ne piliečiai, suskaitmenintos 80 proc. Užsienio reikalų ministerijos teikiamų paslaugų; II) <i>Centro de Atendimento consulinê</i> veikla, prieinama bent 15 šalių.
19.25	TD-C19-i01	M	Naujų piliečių parduotuvė ir piliečių erdvių steigimo protokolų arba priėmimo sąlygų pasirašymas	Pasirašyti protokolai				III KETV.	2024	31 naujos piliečių parduotuvės (<i>Lojas de Cidadão</i>) ir 400 naujų piliečių erdvių (<i>Espaços Cidadão</i>) steigimo protokolų arba priėmimo sąlygų pasirašymas
19.26	TD-C19-i01	T	Veikia naujų piliečių parduotuvės ir piliečių erdvės.		Skaičius	0	431	II KETV.	2026	Veikia 31 naujos piliečių parduotuvės (<i>Lojas de Cidadão</i>) ir 400 naujų piliečių erdvių (<i>Espaços Cidadão</i>). Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už BNEP standartą.
19.27	TD-C19-i01	T	Piliečių paraiška	Taikomosios programos				1 KETV.	2025	Pradėta taikyti ir veikianti piliečių programa. Taikomoji programa suteikia naudotojams galimybę skaitmeniniu

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
				„Piliečių“ veikimo pradžia						būdu naudotis populiariausiomis viešosiomis paslaugomis ir kitomis funkcijomis (pvz., mokėjimu už paslaugas).
19.4	TD-C19-i02	T	Viešosios paslaugos, kuriomis galima saugiai naudotis elektronine tapatybe ir laikantis principo „tik vieną kartą“		Skaičius	0	5	III KETV.	2022	Skaitmeninių viešųjų paslaugų, kuriomis gali naudotis piliečiai ir įmonės, pakartotinai naudojantys iAP kataloge (pateikiamą „iap.gov.pt“) turimus duomenis, kuriems taikoma elektroninė tapatybė (kai to prašo tarnybos) ir Asmens duomenų kontrolės viešojo administravimo sistemoje, skaičius ir atvirųjų duomenų skelbimas adresu www.dados.gov.pt.
19.6	TD-C19-i02	T	Teritorinės informacijos infrastruktūra		Skaičius	0	150	1 KETV.	2026	Duomenų šaltinių, integruotų į teritorinę informacinę infrastruktūrą, apimančią būsto, demografinę, socialinę ir ekonominę informaciją, skaičius. Duomenų šaltiniai, be kita ko, yra Nacionalinis statistikos institutas, Socialinė apsauga, mokesčių administratorius ir viešojo administravimo įstaigos švietimo, darbo, sveikatos ir teisingumo srityse.
19.7	TD-C19-i03	T	Mokymai kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo pajėgumams stiprinti		Skaičius	0	9 800	1 KETV.	2026	Dalyvių, apmokytų pagal Pažangiojo kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo mokymo programą (C akademija), skaičius (tiesiogiai arba virtualiai). 7 kompetencijos centrų kibernetinio saugumo pajėgumų plėtojimui remti sukūrimas.
19.8	TD-C19-i03	T	Portugalijos kriptografinio sprendimo priėmimas valdžios institucijose		Skaičius	0	150	1 KETV.	2026	Viešiesiems subjektams pristatytos kriptografinės įrangos skaičius. Ši įranga atitinka teisinius reikalavimus [Resolução do Conselho de Ministros, n.o 16/96, de 22 de março – Instruções para a Segurança Nacional, Segurança das Telecomunicações (SEGNAC 3), Capítulo 3 /Ministrų tarybos rezoliucija Nr. 16/96, kovo 22 d. – Nurodymai dėl nacionalinio saugumo, telekomunikacijų saugumo (SEGNAC 3), 3 skyrius.
19.9	TD-C19-i03	T	Nacionalinės kibernetinio saugumo sistemos įgyvendinimas		Skaičius	0	47	1 KETV.	2026	Naujų viešojo administravimo subjektų, kuriems taikoma nacionalinė kibernetinio saugumo sistema, skaičius. Reikalaujama, kad šie subjektai parengtų kibernetinio saugumo rodiklius, įgyvendintų nacionalinę ir ES kibernetinio saugumo reguliavimo sistemą, be kita ko, pasitelkdami atitikties vertinimo įstaigas ir naujus auditorius, taip pat apibrėždami ir stebėdami bendradarbiavimo ir dalijimosi informacija valdymo modelį, skirtą žinių ir informacijos saugumui užtikrinti.
19.10	TD-C19-i03	M	Naujo kibernetinio saugumo ir informacijos	Pastato atnaujinimo užbaigimas				1 KETV.	2026	Naujo kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo koordinavimo modelio subjektams taikomų tinkamų

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
			saugumo koordinavimo modelio subjektų pastatų atnaujinimas							technologinių ir saugumo sąlygų atnaujinimo ir įrangos įrengimo užbaigimas.
19.11	TD-C19-i04	T	Saugi judriojo ryšio sistema valdžios sektoriaus darbuotojams		%	0	95	II KETV.	2022	Valdžios sektoriaus darbuotojų, turinčių prieigą prie saugios balso, pranešimų ir vaizdo ryšio sistemos, procentinė dalis.
19.12	TD-C19-i04	M	Ypatingos svarbos skaitmeninės infrastruktūros modernizavimo užbaigimas	Nacionalinio vidaus saugumo tinklo ir Valstybinio ekstremaliųjų komunikacijų tinklo modernizavimo užbaigimas				1 KETV.	2024	Ypatingos svarbos skaitmeninės infrastruktūros atnaujinimo užbaigimas: I) „112“ operatyvinio centro ir nacionalinio vidaus saugumo tinklo projektai, išskyrus naujo duomenų centro, kuris įtrauktas į 19.13 orientyrą, įrengimą ir veikimą; II) antžeminės infrastruktūros (pagrindinio tinklo) technologijos pakeitimas iš E1 į IP (interneto protokolas) ir valstybinio ekstremaliųjų situacijų ryšių tinklo (SIRESP) pajėgumų didinimas.
19.13	TD-C19-i04	M	Ypatingos svarbos skaitmeninės infrastruktūros modernizavimo užbaigimas	Nacionalinio vidaus saugumo tinklo ir Valstybinio ekstremaliųjų komunikacijų tinklo modernizavimo užbaigimas				II KETV.	2026	Ypatingos svarbos skaitmeninės infrastruktūros atnaujinimo užbaigimas: I) naujo nacionalinio vidaus saugumo tinklo duomenų centro (nainų) įdiegimą ir veikimą; II) įsteigti informacijos sistemų, susijusių su Valstybiniu ekstremaliųjų situacijų ryšių tinklu (SIRESP), veiklos atkūrimo po ekstremaliųjų įvykių centrą, kad būtų užtikrinta visapusiška teritorinė aprėptis ir pagerintas SIRESP darbuotojų atleidimas; III) eismo įvykių ir kelių eismo įvykių valdymo informacinės sistemos veikimo pradžia IV) civilinės saugos įvykių, ekstremaliųjų situacijų ir nelaimių valdymo informacinės sistemos veikimo pradžia.
19.14	TD-C19-i04	M	Saugumo pajėgų ir paslaugų IT sistemos modernizavimas	Saugumo pajėgų ir paslaugų IT sistemų modernizavimas				II KETV.	2025	Saugumo pajėgų ir paslaugų IT sistemų modernizavimas: a) Atnaujintų AIMA ir SSI IT sistemų (sienų valdymo ir kontrolės, policijos ir teismo bendradarbiavimo ir bendros Europos prieglobsčio sistemos) veikimo pradžia, b) bendros IT paslaugos saugumo pajėgose ir tarnybose
19.15	TD-C19-i04	M	Stiprinti Vyriausybės IT tinklo valdymo centrą (RING)	Stiprinti Vyriausybės IT tinklo valdymo centrą (RING)				1 KETV.	2026	Atnaujinti penkias ypatingos svarbos RING technologines infrastruktūras (užkardos apsauga; duomenų apdorojimas, saugojimas ir atsarginės kopijos;

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										VoIP telefonija; videokonferencijos, ir taikomųjų programų ekosistema) ir darbuotojų mokymas.
19.28	TD-C19-i05-RAM	M	Centralizuoto duomenų valdymo sprendimo funkcinis prototipas	Veikimo funkcinis prototipas				IV KETV.	2024	Funkcinio prototipo įdiegimas. Prototipas turi gebėti imituoti šias funkcijas: – Sukurti priemones, skirtas neveiksmingumui, sukčiavimui ir kitoms rizikos sritims nustatyti naudojant DI algoritmus; Užtikrinti, kad dirbtinio intelekto paslaugos būtų prieinamos įvairioms viešojo administravimo sritims – Automatizuoti sprendimų priėmimą įvairiose viešojo administravimo srityse.
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	PPTS piliečiams, lankytojams ir įmonėms teikiamos viešosios paslaugos		Skaičius	0	5	II KETV.	2025	Naujų supaprastintų suskaitmenintų viešųjų paslaugų, kuriomis gali naudotis piliečiai ir įmonės, skaičius
19.17	TD-C19-i05-RAM	M	PPTS ypatingos svarbos infrastruktūros ir kompiuterinės struktūros modernizavimas	PPTS ypatingos svarbos infrastruktūros ir kompiuterinės struktūros modernizavimas				IV KETV.	2025	Skaitmeninės pertvarkos užbaigimas PPTS viešajame administravime, kurį sudaro: Privataus 5G tinklo įgyvendinimas Mobilusis miškų gaisrų kontrolės centras Esamų regioninio viešojo administravimo duomenų centrų centralizavimas ir atnaujinimas Kibernetinio saugumo architektūros įgyvendinimas Junglumas regionų viešojo administravimo pastatuose Viešojo sektoriaus darbuotojams skirtos skaitmeninės priemonės Skaitmeninis viešojo sektoriaus darbuotojų mokymas Viešųjų finansų valdymo IT sistemos įdiegimas Viešosios nuosavybės valdymo sistemos sukūrimas Modernizuoti RAM teismų sistemų technologinę infrastruktūrą, kad būtų optimizuotas ir užtikrintas veiksmingas sąveikumas su nacionalinėmis IT sistemomis. Išmanojo prieigos centro jungties projektas
19.29	TD-C19-i05-RAM	M	Centralizuoto duomenų valdymo sprendimas	Centralizuotas duomenų valdymo sprendimas veikia				IV KETV.	2025	Pradėti taikyti centralizuoto duomenų valdymo sprendimą. Jis: – Sukurti priemones, skirtas neveiksmingumui, sukčiavimui ir kitoms rizikos sritims nustatyti naudojant DI algoritmus; Užtikrinti, kad dirbtinio intelekto paslaugos būtų prieinamos įvairioms viešojo administravimo sritims – Automatizuoti sprendimų priėmimą įvairiose viešojo administravimo srityse.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
19.18	TD-C19-i06-RAA	M	ARA regioninio viešojo administravimo skaitmeninimas	ARA regioninio viešojo administravimo skaitmeninimas				IV KETV.	2025	Penkių projektų užbaigimas: APR+ prieinamas, įtraukus ir atviras viešasis administravimas MVA + lankstesnė viešųjų paslaugų ir viešųjų finansų kontrolės bei valdymo sistema. APR+Proactiva Regiono viešojo administravimo mobilusis portalas Ateičiai tinkama MPA+
19.19	TD-C19-i07	T	Stažuotės absolventams programa		Skaičius	0	1 500	IV KETV.	2023	Absolventų, dalyvavusių pagal <i>Resoluções do Conselho de Ministros</i> sukurtą viešojo administravimo stažuočių programą, skaičius
19.20	TD-C19-i07	T	IT įranga viešojo administravimo darbuotojams		Skaičius	0	17 500	IV KETV.	2023	Įsigyta IT įranga (17500 nešiojamųjų kompiuterių).
19.21	TD-C19-i07	T	Viešojo administravimo darbuotojų mokymo ir bendro darbo erdvės		Skaičius	0	96 400	1 KETV.	2026	Mokymo dalyvių skaičius šiose gebėjimų stiprinimo programose: <i>Programa „Programa de capacitação digital“</i> Aukštasis ir aukštasis išsilavinimas valdymo srityje <i>Lojas do Cidadão/Espaços Cidadão</i> mokymas <i>Programa „Qualifica AP“</i> PlanAPP – planavimo ir prognozavimo įgūdžių projektas SIADAP Be to, Planavimo, politikos ir prognozavimo kompetencijos centras savo interneto svetainėje skelbia 65 ataskaitas, tyrimus ar politikos informacinius pranešimus savo kompetencijos sričiai priklausančiais politikos klausimais. Galiausiai taip pat sukuriamos 23 bendro darbo erdvės.
19.22	TD-C19-r34	M	Viešojo administravimo skaitmeninės transformacijos teisinės sistemos įsigaliojimas	Viešojo administravimo skaitmeninės transformacijos teisinės sistemos įsigaliojimas				III KETVIRTIS	2021	Viešojo administravimo skaitmeninės transformacijos teisinės sistemos įsigaliojimas: viešojo administravimo skaitmeninės transformacijos strategija ir horizontalusis veiksmų planas ir II) Teisės aktų rinkinys (įskaitant reglamentą dėl CNCS) dėl nacionalinės kibernetinio saugumo sistemos, grindžiamas įstatymu Nr. 46/2018
19.23	TD-C19-r35	M	Viešojo administravimo reorganizacijos teisės aktų rinkinio įsigaliojimas	Viešojo administravimo reorganizacijos teisės aktų				IV KETV.	2023	Teisės aktų, būtinų centrinio viešojo administravimo funkciniam ir organizaciniam pokyčiams įgyvendinti, įsigaliojimas remiantis ministro įsakymu sudarytos darbo grupės pateikta ataskaita

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
				rinkinio įsigaliojimas						
19.24	TD-C19-r36	M	Nacionalinio administravimo instituto įsteigimas, I.P.	Nacionalinio administravimo instituto įsteigimas teisės aktu				II KETV.	2021	<i>Instituto Nacional de Administração, IP steigimas teisės aktu, sudarantis sąlygas viešojo administravimo mokymo veiklai</i>
19.34	TD-C19-i08	M	Pažangiųjų teritorijų portalo veikimo pradžia	Pažangiųjų teritorijų portalo veikimo pradžia				1 KETV.	2025	Pradėjo veikti interneto svetainė (t. y. portalas), kurioje saugoma vietos, regionų ir nacionalinio lygmens informacijos saugykla.
19.35	TD-C19-i08	M	Pažangios teritorijos: Miestų valdymo platformos, skaitmeniniai dvyniai ir viešosios politikos rodiklių suvestinė	Miestų valdymo platformas turinčios savivaldybės, skaitmeninių dvynių kūrimas ir viešosios politikos rodiklių suvestinės sukūrimas				1 KETV.	2026	129 savivaldybėse įrengiama arba modernizuojama miestų valdymo platforma. Nacionalinėse prioritetinėse srityse, pavyzdžiui, vandens ir žemės ūkio, atsparumo klimato kaitai, judumo ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, sveikatos, energetikos, turizmo, civilinės saugos, sukuriama penki skaitmeniniai dvyniai. Įdiegta rodiklių suvestinė turi būti prieinama centriniams ir regioniniams subjektams.
19.36	TD-C19-i08	T	Mokymas pažangiose teritorijose		Skaičius	0	650	IV KETV.	2025	Viešojo sektoriaus darbuotojų, baigusių mokymus duomenų rinkimo ir tvarkymo bei kito turinio, susijusio su pažangiaisiais miestais ir pastatais, ir tvarumo klausimais, skaičius.

S.3 SKIRSNIS. Su paskola susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma TD-C19-r41: Galimybė naudotis viešosiomis paslaugomis: suderinti ir konsoliduoti tiesioginę ir internetinę prieigą

Šios reformos tikslas – gilinti viešojo administravimo skaitmeninę pertvarką ir pasinaudoti naujų technologijų teikiamais privalumais siekiant pertvarkyti dabartinį viešųjų paslaugų modelį.

Reforma apima teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo suderinamos ir konsoliduojamos taisyklės dėl galimybės naudotis viešosiomis paslaugomis asmeniškai ir nuotoliniu būdu (internetu, naudojantis programėle, telefonu), įsigaliojimas.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2024 m. birželio 30 d.

Reforma TD-C19-r42: Nauja vertinimo sistema, kuria siekiama suteikti galių viešojo administravimo darbuotojams ir juos atnaujinti

Pagrindinis šios reformos tikslas – spręsti vieną iš pagrindinių Portugalijos viešojo administravimo problemų: gebėjimas atsinaujinti savo darbuotojus ir pritraukti bei išlaikyti talentus.

Ši reforma apima viešojo administravimo veiklos vertinimo sistemos (integruotos viešojo administravimo veiklos valdymo ir vertinimo sistemos (SIADAP)) peržiūrą, iš dalies pakeičiant teisinę sistemą. Peržiūrėtame SIADAP:

- Keisti vertinimo dažnumą (nuo kas dvejus metus iki kiekvienų metų);
- Padidinti darbuotojų, kurie gali gauti du geriausius veiklos rezultatų įvertinimus, procentinę dalį ir atitinkamus jų taškus per vertinimo ciklą;
- Nustatyti papildomą eksploatacinių savybių lygį;
- Sudaro kompetencijų, kurios turi būti vertinamos pagal viešojo administravimo kompetencijos profilį, sąrašą;
- Nustatyti tolesnio gebėjimų ugdymo ir atitinkamo mokymo poreikius.

Be to, kartu su SIADAP modelio peržiūra, reforma taip pat apima viešojo administravimo kompetencijos profilio peržiūrą, kuri apima kompetencijas, vertintinas per įdarbinimo ir atrankos procesą, veiklos rezultatų vertinimo sistemą ir įtrauktiną į profesinius mokymus.

Reforma taip pat apima IT platformos, kurioje veikia SIADAP, sukūrimą. Rengiami specialūs mokymai, kaip naudotis platforma.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2025 m. kovo 31 d.

S.4 SKIRSNIS. Su paskola susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
19.30	TD-C19-r41	M	Teisės akto dėl galimybės naudotis viešosiomis paslaugomis įsigaliojimas	Teisės aktų nuostata, nurodanti teisės aktų įsigaliojimą				II KETV.	2024	Teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo suderinama ir konsoliduojama prieiga prie viešųjų paslaugų asmeniškai ir internetu, įsigaliojimas.
19.31	TD-C19-r42	M	Teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo peržiūrimas SIADAP, įsigaliojimas	Įstatymo galią turinčio teisės akto nuostata, nurodanti įstatymo galią turinčio teisės akto įsigaliojimą				1 KETV.	2024	Įstatymo galią turinčio akto, kuriuo peržiūrima integruota viešojo administravimo veiksmingumo valdymo ir vertinimo sistema (SIADAP), atsižvelgiant į priemonės aprašyme aprašytas charakteristikas, įsigaliojimas.
19.32	TD-C19-r42	M	Teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo peržiūrimas viešojo administravimo kompetencijos profilis, įsigaliojimas	Įstatymo galią turinčio teisės akto nuostata, nurodanti įstatymo galią turinčio teisės akto įsigaliojimą				1 KETV.	2024	Įsigalioja peržiūrėtas viešojo administravimo kompetencijos profilis.
19.33	TD-C19-r42	M	Naujos SIADAP sistemos veikimo pradžia	Naujos SIADAP sistemos veikimo pradžia				1 KETV.	2025	Naujos SIADAP sistemos, įskaitant atitinkamą IT platformą, veikimo pradžia. SIADAP sistemos naudotojams turi būti prieinami specialūs mokymai, kaip naudotis IT platforma.

T. 20 KOMPONENTAS. Skaitmeninė mokykla

2019 m. Portugalijos kasdienio naudojimosi internetu (65 proc.), naudojimosi internetu teikiamomis viešosiomis paslaugomis (41 proc.) ir IRT specialistų darbo rinkoje (2,4 proc.) (Eurostato duomenų ir skaitmeninių įgūdžių observatorija) vertės buvo mažesnės už Europos vidurkį ir nustatė plataus užmojo šių rodiklių tikslus iki 2025 m. (atitinkamai 80 proc., 75 proc. ir 5 proc.). Darbo rinkoje dirbančių IRT specialistų moterys sudarė 18,3 proc., o vyrai – 81,7 proc.

(Eurostato duomenys). Komponento tikslai – sudaryti sąlygas Portugalijos pradinio ir vidurinio ugdymo sistemos švietimo, pedagoginėms ir valdymo naujovėms. To siekiama ugdant mokytojų, mokinių ir mokyklų darbuotojų skaitmeninius įgūdžius, integruojant skaitmenines technologijas į įvairias mokymo programų sritis ir suteikiant tinkamą įrangą. Tikimasi, kad tai savo ruožtu prisidės prie skaitmeninės pertvarkos ir integracinio bei tvaraus ekonomikos augimo.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją, kuria siekiama pagerinti gyventojų įgūdžių lygį, visų pirma jų skaitmeninį raštingumą (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2), ir remti skaitmeninių technologijų naudojimą, kad būtų užtikrintos vienodos galimybės gauti kokybišką švietimą ir mokymą (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2).

Tikimasi, kad jokia šio komponento priemonė nedarys reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane nustatytų priemonių ir rizikos mažinimo veiksmų aprašymą pagal reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires (2021/C58/01).

T.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

Reforma TD-r37: Skaitmeninio švietimo reforma

Priemonės tikslai – plėtoti naują skaitmeninį požiūrį į švietimą, pasinaudojant esama viešojo švietimo politika, visų pirma mokymo programų autonomiškumo ir lankstumo sistema. Šia reforma siekiama nustatyti kokybinį skaitmeninių technologijų naudojimo pedagoginį šuolį ir tai, kaip jos turi būti integruotos į žinių įgijimo procesą. Reforma taip pat siekiama sumažinti atskirties ir nepalankios padėties mokymosi procesuose riziką mažinant socialinę ir švietimo nelygybę prieigos prie skaitmeninių technologijų srityje. Skaitmeninio švietimo reforma skirta švietimo bendruomenei (mokytojams, pedagogams ir ne pedagogams).

Reformą sudaro priemonės, kuriomis užtikrinama, kad 95 proc. valstybinio švietimo tinklo mokytojų būtų mokomi pagrindinių ar aukštesnio lygio skaitmeninių įgūdžių, įskaitant skaitmeninių technologijų integravimą į mokymo programą.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TD-C20-i01: Skaitmeninė pertvarka švietimo srityje

Investicijos tikslai yra šie: I) pašalinti kliūtis prieigai prie kokybiško interneto mokyklos aplinkoje; II) panaikinti integruoto technologinės ir skaitmeninės įrangos naudojimo apribojimus ir panaikinti specializuotos įrangos, skirtos skaitmeniniams įgūdžiams ugdyti ir tolesnei MTIMM karjerai skatinti, trūkumą, skatinti lygiateisį mergaičių ir berniukų dalyvavimą; III) įveikti nepakankamą skaitmeninių švietimo išteklių naudojimą mokymosi ir vertinimo procese; ir iv) įveikti švietimo sistemos valdymo

ir informacinių sistemų išsisklaidymą ir neveiksmingumą peržiūrint ir atnaujinant mokyklų valdymo ir administravimo metodikas bei procesus.

Šias investicijas sudaro:

- Didinti mokyklų junglumą išplečiant išplėstinio švietimo tinklo interneto ryšį nuo 40 iki 300 Gbps, susiejant pradinės ir vidurinės mokyklas su išplėstiniu švietimo tinklu ir užtikrinti joms bent 1 Gbps ryšį, taip pat išplėsti vietos tinklą, suteikiant vidutiniškai 40 naujų prieigos taškų kiekvienai mokyklai.
- Aprūpinti mokinius ir mokytojus 600000 kompiuterių, įrengti projekcinę įrangą (40000 projektorių) ir aprūpinti mokyklas skaitmeninio švietimo laboratorijomis su pažangiomis švietimo technologijomis, pavyzdžiui, 3D spausdintuvais ir mokomaisiais robotais (1300).
- Kurti ir diegti naujus skaitmeninius švietimo išteklius (95 proc. pradinio ir vidurinio ugdymo programų dalykų, įskaitant fizinį lavinimą ir sportą), įskaitant vertinimo testų skaitmeninimą.
- Sukurti mokykloms „bendrą tapatybės sistemą“, skirtą valdyti mokyklų bendruomenę, sujungti ir integruoti švietimo valdymo informacines sistemas ir teikti vadovybei tinkamus IT sprendimus, t. y. 15000 kompiuterių, siekiant veiksmingesnio ir skaidresnio švietimo sistemos veikimo, įskaitant mokyklų išlaidų racionalizavimą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos TD-C20-i02-RAA: Skaitmeninis švietimas (Azorų salos)

Priemonės tikslai – užtikrinti galimybę naudotis skaitmeninėmis technologijomis, skatinti lygias galimybes ir gerokai patobulinti mokymosi priemones, laikantis Europos Sąjungos skaitmeninio švietimo veiksmų plano.

Šios investicijos apima švietimo bendruomenės skaitmeninių įgūdžių, skirtų tiek studentams, tiek jų tėvams ir mokytojams, ugdymo skatinimą ir apima tikslinius veiksmus šiose srityse:

- Įranga: 31900 naujos mobiliosios IT įrangos, skirtos ikimokykliniam, pradiniam ir viduriniam ugdymui, įskaitant atnaujinimą ir programinę įrangą, taip pat įrangos tiekimą mokykloje su bent 1080 naujų interaktyvių ekranų, 100 naujos specializuotos laboratorinės įrangos, 100 naujų 3D spausdintuvų ir 150 naujų mokomųjų robotų;
- Skaitmeniniai švietimo išteklių: švietimo išteklių skaitmenizacija, siekiant pasiekti 15500 studentų iš antrojo^{ir} trečiojo^{pradinio} ir vidurinio ugdymo pakopų Azorų autonominiame regione, naudojant skaitmeninius vadovus;
- Skaitmeniniai gebėjimai: 24 mokymo moduliai, skirti mokytojams ir mokinių tėvams;
- Junglumą: veiksmai, kuriais siekiama pagerinti Azorų autonominio regiono mokyklų junglumą bent iki 1 Gbps. 1500 jungiklių ir APS pirkimas ir įrengimas.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

Investicijos TD-C20-i03-RAM: ARM švietimo skaitmeninimo spartinimas

Priemonės tikslas – sukurti aktyvesnę, novatoriškesnę, įtraukesnę, savarankišką, sąžiningą ir atviresnę švietimo sistemą autonominiame Madeiros regione valstybinėse ir privačiose mokyklose.

Investicijas sudaro kokybiško mokymosi, mokymo ir kvalifikacijos užtikrinimas, vaikų ir mokinių rengimas spręsti XXI a. uždavinius, įskaitant skaitmeninę pertvarką, imantis konkrečių veiksmų šiose srityse:

- Skaitmeniniai švietimo išteklių ir įranga: Pagal projektą „Skaitmeniniai vadovai“ siekiama suteikti įvairius skaitmeninius švietimo išteklius skirtingais formatais ir tipologijomis (animacija, modeliavimu, trimačiais vaizdo įrašais ar kt.), teikti įrangą (planšetinius ar nešiojamuosius kompiuterius, priklausomai nuo mokymosi metų) ir prieigą prie skaitmeninių

vadovėlių, siekiant užtikrinti, kad švietimo bendruomenė (mokyklai, mokytojai, vyresnieji švietimo technikai, techninės pagalbos technikai, švietimo paslaugų teikėjai) turėtų saugią prieigą prie turinio, prieinamo skaitmeninant švietimą. Ją sudaro 15910 mokinių: 1 planšetinis arba nešiojamasis kompiuteris, priklausomai nuo mokymosi metų, 1 virtualaus mokyklos prieinamumo pažymėjimas, galiojantis kiekvienais mokslo metais; 1 Asmeninis ir neperleidžiamas kiekvieno mokyklinio vadovo, priimto mokykliniam ugdymui, skaitmeninio varianto leidimas.

- Mokyklų junglumas ir įranga: siekiant aprūpinti mokyklas „Novatoriška mokymosi aplinka“ (34 erdvės „Novatoriška aplinkosauginė pameistrystė“; 22’Makerspace’plokštės; 15 vietų vaikų priežiūros mokymuisi; 20’novatoriškos erdvės’ – remiantis Snoezeleno salės koncepcija⁹⁴ – įtraukties ir skaitmeninio raštingumo skatinimas kartu su švietimo inovacijų centrais programavimo ir robotizavimo tikslais;
- Skaitmeniniai gebėjimai: mokytojams ir ne mokymo darbuotojams (aukštojo mokslo technikams, techniniams padėjėjams) siūloma mokymo veikla.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d. Investicijos:

---

⁹⁴ Patalpos, įrengtos taip, kad būtų paveikta juslinė sistema, skirta įspėti arba ramiai

T.2 Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
20.1	TD-C20-r37	T	Viešojo švietimo tinklo mokytojų ir ne pedagoginių darbuotojų skaitmeninių įgūdžių ugdymas		%	0	95	IV KETV.	2025	Viešojo švietimo tinkle dirbančių mokytojų, baigusiu pagrindinių ar aukštesnio lygio skaitmeninių įgūdžių mokymą, įskaitant (mokytojams) skaitmeninių technologijų integravimą į mokymo programą mokymus, procentinė dalis
20.2	TD-C20-i01	M	Mokinių ir mokytojų individualių kompiuterių pirkimo sutarčių pasirašymas	Pasirašyta sutartis				IV KETV.	2021	Sutarčių dėl 600000 naujų nešiojamųjų kompiuterių, skirtų mokytojams ir mokiniams, pirkimo sutarčių pasirašymas
20.3	TD-C20-i01	T	Kompiuteriai, skirti individualiam mokinių ir mokytojų naudojimui		Skaičius	450 000	1 050 000	IV KETV.	2022	Pradinių ir vidurinių viešųjų mokyklų mokytojams ir mokiniams skirtų nešiojamųjų kompiuterių skaičius
20.4	TD-C20-i01	T	Pradinių ir vidurinių mokyklų junglumo modernizavimas		%	0	95	II KETV.	2026	Žemyninės Portugalijos pradinių ir vidurinių valstybinių mokyklų, kurios 1) yra prijungtos prie 300 Gbps išplėstinio švietimo tinklo ir bent 1 Gbps, procentinė dalis; ir 2) turi vietos mokyklų tinklus, kuriuose vidutiniškai yra 40 belaidžio ryšio prieigos taškų. 3) priėmė Skaitmeninio švietimo centrą.
20.5	TD-C20-i01	T	Skaitmeninio švietimo laboratorijos		Skaičius	0	1 300	IV KETV.	2024	Žemyninės Portugalijos pradinėse ir vidurinėse valstybinėse mokyklose (5–12 ^{klasių}) priimtų naujų skaitmeninio švietimo laboratorijų, turinčių specializuotą projekto įrangą, pvz., robotikos rinkinius, 3D spausdintuvus, matavimo ir bandymo įrangą arba kompiuterius, skaičius.
20.6	TD-C20-i01	T	Įdiegta nauja projekcinė įranga		Skaičius	0	40 000	II KETV.	2024	Viešosiose švietimo įstaigose įrengtų naujų projektorių skaičius.
20.7	TD-C20-i01	T	Mokyklų vadovų įgalėjimas		%	0	95	IV KETV.	2024	Žemyninės Portugalijos pradinių ir vidurinių valstybinių mokyklų, kurios 1) yra patvirtinusios bendrą tapatybės sistemą, procentinė dalis; 2) susijęs su švietimo ministerijos švietimo valdymo informacinėmis sistemomis, įskaitant 3) 15000 kompiuterių, skirtų naudoti mokyklų valdymo veikloje, tiekimas.
20.8	TD-C20-i01	T	Skaitmeniniai švietimo ištekliai		%	0	95	IV KETV.	2025	Pradinio ir vidurinio ugdymo programose nurodytų dalykų, įskaitant fizinį lavinimą ir sportą, kuriems

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										užbaigti skaitmeninių švietimo išteklių gamyba, procentinė dalis.
20.9	TD-C20-i01	T	Skaitmeniniai testai ir egzaminai mokyklose		%	0	95	II KETV.	2026	Suskaitmenintų galutinių mokyklos egzaminų procentinė dalis: I) pradinio ugdymo testų ir vertinimo procesas; II) vidurinio išsilavinimo lygis
20.10	TD-C20-i02-RAA	T	Masiniai atviri internetiniai kursai mokytojams ir tėvams ARA		Skaičius	0	4	IV KETV.	2022	Masinių atvirų internetinių kursų (MOOC), sukurtų siekiant skatinti ugdyti skaitmeninius įgūdžius, reikalingus ugdymui klasėje ir nuotoliniam mokymuisi, įskaitant mokomųjų dalykų teikimą ir skaitmeninės kompetencijos viešųjų pirkimų portalą, skaičius. MOOC yra prieinami internetu ir laisvai prieinami mokytojams ir mokinių tėvams.
20.11	TD-C20-i02-RAA	T	Nauji nešiojamieji ir planšetiniai kompiuteriai ARA mokykloms		Skaičius	0	31 900	IV KETV.	2025	Naujų nešiojamųjų kompiuterių ir planšetinių kompiuterių, įsigytų ikimokyklinio, pirmosios ir antrosios pakopos bei vidurinio ugdymo įstaigose, skaičius.
20.12	TD-C20-i02-RAA	M	ARA mokyklų skaitmeninė įranga ir skaitmeniniai švietimo išteklių	Skaitmeninės įrangos ir skaitmeninių švietimo išteklių teikimas ARA mokykloms				IV KETV.	2025	Šios skaitmeninės įrangos platinimo Azorų autonominio regiono mokykloms užbaigimas: bent 1Gbps interneto ryšys 95 proc. mokyklų, 1080 naujų interaktyvių ekranų, 100 naujos specializuotos laboratorinės įrangos, 100 naujų 3D spausdintuvų, 150 naujų mokomųjų robotų. Be to, valstybinės ir privačios mokyklos pateikia skaitmeninius vadovus 15500 mokinių. Įsigyjama ir įrengiama 1500 jungiklių ir APS.
20.13	TD-C20-i02-RAA	T	Masiniai atviri internetiniai kursai mokytojams ir tėvams ARA		Skaičius	4	24	IV KETV.	2025	Masinių atvirų internetinių kursų (MOOC), sukurtų siekiant skatinti ugdyti skaitmeninius įgūdžius, reikalingus ugdymui klasėje ir nuotoliniam mokymuisi, įskaitant mokomųjų dalykų teikimą ir skaitmeninės kompetencijos viešųjų pirkimų portalą, skaičius. MOOC yra prieinami internetu ir laisvai prieinami mokytojams ir mokinių tėvams.
20.14	TD-C20-i03-RAM	T	Skaitmeniniai vadovai antrosios ir trečiosios pakopos mokiniams ir vidurinių mokyklų moksleiviams		Skaičius	0	5 120	IV KETV.	2022	2-ojo ir 3-iojo pradinio ir vidurinio ugdymo pakopų mokinių, kurie mokslo metais turėjo prieigą prie skaitmeninio rankinio kompiuterio rinkinio ir juo naudojami, skaičius.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Mokyklų prijungimas prie PPTS		Skaičius	0	96	IV KETV.	2024	PPTS esančių pradinė ir vidurinių mokyklų pastatų, įskaitant profesines mokyklas, kurie yra prijungti prie ARM struktūrizuoto belaidžio interneto tinklo, turinčių bent 1 Gbps interneto ryšį kiekvienoje mokykloje, skaičius.
20.16	TD-C20-i03-RAM	T	Antrosios ir trečiosios pakopos mokiniams ir vidurinių mokyklų mokiniams skirti skaitmeniniai vadovai		Skaičius	5 120	15 910	IV KETV.	2025	2-ojo ir 3-iojo pradinio ir vidurinio ugdymo pakopų mokinių, kurie mokslo metais turėjo prieigą prie skaitmeninio rankinio kompiuterio rinkinio ir juo naudojami, skaičius.
20.17	TD-C20-i03-RAM	T	Mokytojų ir ne pedagoginių darbuotojų mokymas skaitmeninių gebėjimų srityje PPTS		Skaičius	0	6 500	IV KETV.	2025	Mokytojų ir ne pedagoginių darbuotojų iš visų švietimo lygmenų (nuo ikimokyklinio ugdymo iki vidurinio ugdymo), dalyvavusių skaitmeninių ir technologinių įgūdžių mokyme PPTS, skaičius
20.18	TD-C20-i03-RAM	M	Mokslinės ir technologinės įrangos tiekimas PPTS mokykloms	Mokslinės ir technologinės įrangos tiekimas PPTS mokykloms				IV KETV.	2025	RAM mokyklos, kuriose platinama ši mokslinė ir technologinė įranga: robotikos eksperimentų rinkiniai (129 mokyklų kambariai ir (arba) švietimo erdvės visiems švietimo lygmenims: iki, 1-ojo ciklo, ² ciklo, 3-ojo ir vidurinio ugdymo); eksperimentiniai mokslo rinkiniai (129 mokyklų kambariai ir (arba) švietimo erdvės); Garų rinkiniai (129 mokyklų kambariams ir (arba) švietimo erdvėms); biologijos, fizikos ir chemijos rinkiniai (35 mokyklų kambariai ir (arba) švietimo erdvės); Polivizualinės ir (arba) daugialypės terpės rinkiniai (40 mokyklų kambarių/švietimo erdvių), 100 naujų kompiuterinių mokslų įrangos (94 mokyklų kambariai ir (arba) švietimo erdvės 1-ajame cikle); Be to, sukuriama 91 novatoriška mokymosi aplinka, kad mokymo ir mokymosi procese būtų galima taikyti naujus metodinius metodus.

U. 21 KOMPONENTAS. „REPowerEU“

Skyriaus „REPowerEU“ tikslas – remti Portugalijos užmojus, susijusius su energetine nepriklausomybe ir žaliaja pertvarka, atsižvelgiant į naują geopolitinę ir energijos rinkos padėtį.

Reformomis ir investicijomis pagal planą „REPowerEU“ siekiama stiprinti Portugalijos energetinį suverenumą ir paspartinti jos ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą. Į šį skyrių įtrauktos reformos, kuriomis bus supaprastintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos licencijavimo procedūros, sukurta vieno langelio principu veikianti atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų licencijavimo sistema, taip pat skatinama šalyje įsisavinti biometaną ir vandenilį iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių. Investicijas sudarys techninių tyrimų, skirtų jūros vėjo energijos įsisavinimui, rengimas. Be to, Portugalija sprendžia darbo jėgos perkvalifikavimo žaliajai pertvarkai uždavinį vykdydama žaliųjų įgūdžių reformą, kuria siekiama sukurti visapusišką profesinio mokymo pasiūlymą žaliesiems įgūdžiams ugdyti ir per ateinančius dvejus metus apmokėti 25 tūkst. žmonių.

Į šį skyrių taip pat įtrauktos investicijos, kuriomis siekiama spręsti energijos nepritekliaus problemą investuojant į energijos vartojimo efektyvumo didinimą gyvenamuosiuose, tarnybiniuose ir viešuosiuose pastatuose, ir reformos, kuriomis siekiama įsteigti nacionalinį energijos nepritekliaus stebėjimo centrą ir sukurti vieno langelio principu veikiančią modelį, skirtą padėti piliečiams įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo intervencines priemones.

Portugalija taip pat didina savo atsparumą vykdydama strategines investicijas, skirtas poveikio klimatui neutralizavimo technologijų gamybai remti, didindama esamas investicijas į dujas iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir į visai netaršų transportą, taip pat stiprindama kaupimo pajėgumus, kad būtų padidintas energetikos sistemos lankstumas, kartu skatinant atsinaujinančiuosius energijos išteklius. Planuojamos ir visoje šalyje paskirstytos kelios naujos investicijos į visai netaršų transportą, įskaitant greito tranzito linijos Bus statybą Bragoje ir funikulierį Nazare“.

Kelios priemonės turės tarpvalstybinį aspektą, kuris daugiausia bus plėtojamas investuojant į atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir energijos vartojimo efektyvumą.

Komponentas padeda įgyvendinti Portugalijai skirtą konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro (2022 ir 2023 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 4) ir sutelkti investicijas į perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir energetikos pertvarką (2019 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 3), taip pat į švarią ir veiksmingą energijos gamybą ir naudojimą (2020 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 3). Ji visų pirma apima priemones, kuriomis siekiama paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą, supaprastinti leidimų išdavimą, mažinti transporto sektoriaus priklausomybę nuo iškastinio kuro, didinti pastatų energijos vartojimo efektyvumą, atnaujinti elektros energijos perdavimo ir skirstymo tinklus, didinti elektros energijos kaupimą ir stiprinti žaliajai pertvarkai reikalingų žaliųjų įgūdžių įgijimą.

Tikimasi, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro didelės žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal DNSH technines gaires (2021/C58/01) nustatytų priemonių ir poveikio mažinimo veiksmų aprašymą.

U.1. Reformų ir investicijų, susijusių su negražintina finansine parama, aprašymas

Investicijos RP-C21–i01: Didesnės apimties priemonė: Pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas

Šios priemonės tikslas – padidinti investicijas TC-C11-i01: Pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas pagal 11 komponentą.

Dėl didesnės priemonės dalies padidės remiamų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektų skaičius. Parama padidintai priemonės daliai daugiausia skiriama mažosioms ir vidutinėms įmonėms projektams, kurių suma vienai įmonei per trejus finansinius metus neviršija 200 000 EUR (toliau – supaprastinti projektai).

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RP-C21–i02: Didesnės apimties priemonė: Energijos vartojimo efektyvumas gyvenamuosiuose pastatuose

Priemonės tikslas – padidinti priemonės TC-C13–i01 mastą: Energijos vartojimo efektyvumas gyvenamuosiuose pastatuose pagal 13 komponentą.

Priemonės plėtos dalimi didinamas renovuojamų gyvenamųjų pastatų skaičius ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyba pasigamintos energijos vartojimui. Siekiant skatinti energijos vartojimo efektyvumo priemones, kurias taikant pastatuose sutaupoma daugiau energijos, šia priemone vidutiniškai turi būti sutaupoma bent 40 % pirminės energijos. Veiklos masto didinimo priemonė apima energijos vartojimo efektyvumo didinimą pagal kvietimą „Programa de Apoio a Edifícios mais Sustentáveis 2023 – PAE+S 2023“.

Pirminės energijos poreikio sumažėjimas gali būti įvertintas taikant Portugalijos energetikos agentūros (ADENE) taikomą metodiką, jei a) energinio naudingumo sertifikatų negalima išduoti kaip sertifikavimo objekto pagal Dekreto įstatymo Nr. 101-D/2020 19 straipsnį arba b) bendros išlaidos yra mažesnės nei 5 000 EUR arba c) kvietimas dalyvauti konkurse buvo paskelbtas 2020 m. arba 2021 m. Vidutinis pirminės energijos poreikio sumažėjimas apskaičiuojamas remiantis sumažėjusiu energijos poreikiu matavimo vienetui.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2025 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos RP-C21–i03: Didesnės apimties priemonė: Energijos vartojimo efektyvumas paslaugų sektoriuje naudojamuose pastatuose

Šios priemonės tikslas – padidinti 13 komponento paslaugų sektoriuje naudojamų pastatų energijos vartojimo efektyvumo priemonę TC-C13–i03. Padidinus priemonės dalį padidinamas renovuotų privačių tarnybinių pastatų plotas.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RP-C21–i04-RAM: Energijos vartojimo efektyvumas viešuosiuose pastatuose Madeiroje

Šių investicijų tikslas – skatinti energetinę renovaciją, energijos ir išteklių naudojimo efektyvumą ir didinti pasigamintos atsinaujinančiosios energijos vartojimą viešuosiuose pastatuose Madeiroje.

Šias investicijas sudaro priemonės, kuriomis skatinamas energijos vartojimo efektyvumo renovacijos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas dėl viešųjų pastatų energijos vartojimo, vandens vartojimo efektyvumas ir žiedinė ekonomika viešuosiuose pastatuose autonominiame Madeiros regione, atliekant vidutinio masto renovaciją.

Intervencijų reikalavimus atitinkantys pastatai turi būti naudojami visuomenei, visų pirma sveikatos, švietimo ir regioninio viešojo administravimo sektoriuose.

Energijos vartojimo efektyvumo renovacijos, kurios reikia, kad vidutiniškai būtų atlikta bent vidutinio masto renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje dėl pastatų renovacijos (ES) 2019/786, atveju pirminės energijos poreikio sumažėjimą galima apskaičiuoti pagal Portugalijos energetikos agentūros (ADENE) taikomą metodiką, jei a) energinio naudingumo sertifikatų negalima

išduoti kaip sertifikavimo objekto pagal Dekreto įstatymo Nr. 101-D/2020 19 straipsnį arba b) bendros išlaidos yra mažesnės nei 5 000 EUR arba c) kvietimas dalyvauti konkurse buvo paskelbtas 2020 m. arba 2021 m. Vidutinis pirminės energijos poreikio sumažėjimas apskaičiuojamas remiantis sumažėjusiu energijos poreikiu matavimo vienetui.

Investicija turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. birželio 31 d.

Reforma RP-C21-r43: Nacionalinė energijos nepritekliaus observatorija

Šios reformos tikslas – įsteigti nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios institucijų instituciją, kuri stebėtų energijos nepritekliaus padėtį ir analizuotų bei plėtotų viešąją jo panaikinimo Portugalijoje politiką.

Reforma įsteigiama Nacionalinė energijos nepritekliaus observatorija (ONPE), kuri atsako už:

- Ilgalaikės energijos nepritekliaus strategijos (ELPPE) įgyvendinimo stebėseną, priežiūrą, koordinavimą ir ataskaitų teikimą;
- Koordinuoti su energijos nepriteklumi susijusį politinį darbą, susijusį su nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano (NEKSVP) ir nacionalinių socialinių klimato planų rengimu ir įgyvendinimu;
- Siūlyti vyriausybei dešimties metų veiksmų planus (30 m., 2040 m. ir 2050 m.), taip pat jų peržiūrą ir ELPPE peržiūrą atitinkamai ne rečiau kaip trejus ir penkerius metus;
- Įgyvendinti viešųjų ir privačiųjų, nacionalinių, regioninių ir vietos subjektų, dalyvaujančių įgyvendinant ilgalaikę energijos nepritekliaus strategiją, gebėjimų stiprinimo veiksmus;
- Nustatyti ir stebėti energijos nepriteklių patiriančius namų ūkius, sukuriant ir įgyvendinant periodinio tyrimo priemonę;
- Pasiūlyti energijos vartojimo efektyvumo priemonių finansavimo (arba fiskalinę) priemonę, skirtą energijos nepriteklių patiriantiems namų ūkiams;
- Energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių profilį atitinkančios medžiagos ir kampanijų, skirtų energijos vartojimo raštingumui didinti, kūrimas;
- Skatinti ir skleisti informaciją apie darbą, susijusį su energijos nepritekliaus reiškiniu, įskaitant subjektų ir suinteresuotųjų subjektų tinklo, kurio tikslas – spręsti šią problemą, sukūrimą.

Į savo valdymo struktūrą įeina i) valdantysis padalinys, atsakingas už ONPE operacijų valdymą, ii) strateginis komitetas, kuriam vadovauja Aplinkos ir klimato politikos ministerija ir kurį sudaro atitinkamų vyriausybinių sričių (pavyzdžiui, būsto, socialinės apsaugos, sveikatos, finansų, švietimo, teritorinės sanglaudos) nariai, ir iii) patariamasis komitetas, įskaitant įsitvirtinusius suinteresuotuosius subjektus, pavyzdžiui, universitetus, savivaldybes, vietos energetikos agentūras, nevyriausybines organizacijas, dalyvaujančias energijos nepritekliaus panaikinimo veiksmuose, energetikos tinklų operatorius, vartotojus ir nekilnojamojo turto asociacijas, sektorių asociacijas ir privačius finansinius subjektus. Reforma užtikrinama, kad šios įstaigos bendradarbiautų ir atliktų aiškius vaidmenis siekiant ONPE įgaliojimuose nustatytų tikslų. Renkant duomenis užtikrinamas ONPE ir Portugalijos statistikos įstaigų bendradarbiavimas.

Reforma taip pat užtikrinama, kad būtų sukurta energijos vartojimo efektyvumo priemonių gyvenamųjų namų ūkių sektoriuje finansavimo priemonė, skirta energijos nepritekliaus problemai spręsti, priimta įsigaliojus įstatymui arba atitinkamai finansų įstaigai priėmus sprendimą.

Ši reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2025 m. kovo 31 d.

Reforma RP-C21-r44: Vieno langelio principu veikiančių piliečiams skirtų energijos vartojimo efektyvumo centrų (piliečių energetikos erdvės) kūrimas

Šios reformos tikslas – padėti piliečiams rengti ir įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos priemonės ir, didinant energetinį raštingumą, taikyti tvarią elgseną energijos vartojimo srityje.

Remiantis bandomuoju projektu, parengtu pagal investiciją TC-C13-I01, vykdant reformą bus sukurti piliečiams skirti vieno langelio principu veikiantys energijos vartojimo efektyvumo centrai (Piliečių energetikos erdvės – *Espaços Cidadão Energia*), įsteigti vietos ar regionų valdžios institucijų ar kitų vietos subjektų ir teikti gyventojams įvairias paslaugas, pavyzdžiui:

- Teikti informaciją ir techninę paramą, pradedant sąskaitų už energiją aiškinimu ir baigiant tvariu energijos vartojimu ir vartotojų teisėmis;
- Konsultacijos, be kita ko, dėl energijos pirkimo, įrangos pirkimo, energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos sprendimų pasirinkimo, komercinių pasiūlymų sprendimams įgyvendinti atrankos;
- Būstų energijos vertinimas ir pasiūlymai dėl investicijų siekiant padidinti šiluminį komfortą ir sumažinti sąskaitas už energiją;
- Konsultacijos dėl galimybių naudotis viešojo ir privačiojo, nacionalinio ir vietos lygmens paskatomis ir finansavimo priemonėmis;
- Rinkti duomenis apie naudotojus, kuriais bus dalijamasi su Nacionaline energijos nepritekliaus observatorija.

Imamasi gebėjimų stiprinimo veiksmų siekiant užtikrinti, kad bent trys šimtai žmonių būtų apmokyti veikti piliečių energetikos erdvėse.

Ši reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2025 m. kovo 31 d.

Investicijos RP-C21-i05: Parama ekologiškos pramonės plėtrai

Šių įmonėms skirtų investicijų tikslas – didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir energijos vartojimo efektyvumo technologijų gamybos pajėgumus, laikantis 2030 m. NEKSVP tikslų ir Europos žaliojo kurso pramonės plano (COM (2023) 62 final) tikslų.

Investicijas sudaro dotacijos, skirtos atskiroms įmonėms arba projektams, ir jomis remiamos pramonės investicijos į strateginių technologijų, skirtų su klimato kaita susijusiai pertvarkai, gamybą, kurios turi būti tiesiogiai susijusios su saulės fotovoltine ir saulės šilumine energija, elektrolizeriais ir kuro elementais, sausumos vėjo ir jūros atsinaujinančiais energijos ištekliais, tvariomis biodujomis ir (arba) biometanu, baterijomis ir saugojimu, anglies dioksido surinkimu ir saugojimu, šilumos siurbliais, energijos vartojimo efektyvumu, geotermine energija ar tinklo sprendimais.

Siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų reikšmingos žalos nedarymo principą pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, kaip nustatyta techninėse gairėse „Nedaryti reikšmingos žalos“, kaip nustatyta techninėse gairėse (2021/C58/01), būsimų kvietimų teikti projektus techninėse užduotyse nustatyti tinkamumo kriterijai:

- išbraukti iš tinkamumo finansuoti veiklos rūšių ir turto sąrašą: I) su iškastiniu kuru susijusi veikla ir turtas, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁹⁵; II) veikla ir turtas pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuriais pasiekiamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuris yra ne mažesnis už atitinkamus

⁹⁵ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos projektus pagal šią priemonę, taip pat susijusią perdavimo ir paskirstymo infrastruktūrą, kurioje naudojamos gamtinės dujos ir kurie atitinka reikšmingos žalos nedarymo techninių rekomendacijų (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

santykius taršos rodiklius,⁹⁶ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiai⁹⁷; III) veikla ir turtas, susiję su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁹⁸ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁹⁹; ir

- reikalauti, kad gavėjas laikytųsi atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos apsaugos teisės aktų.

Šios investicijos įgyvendinamos ne vėliau kaip 2026 m. birželio 30 d.

Reforma RP-C21-r45: Žalieji įgūdžiai

Šios reformos tikslas – sukurti ilgalaikę profesinio mokymo pasiūlą žaliųjų įgūdžių ugdymui, pripažinimui, patvirtinimui ir sertifikavimui, siekiant užkirsti kelią nedarbo rizikai, skatinti darbo vietų išsaugojimą ir naujų darbo vietų kūrimą.

Reformą sudaro:

- Žaliojo darbo ir įgūdžių programa: teikti profesinį mokymą ir perkvalifikavimą 12500 darbuotojų, dalyvaujančių jų darbdavių energetikos pertvarkos procesuose, darbuotojams, kuriems gresia nedarbas dėl iškastinio kuro pramonės uždarymo, ir bedarbiams. Jį įgyvendina Užimtumo ir profesinio mokymo institutas, rengdamas trumpalaikius ir vidutinės trukmės mokymus, daugiausia dėmesio skiriant žaliųjų įgūdžių ugdymui.

Energetikos pertvarkos mokymo centro arba jį sudarančių subjektų rengiami ilgalaikiai dar 12500 asmenų mokymai energetikos pertvarkos ir klimato politikos veiksmų srityse, įskaitant atsinaujinančiųjų išteklių energiją, žaliąjį vandenilį, sintetinį nebiologinį kurą ir energijos vartojimo efektyvumą. Be žaliojo darbo ir įgūdžių programos paramos gavėjų, pirmenybė teikiama tiems paramos gavėjams, kurie nori įgyti įgūdžių, kurie, kaip nustatyta, yra itin svarbūs atsinaujinančiųjų išteklių energijos (įskaitant vandenilį) ir energijos vartojimo efektyvumo projektams įgyvendinti.

Mokymo būdai rengiami atsižvelgiant į rinkos ir pramonės asociacijų nustatytus poreikius. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir efektyvaus energijos vartojimo subjektai nustato, kurie įgūdžiai

---

⁹⁶ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁹⁷ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁹⁸ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, išimtinai skirtuose neperdirbamoms pavojingoms atliekoms tvarkyti, ir esamiems įrenginiams, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas, kad jas būtų galima saugoti ar panaudoti, arba išgauti medžiagas iš deginant susidariusių pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁹⁹ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams esamuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose, jei pagal šią priemonę vykdomais veiksmais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į biologinių atliekų kompostavimą ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių pagal šią priemonę vykdomų veiksmų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgės šių įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

laikomi esminiais atsižvelgiant į paklausą darbo rinkoje. Mokymo turinys turi atspindėti šiuos poreikius.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Reforma RP-C21-r46: Vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių reguliavimo sistema

Šios reformos tikslas – skatinti vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių skatinimą įgyvendinant išsamesnę perėjimo prie nuo iškastinio kuro nepriklausomos ekonomikos strategiją. Šia reforma taip pat siekiama sudaryti sąlygas gamtinių dujų tinklo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui ir padėti plėtoti vandenilio iš atsinaujinančiųjų išteklių vertės grandinę.

Reformą sudaro dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių teisinės sistemos peržiūra. Patikslintoje sistemoje:

- a) nustatomi vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos, sertifikavimo, transportavimo, nuotėkio vengimo ir, jei aktualu, įleidimo į dujų tinklą techniniai kriterijai ir veiklos aspektai, taip pat kriterijai, pagal kuriuos neviršijama didžiausia leidžiama vandenilio koncentracija dujų tinkle,
- b) nustatyti tikslus, susijusius su sektoriais, kurių priklausomybę nuo iškastinio kuro sunku sumažinti, pavyzdžiui, pramonės ir transporto sektoriais,
- c) užtikrinti sąskaitų išrašymo sistemos skaidrumą,
- d) nustatyti (prieš sertifikavimą) subjektą, atsakingą už vandenilio tinklo eksploatavimą,
- e) nustatyti vandenilio įsiurbimo kontrolės metodus, kurie galėtų būti grindžiami šildymo pajėgumu ir dujų kokybe (pvz., bendra kalorinė vertė (GCV), Wobbe indeksas (degimo kokybės rodiklis) ir vandenilio procentinė dalis mišinyje.

Be to, Oficialiajame leidinyje – Diñrio da República skelbiamas administracinis arba teisės aktas, kuriame nurodoma, kad vandenilio iš atsinaujinančiųjų išteklių gamybos įrenginiais laikomi tik tie pramoniniai įrenginiai, kurie atitinka Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos ir jos deleguotųjų aktų (2018/2001/ES) reikalavimus. Teisės akte taip pat nustatoma procedūra, kurios turi laikytis pareiškėjai, prašantys išduoti licencijas gaminti dujas iš atsinaujinančiųjų išteklių, reikalaujant, kad licencijos prašantys asmenys pateiktų deklaraciją, kuria įsipareigoja laikytis Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje ir jos deleguotuosiuose aktuose (2018/2001/ES) nustatytų atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo reikalavimų ir užtikrinti gaminamo vandenilio atsinaujinančiųjų išteklių kilmę.

Pirmiau minėtame administraciniame ar teisės akte taip pat reikalaujama, kad prieš pradėdant gaminti vandenilį iš atsinaujinančiųjų išteklių, norėdamas gauti „leidimą įrengti ir eksploatuoti pramonės įrenginį“, pareiškėjas turi pateikti, jei taikoma, galutinę atsinaujinančiųjų išteklių energijos, kurią jis suvartos gamybos procese, pirkimo sutartį ir informaciją, būtina įrodyti, kad deklaracijoje išdėstyti įsipareigojimai buvo įvykdyti.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2024 m. birželio 30 d.

Reforma RP-C21-r47: Pirmasis tvaraus biometano ir biometano veiksmų planas

Šios reformos tikslas – skatinti ir skatinti tvaraus biometano gamybą ir vartojimą, sudarant būtinas sąlygas biometano ekonomikos plėtrai Portugalijoje.

Reforma reiškia, kad, vadovaujantis sausio 4 d. Vyriausybės potvarkiu Nr. 15/2023, pradėdamas pirmasis aukcionas, skirtas centralizuotam tvaraus biometano pirkimui, kurį vykdo didmeninis biometanas (CURg). Aukcionu siekiama įsigyti 150 GWh per metus biometano, skirto įleisti į nacionalinį dujų tinklą. Reforma taip pat apima biometano veiksmų plano, kuriame nustatoma biometano plėtros Portugalijoje strategija, priėmimą. Veiksmų plane siūlomi veiksmai, kuriais

siekama užtikrinti palankią reglamentavimo sistemą kartu su viešąja politika, kuria remiamas biometano vidaus rinkos kūrimas, siekiant remti gamybą ir skatinti vartojimą.

Reforma turi būti įgyvendinta ne vėliau kaip 2024 m. kovo 31 d.

Reforma RP-C21-r48: Atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams taikomos teisinės ir reguliavimo sistemos supaprastinimas

Šios reformos tikslas – skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektus supaprastinant teisinę ir reguliavimo sistemą, susijusią su atsinaujinančiųjų išteklių energijos leidimų išdavimu, ir mokymus, susijusius su leidimų išdavimu ir skaitmenine priemone.

Reforma apima:

- Įsigaliojo teisėkūros procedūra priimamas aktas, kuriuo įsteigiama 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų licencijavimo darbo grupė (EMER 2030). Be kita ko, EMER 2030 užduotis yra:
  - Užtikrinti, kad būtų pasiekti peržiūrėto 2030 m. nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano tikslai, ir paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų įgyvendinimą Portugalijoje;
  - Parengti procedūrų vadovą, kuriuo būtų remiama ir supaprastinama pasigamintos energijos vartojimo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijų licencijavimo procedūra;
  - Plėtoti, įgyvendinti ir valdyti *vieno langelio principu* veikiančią atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų licencijavimo ir stebėsenos sistemą (RP-C21-i09);
  - Parengti pasiūlymą dėl sektorių programos, skirtos atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslams pasiekti;
  - Konsoliduoti teisinę ir reguliavimo sistemą, taikomą atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir kaupimo projektų elektros energijos ir aplinkos apsaugos licencijavimui.
- Reforma taip pat reiškia, kad iš dalies pakeičiant Ministro įsakymą Nr. 113/2015, kuriame apibrėžiami atitinkami elementai, kurie turi būti pateikti savivaldybių atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų licencijavimo procedūrai, bus priimtas reglamentas dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir kaupimo projektų licencijavimo.
- Reforma taip pat apima naujų atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumų paskirstymo tvarkaraščio patvirtinimą, ypatingą dėmesį skiriant geografinėms vietovėms, nustatytoms pagal sektorių programą „Atsinaujinantieji energijos ištekliai“ (taip pat žinomos kaip atsinaujinančiųjų išteklių energijos spartinimo teritorijos).
- Reforma taip pat apima centrinės, regioninės ir vietos viešojo administravimo institucijų vadovų ir techninių darbuotojų mokymą, susijusį su leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams ir energijos kaupimui procedūromis, rengiant specialius mokymo kursus ir sukuriant ekspertų grupę, kuri teiktų darbuotojams mokymus, gaires ir paramą esamiems darbuotojams teikiant techninę pagalbą, susijusią su licencijavimo procedūromis.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijų priemonė RP- C21-i06. Vandenilis ir dujos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių

Šios investicijos tikslas – padidinti esamas investicijas C14 –i01: *Vandenilis ir dujos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių* pagal 14 komponentą.

Padidinta priemonės dalis padidina vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos pajėgumus. Priemonę sudaro veiksmai, kuriais

sudaromos palankesnės sąlygos dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybai, laikymui, transportavimui ir paskirstymui.

Turi būti remiamos įvairios taikymo sritys, pavyzdžiui, dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimas transportavimui ir dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių įleidimas į gamtinių dujų tinklą.

Gaminant vandenilį iš atsinaujinančiųjų išteklių naudojama tik elektrolizė.

Kitų atsinaujinančiųjų išteklių dujų gamybai naudojamos kitos technologijos iš šio sąrašo: a) termocheminiai ir hidroterminiai procesai (tik tvaraus biometano gamybai); b) biologinius procesus (biofotolizę ir fermentaciją); c) biodujų sodrinimas anaerobiniu būdu skaidant biomasės medžiagas naudojamas tik tvaraus biometano gamybai (biodujų gamyba galėtų būti remiama, jei ji taip pat apimtų biodujų atnaujinimą į tvarų biometaną); ir d) metanacija gaminama tik iš biologinių atliekų.

Vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamyba turi atitikti Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą ir jos deleguotuosius aktus (2018/2001/ES).

Investicijomis siekiama didinti įrengtuosius vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir kitų dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos pajėgumus, įskaitant elektrolizerių įrengtuosius pajėgumus vandeniliui iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaminti. Projektas įgyvendinamas skelbiant atvirą (-us) konkursą (-us), kurio (-ių) tikslas – remti projektus, skiriant ne daugiau kaip 15 000 000 EUR vienam projektui.

Šia priemone remiamos brandžios technologijos (TRL > 8), kuriomis skatinama ne tik vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamyba, bet ir kitų atsinaujinančiųjų išteklių dujų gamyba, be kita ko, komunalinių atliekų organinės sudedamosios dalies, nuotekų valymo įrenginių dumblo, žemės ūkio ir pramoninių nuotekų (išskyrus plastiko atliekas) energijai gauti. Perdirtos anglies kuro gamyba nenumatyta kaip šių investicijų dalis.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RP-C21-i07: Jūros energijos potencialo techniniai tyrimai

Šios investicijos tikslas – sudaryti sąlygas Portugalijos valstybei vykdyti konkursus dėl plūdriųjų jūros vėjo jėgainių pajėgumų įrengimo.

Investicijas sudaro didelės skiriamosios gebos geofiziniai, geotechniniai, vėjo, bangų ir srovės tyrimai, kurių plotas yra ne mažesnis kaip 2 000 km² Atlanto vandenyne. Užbaigus tyrimus bus galima pradėti vėlesnius aukcionus, skirtus į Nacionalinį jūrinių teritorijų planavimo planą (PSOEM) įtrauktoms jūrinėms zonoms.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RP-C21-i08: Tinklo lankstumas ir saugojimas

Šių investicijų tikslas – padidinti viešojo elektros tinklo lankstumą, sudarant sąlygas optimizuoti ir lanksčiai valdyti elektros energijos sistemą, taip pat atsižvelgiant į numatomą atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamybos ir vartojimo padidėjimą.

Investicijos apima paramą bent 500 MW energijos kaupimo pajėgumų įrengimui elektros tinkle (tiek perdavimo, tiek skirstymo lygmenimis). Kaupimo pajėgumai visų pirma paskirstomi remiantis išankstiniu vietovių, kurioms labiausiai reikia pagalbos, pavyzdžiui, vietovių, kuriose yra daugiausia tinklo apribojimų arba kuriose atsinaujinančiųjų išteklių energijos skverbtis yra didžiausia, nustatymu. Remiami projektai, sudarantys iki 20 % tinkamų finansuoti išlaidų.

Šios investicijos įgyvendinamos ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RP-C21-i09: Vieno langelio principu veikianti atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų licencijavimo ir stebėsenos sistema

Šių investicijų tikslas – palengvinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų plėtrą sukuriant skaitmeninę vieno langelio principu veikiančią platformą, skirtą atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų leidimų išdavimui ir stebėsenai.

Investicijas sudaro vieno langelio principu veikiančios skaitmeninės platformos kūrimas ir veikimo pradžia. Platforma apima šias funkcijas:

- Licencijavimo modulis, skirtas pasigamintos energijos vartojimo projektams ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijoms, taip pat energijos kaupimui už skaitiklio sistemos ribų;
- Centralizuotam tik tinklui skirtiems atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams ir kaupimui už skaitiklio esančiose sistemose licencijavimo modulis;
- Tik saugojimo projektams skirtas licencijavimo modulis;
- Atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų stebėjimo ir statistikos modulis, leidžiantis naudotojams įvesti duomenis ir keisti dokumentais, susijusiais su licencijavimo procedūromis ir licencijuoto projekto įgyvendinimu.

Trys licencijavimo moduliai turi veikti, kad naudotojai galėtų stebėti įvairius licencijavimo procedūros etapus. Platformoje pateikiami su atsinaujinančiųjų išteklių energija susijusių projektų licencijavimo reikalavimai ir terminai. Be to, investicijos apima esamų leidimų išdavimo dokumentų dematerializavimą (skaitmeninimą, archyvavimą ir šalinimą), kaip nustatyta EMER.

Šios investicijos įgyvendinamos ne vėliau kaip 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RP-C21-i10-RAA: Paskatų pirkti ir įrengti atsinaujinančiosios energijos kaupimo sistemas Azorų salose sistema

Šių investicijų tikslas – skatinti energetikos pertvarką Azorų salose, prisidedant prie salyno energetinės nepriklausomybės didinimo.

Investicijas sudaro paskatų sistema, pagal kurią namų ūkiai, įmonės, kooperatyvai, ne pelno organizacijos ir labdaros institucijos kaupia elektros energiją iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamintos energijos vartojimui. Investicijos turi atitikti Regioninį įstatyminį dekretą Nr. 12/2023/A, kuriuo nustatyta iki 85 proc. paskata pirkti ir įrengti energijos kaupimo sistemas, kai jos skirtos fotovoltinėms sistemoms, įsigytoms pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą (C14-i03-RAA), papildyti pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą (C14-i03-RAA).

Šios investicijos įgyvendinamos ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RP-C21-i11-RAM: Paskatų gaminti ir saugoti energiją iš atsinaujinančiųjų išteklių Madeiroje ir Porto Sante sistema

Šios investicijos tikslas – skatinti energetikos pertvarką Madeiros autonominiame regione, įskaitant Porto Santo salą, prisidedant prie jos energetinės nepriklausomybės didinimo.

Investicijas sudaro paskatų sistema, skirta namų ūkiams, labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir ne pelno institucijoms pirkti ir įrengti atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamybos ir kaupimo sistemas, įskaitant pasigamintos energijos vartojimą, taip pat karšto vandens gamybos ir šilumos gamybos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius įrangos pirkimą ir įrengimą.

Investicijų į pastatus atveju negražinamos dotacijos gali būti skiriamos visiems asmenims ir juridiniams asmenims, turintiems pastatą Madeiros autonominiame regione, išskyrus autonominę regioninę administraciją, vietos administraciją ir tiesioginę valstybės administraciją.

Šios investicijos įgyvendinamos ne vėliau kaip 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RP-C21-i12: Didesnės apimties priemonė: Viešojo transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas

Investicijos tikslas – padidinti TC-C15-i05 mastą: Viešojo transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas pagal 15 komponentą.

Padidinus priemonės dalį padidinamas naujų netaršių autobusų, naudojamų viešajam transportui, skaičius. Investicijų taikymo sritis išplečiama nuo Lisabonos ir Porto metropolinių zonų iki visos žemyninės Portugalijos teritorijos ir apima įkrovimo arba degalų papildymo stotelių įrengimą.

Investicijos RP-C21-i13-RAM:

Šios investicijos įgyvendinamos ne vėliau kaip 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RP-C21-i13-RAM: Transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas

Šios priemonės tikslas – skatinti mažinti transporto priklausomybę nuo iškastinio kuro Madeiros autonominiame regione.

Investicijos apima:

I) 15 netaršių (elektrinių arba vandeniliu varomų) autobusų, skirtų viešajam keleiviniam transportui ir turistinėms paslaugoms, pirkimo.

II) Įkrovimo prieigų, reikalingų autobusams eksploatuoti, įrengimą.

III) Transporto priemonių atidavimo į metalo laužą schema su sąlyga, kad jos bus pakeistos elektra varomų transporto priemonių pirkimu, skiriant ne didesnę kaip 6 000 EUR finansinį įnašą už kiekvieną į metalo laužą atiduotą transporto priemonę ir paskatas pagal skirtingas socialines ir ekonomines kategorijas.

Šios investicijos turi būti įgyvendintos ne vėliau kaip 2026 m. kovo 31 d.

Investicijos RP-C21-i14: Greitasis autobusų tranzitas Braga

Šiomis investicijomis siekiama pagerinti tvarų viešąjį transportą Bragoje.

Investicijas sudaro naujos greitojo tranzito linijos „Bus“ tiesimas Bragos mieste. Linija daugiausia eksploatuojama specialiomis juostomis ir tik visai netaršiais (elektriniais arba vandenilniais) autobusais.

Investicijos taip pat apima dešimties visai netaršių autobusų, įskaitant jiems eksploatuoti būtinas įkrovimo stoteles, pirkimą.

Šios investicijos įgyvendinamos ne vėliau kaip 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RP-C21-i16: Nazaré funicular

Šiomis investicijomis siekiama užtikrinti tvarų viešąjį transportą Nazaré mieste.

Investicijos apima apie 200 metrų ilgio mechaninio transportavimo (funikulinio) tarp Prajos ir Pederneira vietovės įgyvendinimą. Funikulieriai integruojami į viešojo transporto tinklą ir prieinami dviračiams ir riboto judumo asmenims.

Šios investicijos turi būti įgyvendintos ne vėliau kaip 2026 m. kovo 31 d.

U.2. Negražintinos finansinės paramos stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
21.1	RP-C21-i01	T	Finansinė parama pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektams		Skaičius	310	810	II KETV.	2026	Projektų, gavusių finansinę paramą pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui ir susijusių bent su viena iš šių sričių, skaičius: mažo anglies dioksido kiekio procesai ir technologijos; energijos vartojimo efektyvumo priemonių priėmimas; atsinaujinančiųjų išteklių energijos įtraukimas ir energijos kaupimas. Turi būti užtikrintas remiamų pramonės įrenginių tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio sumažinimas vidutiniškai 30 proc., kai projektai atitinka 024b intervencijų priemonių sritį.
21.2	RP-C21-i02	T	Privačių gyvenamųjų pastatų renovacija energijos vartojimo efektyvumui didinti		m ²	0	6 588 000	III KETV.	2025	Renovuotų privačių gyvenamųjų pastatų plotas. Plotas grindžiamas kiekvienos tipologijos pamatinėmis vertėmis, kurias galima rasti Nacionalinės pastatų energijos sertifikavimo sistemos (SCE) duomenų bazėje. Atliekant renovaciją, kuria didinamas energijos vartojimo efektyvumas, vidutiniškai turi būti sutaupyta bent 40 proc. pirminės energijos. Įrengta 10 MW atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumų (pvz., fotovoltinių plokščių ir baterijų).
21.4	RP-C21-i03	T	Paslaugų pastatų renovacija energijos vartojimo efektyvumui didinti		m ²	360 000	1 060 000	II KETV.	2026	Bendras paslaugų sektoriuje naudojamų pastatų, kuriuose turi būti atliekama energijos vartojimo efektyvumo renovacija, plotas. Atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
21.6	RP-21-i04-RAM	T	Viešųjų paslaugų pastatų renovacija energijos vartojimo efektyvumui didinti		2 mėn.	0	105 000	II KETV.	2026	<p>Bendras 105000 kvadratinų metrų plotas viešuosiuose pastatuose renovuojamas energijos vartojimo efektyvumui didinti. Atliekant energijos vartojimo efektyvumo renovaciją vidutiniškai užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.</p> <p>400 kW papildomų atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumų, skirtų pasigamintos energijos vartojimui viešuosiuose pastatuose.</p>
21.7	RP-C21-r43	M	Teisės aktų, kuriais įsteigiamas Nacionalinis energijos nepritekliaus observatorija (ONPE), įsigaliojimas	Teisės akto nuostata, nurodanti teisės akto įsigaliojimą				III KETV.	2023	Teisės aktų, kuriais įsteigiamas Nacionalinis energijos nepritekliaus observatorija (ONPE), įsigaliojimas, įskaitant valdymo, atsakomybės ir tikslų apibrėžimą, kaip nurodyta priemonės aprašyme.
21.8	RP-C21-r43	M	Pradėta taikyti kovos su energijos nepriteklumi finansavimo priemonė	Pradėta taikyti kovos su energijos nepriteklumi finansavimo priemonė				1 KETV.	2025	Pradėti taikyti energijos vartojimo efektyvumo priemonių būsto sektoriuje finansavimo priemonę, skirtą energijos nepritekliaus problemai spręsti, atsižvelgiant į nustatytus namų ūkių profilius. Tai patvirtinama įsigaliojus atitinkamiems teisės aktams arba finansų įstaigai priimant sprendimą.
21.9	RP-C21-r44	M	Bendradarbiavimo protokolo pasirašymas	Bendradarbiavimo protokolo pasirašymas				IV KETV.	2023	Agência para a Energia (ADENE), Associação Nacional de Freguesias (Anafre) ir Rede Nacional de Agências de Energia (RNAE), Associação Nacional de Municípios (ANMP) ir Confederação Nacional de Instituições de Solidariedade (CNIS) bendradarbiavimo protokolo dėl <i>Espaços Cidadão Energia</i> įsteigimo pasirašymas, nurodant jų užduotis, valdymą ir finansavimo struktūrą.
21.10	RP-C21-r44	T	Gebėjimų stiprinimo veiksmai		Skaičius	0	300	IV KETV.	2024	300 kvalifikuotų specialistų turi būti parengti atlikti įvairias pareigas <i>Espaços Cidadão Energia</i> .

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
21.11	RP-C21-r44	T	Espaços Cidadão Energia pradžia		Skaičius	0	50	1 KETV.	2025	50 fizinių <i>Espaços Cidadão Energia</i> veikia ir yra atvira piliečiams.
21.12	RP-C21-i05	M	Pritarimo pramonės projektams įgyvendinti sąlygų pasirašymas	Pritarimo pramonės projektams įgyvendinti sąlygų pasirašymas.				II KETV.	2024	Pasirašomos pritarimo sąlygos, taikomos įgyvendinant pramonės projektus, kurie atrenkami skelbiant konkurencinius kvietimus teikti pasiūlymus, susijusius su strateginėmis technologijomis, skirtomis su klimato kaita susijusiai pertvarkai, kaip nurodyta priemonės aprašyme. Pripažinimo sąlygomis užtikrinama, kad pagal šią priemonę remiami sandoriai atitiktų reikšmingos žalos nedarymo technines gaires (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.
21.13	RP-C21-i05	T	5 pramonės projektų, susijusių su strateginėmis technologijomis, skirtų su klimato kaita susijusiai pertvarkai, užbaigimas		Skaičius	0	5	II KETV.	2026	Užbaigti bent penkis pramonės technologijų projektus, kurių technologinio pasirengimo lygis yra lygus septyniems arba aukštesnis, susijusius su strateginėmis technologijomis, skirtomis su klimato kaita susijusiai pertvarkai, kaip nurodyta priemonės aprašyme.
21.14	RP-C21-r45	T	Žaliųjų įgūdžių mokymo veiksmai		Skaičius	0	12 500	IV KETV.	2024	„Žaliojo darbo ir įgūdžių programoje“ ar kituose kursuose, kuriuos rengia Energetikos pertvarkos mokymo centras arba jį sudarantys subjektai, apmokytų asmenų skaičius.
21.15	RP-C21-r45	T	Žaliųjų įgūdžių mokymo veiksmai		Skaičius	12 500	25 000	IV KETV.	2025	„Žaliojo darbo ir įgūdžių programoje“ ar kituose kursuose, kuriuos rengia Energetikos pertvarkos mokymo centras arba jį sudarantys subjektai, apmokytų asmenų skaičius.
21.16	RP-C21-r46	M	Administracinio ar teisės akto dėl vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių įsigaliojimas	Administracinio ar teisės akto nuostata, nurodanti jos įsigaliojimą				III KETV.	2023	Įsigalioja administracinis arba teisės aktas dėl vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, kuriame nurodoma, kad vandenilio iš atsinaujinančiųjų išteklių gamybos įrenginiais laikomi tik tie įrenginiai, kurie atitinka Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje ir jos deleguotuose aktuose

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										(2018/2001/ES) nustatytus reikalavimus.
21.17	RP-C21-r46	M	Dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių teisinės sistemos įsigaliojimas	Teisės aktų nuostata, nurodanti įsigaliojimą				II KETV.	2024	Įsigalioja vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių reglamentavimo sistema, kurioje nustatomi vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių įleidimo į dujų tinklą kriterijai.
21.18	RP-C21-r47	M	Pirmojo centralizuoto tvaraus biometano pirkimo aukciono pradžia	Pirmojo centralizuoto tvaraus biometano pirkimo aukciono pradžia				III KETV.	2023	Pagal sausio 4 d. Vyriausybės potvarkyje Nr. 15/2023 nustatytas taisyklės pradedamas pirmasis centralizuoto tvaraus biometano pirkimo aukcionas, kurio tikslas – įsigyti 150 GWh per metus biometano, skirto įleisti į nacionalinį dujų tinklą.
21.19	RP-C21-r47	M	Biometano veiksmų plano priėmimas	Biometano veiksmų plano priėmimas				1 KETV.	2024	Biometano veiksmų plano, kuriame nustatoma biometano rinkos plėtros strategija, priėmimas.
21.20	RP-C21-r48	M	EMER 2030 m. sukūrimas	Įstatymo galią turinčio teisės akto nuostata, nurodanti įstatymo galią turinčio teisės akto įsigaliojimą				III KETV.	2023	Susijusio teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo nustatoma 2030 m. EMER, įsigaliojimas. Teisėkūros procedūra priimtame akte apibrėžiamos priemonės aprašyme nurodytos EMER 2030 užduotys.
21.21	RP-C21-r48	M	Reglamento dėl savivaldybių licencijavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir kaupimo projektams įsigaliojimas	Savivaldybės reglamento nuostata, nurodanti savivaldybės reglamento įsigaliojimą				III KETV.	2023	Vyriausybės potvarkio, kuriuo nustatomas savivaldybių licencijavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams ir kaupimui reglamentas, paskelbimas.
21.22	RP-C21-r48	T	Darbuotojų, susijusių su atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų leidimų išdavimu, mokymas		Skaičius	0	500	II KETV.	2024	500 centrinio, regioninio ir vietos viešojo administravimo vadybininkų ir techninių darbuotojų mokomi srityse, susijusiose su leidimų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams išdavimo procedūromis ir energijos kaupimu.
21.44	RP-C21-r48	M	Pajėgumų stiprinimas išduodant leidimus	Pajėgumų stiprinimas išduodant				II KETV.	2026	Darbuotojų, dalyvaujančių išduodant leidimus atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, perkvalifikavimą.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
			atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams	leidimus atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams						– 6 mokymo konferencijos, kurių kiekvienoje patvirtinama ne mažiau kaip 400 vadovų ir techninių darbuotojų – 6 internetiniai mokymo kursų moduliai, pagal kiekvieną modulį sertifikuojant ne mažiau kaip 30 vadovų ir techninių darbuotojų – Sukurti 50 ekspertų grupę, kuri teiktų mokymus darbuotojams, parengtų gaires ir padėtų esamiems darbuotojams teikti techninę pagalbą.
21.23	RP-C21-r48	M	Patvirtinti naujų atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumų paskirstymo tvarkaraštį, ypatingą dėmesį skiriant geografinėms vietovėms, susijusioms su sektorių programa „Atsinaujinančių išteklių naudojimas į rajonus“	Naujų AEI pajėgumų paskirstymo pagal Go-to sritis tvarkaraščio patvirtinimas				II KETV.	2026	Naujų atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumų paskirstymo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams plėtoti tvarkaraščio patvirtinimas (pasiūlytas pagal EMER 2030), ypatingą dėmesį skiriant geografinėms vietovėms, nustatytoms pagal sektorių programą „Atsinaujinantieji energijos ištekliai“,
21.24	RP-C21-i06	M	Kvietimas dalyvauti konkurse dėl dujų gamybos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių projektų	Paskelbtas kvietimas pateikti pasiūlymus				IV KETV.	2023	Kvietimo atrinkti projektus, kurie turi būti remiami siekiant užtikrinti bent 77 MW naujų įrengtų vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir kitų dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumų, paskelbimas
21.25	RP-C21-i06	T	Papildomi vandenilio iš atsinaujinančiųjų išteklių ir dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių gamybos pajėgumai		MW	200	277	II KETV.	2026	Įrengti papildomi vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos pajėgumai
21.26	RP-C21-i07	M	Jūroje atliekamų techninių tyrimų sutarties (-ių) pasirašymas	Jūroje atliekamų techninių tyrimų sutarties (-ių) pasirašymas				II KETV.	2024	Jūros geofizinių, geotechninių, vėjo, bangų ir dabartinių tyrimų, kuriais siekiama palengvinti jūros vėjo energijos įrengimą, sutarties (-ių) pasirašymas.
21.27	RP-C21-i07	M	Jūros vėjo elektrinių techninių tyrimų užbaigimas	Jūros vėjo elektrinių				II KETV.	2026	Geofizinių, geotechninių, vėjo, bangų ir dabartinių tyrimų, kuriais siekiama palengvinti jūros vėjo energijos įrengimą ir

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
				techninių tyrimų užbaigimas						apimti ne mažesnę kaip 2 000 km ² plotą, užbaigimas.
21.28	RP-C21-i08	M	Priėmimo sąlygų, susijusių su elektros energijos kaupimo pajėgumų įrengimu, pasirašymas	Priėmimo sąlygų, susijusių su ne mažesnę kaip 500 MW kaupimo galios įrengimu, pasirašymas				II KETV.	2024	Pasirašytos priėmimo sąlygos dėl ne mažesnę kaip 500 MW kaupimo galios įrengimo, iš anksto nustatytose teritorijose, kuriose, kaip manoma, labiausiai reikia, bent 400 MW galios.
21.29	RP-C21-i08	T	Elektros energijos kaupimo pajėgumų įrengimas		MW	0	500	IV KETV.	2025	Įrengta bent 500 MW elektros energijos kaupimo galia.
21.31	RP-C21-i09	M	Vieno langelio skaitmeninių modulių, skirtų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų licencijavimui ir stebėsenai pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo specifikacijas, veikimo pradžia ir esamų licencijavimo dokumentų dematerializavimo proceso užbaigimas	Skaitmeninės vieno langelio sistemos veikimo pradžia ir dematerializavimo proceso užbaigimas				II KETV.	2026	Pradėti naudoti vieno langelio principu veikiančius skaitmeninius modulius, skirtus atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų licencijavimui ir stebėsenai pagal priemonių aprašymą, ir užbaigti esamų licencijavimo dokumentų dematerializavimo procesą.
21.32	RP-C21-i10-RAA	T	Elektros energijos kaupimo pajėgumų įrengimas		MW	0	8,75	IV KETV.	2025	Ne mažiau kaip 8,75 MW elektros energijos kaupimo pajėgumų, skirtų pasigamintos energijos vartojimui.
21.33	RP-C21-i11-RAM	T	Atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos vienetų, skirtų pasigamintos energijos vartojimui, įrengtųjų pajėgumų didinimas ir įrengtųjų kaupimo pajėgumų didinimas pasigamintos energijos vartojimui		MW	0	5,25	1 KETV.	2026	Iš viso įrengta bent 5,25 MW galia atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai, skirtai pasigamintos energijos vartojimui, arba elektros energijos kaupimo pajėgumui, skirtam pasigamintos energijos vartojimui.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
21.34	RP-C21-i11-RAM	T	Įrengtųjų atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos pajėgumų stiprinimas		MW	0	11	1 KETV.	2026	Porto Santo saloje įrengiami papildomi 7 MW vėjo ir 4 MW saulės energijos gamybos pajėgumai, prijungti prie elektros tinklo.
21.35	RP-C21-i12	M	Netaršių autobusų pirkimo pagal Viešojo transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo programą priėmimo sąlygų pasirašymas	Netaršių autobusų pirkimo pagal Viešojo transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo programą priėmimo sąlygų pasirašymas				II KETV.	2024	Paramos gavėjų ir valdymo institucijos susitarimo sąlygų pasirašymas konkurso tvarka, pagal kurias įsipareigojama įsigyti 300 netaršių (elektrinių arba vandenilinių) autobusų.
21.36	RP-C21-i12	T	Naujų netaršių (elektrinių arba vandenilio) autobusų, naudojamų viešajam transportui, pirkimas		Skaičius	145	902	II KETV.	2026	Įsigijami 757 nauji visi netaršūs autobusai (elektriniai arba vandeniliniai) ir įrengiamos susijusios įkrovimo prieigos arba degalų papildymo punktai.
21.37	RP-C21-i13-RAM	T	Naujų netaršių (elektrinių arba vandenilio) autobusų, naudojamų viešajam transportui ir turizmo paslaugoms teikti, pirkimas ir elektrinių automobilių, pakeičiančių į metalo laužą atiduotas transporto priemonės, pirkimas		Skaičius		415	1 KETV.	2026	Madeiros autonominiame regione įsigijama 15 naujų netaršių autobusų (elektrinių arba vandenilio), o atitinkamos įkrovimo prieigos įrengiamos. Ne mažiau kaip aštuoni iš įsigytų autobusų turi būti naudojami viešajam keleiviniam transportui. Madeiros autonominiame regione 400 transporto priemonių pašalinamos į metalo laužą ir pakeičiamos elektrinėmis transporto priemonėmis.
21.38	RP-C21-i14	M	Dviejų greito tranzito Bus geležinkelio linijų statybos Bragoje sutarties pasirašymas	Sutarties pasirašymas				II KETV.	2025	Viešojo sektoriaus institucijų ir atviro konkurso būdu atrinkto rangovo pasirašyta projekto įgyvendinimo sutartis. Sutartyje turi būti nurodyta autobusų greitojo tranzito linijos statyba.
21.39	RP-C21-i14	T	Greito autobusų tranzito linijos tiesimas Bragoje		Km		6	II KETV.	2026	Turi būti užbaigti 6 kilometrų ilgio Bus greitojo tranzito linijos Bragoje (raudonoji linija) statybos darbai. Sistema daugiausia veikia specialiose eismo juostose ir apima tik netaršius autobusus. Investicijos taip pat apima dešimties visai netaršių autobusų,

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
										įskaitant jiems eksploatuoti būtinas įkrovimo stoteles, pirkimą.
21.42	RP-C21-i16	M	Sutarties dėl projekto įgyvendinimo pasirašymas	Sutarties pasirašymas				III KETV.	2024	Projekto įgyvendinimo sutarties tarp valdžios institucijų ir rangovo, atrinkto pagal tarptautinį atvirą konkursą, pasirašymas.
21.43	RP-C21-i16	M	Funikulierių statyba	Veikimo pradžia				1 KETV.	2026	Maždaug 200 metrų ilgio mechaninis transportavimo sprendimas (funikulinis) turi būti parengtas nedelsiant veikti, jungiantis Pederneira sritį su žemutine Nazaré kaimo teritorija.

V. 22 KOMPONENTAS. Auditas ir kontrolė

V.1. Reformos aprašymas

Reforma RE-C22-r49: Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano stebėsenos ir įgyvendinimo tvarka

Priemonės tikslas – pagerinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano stebėseną ir įgyvendinimą. Siekdama užtikrinti veiksmingą proporcingų kovos su sukčiavimu ir korupcija priemonių įgyvendinimą, Portugalija iš dalies pakeičia Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano koordinavimo įstaigos ir visų institucijų, atsakingų už ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą, pasirašytas sutartis, kad įgyvendinimo institucijos būtų teisiškai įpareigos per tris mėnesius nuo jų sutarčių pakeitimo atlikti sukčiavimo rizikos vertinimą ir, jei sukčiavimo rizikos vertinime nustatoma rizika, kuri nėra pašalinta taikant esamas kontrolės priemones, parengti veiksmų planą, kuriame būtų numatytos papildomos kontrolės priemonės. Ši pareiga atsispindi koordinavimo įstaigos procedūrų vadove. Koordinavimo įstaiga taip pat oficialiai pateikia visoms įgyvendinančiosioms įstaigoms technines gaires, kad padėtų joms atlikti sukčiavimo rizikos vertinimą. Be to, Portugalija tobulina procedūras, kuriomis siekiama sumažinti arba sumažinti dvigubo finansavimo riziką, nustatydamas veiksmingas sistemingas paraiškų dėl galimo finansavimo pagal EGADP ir EGADP ir kitų Sąjungos programų kryžmines patikras, laikydamasi patikimo finansų valdymo principo. Koordinavimo įstaiga pateikia dokumentą, kuriame aprašomi siūlomi išsamūs dvigubo finansavimo kryžminiai patikrinimai, kad būtų patvirtinta, jog nustatytos tinkamos dvigubo finansavimo išvengimo procedūros.

V.2. Stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicijos)	Tarpinė reikšmė/ Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (tikslai)			Užbaigimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis
					Matavimo vienetas	Pradinė padėtis	Tikslas	Q	Metų	
22.1	Re-C22-r49	M	EMMTP ir įgyvendinančiųjų institucijų finansavimo sutarčių pakeitimas siekiant įtraukti prievolę atlikti sukčiavimo rizikos vertinimą	Iš dalies pakeistos sutartys				III KETV.	2023	Koordinavimo įstaiga „EMRP“ iš dalies pakeičia sutartis, pasirašytas su visomis institucijomis, atsakingomis už ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą, kad įgyvendinimo institucijos būtų teisiškai įpareigos per tris mėnesius nuo jų sutarčių pakeitimo atlikti sukčiavimo rizikos vertinimą ir, jei sukčiavimo rizikos vertinime nustatoma rizika, kuri nėra pašalinta taikant esamas kontrolės priemones, parengti veiksmų planą, kuriame būtų numatyta papildoma kontrolė. Ši pareiga atspindi koordinavimo įstaigos procedūrų vadove. Koordinavimo įstaiga taip pat oficialiai pateikia visoms įgyvendinančiosioms įstaigoms technines gaires, kad padėtų joms atlikti sukčiavimo rizikos vertinimą.
22.2	Re-C22-r49	M	Kryžminių patikrų dėl dvigubo finansavimo įvedimas	Tinkamų procedūrų įgyvendinimas				III KETV.	2023	Portugalijos valdžios institucijos tobulina ir įgyvendina tinkamas procedūras, kad sumažintų arba sumažintų dvigubo finansavimo riziką, taikydamos veiksmingas sistemingas paraiškų dėl galimo finansavimo pagal EGADP ir tarp EGADP ir kitų Sąjungos programų kryžmines patikras, laikydamosi patikimo finansų valdymo principo.

2. Numatomos bendros ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano išlaidos

Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano visos numatytos išlaidos yra 22 215 870 313 EUR.

Bendros numatytos „REPowerEU“ skyriaus išlaidos yra 855 400 000 EUR. Visų pirma, bendros numatomos Reglamento (ES) 2023/435 21c straipsnio 3 dalies a punkte nurodytų priemonių išlaidos yra 0 EUR, o kitų „REPowerEU“ skyriaus priemonių išlaidos – 855 400 000 EUR.

2 SKIRSNIS. FINANSINĖ PARAMA

1. Finansinis įnašas

2 straipsnio 2 dalyje nurodytos dalinės įmokos organizuojamos taip:

1.1. Pirmoji įmoka (negražinama parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.29	Re-C01-i05-RAM	M	Madeiros regioninio modelio klasifikavimo sistemos, funkcinio profilio ir naudotojų nukreipimo sistemos diegimas
1.4	Re-C01-r02	M	Įsigaliojo naujas įstatymas dėl psichikos sveikatos, kuriame nustatomi psichikos sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo principai
2.13	Re-C02-i04-RAA	T	Azorų autonominio regiono viešųjų būstų fonde pastatyti pastatai
2.14	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencijos į Azorų autonominio regiono viešuosius būstus. Renovacija
2.19	Re-C02-r04	M	Įstatyminio dekreto, kuriuo patvirtinamas Nacionalinio skubaus ir laikino būsto plano teisinis pagrindas, įsigaliojimas
3.17	Re-C03-i05	M	Konkurso „Skaitmeninės infrastruktūros kūrimas 360° prieinamumui užtikrinti“ paskelbimas
3.20	Re-C03-r08	M	Nacionalinės kovos su skurdu strategijos priėmimas
3.21	Re-C03-r06	M	2021–2025 m. nacionalinės neįgalųjų įtraukties strategijos priėmimas
3.22	Re-C03-r05	M	Supaprastinto socialinės įrangos įrengimo režimo įsigaliojimas
3.23	Re-C03-r07	M	Veiksmų planų, skirtų nepalankioje padėtyje esančioms bendruomenėms Lisabonos ir Porto metropolinėse zonose, patvirtinimas
5.1	Re-C05-r09	M	Portugalijos 2030 m. technologinių ir verslo inovacijų strategijos gairių atnaujinimas
5.11	Re-C05-i03	M	Mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų konkurso procedūra
5.15	Re-C05-i04-RAA	M	Reglamento dėl Azorų salų įmonių rekapitalizavimo priemonės priėmimas
5.16	Re-C05-i04-RAA	M	Investicijų politikos, skirtos Azorų salų įmonių rekapitalizavimo priemonei, priėmimas
5.2	Re-C05-r11	T	Pripažintų bendradarbiavimo laboratorijų tinklo išplėtimas
5.3	Re-C05-r11	M	Technologijų ir inovacijų centrams taikomos naujos teisinės tvarkos įsigaliojimas
5.4	Re-C05-r12	M	Žemės ūkio inovacijų darbotvarkės patvirtinimas
6.13	Re-C06-r15	M	Įstatymo, kuriuo sukuriama specialūs priėmimo į aukštojo mokslo įstaigas konkursai, įsigaliojimas

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
6.14	Re-C06-r15	M	Įsigalios nauja teisinė sistema, kuria reglamentuojamas aukštojo mokslo institucijų bendradarbiavimas su viešojo administravimo institucijomis ir įmonėmis
7.13	Re-C07-i05-RAA	M	Pasirašyta sutartis dėl dviejų kelių projektų
7.4	Re-C07-i01	M	Verslo priėmimo sričių, kuriose būtų taikomos intervencinės priemonės aplinkos tvarumui ir skaitmeninimui gerinti, atranka
7.6	Re-C07-i02	M	Pasirašyta sutartis dėl 1 kelio projekto
8.17	Re-C08-r19	M	Privalomo kaimo žemės naudojimo miškininkystės vietovėse teisinė sistema
8.19	Re-C08-r21	M	Įstatymas dėl integruotos kaimo gaisrų valdymo sistemos (SGIFR) sukūrimo
10.1	TC-C10-r23	M	Jūrų ministerijos aktų, susijusių su jūrų ekonomikos ir inovacijų finansavimo pajėgumų stiprinimu pasitelkiant mėlynąjį fondą, peržiūros įsigaliojimas
11.1	TC-C11-i01	M	Pirmasis kvietimas teikti pasiūlymus dėl pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektų
12.1	TC-C12-i01	M	Programos „Resineiros Vigilantes“ 2021 m. protokolo pasirašymas
12.5	TC-C12-r25	M	Naujosios bendrosios atliekų tvarkymo tvarkos įsigaliojimas
14.1	TC-C14-r29	M	Nacionalinio dujų perdavimo tinklo ir Nacionalinio dujų skirstymo tinklo reglamento įsigaliojimas
14.2	TC-C14-i01	M	Pirmasis kvietimas dalyvauti konkurse dėl dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos projektų
16.13	TD-C16-i03	T	Skaitmeninių inovacijų centrai
17.6	TD-C17-r32	M	Įsigaliojo naujas valdymo sutarčių šablonas pagal naująją valstybės valdomų įmonių valdymo paskatų ir (arba) nuobaudų sistemą
19.22	TD-C19-r34	M	Viešojo administravimo skaitmeninės transformacijos teisinės sistemos įsigaliojimas
19.24	TD-C19-r36	M	Nacionalinio administravimo instituto įsteigimas, I.P.
20.2	TD-C20-i01	M	Mokinių ir mokytojų individualių kompiuterių pirkimo sutarčių pasirašymas
		Dalinė dalis Suma	636139080 EURŲ

1.2. Antroji įmoka (negražinama parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.13	Re-C01-i02	M	Medicininės pagalbos tarnybose baltai, mėlynai arba žaliai patikrintų skubios pagalbos epizodų, susijusių su kitų rūšių

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
			sveikatos priežiūros paslaugomis, įskaitant pirminės sveikatos priežiūros paslaugas, teikimo sąlygų įsigaliojimas
1.20	Re-C01-r03	M	Reglamento dėl regioninės sveikatos priežiūros institucijų finansinės paramos skyrimo įsigaliojimas
1.6	Re-C01-i01	M	Naujo valdymo sutarties šablono įsigaliojimas
3.24	Re-C03-i01	M	Lisabonos/Porto savivaldybių ir vietos techninių padalinių susitarimų, kuriuose apibrėžiama remtinų priemonių taikymo sritis, pasirašymas.
3.3	Re-C03-i06	M	Sutarčių dėl paramos skyrimo įstaigoms, skatinančioms kurti ir plėsti socialinės infrastruktūros ir (arba) socialinių priemonių tinklą, sudarymas.
4.1	Re-C04-i01	M	Kultūrinės infrastruktūros tinklo techninės specifikacijos
5.18	Re-C05-i05-RAA	M	Azorų žemės ūkio inovacijų ir skaitmeninimo programos paskelbimas
8.14	Re-C08-i02	T	Nacionalinės ekstremaliųjų situacijų ir civilinės saugos institucijos (ANEPC) regioninių ir subregioninių struktūrų sukūrimas
8.15	Re-C08-i03	M	Gamtos apsaugos ir miškų instituto (I.P) pradinės ataskaitos paskelbimas
8.4	Re-C08-i05	M	Perėjimas prie BUI 2.0 platformos
8.7	Re-C08-i05	M	Pirminio kuro valdymo restruktūrizavimo tinklo (RPFGC) sutarties paskelbimas
12.2	TC-C12-i01	M	Konsorcių pateiktų naujų bioekonomikos produktų, technologijų ir procesų tekstilės ir drabužių, avalynės ir gamtinių dervų sektoriuose kūrimo projektų patvirtinimas
15.10	TC-C15-i04	M	„Bus“ greitojo tranzito linijos tarp Praça do Império ir Praça Albuquerque Mouzinho tiesimo Porte sutarties pasirašymas
16.1	TD-C16-r31	M	Į Nacionalinį kvalifikacijų katalogą įtraukto mokymo turinio, susijusio su skaitmeninių įgūdžių srities moduliais ir teisės aktais ar reglamentais dėl skaitmeninių parašų ir spaudų kūrimo, peržiūros įsigaliojimas
16.2	TD-C16-i01	M	Portugalijos skaitmeninės akademijos ir užimtumo bei skaitmeninių programų pradžia
17.15	TD-C17-i02	M	Užbaigti išankstinį savivaldybės nekilnojamojo turto mokesčio (IMI) deklaracijos 1 pavyzdžio užpildymą remiantis Mokesčių ir maitų administratoriaus turimais duomenimis.
19.11	TD-C19-i04	T	Saugi judriojo ryšio sistema valdžios sektoriaus darbuotojams
		Dalinė dalis Suma	1967365517 EURŲ

1.3. Trečioji įmoka (negražinama parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.3	Re-C01-r01	T	Atsakomybės sričių decentralizavimo savivaldybių sveikatos srityje proceso užbaigimas

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.8	Re-C01-r03	T	Naujų integruotų atsakomybės centrų steigimas Nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninėse
1.24	Re-C01-i03	M	Informuotumo didinimo ir mokymo veiksmų, skirtų pacientų gydymo būdams tiesti, atsižvelgiant į demencijos atmainas, plėtojimas
1.32	Re-C01-i06	T	Vietos informacinių technologijų tinklų modernizavimas
1.33	Re-C01-i06	T	Nuotolinės sveikatos ir nuotolinės stebėsenos funkcijų įgyvendinimas
2.1	Re-C02-i01	T	Paramos programa, skirta galimybės gauti būstą. Pasirašyti bendradarbiavimo arba finansavimo susitarimai
2.4	Re-C02-i02	T	Nacionalinės skubios pagalbos ir laikino apgyvendinimo dotacijos. Finansavimo susitarimų dėl skubaus apgyvendinimo ir laikino apgyvendinimo pereinamuoju laikotarpiu pasirašymas
3.11	Re-C03-i03-RAM	T	Gyvenimo planai benamiams integruoti.
4.6	Re-C04-i02	M	„Saber Fazer“ tinklo sukūrimas
5.5	Re-C05-i01.01	T	Sutarčių sudarymas siekiant kurti naujus produktus, procesus ar paslaugas atitinkamose strateginėse srityse (inovacijų darbotvarkės).
5.7	Re-C05-i01.02	T	Sutarčių dėl naujų produktų, procesų ar paslaugų kūrimo strateginėse srityse, susijusiose su mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika, atsparumu ir prisitaikymu prie klimato kaitos, sudarymas
5.9	Re-C05-i02	T	Sutartys su sąsajos subjektais, įskaitant bendradarbiavimo laboratorijas (Colab), sudarytos
6.15	Re-C06-r16	M	Reglamentuojamųjų profesijų įstatymo įsigaliojimas
7.1	Re-C07-i00	T	Viešosios elektra varomų transporto priemonių įkrovimo prieigos
7.7	Re-C07-i02	M	Pasirašyta sutartis dėl dviejų kelių projektų
8.18	Re-C08-r20	M	Žemės dangos stebėsenos sistema (SMOS)
12.6	TC-C12-r25	M	Peržiūrėtos Nacionalinės žaliųjų viešųjų pirkimų strategijos įsigaliojimas
15.12	TC-C15-i05	M	Pasirašyta sutartis dėl netaršių autobusų pirkimo pagal Viešojo transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo programą
16.7	TD-C16-i02	T	Bandomosios Beds, atrinktos į nacionalinį bandomųjų tinklų tinklą
17.1	TD-C17-r32	T	Baigti rengti ir įgyvendinti naujus nacionalinės centrinės viešųjų pirkimų sistemos viešųjų pirkimų modelius, kaip numatyta viešojo administravimo bendrų paslaugų subjekto 2020–2023 m. strateginiame plane;
17.2	TD-C17-r32	M	Teisės aktų, kuriais grindžiamas valstybinis apskaitos subjektas, įsigaliojimas
17.3	TD-C17-r32	M	Valdžios sektoriaus biudžeto ir finansinio vykdymo stebėsenos modelio parengimas ir patvirtinimas
17.7	TD-C17-r32	M	Naujo valstybės valdomų įmonių finansinės padėties ir veiklos rezultatų analizės ir atskleidimo modelio įsigaliojimas

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
19.1	TD-C19-i01	T	Supaprastintos ir nuoseklios viešosios paslaugos įvairiais kanalais
19.4	TD-C19-i02	T	Viešosios paslaugos, kuriomis galima saugiai naudotis naudojantis elektronine tapatybe ir laikantis principo „tik vieną kartą“
20.3	TD-C20-i01	T	Kompiuteriai, skirti individualiam mokinių ir mokytojų naudojimui
20.10	TD-C20-i02-RAA	T	Masiniai atviri internetiniai kursai mokytojams ir tėvams ARA
20.14	TD-C20-i03-RAM	T	Skaitmeniniai vadovai antrosios ir trečiosios pakopos mokiniams ir vidurinių mokyklų moksleiviams
22.1	Re-C22-r49	M	EMMTP ir įgyvendinančiųjų institucijų finansavimo sutarčių pakeitimas siekiant įtraukti prievolę atlikti sukčiavimo rizikos vertinimą
22.2	Re-C22-r49	M	Kryžminių patikrų dėl dvigubo finansavimo įvedimas
		Dalinė dalis Suma	2010220573 EURŲ

1.4. Ketvirtoji įmoka (negražinama parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.1	Re-C01-r01	M	Pirminės sveikatos priežiūros srities teisės aktų įsigaliojimas
1.5	Re-C01-r02	M	Įsigaliojo naujasis Psichikos sveikatos įstatymas, kuriame nustatomi principai, susiję su psichikos ligomis sergančių asmenų teisėmis, ir reglamentuojamas privalomas hospitalizavimas ar gydymas.
1.12	Re-C01-r03	M	Įsigaliojo naujoji visiško atsidavimo darbo tvarka Nacionalinėje sveikatos tarnyboje
5.39	Re-C05-i09	T	Sutarčių dėl naujų produktų, procesų ar paslaugų kūrimo atitinkamose strateginėse srityse (inovacijų darbotvarkės) sudarymas.
5.41	Re-C05-i10	T	Sutarčių dėl naujų produktų, procesų ar paslaugų kūrimo strateginėse srityse, susijusiose su mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika, atsparumu ir prisitaikymu prie klimato kaitos, sudarymas.
6.16	Re-C06-r17	M	Įstatymo, kuriuo reglamentuojamas darbas skaitmeninėse platformose, įsigaliojimas
8.10	Re-C08-i04	T	Transporto priemonių, mašinų ir įrangos pristatymas
17.22	TD-C17-r40	M	Teisės akto, kuriuo keičiama pasirinktų mokesčių lengvatų teisinė sistema, įsigaliojimas
18.1	TD-C18-r33	M	Specializuotų kolegijų steigimas administraciniuose ir mokesčių aukštesniuose teismuose
18.2	TD-C18-r33	M	Teisinės tvarkos, kuria skatinamas ginčų sprendimas neteisminiu ir neteisminiu būdu, įsigaliojimas
		Dalinė dalis Suma	937165319 EURŲ

1.5. Penktoji įmoka (negražinama parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.2	Re-C01-r01	T	Galimybės naudotis rizikos sluoksniavimo priemone, siekiant remti klinikinį valdymą sveikatos priežiūros centrų grupių funkcinuose vienetuose, suteikimas
1.40	Re-C01-i04	M	Rytų Lisabonos ligoninės statybos valdymo sutarties pasirašymas
1.41	Re-C01-i10	M	Ataskaitos, kurioje nustatomi sunkiosios medicininės įrangos NHS poreikiai, patvirtinimas
2.2	Re-C02-i01	T	Būsto prieinamumo rėmimo programa. Namų ūkiams suteikti perkami, pastatyti (didelis energijos vartojimo efektyvumas) arba reabilituoti būstai
2.6	Re-C02-i02	T	Nacionalinė skubi ir laikino apgyvendinimo dotacija. Apgyvendinimas su pradėtais arba įsigytais darbais
2.16	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencijos į Azorų autonominio regiono viešuosius būstus. Renovacija
4.7	Re-C04-i02	T	Pasirašytos sutartys dėl kultūros paveldo pastatų ir nacionalinių teatrų atkūrimo ir išsaugojimo
4.9	Re-C04-i01	M	Anim – Nacionalinio slankiųjų atvaizdų archyvo – technologinis modernizavimas
6.3	Re-C06-i01	T	Renovuotos, pastatytos arba įsigytos mokymo centrų vietos
7.14	Re-C07-i05-RAA	M	Pasirašyta sutartis dėl 8 kelių projektų
8.5	Re-C08-i02	T	Mokymas apie BUPi
8.12	Re-C08-i04	T	Dviejų poliarizacijos radarų įrengimas
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Viešojo darbų sutarties dėl techninio centro MARTEC pradžia
11.2	TC-C11-i01	M	Sutarčių, pagal kurias skiriama finansinė parama, pasirašymas
12.7	TC-C12-r39	M	Suderinto ekologinio moduliavimo kriterijų apibrėžimo įsigaliojimas
12.8	TC-C12-r39	M	Vienkartinį plastikinių butelių, juodųjų metalų ir aliuminio susigrąžinimo paskatų sistema (indėlių ir grąžinamųjų išmokų sistema)
15.1	TC-C15-i01	M	Lisabonos metro tinklo plėtros sutarties pasirašymas
15.4	TC-C15-i02	M	Sutarties dėl Porto Metro tinklo plėtros pasirašymas
15.13	TC-C15-i05	T	Naujų netaišių (elektrinių arba vandenilio) autobusų, naudojamų viešajam transportui, pirkimas
15.14	TC-C15-r30	M	Teisės aktų, kuriais siekiama pagerinti naudojimosi viešuoju transportu sąlygas, įsigaliojimas
16.14	TD-C16-i03	M	Skaitmeninių sąskaitų faktūrų siuntimo ir kibernetinio saugumo, privatumo, tinkamumo naudoti ir tvarumo sertifikavimo paslaugų kūrimas
16.16	TD-C16-i04	T	Projektų „Pramonė 4.0“ atranka
17.21	TD-C17-i02	M	Užbaigti išankstinį konkretaus sandorio, kuriam taikomas žyminis mokestis, įvykdymą

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
17.23	TD-C17-r40	M	Teisės akto, kuriuo įsteigiamas nuolatinis techninis mokesčių politikos vienetas Unidade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira (U-TAX), įsigaliojimas
18.5	TD-C18-i01	M	Modernizuota nusikalstamų veikų tyrimo IT sistema
19.19	TD-C19-i07	T	Stażuotės absolventams programa
19.20	TD-C19-i07	T	IT įranga viešojo administravimo darbuotojams
19.23	TD-C19-r35	M	Viešojo administravimo reorganizacijos teisės aktų rinkinio įsigaliojimas
21.7	RP-C21-r43	M	Teisės aktų, kuriais įsteigiamas Nacionalinis energijos nepritekliaus observatorija (ONPE), įsigaliojimas
21.9	RP-C21-r44	M	Bendradarbiavimo protokolo pasirašymas
21.16	RP-C21-r46	M	Administracinio ar teisės akto dėl vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių įsigaliojimas
21.18	RP-C21-r47	M	Pirmojo centralizuoto tvaraus biometano pirkimo aukciono pradžia
21.20	RP-C21-r48	M	EMER 2030 m. sukūrimas
21.21	RP-C21-r48	M	Reglamento dėl savivaldybių licencijavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir kaupimo projektams įsigaliojimas
21.24	RP-C21-i06	M	Kvietimas dalyvauti konkurse dėl dujų gamybos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių projektų
		Dalinė dalis Suma	1877616715 EURŲ

1.6.Šeštoji įmoka (negražinama parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.7	Re-C01-r03	M	Įsigaliojo naujas Nacionalinės sveikatos tarnybos valdymo apskaitos planas
1.9	Re-C01-r03	T	Naujų integruotų atsakomybės centrų steigimas Nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninėse
1.11	Re-C01-r03	M	Įsigaliojo centralizuotų vaistų pirkimo mechanizmų stiprinimo veiksmų planas
1.22	Re-C01-i02	T	Nacionalinių integruotos nuolatinės priežiūros ir palaikomosios priežiūros paslaugų tinklų reagavimo pajėgumų stiprinimas priežiūros namuose srityje
1.28	Re-C01-i05-RAM	T	Bendruomenės psichikos sveikatos grupių steigimas Madeiros regiono sveikatos tarnyboje
3.6	Re-C03-i02	T	Būstas, kuriame neįgaliesiems suteikiama daugiau galimybių
3.25	Re-C03-i06	M	Porto ir Lisabonos metropolinių zonų stebėsenos ataskaitos dėl priemonių, kurių imtasi kiekvienoje iš 12 intervencinių sričių, paskelbimas.

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
5.33	Re-C05-i07-RAM	M	Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial ir atrinktų finansinių tarpininkų įgyvendinimo susitarimo (protokolo) pasirašymas
8.2	Re-C08-i01	T	Integruoto kraštovaizdžio valdymo operacijų (OIGP) skelbimas Dijrio da Republica
8.21	Re-C08-i05	M	Informuotumo didinimo kampanijos, kuria siekiama užkirsti kelią rizikingam elgesiui, rengimas
10.13	TC-C10-i06-RAM	M	Sutarties dėl daugiafunkcio mokslinių tyrimų laivo pasirašymas
13.1	TC-C13-i01	T	Privačių gyvenamųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimas
14.5	TC-C14-i02-RAM	T	Papildomi įrengti hidroenergijos gamybos pajėgumai
14.12	TC-C14-i03-RAA	T	Papildoma atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamyba Korve
15.15	TC-C15-i06	M	Sutarties dėl elektroninių signalizacijos sistemų pasirašymas
16.6	TD-C16-i02	T	Parama nacionaliniam bandymų centrų tinklui
17.9	TD-C17-i01	M	Valstybinės apskaitos subjekto veiklos užbaigimas
18.3	TD-C18-r33	M	Peržiūrėtos nemokumo ir išieškojimo teisinės sistemos įsigaliojimas
18.6	TD-C18-i01	M	Informacinė sistema „Įmonė 2.0“
19.12	TD-C19-i04	M	Ypatingos svarbos skaitmeninės infrastruktūros modernizavimo užbaigimas
20.6	TD-C20-i01	T	Įdiegta nauja projekcinė įranga
21.12	RP-C21-i05	M	Pritarimo pramonės projektams įgyvendinti sąlygų pasirašymas
21.17	RP-C21-r46	M	Dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių teisinės sistemos įsigaliojimas
21.19	RP-C21-r47	M	Biometano veiksmų plano priėmimas
21.22	RP-C21-r48	T	Darbuotojų, susijusių su atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų leidimų išdavimu, mokymas
21.26	RP-C21-i07	M	Jūroje atliekamų techninių tyrimų sutarties (-ių) pasirašymas
21.28	RP-C21-i08	M	Priėmimo sąlygų, susijusių su elektros energijos kaupimo pajėgumų įrengimu, pasirašymas
21.35	RP-C21-i12	M	Netaršių autobusų pirkimo pagal Viešojo transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo programą priėmimo sąlygų pasirašymas
		Dalinė dalis Suma	967013198 EURŲ

1.7. Septintoji įmoka (negražinama parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.10	Re-C01-r03	T	Nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninėse vykdomų gydymo ligoninėse priemonių stiprinimas
1.37	Re-C01-i08-RAA	T	Nuotolinės medicinos paslaugų teikimas Azorų regiono sveikatos priežiūros tarnyboje
1.42	Re-C01-i10	T	Sunkiosios medicininės įrangos pirkimas
2.5	Re-C02-i02	T	Nacionalinė skubi ir laikino apgyvendinimo stipendija – Ekstremaliųjų situacijų ir pereinamojo laikotarpio finansavimo susitarimų pasirašymas gyvenamosios patalpos
3.2	Re-C03-i01	T	Socialinės pagalbos būrių (Radar Social) sukūrimas
3.18	Re-C03-i05	M	Skaitmeninė informacijos platforma neįgaliesiems
5.37	Re-C05-i08	M	Nacionalinio pažangiosios kompiuterijos centro (CNCA) įsteigimas ir superkompiuterio „Mare Nostrum 5“ modernizavimas, įskaitant naujų dirbtinio intelekto priemonių kūrimą
6.5	Re-C06-i02	T	Finansinė parama neterminuotoms darbo sutartims
6.17	Re-C06-r18	M	Nustatyti Portugalijos vienodo darbo užmokesčio valdymo sistemos normą.
6.18	Re-C06-r18	M	Pranešimas apie įmones, kuriose dirba daugiau kaip 50 darbuotojų ir kurių vyrų ir moterų darbo užmokestis labai skiriasi
6.24	Re-C06-i07	M	Aukštojo mokslo inovacijos ir pedagoginis modernizavimas
7.2	Re-C07-i00	T	Viešosios elektra varomų transporto priemonių įkrovimo prieigos
8.13	Re-C08-i05	T	Vidaus reikalų ministerijos padalinių stiprinimas transporto priemonėmis ir operatyvine įranga
10.15	TC-C10-i06-RAM	T	Vienos autonominės bepilotės transporto priemonės pristatymas
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Naujo sinchroninio kompensatoriaus įrengimas
14.6	TC-C14-i02-RAM	T	Atnaujinti įrengti hidroenergijos gamybos pajėgumai
17.5	TD-C17-r32	M	Mechanizmų, skirtų integruoti išlaidų peržiūras į įprastą biudžeto procesą, įskaitant sutaupytų lėšų ex post vertinimą, įgyvendinimas
17.10	TD-C17-i01	M	Informacinės sistemos, skirtos biudžeto procesui pertvarkyti ir įgyvendinti, veikimo pradžia, įtraukiant programos biudžeto sudarymą
17.12	TD-C17-i01	T	Baigti modernizuoti ir supaprastinti nacionalinės centrinės viešųjų pirkimų sistemos informacinės sistemas;
19.25	TD-C19-i01	M	Naujų piliečių parduotuvių ir piliečių erdvių steigimo protokolų arba priėmimo sąlygų pasirašymas
19.28	TD-C19-i05-RAM	M	Centralizuoto duomenų valdymo sprendimo funkcinis prototipas

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
20.5	TD-C20-i01	T	Skaitmeninio švietimo laboratorijos
20.7	TD-C20-i01	T	Mokyklų vadovų įgalėjimas
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Mokyklų prijungimas prie PPTS
21.10	RP-C21-r44	T	Gebėjimų stiprinimo veiksmai
21.14	RP-C21-r45	T	Žaliųjų įgūdžių mokymo veiksmai
21.42	RP-C21-i16	M	Sutarties dėl projekto įgyvendinimo pasirašymas
		Dalinė dalis Suma	1208992815 EURŲ

1.8. Aštuntoji įmoka (negražinama parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.34	Re-C01-i06	T	Informacinių technologijų administracinių modulių, pagrindinių klinikinių modulių ir ekstremaliųjų situacijų klinikinių modulių įgyvendinimas
3.29	Re-C03-r38	M	Bendros socialinės išmokos darbo grupės ataskaita
5.53	Re-C05-i15-RAA	M	Įgyvendinimo susitarimas
5.51	Re-C05-i14	M	Įgyvendinimo susitarimas
6.8	Re-C06-i04	T	Papildomas studentų, baigusių aukštojo mokslo studijas gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse, skaičius
8.3	Re-C08-i01	T	Kaimai, kuriuose vykdomi kuro valdymo projektai
9.1	Re-C09-i01	T	Įrengti papildomi požeminio vandens išteklių stebėjimo taškai (3 SM)
9.12	Re-C09-i03-RAM	T	Papildomas renovuotų arba rekonstruotų kanalų kilometras
14.7	TC-C14-i02-RAM	T	Papildoma baterijos kaupimo sistemos įrengtoji talpa
15.11	TC-C15-i04	T	Autobusų greitojo tranzito linijos tarp Praça do Império ir Praça Albuquerque Mouzinho tiesimas Porte užbaigtas
17.8	TD-C17-r32	T	Valstybės valdomų įmonių biudžeto ir veiklos planų, kuriuos nuolat tvirtina finansų ministras ir (arba) atitinkamas pareigas einantis (-ys) ministras (-iai), skaičius
17.24	TD-C17-r40	M	Bendrovės „U-TAX“ paskelbta esamų mokesčių lengvatų vertinimo ataskaita
18.10	TD-C18-r33	M	Teismo tarnautojų statusas
19.27	TD-C19-i01	T	Piliečių paraiška
19.14	TD-C19-i04	M	Saugumo pajėgų ir paslaugų IT sistemos modernizavimas

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	PPTS piliečiams, lankytojams ir įmonėms teikiamos viešosios paslaugos
19.34	TD-C19-i08	M	Pažangiųjų teritorijų portalo veikimo pradžia
21.8	RP-C21-r43	M	Pradėta taikyti kovos su energijos nepriteklumi finansavimo priemonė
21.11	RP-C21-r44	T	Espaços Cidadão Energia pradžia
21.38	RP-C21-i14	M	Dviejų greito tranzito Bus geležinkelio linijų statybos Bragoje sutarties pasirašymas
		Dalinė dalis Suma	941378890 EURŲ

1.9.Devintoji įmoka (negražinama parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.21	Re-C01-i02	T	Nacionalinių integruotos nuolatinės priežiūros ir palaikomosios slaugos paslaugų, susijusių su stacionarine ir ambulatorine priežiūra, tinklų reagavimo pajėgumų stiprinimas
1.23	Re-C01-i03	T	Teismo ekspertizės psichiatrijos įrenginių ir įrangos atnaujinimas
1.25	Re-C01-i03	M	Psichikos sveikatos priežiūros tinklo stiprinimo užbaigimas
1.35	Re-C01-i07-RAM	T	Nauja kompiuterinė įranga Madeiros regioninei sveikatos priežiūros tarnybai
1.36	Re-C01-i08-RAA	T	Didesnė prieiga prie Azorų regioninės sveikatos priežiūros tarnybos naudotojų portalo
1.38	Re-C01-i09	T	Programų „School Sports Community“ ir „Mokyklų sportas su ratais“ įgyvendinimo mokyklose užbaigimas
1.39	Re-C01-i09	M	Nacionalinės kampanijos dėl universalios aktyvaus gyvenimo rėmimo sistemos ir susijusios technologinės platformos pradžia
2.17	Re-C02-i04-RAA	T	Azorų autonominio regiono viešųjų būstų fonde pastatyti pastatai. Pastatų statyba
2.18	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencijos į Azorų autonominio regiono viešuosius būstus. Renovacija
2.31	Re-C02-i08-RAA	T	Azorų autonominio regiono socialinių būstų fondo stiprinimas – pastatyti būstai
3.7	Re-C03-i02	T	Būstas, kuriame neįgaliesiems suteikiama daugiau galimybių
3.8	Re-C03-i02	T	Viešoji erdvė, kurioje neįgaliesiems suteikiama daugiau galimybių
3.9	Re-C03-i02	T	Viešosios paslaugos, kuriomis užtikrinamas geresnis prieinamumas neįgaliesiems
3.27	Re-C03-i03-RAM	T	Vietų globos namuose, padedančiuose benamiams, skaičius
3.12	Re-C03-i04-RAA	T	Asmenų iš šeimų, kurioms taikomos socialinės įtraukties pajamos, mokymas
3.14	Re-C03-i04-RAA	T	Transporto priemonės, įsigytos Instituição Particular de Solidariedade Social

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
3.15	Re-C03-i04-RAA	T	Projektas „Senėjimas vietoje“
3.16	Re-C03-i04-RAA	T	Kovos su vaikų ir jaunimo mokyklos nebaigimu priemonės.
3.19	Re-C03-i05	M	Portugalų gestų kalbos skambučių centras
3.26	Re-C03-i06	T	Socialinių priemonių įgyvendinimas
4.2	Re-C04-i01	T	Finansinė parama knygynų ir (arba) įstaigų skaitmeninei pertvarkai
4.3	Re-C04-i01	M	Viešųjų kolekcijų skaitmeninimas ir virtualizavimas
4.5	Re-C04-i01	T	Finansinė parama vertimui ir literatūros kūrinių leidimui
4.11	Re-C04-i02	M	„Saber Fazer“ iniciatyvos laboratorijų ir maršrutų kūrimas ir pedagoginės bei informatyvios veiklos, susijusios su tradiciniais metodais, kūrimas.
5.10	Re-C05-i02	T	Įmonės, kurios naudojami sąsajos subjektų teikiamomis paslaugomis, įskaitant bendradarbiaujamąsias laboratorijas – „Colabs“
5.12	Re-C05-i03	T	Inovacijų ir mokslinių tyrimų projektų, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama žemės ūkio inovacijų darbotvarkės iki 2030 m. žaliesiems aspektams, užbaigimas
5.13	Re-C05-i03	T	Penkių struktūrizuotų projektų, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama žemės ūkio inovacijų darbotvarkės iki 2030 m. skaitmeniniams aspektams, užbaigimas
5.14	Re-C05-i03	T	Žemės ūkio inovacijų centrų atnaujinimas ir (arba) modernizavimas
5.19	Re-C05-i05-RAA	T	Naujos (pakeisti pasenusias struktūras) arba perkvalifikuotos struktūros, atsakingos už gyvūnų skerdimą, pieno kokybės ir maisto saugos sertifikavimą
5.20	Re-C05-i05-RAA	T	Projektai, remiami pagal perdirbimo ir prekybos sektoriaus įmonių restruktūrizavimo paramos schemas
5.21	Re-C05-i05-RAA	T	Projektai, remiami pagal ūkių restruktūrizavimo paramos schemas
5.22	Re-C05-i05-RAA	T	Pagal Ūkininkų įgalėjimo programą ūkiams teikiama specializuota techninė parama
5.34	Re-C05-i07-RAM	T	Paskolų garantijos, kuriomis remiami regioninių įmonių projektai.
5.35	Re-C05-i08	T	„Mokslo XXI miestelio“ ir „Mokslo centro“ užbaigimas ir paslaugų teikimas pagal Nacionalinę atvirojo mokslo ir atvirųjų mokslinių tyrimų duomenų programą (PNCADAI)
6.2	Re-C06-i01	T	Renovuoti arba pastatyti specializuoti technologijų centrai
6.4	Re-C06-i01	T	Renovuotos, pastatytos arba įsigytos mokymo centrų vietos
6.6	Re-C06-i03	T	Priemonių, skirtų suaugusiųjų kvalifikacijos kėlimui remti, dalyviai
6.7	Re-C06-i04	T	„Ciência Viva“ klubai
6.9	Re-C06-i04	T	Papildomas studentų, baigusiu gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos (STEAM) aukštojo mokslo studijas, skaičius

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
6.10	Re-C06-i05-RAA	T	Suaugusiųjų, baigusių vidurinį ir tretinį išsilavinimą, skaičius
6.11	Re-C06-i05-RAA	T	Modernizuotos profesinės mokyklos autonominiame Azorų regione
6.12	Re-C06-r14	M	Laisvų mokymo vietų atvėrimas
7.3	Re-C07-i00	T	Viešosios elektra varomų transporto priemonių įkrovimo prieigos
7.8	Re-C07-i02	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai
8.1	Re-C08-i01	T	Kraštovaizdžio planavimo ir valdymo programų rengimas pažeidžiamose teritorijose.
8.20	Re-C08-i01	T	Žemės konsolidavimo priemonių įgyvendinimas Programa „Emparcelar para Ordenar“
8.8	Re-C08-i03	T	Nustatyta servituto zona
8.9	Re-C08-i03	T	Pirminio kuro valdymo restruktūrizavimo tinklo (RPFGC) įgyvendinimas
8.11	Re-C08-i04	T	Lengvųjų ir vidutinio dydžio ugniagesių sraigtasparnių tiekimas
8.16	Re-C08-i05	T	Nacionalinės mokymo programos įgyvendinimas
9.13	Re-C09-i03-RAM	T	Papildomas vandens kiekis, tiekiamas pietinėje Madeiros salos dalyje viešajam tiekimui ir drėkinimui
10.2	TC-C10-i01	M	„Mėlynojo centro“ mokyklų modernizavimo užbaigimas
10.4	TC-C10-i02	T	Galutinių ataskaitų dėl 82 projektų, kuriais remiamos inovacijos, energetikos pertvarka ir poveikio aplinkai mažinimas žuvininkystės sektoriaus subjektams, tvirtinimas
10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Mokslinių tyrimų laivo pristatymas
10.16	TC-C10-i06-RAM	T	Dviejų autonominių bepiločių transporto priemonių pristatymas
11.3	TC-C11-i01	T	Finansinė parama pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektams
12.3	TC-C12-i01	T	Nauji produktai, technologijos ir bandomieji procesai, į kuriuos integruojami biologiniai išteklių
12.9	TC-C12-r39	M	Elektros atliekų ir elektroninės įrangos grąžinimo sistema
12.10	TC-C12-i02	T	Didesni atliekų, pakartotinio naudojimo, perdirbimo ir naudojimo pajėgumai
13.5	TC-C13-i02	T	Centrinės valdžios pastatų energijos vartojimo efektyvumo intervencinės priemonės
13.8	TC-C13-i03	M	Privačių paslaugų pastatų energijos vartojimo efektyvumo intervencinės priemonės
14.10	TC-C14-i02-RAM	T	Gatvių apšvietimo punktų pakeitimas
16.3	TD-C16-i01	T	Užimtumas + Skaitmeninio mokymo dalyviai
16.4	TD-C16-i01	T	Portugalijos skaitmeninės akademijos diagnostika
16.9	TD-C16-i02	T	Skaitmeninės prekybos kaimyninės šalys

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
16.10	TD-C16-i02	T	Skaitmeninės prekybos spartintuvais remiamos MVĮ
16.12	TD-C16-i02	T	Pradedančiųjų įmonių žemėlapis „Startup Portugal“ platformoje
16.20	TD-C16-i06-RAM	T	Įmonė Nr. 4.0
17.4	TD-C17-r32	M	Programos biudžeto sudarymo sąnaudų apskaičiavimo modelio patvirtinimas
17.11	TD-C17-i01	M	Pagalbinės informacinės sistemos, skirtos naujam biudžeto ir finansų kontrolės modeliui, veikimo pradžia
17.14	TD-C17-i01	M	Užbaigti saugumo operacijų centro įdiegimą
17.16	TD-C17-i02	M	Galutinės informacinės sistemos, padedančios atlikti supaprastintą kaimo vietovių savybių vertinimą, versijos sukūrimas ir įgyvendinimas
17.17	TD-C17-i02	T	Užbaigti edafo, klimato ir morfologinio (dirvožemio ir klimato) apibūdinimą ir ekonominio potencialo vertinimą.
17.18	TD-C17-i03	T	<i>Segurança Social Direta</i> svetainės funkcijų išplėtimas įtraukiant penkias naujas internetines paslaugas
17.19	TD-C17-i03	T	80 proc. sumažinamas vidutinis dienų, per kurias skiriamos įmokinio pobūdžio socialinės išmokos, skaičius tiems asmenims, kurių vidutinis skyrimo laikotarpis yra ilgesnis nei 10 dienų
17.20	TD-C17-i03	T	Pažangių priežiūros modelių įgyvendinimas siekiant remti sukčiavimo prevenciją, remiantis mašinų mokymosi procesais
18.4	TD-C18-r33	M	Įsivaliojo teisės aktų rinkinys dėl kliūčių licencijavimui panaikinimo
18.7	TD-C18-i01	M	Nauja informacinė sistema, skirta teismų ir prokuratūros skaitmeninei transformacijai
18.8	TD-C18-i01	M	Naujojo technologijų plano įgyvendinimas
18.9	TD-C18-i01	M	Žinių valdymo platformos teisingumo srityje
19.17	TD-C19-i05-RAM	M	PPTS ypatingos svarbos infrastruktūros ir kompiuterinės struktūros modernizavimas
19.29	TD-C19-i05-RAM	M	Centralizuoto duomenų valdymo sprendimas
19.18	TD-C19-i06-RAA	M	ARA regioninio viešojo administravimo skaitmeninimas
19.36	TD-C19-i08	T	Mokymas pažangiose teritorijose
20.1	TD-C20-r37	T	Viešojo švietimo tinklo mokytojų ir ne pedagoginių darbuotojų skaitmeninių įgūdžių ugdymas
20.8	TD-C20-i01	T	Skaitmeniniai švietimo ištekčiai
20.11	TD-C20-i02-RAA	T	Nauji nešiojamieji ir planšetiniai kompiuteriai ARA mokykloms
20.12	TD-C20-i02-RAA	M	ARA mokyklų skaitmeninė įranga ir skaitmeniniai švietimo ištekčiai
20.13	TD-C20-i02-RAA	T	Masiniai atviri internetiniai kursai mokytojams ir tėvams ARA
20.16	TD-C20-i03-RAM	T	Antrosios ir trečiosios pakopos mokiniams ir vidurinių mokyklų mokiniams skirti skaitmeniniai vadovai
20.17	TD-C20-i03-RAM	T	Mokytojų ir ne pedagoginių darbuotojų mokymas skaitmeninių gebėjimų srityje PPTS

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
20.18	TD-C20-i03-RAM	M	Mokslinės ir technologinės įrangos tiekimas PPTS mokykloms
21.2	RP-C21-i02	T	Privačių gyvenamųjų pastatų renovacija energijos vartojimo efektyvumui didinti
21.15	RP-C21-r45	T	Žaliųjų įgūdžių mokymo veiksmai
21.29	RP-C21-i08	T	Elektros energijos kaupimo pajėgumų įrengimas
21.32	RP-C21-i10-RAA	T	Elektros energijos kaupimo pajėgumų įrengimas
		Dalinė dalis Suma	<i>2111907988 EURŲ</i>

1.10. Dešimtoji dalis (negražintina parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.15	Re-C01-i01	T	Naujų sveikatos priežiūros įstaigų statyba
1.16	Re-C01-i01	M	Užbaigti pirminės sveikatos priežiūros atrankinės patikros ir ankstyvosios diagnostikos programų nacionalinę aprėptį
1.17	Re-C01-i01	M	Didinti pirminės sveikatos priežiūros centrų reagavimo pajėgumus ir plėsti jų intervencijos sritis
1.18	Re-C01-i01	M	Sveikatos priežiūros įstaigų ir įrangos atnaujinimas siekiant užtikrinti prieinamumą, kokybę ir saugos sąlygas pirminės sveikatos priežiūros centruose
1.19	Re-C01-i01	M	Bendruomeninės priežiūros, namuose ir bendruomenės intervencijų stiprinimas
1.26	Re-C01-i04	M	Sveikatos priežiūros paslaugų pastatų ir ligoninių įrangos statyba ir renovacija
1.27	Re-C01-i05-RAM	T	Madeiros regioninės sveikatos priežiūros tarnybos Bendrijos ligoninės sistemos vietų skaičiaus padidėjimas
1.30	Re-C01-i05-RAM	T	Vietos, kurioje teikiamos integruotos nuolatinės priežiūros paslaugos Madeiros regioninės sveikatos tarnybos, skaičiaus padidėjimas
1.31	Re-C01-i05-RAM	T	Pirminės sveikatos priežiūros paslaugų atnaujinimas Madeiros regiono sveikatos tarnyboje
1.43	Re-C01-i10	T	Sunkiosios medicininės įrangos pirkimas
1.44	Re-C01-i11-RAA	T	Azorų salų regioninės sveikatos priežiūros tarnybos modernizavimas
2.3	Re-C02-i01	T	Būsto prieinamumo rėmimo programa. Namų ūkiams suteikti perkami, pastatyti (didelis energijos vartojimo efektyvumas) arba reabilituoti būstai
2.7	Re-C02-i02	T	Nacionalinė skubi ir laikino apgyvendinimo dotacija. Užbaigtos apgyvendinimo vietos

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
2.8	Re-C02-i02	T	Apgyvendinimas saugumo pajėgoms ir laikinas apgyvendinimas dėl humanitarinių ar saugumo priežasčių
2.11	Re-C02-i03-RAM	T	Parama būstui Madeiros autonominiame regione
2.12	Re-C02-i03-RAM	T	Renovuotų privačių savininkų užimtų būstų ir gyvenamųjų viešųjų būstų, be kita ko, kurių energijos vartojimo efektyvumas padidėjo, skaičius
2.30	Re-C02-i07-RAA	T	Žemės sklypų infrastruktūra
3.1	Re-C03-i01	T	Elektra varomų transporto priemonių pristatymas
3.4	Re-C03-i01	T	Naujų vietų kūrimas ir esamų vietų socialiniuose objektuose renovacija
3.5	Re-C03-i01	T	Namų priežiūros paslaugų naudotojams ir darbuotojams, gaunantiems prieigą prie planšetinių kompiuterių ir kitos IT ir ryšių įrangos, techninės pagalbos įrangos ar mokymo.
3.10	Re-C03-i03-RAM	T	Naujos ir atkurtos gyvenamosios ir negyvenamosios globos namų vietos
3.13	Re-C03-i04-RAA	T	Naujos vietos neįgaliesiems priežiūros centruose, padedančiuose neįgaliesiems
3.28	Re-03-i07-RAA	T	Išplėstinės arba renovuotos stacionariosios globos namų vietos
3.30	Re-C03-r38	M	Bendrosios socialinės išmokos (pagal pilietybės socialinės apsaugos sistemą) ir Socialinių išmokų kodekso įsigaliojimas
4.4	Re-C04-i01	M	Modernizuotos kultūrinės infrastruktūros tinklo technologinės infrastruktūros įgyvendinimas
4.10	Re-C04-i01	T	Įrangos, skirtos nacionaliniam Zundo archyvei įrengti ir valstybinių laboratorijų technologiniam modernizavimui, pristatymas
4.8	Re-C04-i02	T	Atlikti darbai, skirti kultūros paveldo pastatams ir nacionaliniams teatrams rekonstruoti ir išsaugoti
4.12	Re-C04-i02	M	Nacionalinio Zundo archyvo statybos užbaigimas
5.6	Re-C05-i01.01	T	Produktų, procesų ar paslaugų užbaigimas atitinkamose strateginėse srityse
5.17	Re-C05-i04-RAA	T	Regiono nefinansinėms korporacijoms iš viso skiriama 95 000 000 EUR nuosavo kapitalo ir kvazinuosavo kapitalo parama, laikantis priemonės investicijų politikos.
5.54	Re-C05-i15-RAA	T	Investicijos užbaigtos pagal teisinius susitarimus, pasirašytus su nuosavo kapitalo fondu ir ministerija
5.36	Re-C05-i08	T	Viešojo administravimo srities mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programos projektų užbaigimas, viešojo administravimo procesams skirtų dirbtinio intelekto sprendimų įgyvendinimas ir nauji kursai Nacionalinėje masinio nuotolinio mokymo kursų platformoje (NAU)

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
5.38	Re-C05-i08	M	Nacionalinio pažangiosios kompiuterijos centro pagalbinės infrastruktūros ir duomenų centro užbaigimas ir didelio kalbos modelio (LLM) Portugalijos portugalų kalba kūrimas.
5.50	Re-C05-i13	T	Įrangos įsigijimas arba mokslinių tyrimų vienetų renovacijos ir (arba) modernizavimo projektų užbaigimas
5.52	Re-C05-i14	T	Investicijos užbaigtos pagal teisinius susitarimus, pasirašytus su galutiniais paramos gavėjais ir ministerija
6.19	Re-C06-i06	T	Parama neterminuotoms sutartims su doktorantūros mokslininkais pagal FCT programą ir parama tyrėjams pagal EMTT Portugaliją
6.20	Re-C06-i06	M	Tarptautinė partnerystė mokslo, technologijų ir inovacijų srityje: Remiamos tarptautinės partnerystės; Remiami mokslinių tyrimų ir inovacijų projektai; Remiamas tarptautinis judumas
6.21	Re-C06-i07	T	Technologinis ir skaitmeninis žemės ūkio mokslų modernizavimas: Žemės ūkio mokslų mokymo programų reforma, žemės ūkio mokyklų atvėrimas vidurinių mokyklų moksleiviams ir specialistų perkvalifikavimas
6.22	Re-C06-i07	T	Medicinos modernizavimas
6.23	Re-C06-i07	T	Skaitmeninių įgūdžių stiprinimas
6.25	Re-C06-i07	T	Aukštojo mokslo inovacijos ir pedagoginis modernizavimas
7.15	Re-C07-i05-RAA	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai
8.6	Re-C08-i02	M	Žemės dangos stebėsenos sistemos (SMOS) etaloninio kartografavimo parengimas
8.22	Re-C08-i05	T	Kaimo gaisrų prevencijos ir gebėjimų stiprinimo miškininkystės sektoriaus vietovėse priemonių įgyvendinimas
9.2	Re-C09-i01	T	Tinklo intervencijų, kuriomis siekiama sumažinti vandens nuostolius (SM1), užbaigimas
9.3	Re-C09-i01	T	Žemės ploto, skirto kolektyviniam naudojimui žemės ūkyje ir individualiam drėkinimui, modernizavimas (SM2)
9.4	Re-C09-i01	T	Valymo įrenginių, užtikrinančių išvalytų nuotekų gamybą ir valymą, skaičius (SM4)
9.15	Re-C09-i01	M	Vandens jungčių stiprinimas
9.14	Re-C09-i05	T	Papildomi ir veikiantys fotovoltinės energijos gamybos pajėgumai Alqueva užtvankos ežere
10.3	TC-C10-i01	T	„Mėlynojo centro“ centrų įrengimo ir (arba) modernizavimo užbaigimas
10.11	TC-C10-i04-RAA	M	2 moduliai naujam mokslinių tyrimų laivui

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Eksperimentinio mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros centro, susijusio su jūra Azorų salose (MARTEC centras), veiklos pradžia
10.12	TC-C10-i05-RAA	T	Žuvininkystės ir akvakultūros sektoriaus projektų užbaigimas
10.14	TC-C10-i06-RAM	M	Energiją taupančio daigafunkcio mokslinių tyrimų laivo pristatymas
12.4	TC-C12-i01	T	Jūrinių pušų miškų, turinčių dervų gamybos potencialą, plėtra
13.3	TC-C13-i01	T	Energijos nepriteklių patiriančiams namų ūkiams skirstomi „efektyvumo čekiai“, kuriais siekiama pakeisti seną įrangą ir priimti efektyvaus energijos vartojimo sprendimus
13.11	TC-C13-i01	T	Energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių energijos vartojimo efektyvumo renovacija
14.3	TC-C14-i01	T	Papildomi vandenilio iš atsinaujinančiųjų išteklių ir dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių gamybos pajėgumai
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Pažangiųjų skaitiklių įrengimas
14.15	TC-C14-i02-RAM	T	Papildomi gamybos pajėgumai
14.11	TC-C14-i03-RAA	T	Papildomi ir atnaujinti geoterminės gamybos pajėgumai
14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Mažųjų fotovoltinių elektrinių įrengimas vietos elektros energijos gamybai ir vartojimui
15.16	TC-C15-i06	T	Geležinkelio linijos su pakeistomis elektroninėmis signalizacijos sistemomis
16.8	TD-C16-i02	T	Parama nacionaliniam bandymų centrų tinklui
16.11	TD-C16-i02	T	MVĮ ir startuolių inkubatoriai ir akceleratoriai, tiesiogiai remiami pagal skaitmeninimo programas
16.15	TD-C16-i03	T	Parama skaitmeninių inovacijų centrums
16.17	TD-C16-i04	T	Projektų „Pramonė 4.0“ užbaigimas
16.18	TD-C16-i05-RAA	T	Pagal Įmonių skaitmeninės pertvarkos paskatų sistemą užbaigtų projektų skaičius
16.19	TD-C16-i05-RAA	M	Išplėsti arba įrengti mokslo ir technologijų parkai
17.13	TD-C17-i01	M	<i>Sistema de Gestão de Património Imobiliário Público</i> (SIGPIP) įgyvendinimo užbaigimas ir valstybės valdomų transporto priemonių informacinių sistemų modernizavimas
17.25	TD-C17-r40	M	Teisės akto dėl mokesčių ir išmokų įsigaliojimas
19.2	TD-C19-i01	T	Supaprastintos ir nuoseklos viešosios paslaugos įvairiais kanalais
19.3	TD-C19-i01	M	Įdiegtas naujas konsulinio valdymo modelis
19.26	TD-C19-i01	T	Veikia naujų piliečių parduotuvės ir piliečių erdvės.

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
19.6	TD-C19-i02	T	Teritorinės informacijos infrastruktūra
19.7	TD-C19-i03	T	Mokymai kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo pajėgumams stiprinti
19.8	TD-C19-i03	T	Portugalijos kriptografinio sprendimo priėmimas valdžios institucijose
19.9	TD-C19-i03	T	Nacionalinės kibernetinio saugumo sistemos įgyvendinimas
19.10	TD-C19-i03	M	Naujo kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo koordinavimo modelio subjektų pastatų atnaujinimas
19.13	TD-C19-i04	M	Ypatingos svarbos skaitmeninės infrastruktūros modernizavimo užbaigimas
19.15	TD-C19-i04	M	Stiprinti Vyriausybės IT tinklo valdymo centrą (RING)
19.21	TD-C19-i07	T	Viešojo administravimo darbuotojų mokymo ir bendro darbo erdvės
19.35	TD-C19-i08	M	Pažangios teritorijos: Miestų valdymo platformos, skaitmeniniai dvyniai ir viešosios politikos rodiklių suvestinė
20.4	TD-C20-i01	T	Pradinių ir vidurinių mokyklų junglumo modernizavimas
20.9	TD-C20-i01	T	Skaitmeniniai testai ir egzaminai mokyklose
21.1	RP-C21-i01	T	Finansinė parama pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektams
21.4	RP-C21-i03	T	Paslaugų pastatų renovacija energijos vartojimo efektyvumui didinti
21.6	RP-21-i04-RAM	T	Viešųjų paslaugų pastatų renovacija energijos vartojimo efektyvumui didinti
21.13	RP-C21-i05	T	5 pramonės projektų, susijusių su strateginėmis technologijomis, skirtų su klimato kaita susijusiai pertvarkai, užbaigimas
21.44	RP-C21-r48	M	Pajėgumų stiprinimas išduodant leidimus atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams
21.23	RP-C21-r48	M	Patvirtinti naujų atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumų paskirstymo tvarkaraštį, ypatingą dėmesį skiriant geografinėms vietovėms, susijusioms su sektorių programa „Atsinaujinančių išteklių naudojimas į rajonus“
21.25	RP-C21-i06	T	Papildomi vandenilio iš atsinaujinančiųjų išteklių ir dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių gamybos pajėgumai
21.27	RP-C21-i07	M	Jūros vėjo elektrinių techninių tyrimų užbaigimas
21.31	RP-C21-i09	M	Vieno langelio skaitmeninių modulių, skirtų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų licencijavimui ir stebėsenai pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo specifikacijas, veikimo pradžia ir esamų licencijavimo dokumentų dematerializavimo proceso užbaigimas

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
21.33	RP-C21-i11-RAM	T	Atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos vienetų, skirtų pasigamintos energijos vartojimui, įrengtųjų pajėgumų didinimas ir įrengtųjų kaupimo pajėgumų didinimas pasigamintos energijos vartojimui
21.34	RP-C21-i11-RAM	T	Įrengtųjų atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos pajėgumų stiprinimas
21.36	RP-C21-i12	T	Naujų netaršių (elektrinių arba vandenilio) autobusų, naudojamų viešajam transportui, pirkimas
21.37	RP-C21-i13-RAM	T	Naujų netaršių (elektrinių arba vandenilio) autobusų, naudojamų viešajam transportui ir turizmo paslaugoms teikti, pirkimas ir elektrinių automobilių, pakeičiančių į metalo laužą atiduotas transporto priemones, pirkimas
21.39	RP-C21-i14	T	Greitojo autobusų tranzito linijos tiesimas Bragoje
21.43	RP-C21-i16	M	Funikulierių statyba
		Dalinė dalis Suma	3667313866 EURŲ

2. Paskola

3 straipsnio 2 dalyje nurodytų paramos dalių struktūra turi būti tokia:

2.1. Pirmoji dalis (paskolos parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
5.23	Re-C05-r10	M	Reglamento, kuriuo nustatoma Banco Português de Fomento (BPF) veikla ir įstatai, įsigaliojimas
5.27	Re-C05-i06	M	Dekreto įstatymo, kuriuo reglamentuojama BPF kapitalizacijos priemonė, įsigaliojimas
5.28	Re-C05-i06	M	Investicijų politikos (kapitalizavimo) plėtojimas ir transporto priemonės valdytojo patvirtinimas
		Dalinė dalis Suma	700000000 EURŲ

2.2. Antroji paramos dalis (paskolos parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
5.30	Re-C05-i06	M	Pranešimas Europos Komisijai apie sėkmingą BPF ramsčio vertinimą
5.31	Re-C05-i06	M	250 000 000 EUR kapitalo pervedimas iš Portugalijos vyriausybės į BPF ir BPF investicijų politikos patvirtinimas
		Dalinė dalis Suma	125000000 EURŲ

2.3. Trečia paramos dalis (paskolos parama)

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
2.20	Re-C02-i05	T	Įperkamas viešasis būstas. Būstai su pradėtais darbais (pastatyti dideliu energijos vartojimo efektyvumu arba rekonstruoti siekiant didesnio energinio naudingumo)
2.25	Re-C02-i06	T	Studentų apgyvendinimas už prieinamą kainą – studentų apgyvendinimo vietų, kuriose paskelbti konkursai, skaičius
5.24	Re-C05-r13	M	Kolektyvinio investavimo subjektų teisinės sistemos peržiūros įsigaliojimas
5.25	Re-C05-r13	M	Vertybinių popierių kodekso įstatymo peržiūros įsigaliojimas
7.9	Re-C07-i03	M	Baigtas pirmasis poveikio aplinkai vertinimas
		Dalinė dalis Suma	379431726 EURŲ

2.4. Ketvirta paramos dalis (paskolos parama)

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
5.44	Re-C05-i11	T	Sutarčių dėl naujų produktų, procesų ar paslaugų kūrimo atitinkamose strateginėse srityse (inovacijų darbotvarkės) sudarymas.
7.11	Re-C07-i04	M	Pasirašyta sutartis dėl 10 kelių projektų
		Dalinė dalis Suma	235337423 EURŲ

2.5. Penktoji dalis (paskolos parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
5.26	Re-C05-r13	M	Kapitalo rinkos plėtra. Teisės aktų įsigaliojimas
5.43	Re-C05-i06	T	Kapitalizavimo priemonės iš viso 650 000 000 EUR pristatymas Portugalijoje įsteigtoms ir (arba) veikiančioms ne finansų bendrovėms nuosavo kapitalo ir kvazinuosavam kapitalui remti pagal jos investicijų politiką
5.46	Re-C05-i12	T	Sutarčių dėl naujų produktų, procesų ar paslaugų kūrimo strateginėse srityse, susijusiose su mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika, atsparumu ir prisitaikymu prie klimato kaitos, sudarymas.
10.5	TC-C10-i03	M	Sutarties dėl „Daugiafunkcinės jūrų laivyno platformos“ ir „Operacijų centro“ pasirašymas
10.6	TC-C10-i03	M	Alfeite Arsenalo akademijos užbaigimas
10.17	TC-C10-i07	M	Kvietimų teikti pasiūlymus dėl laivų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo paskelbimas
		Dalinė dalis Suma	1313054513 EURŲ

2.6.Šeštoji dalis (paskolos parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
6.28	Re-C06-i09	T	Viešųjų mokyklų statybos ir renovacijos finansavimo priėmimo sąlygų pasirašymas
19.30	TD-C19-r41	M	Teisės akto dėl galimybės naudotis viešosiomis paslaugomis įsigaliojimas
19.31	TD-C19-r42	M	Teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo peržiūrimas SIADAP, įsigaliojimas
19.32	TD-C19-r42	M	Teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo peržiūrimas viešojo administravimo kompetencijos profilis, įsigaliojimas
		Dalinė dalis Suma	509920104 EURŲ

2.7.Aštuntoji įmoka (paskolos parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
5.48	Re-C05-i16	M	Portugalijos Vyriausybės ir Europos Komisijos susitarimo dėl įnašo pasirašymas
19.33	TD-C19-r42	M	Naujos SIADAP sistemos veikimo pradžia
		Dalinė dalis Suma	350279011 EURŲ

2.8. Devintoji paramos dalis (paskolos parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
7.5	Re-C07-i06	T	Intervencijų pasirinktose verslo priėmimo vietose užbaigimas
7.10	Re-C07-i03	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai
7.12	Re-C07-i04	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai
		Dalinė dalis Suma	536446857 EURŲ

2.10. Dešimtoji paramos dalis (paskolos parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.45	Re-C01-i12	M	Rytų Lisabonos ligoninės statyba
2.24	Re-C02-i05	T	Įperkamu viešųjų būstų fondas. Paskirtieji būstai (pastatyti labai efektyviai energiją vartojantys arba rekonstruoti siekiant didesnio energinio naudingumo)
2.28	Re-C02-i06	T	Studentų apgyvendinimas už prieinamą kainą
2.32	Re-C02-i09	T	Paramos programa, skirta prieigai prie būsto (paskolos) – namų ūkiams tiekiamas įsigytas, pastatytas (didelis energijos vartojimo

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė/Siektina reikšmė	Pavadinimas
			efektyvumas) arba rekonstruoti (su didesniu energiniu naudingumu) būstai
5.29	Re-C05-i06	T	Kapitalo ir kvazinuosavo kapitalo parama Portugalijoje įsteigtoms ir (arba) veikiančioms nefinansinėms korporacijoms pagal kapitalizavimo priemonę iš viso sudaro 850 000 000 EUR, laikantis jos investicijų politikos
5.49	Re-C05-i16	T	„InvestEU“ investicijų komiteto patvirtintos finansavimo arba investavimo operacijos.
5.32	Re-C05-i06	T	„InvestEU“ investicijų komitetas patvirtino 100 proc. garantijų, suteiktų padidinus kapitalą.
5.45	Re-C05-i11	T	593 produktų, procesų ar paslaugų užbaigimas.
6.29	Re-C06-i09	T	Pastatytos arba renovuotos mokyklos
10.7	TC-C10-i03	M	Daugiafunkcės karinio jūrų laivyno platformos ir operacijų centro priėmimas ir priėmimas
10.18	TC-C10-i07	T	Laivų energijos vartojimo efektyvumo intervencinių priemonių užbaigimas
15.3	TC-C15-i07	T	Raudonosios linijos išplėtimo dalies statyba
15.6	TC-C15-i08	T	Porto metro tinklo išplėtimo dalies statyba
		Dalinė dalis Suma	1741286719 EURŲ

3 SKIRSNIS. PAPILDOMI SUSITARIMAI

1. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano stebėsenos ir įgyvendinimo tvarka

Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano stebėseną ir įgyvendinimą vykdomi laikantis šios tvarkos:

Dekrete įstatyme Nr. 29-B/2021, iš dalies pakeistame liepos 24 d. Dekretu įstatymu Nr. 61/2023, nustatytas keturių lygių valdymo modelis:

- a) Ministrų komisija, kuriai pirmininkauja Ministras Pirmininkas, atsakinga už strateginį ir politikos koordinavimą ir bendrą politinį valdymą;
- b) Nacionalinė stebėsenos komisija, kurią sudaro įvairių socialinių ir ekonominių partnerių atstovai ir pagrindiniai pilietinės visuomenės atstovai ir kuriai pirmininkauja nepriklausomas asmuo, siekiant stebėti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą ir jo rezultatus, skatinti tinkamą jo sklaidą piliečiams, įmonėms ir kitoms organizacijoms, nagrinėti visus klausimus, turinčius įtakos jos veiklos rezultatams, ir teikti rekomendacijas;
- c) Už ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą atsakinga Ministrų Tarybos rezoliucija Nr. 46-B/2021 įsteigta administracinė struktūra „*Estrutura de missao Recuperar Portugal*“ kartu su Vystymosi ir sanglaudos agentūra (prižiūrint, kaip naudojamos ES lėšos, kontroliuojama dvigubo finansavimo rizika ir suderinamumas su kitomis iniciatyvomis) ir Finansų ministerija;
- d) Audito ir kontrolės komitetas (CAC), kuriam pirmininkauja Finansų generalinė inspekcija (IGF), yra atsakingas už audito ir kontrolės veiklą.

Portugalija įsteigė institucinius subjektus, atsakingus už atskirų reformų ir investicijų įgyvendinimą komponentų lygmeniu. Atsakingos ministerijos arba subjektai, dalyvaujantys įgyvendinant kiekvieną reformą ir investicijas, reguliariai palaiko ryšius su darbo grupe, kuri yra atsakinga už darbo, susijusio su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu, koordinavimą, sutarčių su tiesioginiais ir tarpiniais paramos gavėjais pasirašymą, tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pasiekimo tikrinimą ir mokėjimo prašymų siuntimą Europos Komisijai.

2. Komisijai užtikrinama visapusiškos prieigos prie pagrindinių duomenų tvarka

- Darbo grupė „*Estrutura de missao Recuperar Portugal*“, kaip centrinė Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano ir jo įgyvendinimo koordinavimo įstaiga, kartu su Vystymosi ir sanglaudos agentūra ir Finansų ministerija yra atsakinga už bendrą plano koordinavimą ir stebėseną. Visų pirma ji veikia kaip koordinuojanti institucija, kuri stebi tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių įgyvendinimo pažangą, stebi ir, kai tinkama, įgyvendina kontrolės ir audito veiklą, teikia ataskaitas ir prašymus atlikti mokėjimus. Ji koordinuoja tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių, atitinkamų rodiklių, taip pat kokybinės finansinės informacijos ir kitų duomenų, pavyzdžiui, apie galutinius gavėjus, teikimą. Duomenys koduojami centralizuotoje IT sistemoje.
- Pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 2 dalį, užbaigusi šio priedo 2.1 skirsnyje nustatytas atitinkamas sutartas tarpines ir siektinas reikšmes, Portugalija pateikia Komisijai tinkamai pagrįstą prašymą sumokėti finansinį įnašą ir, kai aktualu, paskolą. Portugalija užtikrina, kad gavusi prašymą Komisija turėtų visapusišką prieigą prie pagrindinių atitinkamų duomenų, kuriais pagrindžiamas tinkamas mokėjimo prašymo pagrindimas, tiek vertinant mokėjimo prašymą pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 3 dalį, tiek audito ir kontrolės tikslais. LT